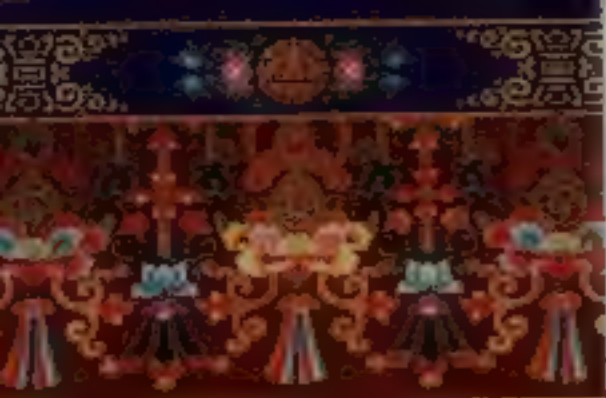

༡༡། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀར་འགེལ་དགོངས་
 ཟབ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་
 ལེན་གྱི་འགེལ་པ་བྱུང་འདུག་བདུད་
 ཕྱིའི་བུམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ཞུ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན།
 སྤུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫིང་འཛོལ་བསྟུངས་སྒྲིག་པར།

༡༣། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀར་འགྲེལ་དགོངས་
 ཟབ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིན་མེ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་
 ལེན་གྱི་འགྲེལ་པ་བྱུང་འཇུག་བདུད་
 ཕྱིའི་ལུ་མ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

ལྷ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན།
 ལུ་མ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

གངས་ཅན་ཁྱེད་ཀྱི་ར་དཔེ་ཆོགས།

མྱེད་གཞི།

ལུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་ལོ་ངོ་ལྔ་
ལྷག་ལྷག་གི་དུས་ལུན་ནང་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གི་རྣམ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་པོ་ཉི་པར་གིང་དང་བཅས་པ་དཔུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་སྟགས་བོད་ཁམས་ཁྱོན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལུལ་གྲུ་གཞན་དུ་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྤང་བ་
དཀར་པོས་བྱུང་བ་ཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཆོག་སྟེང་། ལྷག་
པར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་ལོ་བཅུ་ཉེ་གོ་དུ་ཆག་ནང་རིམ་བཞིན་རྩ་ཆེའི་ལེགས་
བཤད་དེ་དག་གིས་མཆོན་ཆོས་འཛིན་ཏེ་རིག་གཞི་མཐད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་། ལུལ་དུ་ལུས་པའི་དབེ་རྒྱུད་དེ་དག་གི་གྲས་ནས་མི་ལྟར་བ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ལུལ་
གྲུ་གང་སར་ཐོར་གྱུར་དུ་གནས་ཏེ། བཙལ་འཆོལ་གིན་རྟེན་དཀར་པོའི་ཁར་འགའ་ཞིག་བཞུགས་
ཡོད་པ་དེ་དག་གྲང་ཡལ་ཆེར་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཁག་དང་། སྤྱི་ཆོག་སྟེང་པ་ཁག་གི་ནང་ལྷག་མཆོད་ཀྱི་
ལུལ་ཙམ་དང་། ཡང་ན་རིག་དངོས་ཁོ་ནའི་འདུ་གཤེས་ཐོག་ནས་བསྟར་ཉར་གནང་བ་ལས་ཆེས་
རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་རིག་སྤྱི་རིག་གཞུང་ལ་སྒྲོ་བ་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་སྟགས་གཞིགས་པ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལམ་དུ་འགྱུར་མ་ཐུབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་འདི་བཞིན་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པ་
དང་། ལར་ནས་མ་འོངས་པར་ཡང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གྲོད་དང་འབྱུང་བའི་གནོད་འཆེ་སྟགས་
ལས་རྩ་ཆེའི་རིག་གཞུང་དབེ་དགོན་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་སྤྱོད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་།
དེ་དག་སྤང་སྒྲོ་བ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི་ལྷག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་
དང་སུས་ཀྱང་མཇལ་དཀར་པོའི་མཛོད་སྟགས་ཀྱི་འཇུག་རྒྱ་དེ་མ་ཡིན་པར་མིག་རྒྱངས་ཡངས་པོས་
པར་སྟུན་འགྲེམས་སྟེལ་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲོ་བ་གཉེར་བས་མཆོན་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལམ་
དུ་བསྟར་རྒྱ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་
པས། དེར་བརྟེན་བསྟན་པ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་སྒྲུབ་གསའི་བྱ་བ་ཞིག་

ཁ་ཐོག་རྩ་མ་ལུས་པར་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་གྲུན་
 བས་བསྐྱང་སྟེ་ད་ལན་དེད་སེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་དང་། དཔལ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་
 གྱིས་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་སྒྲུབ་གསའི་མཉམ་འབྲེལ་ཐབས་ཅུ་བཞག་ནས་<< སེར་གཙུག་
 ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛེལ་བལྟ་བྱུགས་སྒྲིག་ཁང་>>ཞེས་པའི་ཆོན་བ་ཞིག་དངོས་སུ་བཙུགས་
 བས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་གནད་དུ་བྱས་ཏེ་རིས་མེད་ནང་བསྟན་གསུང་རབ་དཔེ་
 རྟོག་ཁག་གོམ་བ་རིམ་བཞོད་གྱིས་འཛེལ་བལྟ་བར་སྟན་ཞུས་ནས་དེའི་སྒྲུབ་ཆ་གཅིག་གཞུང་
 ལུགས་ལ་གསུན་བསམ་གནད་མ་ལན་མང་བའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཆོན་བ་ཁག་གི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་། དེ་བཞིན་སྟོབས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་དབྱེད་གཞིའི་རྩ་དུ་རིན་མེད་འབུལ་
 ལམ་ཁྱུ་རྒྱ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྣམས་རིན་གོང་རྒྱུད་ཤོས་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་སྟོབ་གཉིས་བ་དང་
 གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་གྱི་ཐུགས་འདུན་བསྐྱོང་གང་ཐུབ་ཁྱུ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེའི་མཁུན་ལྷན་
 རྣམ་པས་སྤྱོད་ན་ཐུགས་ལ་བཞོག་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་དེ་ཆེའི་ལས་རིམ་ལ་རྒྱ་ཆེའི་དགོངས་
 འཆར་གང་མང་ལྷག་རྩུལ་དང་། ལྷག་པར་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་མ་དཔེ་དགོན་རིགས་མཁོ་འདོན་
 གནད་སྦྱོང་ཡོང་བ་བཅས་༥ ༥

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛེལ་བལྟ་བྱུགས་སྒྲིག་ཁང་གིས།

དཀར་ཆག

༡༡ ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀར་གནད་རྣམས་བརྗེད་ཕྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྒྲུང་
བའི་སྒྲོན་མ། ༡

༡༢ རྒྱལ་སྐུ་ལག་ལེན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་། ༡༢༥

༡༣ བར་ཕྱང་སྒྲོན་ཆོག ༡༥༥

༡༡། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྟེན་བྱུང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཐབ་སྒྲུང་

པའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་

འགྲུག་མ་མོ།

༡༡། ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་མོན་པ་རྣམ་ཀུན་གཟིགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། སྒོ་བཟང་
 ཉམས་དགའི་པད་ཆལ་སྒེལ་ཕྱིར་ལུང་རིགས་འོད་རྣོན་འབྲུམ་ཕྱག་འགྲེད། ལྷ་མཁས་ཀྱི་མཆོའི་
 རྩལ་གྲངས་བཅལ་བར་གྲགས་ཅན་ཐར་པའི་ལམ་ཡངས་རྣོན། འཇམ་མགོན་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་མཆོག་
 རྣམས་གདན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་སྡོང་ནས་བརྟེན། རྩལ་གསུམ་རྡོགས་སངས་ཀྱིས་ཀུན་འདུས་པའི་གཟུགས།
 བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཐབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། འཕགས་ཆེན་འདུས་གཙོར་གྲགས་པའི་དབྱངས་
 སྒྲན་ཅན། རྩོད་རྩོན་གཞལ་བའི་མ་མཐའ་གང་དུ་བཅུལ། འཁོར་བ་སྒྲིན་མོའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལས།
 འབྲུམ་པར་འདོད་པ་འགའ་མཆིས་ན། རྟག་ཆད་གཡང་སའི་དོགས་བྲལ་བའི། རྟུ་མའི་ལམ་
 དེ་འཆོལ་བར་རིགས། འདིར་བསྟན་པའི་སྡོང་པོ་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་གསལ་ཞིང་རྡོགས་
 ངར་གདན་ལ་འཕེབས་པའི་ལེགས་བཤད་འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནས་རྣམས་
 བརྟེན་བྱུང་དུ་དགོད་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་བྱད་པར་ཅན་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབས།
 སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་རྟོག་པོས་པའི་ས་བོན་གིན་རྟུ་
 སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲུང་མུན་གྱི་དཔེ་དང་ལྷུར་
 ཉམས་ལྷུར་ལྷུར་གསུངས་པ་ལྷག་མཐོང་བྱད་པར་ཅན་བསྒྲོམས་པའི་ལག་རྡེས་སུ་དེ་ཁོན་ཉིད་མཛོན་
 སུམ་རྟེན་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱུང་མ་ཐག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་
 འགགས་པས། སྒྲུང་བ་བྱུང་བ་དང་མུན་པ་འགགས་པ་རྩལ་མཉམ་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཞེས་

[illegible]

ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་པའི་ལྷན་གཞིར་བཞག་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོན་པའི་ཡར་སྦྱོན་
 དང་། རྒྱུང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཡར་སྦྱོན་དུ་འཛོག་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་
 ཡར་སྦྱོན་དུག་མི་འག་ལ་བར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། གསེར་ཕྱེད་དུ། གཏོང་
 བའི་སེམས་པ་ཆོས་པའི་ལྷན་དང་། སྤྱང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་པའི་ལྷན་སྟགས། སྦྱོན་པའི་ཡར་
 སྦྱོན་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཡར་སྦྱོན་སྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡར་སྦྱོན་དུག་
 ལ་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ལྟར་སྤྱང་། གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡར་འབྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩོག་ཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སྟགས་པས་རྟོགས་པར་
 མེ་རྒྱས་ཞེས་ཐུར་ན་བདེ། བསམ་གཏན་སྟགས་ལ་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲལ་གྱང་། རྟོ་
 རྒྱུ་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་ཁས་རྒྱངས་ཆོག་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་སྤྱང་ཉིད་
 མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་འཛོག་གྱང་དེ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲལ་པ་བཞིན་ནོ། རྟོ་འདྲའི་རྩོག་ཅིག་
 པའི་རིག་པ་སྟགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་སྦྱོན་སྟགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡར་
 འབྱེད་པའམ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཤེར་སྦྱོན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་
 མེད་མི་སྟོར་རྟོག་ རྩོག་སྟགས་ལུང་ལྷ་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡར་གཞི་དཔྱད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། དེ་
 འདྲ་བའི་ལྷ་བའང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་རེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཙལ་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་
 གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དྲང་རེས་དཀའ་བའཁྱེལ་དུ་དབང་རྟོན་ལྷ་བ་རྟོན་པའི་སྦྱོན་དུ་རེས་
 དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་ལྷན་ལས། གང་
 རྩེར་འཛོག་རྟོན་དོན་གཉེར་ནི། ཐེ་ཆོས་ལས་གྱང་འཇུག་ལྟེར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་དབང་རྟོན་གྱིས་
 མདོ་དེ་ལ་གཞི་དཔྱད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པར་འཛོན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
 ཆོད་ལ། རྩོག་ཅིག་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པ་མིན་ཡང་དོན་འགྱུར་ཅིམ་ལས་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་

ཚོམ་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བས། དེ་ཡིད་ཆེས་རྗེད་པར་བཞག་ཚེ་ཡིད་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དུས་ཡིད་
 ཆེས་རྗེད་ཀྱང་སྒྲུབ་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་ངམ་པ་རྗེད་དེ་སྒྲིལ་དོགས་ལྷན་མེད་དུ་ཚད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་
 བྱགས་དྲག་དུ་སྤང་སྟེ་མི་རྣམས་པའི་དང་བ་སྟེ་བ། འགྲེལ་ཚུང་ལས། གཞི་དང་ལམ་དང་ནམ་པ་
 སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་རབ་དུ་དང་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ངམ་དང་རྗེན་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་འཐད་ལྟར་
 དུ་བཤད་པའི་དོན་གསེར་ཕྱང་ལས། བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སྟོན་གསེར་ཕྱི་ཡིད་པར་དགོས་འབྲེལ་
 ངག་གིས་དམ་བཅས་པ་ན་རྟོག་ལྟར་དག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལ། དེ་སྟེས་པ་ན་འདི་སྒྲུབ་དུ་ངག་འདིས་ངེ་
 ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷན་སྟེ་ཡིད་མེད་བདགས་ལ། ཡིད་ན་ནི་འཇུག་ཅིང་
 མེད་ན་ནི་རྟོག་པར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་དགོས་སྟོན་གསེར་ཕྱི་ཡིད་
 ན་འཇུག་ལ་མེད་ན་རྟོག་སྒྲུབ་པ་དང་རྗེན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་རྟོན་དུ་རྟོག་ཚུལ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པས། སྐབས་དེར་དགོས་སྟོན་གསེར་ཕྱི་ཡིད་པར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་སྒྲུབ་དུ་
 འཛིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཞིག་འཛིན་དཀའ་མ་དཔུང། །གསེར་ཕྱང་ལས། དབང་རྩལ་ལ་ངེས་པ་
 དང་དབང་རྗེན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྟེ་ཞིང་། ཞེས་པའང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་དགོས་སྟོན་གསེར་ཕྱི་
 ཡིད་པར་དམ་བཅས་པ་ན། དབང་རྩལ་གྱིས་འདི་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་དགོས་སྟོན་གསེར་ཕྱི་ཡིད་
 པར་ངེས་སོ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་རྩུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྟན་བཅོས་ལ་
 འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་པས། དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་
 པ་སྟན་པའི་སྟོན་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའང་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས། མདོ་དེ་ལ་
 གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས། གསུངས་པ་མདོའི་བཛྲིད་བྱ་མདོན་གྱུར་ལ་མདོན་སྒྲུབ་
 ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་

མེད་ཅིང་གུལ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཆོ། ལྟ་བུ་རྒྱུད་པའི་སྤྲོད་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་བཅོམ་
བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སྒྲུབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འབྱུང་ངམ་དོགས་ཤིང་། རྗེས་
བྱེད་གྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་སྤྲོད་དུ་བཅོམ་བྱ་མངོན་སྟོག་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་མཐོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཞིབ་དུ་དཔྱད་ནས་དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །དོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་དང་དོན་སྟགས་ལ་ཡིད་ཆེས་
པའི་སྒྲིཁིག་ཡིན་འདུག་པས། རེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡིད་
དཔྱད་གྱིས་རེས་པ་རྒྱུད་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ། ལྟ་བུ་རྒྱུད་པའི་སྤྲོད་དུ་དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་རེས་དོན་
ལ་རྟོན་པའི་མཆན་གཞིར་བཞག་ན་རྗེའི་བཞེད་པར་ཉེ་བ་འབྱུང་། རྗེས་བྱེད་ཆོག་གི་དང་རེས་འབྱེད་
བྱེད་གྱི་དོན་པ་བཞི་པ་ལ་ཆེར་ཐོས་པའི་སྒྲུབས་གྱིས་བསྟུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སྟུང་། ལམ་
རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས། དང་རེས་གྱི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས་རེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཁོང་
དུ་ཆུད་དགོས། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་བཞི་ན་ཉིད་ནི་ཤིན་
ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའང་ཚུལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དང་བ་དང་རེས་
པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་བསྟན་པའི་སྤྲོད་
མེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྗེས་བྱེད་ཆོག་གི་དང་རེས་འབྱེད་པ་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་དོན་ཡིན་དེ། ཆོག་གི་དང་རེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུང་རབ་གྱི་བཅོམ་བྱ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་སྒྲིཁིག་གོ་བ་ཆགས་པས་རྗེས་བྱེད་དང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་རེས་དོན་
གྱི་གསུང་རབ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གོ་དགོས། བསྟན་བྱ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པར་དེ་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་
མདོ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་འཛིན་དཀའ་བས། རྗེས་བྱེད་ཆོག་གི་དང་རེས་བྱེད་པའི་ཆེ་བཅོམ་བྱ་
དོན་གྱི་དང་རེས་ལ་འདྲ་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་གོ་བ་ཆགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཤེར་མདོ་རེས་

རོན་གྱི་གསུང་རབ་དུ་ཚད་མཐ་རྟོགས་པ་ལ། དེའི་བཟོད་ཕྱེས་རོན་ཡང་རྟོགས་དགོས་ཕུས་ན་
 བདེའམ་སྐུམ། །གྲང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རོན་གྱི་དྲང་རེས་འབྱེད་པ་བསམ་ཕྱུང་གི་སྐབས་
 ཡིན་པས་རོན་གྱི་ལེགས་པར་ཤར་རྟེ་རྒྱ་འདྲིགས་བཅད་ནས་འབྱེད་དགོས། གཅིག་ཤོས་ཐོས་ཕྱུང་
 གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབྲེལ་ལུགས་ཡིན་པས་རྒྱ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བདེན་གཉིས་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་རེས་པ་ལ་བཟོད་ཕྱེད་རོན་
 གྱི་དྲང་རེས་ཕྱེ་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་ཅིང་། དྲང་རེས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཆོག་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་སོ་སོར་
 རོས་ཟེན་པ་ལ་གསུངས་རབ་ཀྱི་དྲང་རེས་ཕྱེ་བའམ་ཆོག་གི་དྲང་རེས་ཕྱེ་པའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་པས། ལྷ་
 མ་ཚད་མཐ་རེས་པ་རྟེན་པ་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཅེས་པའི་རོན་ནམ་
 དཔྱད། །དེས་ན་རོན་གྱི་དྲང་རེས་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་རེས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོག་གི་དྲང་རེས་འབྱེད་
 པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ། རྒྱ་གྲོས་མི་ཐད་པས་བསྟན་པ་ལས། མདོ་ལྷ་གང་དག་ཀྱང་
 རྟོག་སྐབས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རོན། ལེགས་བཤད་སྤོང་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
 བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དྲང་རེས་སུ་མཛད་དེ་བཟོད་ཕྱེའི་རྣམས་དྲང་རེས་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་པ་སྟར་
 ཀྱང་རྟོག་པ་དྲང་རོན་དང་རོན་དམ་བདེན་པ་རེས་རོན་ཡིན་པས། ལྷ་མ་བཟོད་ཕྱེའི་གཙོ་བོར་
 རྟོན་པ་དྲང་རོན་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱི་མ་བཟོད་ཕྱེའི་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་རེས་རོན་གྱི་མདོར་འཛིན་ཅེས་
 པའོ། །རྒྱ་གྲོས་མི་ཐད་པའི་བསྟན་པའི་མདོ་འགྲེལ་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལས།
 ཀྱང་རྟོག་སྐབས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་ཕྱེ་བ་ལ། མདོ་ལྷ་གང་རྟོག་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡིད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག །ཅེས་ཐ་སྙད་མང་པོས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཀྱང་རྟོག་སྐབས་
 ཆོགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དམ་ཀྱང་རྟོག་སྐབས་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པའམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་རོན་དུ་
 བཤད་པ། མདོ་ཆོག་གི་འབྲུག་ཉེར་བ་ལ་མཐོ་བར་འདུག །མདོ་འགྲེལ་ལས། མདོ་ལྷ་གང་སྐྱེ་

བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་
 ཀྱང་དོན་དམ་པ་བསྟུབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་གོ་སྒྲ་སྟེ། སྟེ་བ་མེད་པ་སྟགས་དོན་དམ་པ་འཕ་དོན་དམ་
 བདེན་པར་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྡེ་ཆོགས་བསྟན་
 པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྡེ་
 ཆོགས་པས་དོན་སྡེ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་དོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྟོས་པ་རྣམ་
 པར་བཅད་པའི་རོག་ཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པ་མིན་ནི་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་
 ཚན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས། ཆོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་དོན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་སྟོན་ལུགས་གསལ་བར་བསྟན་དེ། བདག་ནས་ཚོར་བ་པོའི་བར་ཐམས་
 ཅད་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པས། སྟོག་
 ཅེས་པ་འང་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་གསུང་གོས། ཆོག་ཟེན་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་
 པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་ངོས་བཟུང་ཡང་། དོན་གྱིས་དེས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་
 སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་དེ། མདོར་ན་ཡུང་
 སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མཐའ་དག་གོ། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་སྟེ་བྱར་
 བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཡིད་པར་སྟོན་ཀྱང་མེད་ཀྱི་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དགོས་ཆོ། གང་ཟག་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྟོར་དགོས་དེ། ཐ་སྟོན་དུ་ཡིད་
 པ་ལ་བྱས་ན་བདག་པོ་མེད་ཚུལ་བཤད་དཀའ་བས་སོ། །སྤྱིང་པ་ཉིད་ནས་མ་སྟེས་པའི་བར་གྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། མེས་ཅན་མེད་པ་ནས་བདག་པོ་མེད་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་བསྟན་པ་གསུ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་
 མ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་

རྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་མིང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་
 རྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དོན་ཚོས་ཉིད་གཅིག་པུ་མིང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས། དེ་གཉིས་ཁྱད་
 མེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞིན། དེ་གཉིས་མིང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཟག་
 ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མིང་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་དོན་གྱི་སྒྲིག་པ་མི་འདྲ་
 བ་སྒྲ་ཚོགས་དོན་དོར་འཆར་རྒྱ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་
 ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་མིང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་
 དོན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཆོ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅམ་དུ་རོ་མཉམ་པ་ལས་
 མི་འདྲ་བའི་ཆ་རུང་ཟད་ཀྱང་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སེམས། སྟོང་ཉིད་མཚན་
 མེད་སྟོན་མེད་ནམས་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་དང་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མེད་
 པ་བཅས་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིར་གྲགས་དེ། ཞིབ་པར་གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་རྩིས་རྣམས་དང་
 སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་སོགས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། དབྱ་མ་སྒྲ་བ་ལས། དོན་དམ་པ་བཟོད་
 པ་ཁོ་ཆ་ངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་དོན་དམ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དེ་ངས་དོན་གྱི་མདོ་
 ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་བའི་རྒྱན་ལས། བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་ངས་དོན་དོན་
 དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་གྲིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྒྲུབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངས་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་ཞེས་པ་གཞན་ལྟར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། ཚོས་ངས་
 དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཞི་དོན་དམ་བཟོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལ་ལྟར་པ་གཅོད་པས་སོ། །དབྱ་
 མ་སྒྲ་བ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་འདྲ་དྲང་བར་མི་རྒྱས་ཞེས་པའི་
 དོན་འཆད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེར་བྱེན་གྱི་མདོའི་དངོས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་མཐར་

ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བརྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དུ་མེད་པ་དང་། དེའི་དངོས་
 ཟེན་གྱི་དོན་དེ་སྐབས་བྱེད་ཆད་མ་དང་ལྟན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱང་བར་མི་
 ཉུས་པའོ། །འོ་ན་ལྷགས་པ་དེར་དབྱུང་སྒྲུང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཆད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་
 དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱབ་
 བམ་ཞེན། མ་བྱབ་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བརྟན་གྱི་དོན་དེ་
 ལ་སྐབས་བྱེད་ཆད་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས། གནས་ལྷགས་གྱི་དོན་
 དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་སྐྱས་ཟེན་
 གྱི་དོན་ཡོད་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པར་ཁས་མི་ལེན་དེ། དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པ་ལ་ཆད་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ལྷགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྱང་དེས་སྐབས་བྱེད་ན་ཆད་
 མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང་། དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཁྱེས་དང་། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སྐྱོན་པ་
 དང་ཆད་མ་དང་ལྟན་པ་གཉིས་ཆོགས་དེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རང་ལྷགས་
 ལ་དོན་གཞན་དུ་བྱང་མི་ཉུས་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་
 སྐབས་བྱེད་ཆད་མ་དང་བཅས་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་
 འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མེད་ན་དབྱུང་སྒྲུང་བར་འཛོག་ཚུལ་དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ལྷགས་ལ་བྱང་དོན་
 དུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་དཔྱད་དགོས། སྐྱ་
 ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་པའི་མདོའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ཆད་མས་མ་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས། རྟེན་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། ཞེས་པའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་པ་མ་བསད་པར་འོས་པ་འཛོག་

རེའི་འོག་དོང་གི་བསྟན་ཆོད་སྐྱེ་འཛིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པས། ཤེར་སྒྲིང་
 གི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སྟགས་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་འཛིན་པ་མིན་པ་དོགས་སྟེ། གཟུགས་མེད་པ་ཆོག་དེའི་
 སྐྱེས་ཟིན་གྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བཟོད་བྱ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པར་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་
 མེད་པས་གསུང་བ་པོས་ཆོག་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འཛིན་དུ་བཞུགས་བཞེད་མེད་པའི་
 ཐུང་། རྟོག་དེ་སྐྱེ་འཛིན་པར་འཛིན་པ་ཆོག་དེས་བསྟན་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟུབ་
 བྱེད་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ། འདི་ན་མས་སྟོ་མང་ཡིག་ཆའི་
 གསུང་ཟིན་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་འདྲ་། ཡ་དང་མ་ནི་བསལ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སྟགས་
 སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་འཛིན་པ་མིན་ཡང་བསྟན་དོན་སྐྱེ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འཛིན་པའི་མདོར་ཐལ་
 བ་དང་། ཤེར་སྒྲིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་སྐྱེས་ཟིན་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤེའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་
 བ་སྟུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདུག རྟོགས་ཤེའི་སྟོ་སྟེའི་འདོད་འགལ་
 དུ། རྟོགས་བཤད་སྒྲིང་པོར་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྐབས་ཅིག་དུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་
 གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལྷགས་
 འདིར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྐྱེ་འཛིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་
 ཁྱད་པར་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་སྟོས་པ་མ་སྦྱར་ན་སྐྱེ་འཛིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་གྱིར་
 སྐྱེ་འཛིན་པར་གཟུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་བཤད། འོན་ཤེས་སྒྲིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་ཆོས་
 ཅན། རྟོགས་བྱའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་
 དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཐུང་ཏེ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐུང་ཏེ། དེའི་
 སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་གཟུགས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་
 སྐྱེ་འཛིན་པའི་མདོར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་། ཡང་ལམ་རིམ་དུ། ཆོག་ཅུང་ཟད་རེའི་འོག་དོང་

གི་བརྟན་ཆོད་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 པའི་དོགས་གཅོད་འདི་མཛད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཆོག་དེའི་ངོ་གདོང་གི་བརྟན་ཆོད་
 སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཤེར་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་
 བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་
 པ་མིན་ནོ་ཞེས། གཞུང་འདི་ཤེར་སྤོང་རྒྱས་བཤད་ཏེ་བྱ་བ་དེའི་སྦྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་
 མ་སྦྱར་བའི་མདོ་ན་མས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་ན་མ་སྦྱས་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ན། ཐད་ཀ་དེའི་སྦྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་འཇོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟན་ནས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་མ་སྦྱར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་
 པའི་ཆོག་གིས་དོགས་པ་སེལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཆོག་དེའི་ངོ་གདོང་གི་བརྟན་ཆོད་སྐྱེ་
 བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཏན་མེད་ན། ལུགས་འདིར་ཤེར་སྤོང་རྒྱས་བཤད་
 དུ་གཟུགས་མེད། །སྐྱ་མེད་ཅེས་སྟགས་སྦྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་སྟགས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཆོག་གི་སྦྱས་དངོས་སུ་ཟིན་
 པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྤོང་པོ་ལས། དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་
 སྦྱོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་
 སུ་མ་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་དོགས་པ་མང་ཅམ་ཡོད་འདྲ་བས་
 འཕྲལ་དུ་ཁ་ཆོན་མི་གཅོད་པར་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་བསྦྱར་ནས་ཞིབ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་
 སོ། །དགོས་འབྲེལ་དངོས་བརྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྦྱས་ཟིན་ལ་གཟུགས་སྟགས་རང་འཇོག་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བཤོད་བྱའང་

བཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་དེའི་བཟོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩོན་པས་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆད་ལྷ་བསྟོག་
 བྱེད་དེ་ལྷར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ་ལྷ་བྱུང་གས་བྱ་ལ་དོན་དམ་
 གྱི་བྱད་པར་མ་ཟུར་བ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་
 འདིར་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་སྤྲིང་མདོར་བསྟན་དུ་དགས་བྱ་ལ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱད་པར་ཟུར་བ་དེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་ཟུར་དགོས་ཤིང་གཞུགས་སོགས་
 རང་མཚན་གྱིས་སྤྲིང་བ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྷར་རྩོན་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་
 འཛིག་པ་དང་། ཡང་ཡུམ་འབུམ་པར་དགས་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་ཟུར་བ་དེ་ཉིད་དེ་དང་
 རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྤྲིང་དགས་བྱའི་བྱད་པར་མི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ཟུར་དགོས་
 པས། རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོན་ཉིད་རྩོན་པའི་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་འཛིག་པར་བཞེད་པའི་
 རྒྱལ་གཉིས་སོ། གུང་ཐང་དཀའ་འབྲེལ་དུ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་
 ལྷ་། རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་བཅད་དེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྟོམ་པ་བསྟོན་པས་དྲང་དོན་
 དང་། རྟེན་སོགས་རིམ་པའི་རྒྱུད་གེ་དོར་བསྐྱས་བསྟན་པས་དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་
 ལ་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་དྲང་དེས་འཛིག་རྒྱལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་
 ལུགས་མིན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་འང་ལུགས་སུ་བཞག་དཀའ་བས། ཅང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 སྤྱི་པའི་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་དོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་འདྲ་ཡང་དེ་ལྷར་ན་རྒྱུད་སྤེ་བཞིར་
 གང་བཤད་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབུ་མ་པས་
 ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་དྲང་དེས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་ན། དྲང་དེས་ཀྱི་གསུང་རབ་
 གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་དདོས་སུ་འགལ་བ་འདྲ་བས་བཞག། རྩོག་གྱིས་
 མི་བྱད་པའི་མདོ་ལས། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་པའི་དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

རྟོན་ རྟུང་ཐང་དགའ་འབྲེལ་ལས། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུས་བྱང་དགོས་པས་བྱང་རྟོན་
 དང་། རྟུང་ཐང་ཐུག་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་གོང་མར་བྱང་དུ་མེད་པས་ངེས་རྟོན་དུ་འཛོག་པའི་
 རྟོན་བཀྲལ་གྱང་། དགའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཐེན་བྱིས་སུ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་
 བྱང་རྟོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ངེས་རྟོན་དུ་འཛོག་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྟོན་ལམ་རང་བཞིན་མེད་ཏོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཐབས་མི་རྟག་རྟག་བསྐྱེད་མོགས་སྟོན་པ་བྱང་རྟོན་དང་། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ལ་དངོས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་ཏོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་རྟོན་དམ་སྟོན་པ་ངེས་རྟོན་དུ་འཛོག་
 པར་གསུངས་པས། བཛོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛོག་ཚུལ་དང་རྟོན་གཅིག་པ་འབྲུམ་ ལྷ་
 ལྷ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་སྐབས། རྟོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་མིང་
 བཏགས་པའང་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟོན་ལ། མཁས་གྲུབ་ཉོར་བཟང་ཀྱི་མཆོའི་ཁྲིས་ལན་ཞིག་
 ཏུ། རྟུང་ཐང་པར་ཁས་འཆེ་བའི་ཀྱ་པོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་འགས། ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་སྒྲུང་སྟོང་
 གཉིས་ཆོགས་རྟོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དེ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལྷག་མཐོང་
 དུ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རྟུང་ཐང་པ་ལ་ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་དུ་མི་གནས་པ་གཉིས་
 ལྷ་ཕྱེན་ས་སྒྲུ་མ་རང་ཀྱུད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་པར་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་རྟོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས། ལྷ་མ་ཅམ་ལ་
 བཏགས་པས་བསྐྱེད། །སེམས་ནི་སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ནི་སྐྱ་མ་འདྲ། །ཞེས་དབྱ་
 མ་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་སྟོང་ནས་སམ་རང་གི་རྫོང་ལྷག་གྲུབ་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་སྟོང་ཆོགས་པ་
 ལྷ་མ་ཅམ་དུ་འདོད་ཅིང་བཏགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་རྫོང་ནས་གྲུབ་པའི་སེམས་
 ལྷ་མའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་སྐྱ་མ་འདྲ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱ་བ་སྐྱ་

མ་རིགས་གྲུབ་པའི་འདོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མིང་དུ་བཟོད་སྤངས་སྟེ། །སྤྱི་ས་
 བྲལ་འཇམ་དཔལ་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་དབུ་མ་པ་དེས་ཀྱང་སྤྲོད་གཞི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་ས་
 བྲལ་མཐོང་བ་མིན་པར་བཤད་ནས། །ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ། །སྤྱི་ས་སྤྱི་ཙམ་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་
 ཡིན་ན་དེ་མི་འགྲུབ། །གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་། །སྤྱི་མའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར།
 ཞེས་པས། །སྤྱི་ས་ཉ་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྤོང་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ས་ཙམ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྤོང་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ས་ཉ་པའི་
 ཡིན་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། གཞན་མགོན་པོ་གྲུ་སྤྱུབ་
 གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་སྤོང་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་སྤོང་ཆོགས་པའི་སྤྱི་མའི་ཆོས་སུ་
 རྟོན་ཕྱོད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་ནས། རྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་གྲངས་སྟོ། །སྤྱི་ས་
 འདྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། །ཐེག་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། །མི་གནས་དབུ་མ་ཉེ་བར་
 མཆོན། །ཞེས་སྤོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་ཆོགས་པའི་
 རྟོང་དང་། །སྤྱི་ས་འདྲ་བ་དང་མི་ལམ་དང་སྤྱི་གུ་སྤྱི་ཆོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་སྤྱི་སྤོང་སྤྱི་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་གསུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་ཚུལ་མང་པོ་བརྟན་པ་དེ་རྣམས་
 གྱིས་མཐའ་གསུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 མཆོན་ཀྱང་མཆོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་བསལ་བ་ལའག་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་དབུ་
 མ་པ་དེའི་འདོད་ཚུལ་བརྟན་ལ། གཞུང་འདི་ལོ་མའི་ཆོས་ཆུང་བཀྱ་ཅིའི་ཁྱོད་དུ་བཞགས་པ་ཇི་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་མ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་མར་མི་འཇོན་པ་མི་སྤྱོད་པས་སྤྱི་ས་རིགས་གྲུབ་
 པ་དང་། རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཉེ་བར་ཇི་སྟེ་པར་ངེས་གིང་། རང་ཆུད་པས་སྤྱི་གྲུ་

བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་པའི་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 བུལ་ལུ་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱུ་ལྟ་སྒྲུང་ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཅན་དུ་བཞག་ཆོག་པ། དཔེར་
 ན། རྟེན་པས་དག་པའི་ས་ལྟོགས་བུམ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟེན་པའི་ལས་ལྟོགས་དེ་སྒྲུང་ཡང་
 མེད་དགག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་
 བས། རྟེན་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་པའི་གིས་མེད་དགག་ཅམ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་
 དོན་ལུ་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་དུ་མིག་ནས་
 པར་འཛིན་པར་གསུངས། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་
 དང་སྐད་ས་རང་རྒྱུད་པ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་དུ་མིག་ནས་པར་གསུངས་
 བེད་། རྟེན་པའི་སྐྱུ་ལྟ་མཐའ་ཡང་རྟེན་པའི་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་འཐད་ལྟོགས་སུ་མཛད། འདི་དག་
 གྲུང་མཁས་པའི་བཞད་སྐྱུ་ལྟ་མཐའ་ནས་གནད་དོན་མདོར་བྲིས་ཏེ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་ཡིག་
 རང་དུ་སྐྱུ་མ་ཞེས་པ་ཁ་གས་ཅམ་ལས་ཆེར་མིག་སལ་གྲུང་མཁས་པས་བཞད་ན་ཅི་ཡང་བདེན་ཟེར་
 བཟུང་རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ནམས་རྟོག་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་
 པ་ཡན་པོའི་འགལ་རྟོག་པར་སྐྱར་ན་རྒྱ་འགྲེགས་ཅམ་འདུག །དོན་གྲུང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲུང་
 རྟོག་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རིགས་ཤེས་རྟེན་པའི་གིས་གྲུབ་ན། དེ་དེའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ལུ་ལ་
 དུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རིགས་ཤེས་རྟེན་པའི་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
 དེ་ལ་དེ་སྒྲུང་བ་ཅམ་གྱིས་དེས་དེ་གྲུབ་པར་བཞག་དཀའ་འཇམ་སྐྱེས། དཔེར་བུའི་གཞུང་གིས་སྐྱུ་མ་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་རྒྱུ་ལ་གསལ་པོ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། རྒྱ་སྐྱུ་ལྱི་གཞུང་ལ། གཞན་གྱི་
 གཞུང་ལུགས་གསུང་དོན་ཡང་མ་འཆལ། མིག་ནས་དཔུ་མ་ཞེས་པས་གྲུང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་
 དུ་འད་མིག་ནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟུང་པ་ལས་དཔུ་མ་པའི་གཉིས་ཀྱི་ལུ་ལ་རྟོག་པའི་དེས་པ་དཀའ་

བར་སྒྲུང་། སྒྲོམ་ཡིག་གི་ལུང་དྲུང་ས་ཐེན་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་
 པ་གཉིས་པ་ལས། ལྷགས་ལ་རབ་དུ་མི་གནས་ལས། །ལྷག་པའི་ལྷ་མོད་ཡོད་ན་ནི། །ལྷ་དེ་སྒྲོམ་
 བཅས་སྒྲོབ་དཔོན་མོངས། །འོན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། ཅན་ར་དེ་
 ལས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བར། ལྷ་མ་རིགས་པས་གྱབ་ན་ནི། །ལྷ་མ་མ་ཡིན་ཡང་དག་ཐལ།
 མི་འགྱུར་ལྷ་མར་གྱབ་ཅེ་ན། །རིགས་གྱབ་དོན་ནི་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་དང་། རོ་པོ་རབ་དུ་མི་
 གནས་ནི། །ཡོད་མིན་མོད་མིན་གཉིས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་གཞུང་དུ་ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་ང་
 རབ་དུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱ་གར་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ངོས་བརྒན་
 རོ། །སྒྲོམ་ཡིག་དེ་དཔའ་པོས་མཛད་པ་དང་། དེར་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྒན་པར་
 ཁས་སྐྱངས་ནས། གཞུང་ལས། དབུ་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་
 པར་བྱ་ཡི། ལྷ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་རྣམ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ།
 སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་པོའི་ལུགས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་
 བྱི་ཀྱ་པོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་འགས་ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་དོན་དམ་བཤེན་པར་འདོད་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་
 མིན་པའི་དོན་ནི་ཞིན། ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་དོན་དམ་བཤེན་པར་བཤད་པའི་ཀྱ་གར་བའི་གཞུང་དེ་དྲོངས་
 ཤིག །དེ་ལྷ་བྱུང་ཐུགས་ཀྱིས་རྗེའི་ལམ་མོད་པའི་ལྷ་མ་བཅའ་ན་ལེགས་ཀྱི། ལོ་ཆེན་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་
 དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱང་བཀུ་ཅ་མ་གཟིགས་སམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་ནི་
 རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལ་མི་ལམ་དུ་འང་འབྱུང་བར་མཐོངས་སོ། །ཏྲག་བརྒན་ཆོས་འབྱུང་དུ། དོན་དམ་
 བྱུང་ཐུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་མཛད་མཁན་ན་དབྱངས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་པོད་ཀྱི་མངའ་བདག་
 ཁྱི་རལ་དང་། ཡོ་གའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྟེང་པོ་སོགས་དང་དུས་རགས་པ་ཅམ་མཉམ་པར་
 བཤད་པ་དོན་གནས་སུ་སེམས། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་པོ་དང་།

ལྷུའི་ཕུང་ཚུལ་ལ་སྟགས་པ་མཁས་པ་འདི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡིད་མོད་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་
 དབུ་མའི་བཟུན་བཅས་འགྱུར་བ་མི་སྤང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲི་
 ནས་མིང་བཏགས་པ་འདྲ་། ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པར་འདོད་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲ་རབས་རྣམས་
 གྱིས་སྒྲ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ་ལྟགས་སྒྲ་རབས་བོད་།
 སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་སྟགས་གྱིས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྣང་ཅམ་བྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པར་བཟུན།
 སྒྲ་རབས་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་རྒྱས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ལྷུ་པོད་
 འགལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྣང་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་མིན་ལ། ལྷུ་མོ་རྣམས་བཤད་པར་ཡང་
 མི་རྒྱས་པ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྣང་རང་ལྷགས་ལ་མི་བཞེད་ཚུལ་བཟུན། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་
 ཚུལ་ཞེས་སྟགས་གྱིས་སྒྲ་རབས་པའི་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་བཟུན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞུང་
 བཟུ་སྒྲ་བ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་འགྲེལ་དུ། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་ཆན་འདིས་
 སྒྲ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྣང་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་བཤད་པ་ནི།
 རྗེ་བདག་གིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པར་མཛོད་ཏེ། སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་
 མེད་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་མེད་བཟང་དང་ཁི་བ་འཆོ་སྟགས་སྒྲ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། ལྷན་
 སྤང་དང་འགྲེལ་ཚུང་དོན་གསལ་ལས། འབྲུལ་པའི་མཆན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་
 བདག་གིད་དུ་སྤང་བའི་སྒྲི་རྣམ་པར་མེདྲོག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེས་སྟགས་གྱི་གསུང་
 བེན་ལ་འབྲུལ་ནས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་ལེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་
 རྗེད་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སྤྲོགས་པ་སྒྲིབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གསེར་
 རྗེད་གི་རང་ལྷགས་འཛོག་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤད་རྗེད་པོའི་ལྷན་དུ་ལྟགས་སྒྲ་འགོག་ཚུལ་ལ་བཏགས་
 ན་ཤེས་རྒྱས་སོ། །སྒྲ་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དབུ་མ་པ་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དུ་འདོད་

བདད་། སྒྲ་བཅས་སྤྱུ་འདྲི་པ་གཉིས་ཡིད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་འདྲི་པ་བཟོད་པའི་སྤྱུ་བས་ཀྱི་གསེར་
 ཕྱེང་ལས། འཕགས་གྲོལ་དང་སྤྱོད་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་
 རྟོན་འབྲེལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་སྤྱི་རབས་པའི་འདྲི་པ་ལྟས་ཡིན་པས་སྤྱོད་དཔོན་དེ་དག་གི་རང་ལྟས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་མི་
 རུང་ཚུལ། རྟོན་བཤད་རྒྱུ་པའི་རྒྱན་ལས། གང་དག་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་གིས་རྟོན་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སྤྱོད་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་
 གི་ལྟས་ལའང་ལེགས་པར་མ་སྤྱངས་ཤིང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལོག་པར་འཆད་པ་ཞེས་སོགས་
 དང་། རྟོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་འཇལ་བའི་འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཞིགས་
 རྟོན་འབྲེལ་སྤྱུ་མར་སྒྲ་བར་འདྲི་པ་ལེན་དབུ་མ་པའི་ཕྱི་ཅམ་ཡང་མེད་པས་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པ་མཉམ་བཞེད་ལེན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསེར་
 ཕྱེང་ན་ལྟ་བའི་དབུ་དཔོན་པོ་ལྟས་པའི་ཚུལ་མ་མཛད་གོང་དུ་བཅུ་མས་པས། ལྟ་བའི་སྤྱི་རབས་སྤྱི་རབས་
 པའི་གསུང་སྤྱོད་གཞིར་བཞག་ཡིན་གསེས། ཐད་འདིར་ཡང་མཉམ་བཞག་སྒྲ་མེད་སྒྲ་བཅས་
 ཀྱི་ལྟས་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ཅོད་པའི་གནས་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་ཁས་བྱུངས་པར་གསུངས་འབྲལ་ས་བཅུའི་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐོག་རྟོན་པའི་དོན་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་འདྲི་པར་གསུངས་པས། འཕགས་
 མེད་གི་རང་ལྟས་མཉམ་བཞག་གིས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་དང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་དོས་
 འཛིན་དགོས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་མང་། རྟོན་ལས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་རབས་ཀྱི་འདྲི་པ་ཚུལ་
 དེ་མི་འཐད་པར་མ་བཤད་སྤྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མི་བཞེད་
 དེ། རྟོན་ལས། ཐ་སྤྱོད་ནི་རྒྱ་གར་པའི་སྤྱོད་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདྲི་པ་རོ། །ཕྱིར་དབུ་མ་པར་
 ཁས་འཆེ་བའི་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་པའི་རྒྱན་ལས། སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱུ་མ་རིགས་

ལྷ་པ་འདོད་པ་ཡང་དབྱུང་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་པ་ར་ཟད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱགས་
 ལྷ་མས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མེན་པའི་དོན་དམ་དུ་མི་འདོད་པ་དྲ་ཡང་། རིགས་
 ཤེས་ཤེས་དཔག་དང་། སྤྱོད་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ཕྱིན་དོན་དམ་བཅེན་པ་ལས་
 གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུང་དུ། ལྷ་དང་སྤྱོད་གཉིས་ཆོགས་དོན་དམ་བཅེན་པ་ར་
 ཞེས་གསུངས་མཁ་སྤྱོད་ལ། ལྷ་ར་ལས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་སྟོགས་ར་བ་
 ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱུང་པ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་ལྱུས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དོན་
 དམ་བཅེན་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡང་། སྤྱོད་པ་དུག་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སྤྱོད་པ་
 མ་དུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ནི། །ཞེས་
 སྟོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྱུང་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀྱི་དང་གཉིས་
 མེན་པ་སྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་པ་རྣམ་གྲངས་མེན་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་དང་མཐུན་
 པར་སྤྱོད་ཅིང་ཡང་མི་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྱུས་པ་ལྟོགས་མི་ཞེས་ཐ་སྤྱོད་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས། དོན་
 དུ་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་ལུལ་མེད་དུ་འཛོག་པ་ར་བ་
 ཏུ་མི་གནས་པའི་ལྷགས་སུ་འདོད་དོ། །འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅད་ཅམ་ཞེས་པ་དེ་ལྷ་ར་གོ་དགོས་
 ཀྱི། །དཔག་བྱ་བཅེན་གྱུབ་བཀག་ཅམ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་མི་དོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྱལ་བའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པ་དང་གཏན་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཕྱགས་སུ་འདིའི་
 འདོད་ཚུལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛོན་བྱལ་ཆེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོགས་ཤེས་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པས་སྤྱོད་བྱེད་མ་སྤྱོད། ཆོས་ཤེས་དཔལ་ལྷན་པས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་
 བྱེད་དུ། གསེར་ཁྱེད་ལས་སྤྱོད་པ་གཏག་ཀྱང་དཔག་སྤྱོད་ཞེས་སྟོགས་དངས་པ་ཐད་དེར་རང་རྒྱུད་
 པའི་ལྷགས་སྤྱོད་བཀོད་པར་གསུངས་པས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་མིན་དཔྱད་དགོས། ཤེས་ཤེས་དབྱུངས་

བཞད་པའི་མཆན་དུ། སྤྱི་པ་བཅད་པའི་དོན་ཡོངས་གཅོད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་
 མ་རིགས་གྲུབ་པའི་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། བྱ་མྱེའི་མཆན་དུ་སྤོང་མཐུན་གྱི་གསུང་
 རིན་ལྟར་སྤང་བ་ལ་བདེན་པའི་སྤྱི་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་
 བཞེད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱེ་བས། དབུ་མ་པ་གཞན་ན་མས་དེ་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་
 པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་བདུག །གཞུང་ལས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་གིས་གཞུགས་པའི་དོན་ཅམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱི་གས་སྤེད་དག་གིས་སྤང་སྤོང་གཉིས་
 ཚོགས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གཞུག་དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་
 འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞུག་ཕྱར་འདོད་པའི་སྤང་སྤོང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དེ་
 ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་བདུགས་པར་འཇོག་
 པར། །དབུ་མ་བྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ།
 ཡང་དག་ཏུ་ན་སྤྱི་པ་ཡི། །ཚོགས་ན་མས་ཀྱན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་
 ལས། །སྤྱི་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་
 ལུན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ལུན་དོན་དམ་པ་སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བར། བྱན་
 དང་སྤང་བའི་ལུང་དོན་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་སྤྱིར་ཆོ། ལུགས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་མེད་
 ཀྱི་ངོར་སྤྱི་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་བཅས་ཀྱི་
 ངོར་སྤྱི་པ་སྤྱི་གས་གཅིག་ཅམ་དང་བྲལ་བས་སྤྱི་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་
 མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་གི་དོན་སྤེར་བཞིན་བཤད་དགའ་ཡང་། ཅ་ཤེའི་ཁྲིཀ་
 ཆེན་དུ། དབུ་མ་སྤང་བའི་ལུང་འདི་བྲངས་ནས་དོན་འཆད་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པའི་སྤྱི་

བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷན་སྐྱེད་པའི་མཁའ་འགྲུ་གི་སྤྱོད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རང་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱོད་པའི་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྤྱང་དང་བྲལ་
 བར་མི་འཆར་བས་དོན་དམ་བདག་ས་པ་བ་ཀྱན་ཏེ་བ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉག་ས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་སྤྱོད་པ་བཅད་ཅུ་མ་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྤྱང་གི་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཐུན་དུ་འདྲ་འཆད་ཚུལ་གྱི་ནམ་གྲངས་གཉིས་གསུངས་
 པ་ལ་དཔག་ན་གོང་ལྟར་བཤད་རུང་བར་སེམས། དེས་ན་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྤྱང་བའི་ཡུལ་དོན་ཡང་
 བདེན་པས་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་མཁའ་འགྲུ་གི་སྤྱོད་པ་ནི་བདེན་གྱི་བ་བཀག་པའི་
 ཆ་ནས་དོན་དམ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དངོས་མིན་ཏེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉག་ས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཐུང་། དོན་དམ་དངོས་མི་སྤྱོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་གཟུགས་པའི་དོན་གཉིས་སྤྱང་གི་སྤྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཁའ་འགྲུ་ལ་ཚུལ་དང་ལམ་རིམ་ཁྱད་བ་ལྟར་
 བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྟེ། འཆད་ཚུལ་གྱི་ནམ་གྲངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ལམ་རིམ་
 ཁྱད་བ་ལས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྤྱང་བས་སྤྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བར་སྤྱོད་
 པ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པའི་གང་ཐག་ཉིག་ལྟན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་
 པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པ་ལ་ནི་ཉག་ས་དེ་ཉག་ས་ཡང་དག་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་བ་འགས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱུ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མ་
 ཆོད་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྤྱང་བའི་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱང་བར་བསྤྱོད་པས། སྤྱུ་
 གུ་བདེན་མེད་ཉག་ས་པ་ལ་ཡན་མི་ཐོགས་པས་དོན་མེད་ཅིང་། སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཉག་ས་ཟེན་མ་
 བརྒྱུད་པ་ལ་སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱང་མི་སྤྱང་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་མེད་པས་ཉག་ས་དེ་ཉག་ས་ཡང་དག་དུ་མི་

འགྱུར་ཞེས་སྐྱུར་ན་འབྲེལ་ལམ་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷང་པ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་
 པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞུག་པའི་
 དོན་ཅམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟགས་ལྷམ་དོན་དམ་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་
 གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་སྤྱོད་བྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་འཛིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་
 སྤྱོད་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་ཡོངས་གཅོད་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞུག་བྱར་འདོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 ཚེས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་དུ་བཤད་དོ། །འདིའི་རྣམ་བཅད་ཅིར་ཡང་མ་གྱུབ་པ་ལ་བྱེད་
 འདྲ་ཞིག །དེ་ལས་ཡོངས་གཅོད་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་དཔུང་དགོས། བྱང་ཆུབ་
 མེས་པ་འབྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེས་པ་ཅམ་ཞེས། །བྱུང་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ།
 བྱས་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤང་དོན་དོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱེད་དོན་བཀག་ནས་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་མེས་པ་ཅམ་དུ་རྫོགས་པ་སྤྲི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་མོད། གཞུང་དེ་གསང་འདུས་
 ལས་འབྲས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་
 ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་བྱའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་གསུངས་
 པ་དང་མི་འགལ། མེར་མཚན་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱེད་དོན་ཡོད་
 མེད་གསལ་བར་མ་མཛད་ཟེར་བ། རིན་ཆེན་བྱང་པ་ལས། བད་སྤྱོད་པ་དག་ཇི་སྟེ་བྱར། །ཡི་གེ་
 བྱི་མོ་རྒྱུག་འདུག་ཏུར། རས། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་
 མོ་ཁྱེད་ཕྱིག་ཅན་འཛིགས་པ། །རྫོང་ཉིད་རྫོང་རྗེའི་རྫོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྐུ་བ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་འོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་པར་བཤད། ལུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་
 སྤྱོད་མན་འབྲིང་མཚོག་གསུམ་ལ་ཁམས་དང་འཆམས་པའི་ཚེས་རྫོགས་པའི་མཚན་གཞིར། །ཁ་ཅིག་
 ལ་མཛོན་མཐོ་ལས་བཅུ་མས་དེ་རྫོགས་པ་དང་། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་

རི་མེད་ཀྱི་གཟུང་པའི་ན་ཨེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་
 གཟུང་པའི་ན་ཨེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་རབ་
 ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ལས་བཅུ་མས་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ཅམ་
 ལས་གཞན་མི་གསལ་གྱི་དུང་། ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པར་ལུང་འདི་འདྲིན་འཆད་ཚུལ་ལ་དཔུང་ན་ཆོས་
 འགའ་ཞིག་བདེན་ཅིང་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་ན་མས་གཏུལ་བྱ་རབ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་དགོངས་
 པ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་གྲགས་བསྟན་ཅམ་ལས་ཆོག་ཟིན་ལ་མི་གསལ་བས་
 འཕགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མཛད་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 དོགས་མེད་དམ་སྟུམ། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་བྱང་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཞི་བ་
 འཆོས་བསྟན་བཅོས་མཛད་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་ནལ་འབྱེད་
 སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་མིང་བདགས་ཚུལ་ཅམ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་རྒྱ་བ་
 གྲགས་པའི་མཚན་ཅམ་ཡང་མི་གསལ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་གཞན་དང་
 སྤྱོད་པའི་བསྟན་པས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་རེ་མི་རུང་ཚུལ་ནི། རྒྱ་བའི་འདུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་
 གིས་མདོ་སྡེ་ན་མས་ཀྱི་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ན་མས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་
 དོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་
 ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་མཁས་
 པ་ན་མས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པའི་ལས། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་
 པའི་འདིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས། འཕགས་
 པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་

བ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་འགའ་
 ཞིག་མདོ་སྤྲེལ་དང་སེམས་ཅམ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཐལ་འགྱུར་བས་
 རིེ་འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་དངོས་སྤྱོད་དང་ཐུན་
 མོང་མིན་པའམ་མི་མཐུན་པར་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །འོག་ཏུ་ལུགས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 རྩེ་མདོ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་གཞི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་སྟགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་
 པ་ལ་ངོས་བཟུང་བའང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་
 རྩེད་པོ་ལས། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་
 དབུ་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་དེའི་རྩིང་ནས་འཛོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། རང་རྒྱུད་པས་
 རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྱལ་བའི་དབུ་མདོ་གསལ་མཛེན། ལེགས་བཤད་རྩེད་པོ་ལས། མཁས་
 པ་དེ་དག་གྲུང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྒྲིབ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་
 དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཅ་བར། ཐ་
 སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟོན་འབྱུང་ཆོས།
 དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་པ། ཞེས་རང་རྒྱུད་པས་གྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པར་འཛོག་པར་གསུངས་མོད། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་རིགས་
 པས་འགོག་ཅེས་པ་ལས་རིགས་པས་ཞེགས་མ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཞེས་
 པ་ཅམ་ལས་བདེན་མེད་རྟོགས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱས་པ་ལ་བདགས་ན། རང་རྒྱུད་པས་དབུ་མ་མ་
 རྟོགས་པར་མཛོན་ཏེ། ཅ་མེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་དུ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་སྒྲི་

འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་དེའི་མེད་མཐའ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཆོས་རྒྱལ་མ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེའི་མཐའ་འཛིན་དུ་གསུངས་
 ལ། །རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ན་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 གཉིས་སེལ་བྱེད་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་འདྲའི་མཐའ་འཛིན་རྒྱུད་ན་
 ཡོད་ཕྱིན་མཐའ་ལྟར་བར་འཛིན་དགོས་ཏེ། ཅུ་མེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། གང་དུ་བརྒྱུད་བས་འཛིན་
 པའི་ཡུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐའ་ལྟར་ཞེས་བཏགས་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དུག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྟར་བའི་དབྱ་མ་
 པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་
 དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་འང་ལེགས་བཤད་རྒྱུད་སྤྱོད་ཆེན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། གཅིག་ནས་གཅིག་
 ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་བྱེ་ལས་རྙེད་པ་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་ཉེས་སྦྱོན་བསམས་ཏེ་ཡོད་འབྱུང་སྦྱེས་པ་ནས།
 འཛིན་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གོ་མས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པའི་ཆོས་སྤྱོད་འཕྲོ་བའི་བར་གསུངས་ཚུལ་ལ་བཏགས་ན། འདོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཉིང་དགོས་
 མཐའ་ཐུག་གི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་གཙོ་བོར་གོ་དགོས་སམ། ཡང་ན་རྩ་བ་རྙེད་པའི་སྦྱོན་དུ་སྤྱག་བདེན་གྱི་
 ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཅད་བཅད་པ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་ཡིན་
 བེད་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་ཆེད་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཟིན་མོད། དེ་བསྒྲམ་པ་མཐའ་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་སེམས། རབ་བྱེད་བརྒྱ་བདུན་པའི་མཇུག་
 ཏུ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། །བྱེད་པ་ཡོད་པ་འབྲས་བྱེད་ག །དྲི་བའི་ཁྱོད་

ལ་སྟགས་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་དམགས་པས། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་
 རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་དོན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་སློང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་པས་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་
 མིན་ཞིང་གྲགས་ལ་རྟོགས་པ་འང་མིན་མོད། སློང་འི་བྱེད་པ་ལ་བདེན་ནས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་
 ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པས་ཐ་སྟངས་རགས་པ་སློང་ཤེས་རྟོགས་
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་རྒྱས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་
 བྱ་བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་རྒྱས་པས་ཁྱད་བྱས་ཆོག། །འདྲུག་
 པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་དུ། གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་ན་བདགས་
 ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་འབྱེན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡང་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་མི་རྒྱས་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་མི་སྤྲོད་ཅེས་པ་ལོ། །གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སློང་ཤེས་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 སུན་ལུང་ན་དེས་དེ་ཁེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་འདྲིའི་སློང་ཤེས་ལུང་པོ་བདེན་མེད་ཡོངས་
 གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ན་མ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་
 མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་འབྱུང་། ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོ་ལས། ཆོས་
 བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོང་ས་མེད་པས་ཞེས་པ་འང་
 གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལུང་པོ་ལ་སྟགས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སྟོལ་
 རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ལུང་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་འཐད་དོ་སྟམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྟོ་འདོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སློང་ཤེས་རང་དུས་སུ་ཡུལ་
 དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སློང་འི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་

མ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལུ་ལ་དེ་རིགས་པའི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཛོལ་པ་ནི་རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། སྤྱི་བྱས་ཡིན་པའི་པདྨ་ཀུན། །མི་དྲག་ཅེས་ནི་བཟོན་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་
 འཛོལ་སྒྲོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱས་དགས་ཀྱིས་སྤྱི་བྱས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་
 པའི་ཚད་མས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་རིགས་པའི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས། །འདིར་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་དེ་ཅུས་པ་ལ་བཟོན་
 རྣམ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་མེད་དུ་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་ནས། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་
 བུས་ཀྱང་རུང་། རྟེན་བདུན་རྒྱུ་རྟུ། རྟེན་བདག་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་
 གསུངས་ཤིང་། ལུགས་འདིར་བཅད་ཤེས་ནི་སྤྱི་བྱས་ཤིན་གྱི་ཡུལ་དུན་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། དུན་
 པའི་སྒྲིབ་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་པས་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་བཞེད། ཡིག་
 ཆ་གཞན་དུ་ངེས་ཤེས་ཞེས་པ་གཅོ་བོར་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་སྤྱི་བྱས་པར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་
 ཞེན་པས་འཛོལ་པ་ལའང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤྱི་བྱས་པར་ཡོད། ལུགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ངེས་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་སྤྱི་བྱས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྟེན་དཔག་དང་། རྟོགས་ཤིན་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་འདྲ། ཡུང་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཤིན་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདོད་དམ་ཞེན། དེ་སྤྱི་བྱས་པའི་བཞེད་པ་འདྲ་
 རྟེན་ །དཔེར་ན། སྤྱི་བྱས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་བྱས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་རིགས་
 པའི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་གཞལ་རང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཀྱང་། རྣམ་འཕྱོར་
 སྤྱོད་པའི་དཔུང་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཤེས་རྣམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་གིས་བདེན་མེད་ཡོད་
 པ་ལུགས་ལ་རྟོགས་པས། རིགས་ཤེས་དེའི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཀྱིས་དངས་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དངོས་

བྱེ་རྩེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་
 ཁོན་ས་རྟོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ཕྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རེས་རང་དོན་སྐབས་
 གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དང་། རེས་གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་
 དོན་དུ་བཤད་དགོས་པས། ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟག་སྒྱུར་མི་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་འདྲ། དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་དག་དགོས་ཕྱིན་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཅོད་རྒྱུའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲིལ་དོགས་ཡོད་དགོས་མོད། ཕྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་
 ཟེན་དེའི་རྒྱད་ལ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་མཐོང་ན་གུར་བ་འབྱུང་ན་
 ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་བཞག་དཀའ་མ་དཔུང། ལས་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་སྒྱུ་གུ་
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དཔུང་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཡང་
 གསུངས། ར་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་རིགས་རེས་དག་བཅོམ་གྱིས་རྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་
 པར་འདོད་པས། དེའི་ཆེ་གཅོད་རྒྱུའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲིལ་དོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་
 པས་དེའི་རྒྱད་ལ་འཇོག་དཀའ་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་འདི་ལ་སྒྱུར་ན་ཨེ་འགྲེགས་བརྟག་ ཡིག་
 ཆ་གཞན་དུ། ཐེ་ཆོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་བཞག་པ་ལྟར་ན། འདིའི་ལན་སྒྲ་བར་
 སྤང་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་འཇོག་པའི་ཁྱད་སྒྲ་གར་ཡོད་བཅུ་ལ། བྱེ་རྩེ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་རྗེས་ཤེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་སྒྱུར་ལ་ལྟོས་ན། ཆོས་གཅིག་
 གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་རྒྱུ་ལྟོགས་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 རྟོགས་པས་དཔུང། བུཊ་པུ་ལི་ཏའི་ལུང་དོན་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཆེ་དེའི་བདག་གི་བ་མུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན། བདག་

རང་པའི་ན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་བདག་གི་པ་འདི་རང་པའི་ན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རྒྱུ་པ་ཐད་ཅེས་པ་ལོ། །རང་སྤྱི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་
 པོར་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་མ་གྲུང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་མི་འདོད་པས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་
 གི། །གང་ཟག་རང་པའི་ན་མེད་པ་རྟོགས་ན་ཡུང་པོ་རང་པའི་ན་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱི་མ་རྟོགས་
 དགོས་བྱུང་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གནས་མ་གྱུ་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྤྱི་དངོས་སྤྱོད་བཅས་ཆོས་
 ཅན་། །མིག་སྟགས་རང་པའི་ན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་
 བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ། ཅེས་ལན་གདབ་པར་དགོངས་པ་ལོ།
 མདོ་སྟེངས་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་དབྱུང་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པར་འདོད་ཅིང་།
 རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡང་གྱུབ་པར་འདོད་པས། གཞུང་ལས། གང་ཟག་དོན་དམ་
 པར་གྱུབ་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་རྟོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་པས་འབྲལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲུ་
 རྟོན་སྤྱུ་ལས། དངོས་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་
 པར་མི་འདོད་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་མིག་སྟགས་རང་པའི་ན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཞེས་སྤྱོད་ན་
 བདེ། །མིག་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་སྟགས་པའི་རགས་པ་རྟོགས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས།
 ཞེས་གསུངས་པ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བཅས་ལྟར་། ལུང་གི་རྟེན་འབྲུང་མདོ་སྤྱི་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་ན་བདེ་
 བའོ། དེ་དག་གིས་རགས་པ་རང་པའི་ན་མེད་པར་རྟོགས་ན་རྟོན་ཡང་རང་པའི་ན་མེད་པར་རྟོགས་
 པར་ཐལ་བས། དབྱུང་པ་ལས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོན་མེད། དེས་
 ན་དངོས་པོར་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་གི། བྱེ་

བྱག་སྒྲུབ་པས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཅོམ་པ་ལས་སྒྲུབ་སོསོར་བསལ་བས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་དོར་
 རུང་བ་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཇེས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་
 ཚད་ཀྱང་དེའོ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤེལ་སྤྱོད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ཚད་བྱེ་
 སྒྲུབ་དང་མཐུན་ཀྱང་། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། སྤང་པོ་དང་། དབྱིབས་རྣམས་བཏགས་
 ཡོད་དུ་འདོད་པས་བྱེ་སྒྲུབ་དེ་རྣམས་ཇེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་མེ་འདྲ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
 གི་མདོ་སྤེལ་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་གྱུབ་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་དངོས་ནས་གྱུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལས་རིམ་
 པ་བཞིན་རྟག་དངོས་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་པར་འགྲོ་ཞིང་། ཇེས་བཏགས་འཛིན་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་ལས་
 སྒྲུམ་ཡང་འདི་པས་གང་ཟག་ཇེས་ཡོད་དུ་མེ་འདོད་པ་དང་སེམས་བྱུང་ལ་ཇེས་བཏགས་གཉིས་སུ་
 འབྱེད་ན་བཏགས་དགོས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན།
 སྒྲོ་རྟོག་གིས་བཞག་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཞག་ནས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས་དེའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་མེད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་
 ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་
 ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱིས་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པར་
 བཤད་པ་དང་། ཇེས་བཏགས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་
 པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་ལྷོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྷོས་པར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་
 བ་ནི་ཇེས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། དེས་ན་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་གྱུབ་ཚད་
 དང་ཇེས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་

ལྷ་མོ་ཆེན་ཆེས་མི་མཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉེ་བུ་འདྲིང་པ་རྣམས་དབྱ་མ་པས་གཞུག་ན་དོན་
 དམ་པར་གྱུ་པའི་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་གྱུ་པར་འདྲིང་པའི་ཆོས་རྣམས་
 དབྱ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀྱང་ཉེ་བུ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །དྲང་ངེས་ཆེན་
 མོར་གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་ལ་ཤས་གྱུ་ལྱིས་ཁྱུ་པར་གསུངས་པ་སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱེས་
 ལྷ་མོ་པོར་འདུས་བྱས་དང་ཤས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་ཤེས་འབྲང་མདོ་ལྟེ་པའི་
 ལྷགས་སུ་མངོན་ཞིང་ཕྱི་མདོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཤས་ཡོད་ལ་བསམ་པ་འདྲ། ཀྱང་འདུས་སུ། སེམས་
 བྱང་ར་གཅིག་ལས་གཉི་ལྷན་མེད་པ། བཀ་ཡོད། བཏང་སྒྲིམས། རྣམ་པར་མི་འཛེ་བ། ལྷ་བ།
 རེ་མོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བའི་བཅས་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ནི་བཟོད་པ་སྤྲད་དང་། ལྷ་མོ་ཆེན་གཞན་ལ་
 མི་སྒྲིམ་པར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་བཏགས་ཡོད་དང་། གཞན་ཀྱང་འགྲོ་ལྷ་སྒྲིམ་ཉི་ཤུ་ཅ་
 གཉིས་ནི་ལྷ་མོ་ཆེན་དེ་ལས་བརྒྱུ་པས་ཤས་ཡོད་དུ་གསུངས། འདིའི་ཤས་བཏགས་རིགས་ཀྱང་
 དུ། །ཤས་ཡོད་བཞིའི་དང་པོ་རང་ལྷ་བྱུ་པའི་ཤས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་བཞིའི་དང་པོ་ཆ་
 ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་ལྷ་ར་བ་ལྟར་ན། བསྐྱེས་བ་ལས་བཤད་པའི་ཤས་བཏགས་འཛོག་
 རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་མངོན་པས། སེམས་བྱང་ལ་ཤས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་མདོ་སེམས་
 བྱང་མོང་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཆེ་རིགས་པའི་ཤེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཤས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་བསྐྱེས་བ་ལྟར་འཛོག་དགོས་སམ་བཏགས། །སེམས་བྱང་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་པོ་སྒྲོ་ལྷ་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་སྒྲོ་
 ལྷ་ལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་ན་རང་མཚན་དུ་མི་འདྲིང་དམ་སྒྲིམ་ན། རང་མཚན་དང་ཕྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་
 ཆོས་བཞི་བཤད་པའི་ཐ་མའི་སྐབས་སུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ལྷ་མོ་ཆེན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། ཆོ་ནི་
 ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རང་གི་ངོ་པོས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུ་པའི་ལྷ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྒྲོ་ལ་མི་སྤང་གི་སྒྲོ་ལྷ་སྒྲིམ་ལྷ་མོ་ཆེན་གཞན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོ་ལ་སྤང་བས་ཕྱི་མཚན་དང་།

དེ་ལས་ཕྱི་ལ་པ་རང་མཚན་དུ་བཤད་པོད། སེམས་ཕུང་བཏགས་ཡོད་ན་མས་ལ་གྱི་མཚན་གྱི་ཕྱད་
 ཚེས་དེ་ལྟ་མེད་དེ། སེམས་ཕུང་ན་མས་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་རིག་ལ་སྤྲོད་ལུགས་གྱི་
 དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། །སྤྲོད་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་
 གུང་སེམས་ཕུང་བཏགས་ཡོད་ན་མས་སྤང་དང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མ་སྤྲོས་པར་སྤྲོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་
 རུས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཕུང་བཏགས་ཡོད་ན་མས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྐམ་དུ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་སེམས་ཕུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྤྲོད་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ། དཔེར་ན། གཏི་ལུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་མོགས་དང་། གང་ཟག་
 སྤང་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། སེམས་ཕུང་བཏགས་ཡོད་ན་མས་ཉ་མས་
 སུ་སྤྲོང་བའི་རང་རིག་གིས་སེམས་ཕུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དོན་གས་སམ་ཞེ་ན། རིགས་རྒྱན་
 དུ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱིས་ཕྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྲོ་བའི་ཤེས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཕུང་བཏགས་ཡོད་པ་ན་མས་ཉ་མས་སུ་སྤྲོང་བའི་
 རང་རིག་གིས་གུང་སེམས་ཕུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དངོས་ལུགས་གང་ལའང་མ་དོན་གས་ཟེར་
 རམ་དཔྱད། །ཤེ་བདུན་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་སྤྲོང་རང་རིག་ཚད་མས་གྲུབ་པས་
 གྲུབ་པས་མི་འདྲ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ཡིན་པས། གནད་བཞིའི་སྐབས་
 དགག་བྱ་ངེས་པ་ཞེས་པ་མེད་རྒྱུ་འདི་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དགག་བྱའི་སྤྱི་སྤྲོད་པར་
 བ་ལ་གོ་དགོས། དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱད་
 པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་ཕྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་གྲུབ་
 པར་བཟུང་ནས་བཀག་ན་གྲུབ་ཆེས་པའི་སྤྲོན་གྱིས་ཆད་མཐར་ཁྱང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མེ་སྤོར་ངོས་མ་ཞེན་པར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་མེད་པས་

མོ། །ཉ་པ་རྟེན་པའི་རྩོན་རྒྱུ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མཐའ་ཤིང་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པའང་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ཉ་པ་གཞུང་ཉིད་ལས། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ཉ་པ་མ་རྟེན་གོང་རྒྱ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཅེས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བར་དཔུང་དགོས། དེས་ན་ཉ་པ་མ་རྟེན་གོང་རྒྱ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་
 ཡོད་དཔྱད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱད་པར་སྤྱི་བྱའི་སྤྱི་ནས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་
 བྱས་ན་བདེ་འཇུག་དཔུང་། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱ་བ་ཆེ་བའི་འདོད་པ་བཞིན་པའི་སྐབས་སོགས་དེ་
 དག་འགོག་ཚུལ་དང་བལྟར་ནས་གཞིགས་ན་ཤེས་སྟེ། ཅ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་ལས།
 རབ་བྱེད་ཉེར་རྒྱུ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་གིས་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་འཛིན་ཚུལ་
 བཞུན་། །རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་འཛིན་སོགས་མི་རུང་བ་
 དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཚུལ་ཉེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 འཐད་ཚུལ་བཞུན་། གཞན་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་ས་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་། ཉེར་
 བཞི་པར་བཞུན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་
 འདི་རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་གསལ་བས། མཚན་ལས་
 རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པས་ནི་གཙོ་ཆེར་ཞེས་པས་འབྲེལ་པ་སྟེད་ཉེན་ཆེ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས།
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་བཤད་། ཅེས་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 སྟོང་པའི་དོན་རྒྱ་བཞུན་ལ། དེ་ནི་བཞེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། ཞེས་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཉེན་འབྱུང་
 གི་དོན་རྒྱ་བཞུན་པ་ཡིན་ཉེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ཤིན་རྒྱ་གསལ་ཞིང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པའི་
 ཐད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་བཞེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་

[illegible]

དུད་དེས་སུ་དེས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆེད་མ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་མེད་དུ་རང་པོ་ཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་དེས་པ་
 རྟེན་ཅིན་འབྲེལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་དེས་པ་དང་། ཆོས་གང་རང་པོ་ཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་དེས་པའི་བྱེད་
 པ་ཉིད་ལ་པར་ཅིན་ནས་གཞན་ལ་མ་སྒྲིབ་པར་ཅིན་འབྲེལ་དུ་དེས་པ་ཞི་སྒྲིབ་པ་ཅིན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་རྟེན་གས་
 པར་འཛིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་ཅིན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་རྟེན་གས་པ་ཞེས་པ་ཅིན་འབྲེལ་སྒྲིབ་
 གཞིར་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྟེན་གས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཞིན་གྱི་ཅིན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་
 སྒྲིབ་པའི་དོན་དེས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཅིན་འབྲེལ་དེས་པས་རང་དུས་སུ་ཆད་
 མཐའ་ཞེགས་ཤིང་། དེའི་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་རང་པོ་ཞིན་མེད་པའི་དེས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ན་རྟག་མཐའ་
 ཞེགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་དེས་པས་རང་དུས་སུ་རྟག་མཐའ་ཞེགས་ཤིང་། དེའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མཐུག་
 མོགས་དེར་ཆད་མཐའ་ཞེགས་པ་ཡིན་ནོ། དཔུ་མའི་མཐའ་དཔྱེད་ལས། ཆོས་དེ་དཔུ་མ་ཡིན་ན་
 དེ་རྟེན་གས་པའི་ལྷ་བདེས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་ནས་བརྒྱུད་བ་ཞིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲིབ་ཉིད་རྟེན་གས་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཐ་སྒྲིབ་དུ་མེད་པ་རྣམ་
 བཅད་ལ་ཞེགས་ན་ཐ་སྒྲིབ་དུ་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་དཔུད། དེས་ན་ཡིག་ཆའི་
 དོན་ཡང་ཆོས་དེ་དཔུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟེན་གས་པའི་སྒྲིབ་དེས་རང་དུས་སུ་མཐུག་མོགས་སུ་རྟག་ཆད་གྱི་
 མཐའ་གཉིས་རིས་པ་ཞིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པ་དགོས་པའི་དོན་དུ་ཐུར་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་མིན་
 བརྟག་ །དཔུ་མ་ཞེས་པ་སྒྲིབ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་
 སེལ་ཚུལ་སྒྲིབ་ཉིད་དང་ཅིན་འབྲེལ་འདྲ་བས་ཅིན་འབྲེལ་ཀྱང་དཔུ་མར་འཛིག་སྟེ། གཞུང་ལས།
 དཔུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དཔུ་མ་པར་འཛིག་པ་ཁས་སྐྱེད་ས་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་དུ་ལཱ་ཅུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྒྲིབ་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཅིན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟེན་གས་པ་འདོད་དགོས་
 པས་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེམ། ཅིན་འབྲེལ་རྟེན་གས་ན་མཐའ་གཉིས་

ཀ་མེལ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་བདགས་
 ཡོད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐའ་
 གཉིས་ཁེགས་པའི་ངེས་པ་དཀའ་བས་སོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་
 འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྟོང་པས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 འདི། རྟེན་བཞིན་གསེགས་པ་མཚུངས་མེད་ཀྱིས། རྟེན་པོ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་བརྟན། ཁེས་
 དང་། རྟེན་ལྟེ་རིགས་ཚོགས་ཁྲིད་ཀྱི་ཅུ་པའི་འགྱུར་ལས། དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྟོང་པས་
 ན། རྟེན་བཞིན་གསེགས་པ་མཚུངས་མེད་པས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། དངོས་པོ་
 རྣམས་སུ་ཉེ་བར་བརྟན། ཁེས་བྱུང་ངོ་། རྟོན་ནི་རྒྱ་བའི་འབྲེལ་བར་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་སྟོང་པར་བརྟན་པའི་སྟངས། རྟེན་བཞིན་གསེགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་
 པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་ཤིན་
 ཏུ་འབྱུང་། རྟོག་དཔོན་གཞན་ལ་ཡན་པས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་
 པོ་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་
 ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བ་འདི་ཕྱི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་བརྟན་པར་བཤད་པའང་
 འབྲུ་སྟོན་པ་ལ་ལེགས་པར་འདུག རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར།
 བདག་གམ་འཛིན་རྟེན་མངོན་ཞིན་པ། རྟེན་གྱི་མ་དག་མི་དག ལ་སོགས་ལྟ་བུས་ཕྱགས་པ་
 ཡིན། རྟེན་པའི་དོན་ནི། གང་དག་གིས་ལུང་པོ་ལྟ་བུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་མེ་འདོགས་ཀྱི། ལེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གི་ཞེས་རྣམ་
 པར་འཛིན་པ་དེ་དག་གཤོན་མེ་བར་ལྟ་བུའི་ཁུ་པོས་སྤང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལས་དེད་ཅིང་ཁྱེར་བར་

འགྱུར་རོ། །དི་ལྟར་ཞེན། མེས་སངས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ།
 དེའི་ཚེ་ཐེར་བྱུག་དུ་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཆད་པར་སྒྲུབ་ཡིན་
 ཏེ། རྟེན་པར་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བྱུང་ནས་མེད་པར་གྱུར་པར་ཁས་ཐུངས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་དེ་དག་གི་མཆོན་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡུང་པོ་ལྟ་པོར་དགི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་བར་སྒྱུར་རོ། །ཡང་ན་འདིའི་དོན་དེ་ལས་
 གཞན་ཡིན་ཏེ། གྲུངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་བདག་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཡུང་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་།
 རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་དུ་གནས་ལ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ནི་ལྟོག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ལྷ་རྟེན་པ་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་མཆོན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལྟ་བུ་པས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོགས་བཅད་འདི་ལ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲུངས་གཉིས་
 ལྟར་པ། རྟག་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་
 རྟག་སོགས་སྒྲུབ། །དེ་དག་དི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྤྲེལ་གང་དག་
 ཡུང་པོ་ལྟ་དང་བདག་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཇུས་སྤྲོས་པར་འདོད་པ་དང་། གང་དག་མ་རིག་
 པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇུས་
 སྤྲོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འང་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་སྒྲུབ་དི་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 པའོ། རྟག་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་ལེ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་
 མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག། །ཅེས་པའི་དོན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདིས་གང་དག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་རང་གི་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པ་འང་མ་ཡིན། གཞན་

ནས་མེད་པ་ཞིན་ཡོད་པར་སྤང་བའི་ལོག་པ་འང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་དྲག་པ་དང་ཆད་པར་
 ལྟ་བུས་འཕྲོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བའི་ཆོག་སྒྲ་བརྒྱས་
 ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པ་མིན་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་རྟུན་པ་མིན་པ་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པར་བཤད་
 པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པ་དང་འདྲ་བར་སྤང་བས་ལོག་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་མེད་པར་ཁས་སྤང་བ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་གཉིས་
 དོན་འདྲའམ་བསམས་ནས་སྤྲུལ་བྱས་སོ། །ལྷགས་འདིར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པས་འགག་
 པ་འང་རྒྱ་ལས་ཕྱང་བའི་གནད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འགག་པ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་ལས། ཆོས་རྒྱལ་ས་
 ལ་རང་གི་དོ་ཤོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་དང་ས་པན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
 པ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་ས་མ་མེད་པར་གཞན་དོ་སྟགས་ལ་སྐྱེ་ལ་དགོས། ཞེས་པའི་ངེས་
 པ་དང་ས་པ་ནི་གོ་ལ་སར་ཤོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་བྱས་
 ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འང་མཐོང་
 དགོས། །ཆོས་གྲར་རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་ཡོད། རྒྱ་
 འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་མེད་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 འཛིན་པ་མིན་གྱི། །མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་
 པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པ་དང་ས་བྱས་ན་བདེའམ་སེམས། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་
 ཆེད་མ་ཆོས་གནས་མེད་པ། །ཕྱ་ཟབ་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་འི་ལྟ་བུར། །སེམས་
 ལ་བདེ་ཐྱག་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་རིན་ཕྱིང་དར་རྒྱུག་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མཚན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་བའི་གནས་མེད་པ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིང་བ་དང་། མོས་སྐྱེ་ཤོས་
 རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་མཛོན་སུམ་མིན་པ་ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་འི་ལྟ་བུར་སེམས་

ལ་གོ་སྒྲིལ་བའི་ཐུག་ཏུ་འབྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བ་སྟེ་མཆན་དུ་འང་བཀོད་
 འདུག །རིན་ཆེན་ཕྱེད་བའི་དཔེ་མང་པོར། ལྷ་རབ་མཛོན་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་བྱུང་བ་དར་
 རྒྱུ་དང་མཐུན་ཞིང་ཐབ་མོ་ཞེས་འོག་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བས། ལྷ་ཐབ་ཅེས་པ་མ་དག །གནས་
 །ཞེས་པ་བདེན་འདྲིན་གྱི་དམིགས་གདུང་དམ་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཛད་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
 ལས། །གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཆེད་ནས། །ཉོན་མོངས་སྤུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟེན་
 པར་འགྱུར་རྟོག་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟེན་མི་འགྱུར། །གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 ཡོད་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་
 དག་གི་སེམས་ལ་གནས་མེད་པའི་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་མི་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གཟུགས་ལ་སྟོན་པའི་རང་
 འཛིན་དམིགས་ཀྱང་། །ཞེས་གནས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་འཛིན་གྱིས་
 གུབ་པ་ཞེགས་མ་ཞེགས་ལ་གསུངས་པ་སྟོན་དང་མཐུན་པས། གནས་ལུགས་སྤང་བའི་མཆན་
 མ་འདི་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་བཟུང་བའི་གནས་མེད་ཅེས་པའི་མཆན་དོན་ལ་འབྱུར་མིན་དཔྱད། རེ་ཞིག་
 ལུས་འདི་མིག་ཅང་ཉིད། །ཅེས་སྟོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་བ་སྟེ་མཆན་དར་རྒྱུ་དང་མཐུན། གལ་
 ཉེ་སྒྲ་བ་དོན་གྱི་འཛིན་པའི་བཅེངས་གྲོལ་སྟོན་པའོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མཛད་
 པ་ཡིན་ལ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་འང་བཅེངས་གྲོལ་སྟོན་པ་གཞན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་ལོ་ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། །ཁོ་ན་རེ། བཅེངས་གྲོལ་སྟོན་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེན། རྟོད་
 ཀྱིས་བཅེངས་གྲོལ་སྟོན་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །རང་འཛིན་འགོག་པའི་རིགས་
 པས་བཅེངས་གྲོལ་སྟོན་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་འགོག་པའི་རིགས་
 པས་རང་འཛིན་ཐ་སྙད་དུ་འང་འགོག་པ་གང་ཞིག །རང་འཛིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅེངས་

གྲོལ་སྤྲོལ་འགྲོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཕྱོགས་སྤྲོལ་སྤྲོལ་
 རྟོན་དམ་པར་སྒྲེ་སྤྲོལ་འགྲོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྐད་དུ་འང་འགྲོག་པར་འདུག་པའི་ལུང་གིས་
 བསྐྱབས་པ་དང་ཁས་སྐྱབས་དངོས་སུ་འགལ་བར་ཤེས་སྟེ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྒན་ལ་
 སྤྲོལ་པའི། ཞེས་སྤྲོལ་གྱི་རྟོན་རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྒྲེ་
 རྟོན་པ་གཟུགས་བརྒན་དང་ལ་སྤྲོལ་པས་སྒྲེ་བརྒན་ལ་སྤྲོལ་པ་རྣམས་མེ་མོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་
 བྲག་ལུག་དང་སྒྲེ་བྱད་བ་སྤྲོལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་སྒྲེ་བཞེན་ནས་སྒྲེ་བ་འཛིག་ཆེན་
 ར་མ་གྲགས་པ་འང་མིན་ཏེ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གོ་
 སྟེ། རི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒན་སྤྲོལ་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྒྲེ་འགྱུར་ཞེས་པས་
 གཟུགས་བརྒན་དེ་གཟུགས་བརྒན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་བརྒན་པས། གཟུགས་
 བརྒན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་དུ་འཛིག་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་ཇས་ཐ་དད་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་པས་
 གཟུགས་བརྒན་ཕྱི་རོལ་རྟོན་དུ་འང་བརྟན་ནོ། བཅིངས་གྲོལ་སྤྲོལ་འགྲོག་པ་རྟོན་དམ་དུ་མི་རུང་
 བས་ཀྱང་ཇོ་བོ་བྱེད་དགོས་ན་བཅིངས་གྲོལ་ཐ་སྐད་དུ་འགྲོག་པས་ཁྱབ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་རྒྱ་བྱེད་མེད་
 ཐད་ཀྱི་ཁྱེ་ཤེས་ལས། ར་ལ་མཛོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། རྟོན་པ་མཛོན་པར་གྱུར་པ་བཞིན། ཞེས་
 པ་རང་སྒྱུ་མི་ཤེས་པའི་དང་པོ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲེ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྤྲོལ་གྱི་རྟོན་ནི། རྟོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བྱེད་འཐད་པའི་རྟོན་
 འགྲེལ་སྒྲེ་བའི་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་མཐའ་གཉིས་མི་སྒྲེ་ཡང་དབྱེད་མ་སྒྲེ་བར་བརྟན་ནོ། ཕྱི་རོལ་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས་དུས་རྟག་པ་བཞེན་གྱུ་བ་འདོད་པའི་སྒྲེ་བྱེད་དུ། འདས་པའི་དུས་སུ་འདི་ལྟར་
 གྱུར་ཞེས་སྒྲེ་བ་དུན་པ་བཞེན་པའི་ལན་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་བེན་དངོས་པོ་མི་སྤང་བེད་།
 སྤང་ཡང་མེས་སྒྲེ་མིན་དེས་ན། དུན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། རྟོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། ཞེས་

གསུངས། རེ་འེ་དོན་ནི། ལྷ་མོ་མཐོང་བློ་དངོས་པོ་སྤྲོ་མེད་གཉིས་མཐོང་བ་པའི་ན་ཕྱིས་མི་སྤང་
 ཞིང་། རྩེ་བ་ལྷ་མོ་མཐོང་བ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སེམས་སྤྲོ་ལང་སྤྲོ་བ་མིན་མོད། ད་ལྟ་
 བའི་ཡུལ་ལྷ་མོ་མཐོང་ངོ་སྤྲོ་མཐོང་པའི་དུན་པ་སྤྲོ་བ་དེས་ན་སྤྲོ་བ་གནས་དུན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ལྷ་
 མོ་མཐོང་བ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དང་། སྤྲོ་བ་ལྷ་མོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་སྤང་བ་དེའི་ཕྱིར།
 དུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ད་ལྷ་མོ་དཔེ་ན་པོ་དུ་ལྷ་མོ་མཐོང་བའི་དུན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡི་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་
 དུན་པ་ཡུལ་ད་ལྷ་མོ་དཔེ་ན་པོ་དུ་ལྷ་མོ་མཐོང་བའི་ལོག་པ་ཞིན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དར་རྒྱུ་གི་དགོངས་
 པ་ལྷ་མོ་མཐོང་བའོ། སྤྲོ་བ་གནས་དུན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ལྷ་མོ་མངོན་སྤྲོ་བ་དོན་གསེང་།
 དེས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྷ་མོ་མཐོང་ངོ་སྤྲོ་མཐོང་པས། འདིར་ཅོད་གཞིར་འཛིན་ཐུག་པའི་དུན་
 པ་ནི་སྤྲོ་བ་སྤོང་བ་དང་ལས་ལས་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་གནས་དུན་པ་ལྷ་མོ་ལ་གོ་དགོས། སྤྲོ་བ་མཐོང་བའི་
 སྤྲོ་བ་གནས་དུན་པ་སྤོང་བ་དོན་གསེང་སྤྲོ་བ་སྤོང་བ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དང་། འདིར་པའི་རྒྱུ་
 གནས་དུན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྤྲོ་བ་གནས་དོན་གསེང་སྤོང་བ་ཞེས་པ་
 ཆེན་ལས། དེ་རིང་ལྷ་མོ་ལྟའི་དུས་ད་ལྟ་བའི་ལྟའི་དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོང་བའི་འདས་མཐོང་སྤོང་བ་གཉིས་མཐོང་
 པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་གཞུག་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅིང་ཀྱིས་འདས་
 མཐོང་སྤོང་བ་མཐོང་བ་ཅད་མཐོང་བ་མི་འགའ་ཞེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་མཐོང་སྤོང་བ་གཉིས་མཐོང་པའི་
 རྣམ་མཐོང་གིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོང་བའི་འདས་མཐོང་སྤོང་བ་གཉིས་མཐོང་གསེང་པར་གསུངས་
 པས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་སྤོང་བའི་འདས་མཐོང་སྤོང་བ་གཉིས་མཐོང་པའི་ཆད་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྱུང་། འབྱུང་པར་
 ཐུག་པོ། རྩེ་དོན་གསེང་པའི་ཆད་མཐོང་ན་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲུང་མ་འབྱུང་། དེ་རིང་གི་
 དུས་སུ་འདས་མཐོང་སྤོང་བ་གཉིས་ཆེས་ཅན། ཡོད་པར་ཐུག་པོ། རྩེ་དོན་གསེང་པའི་ཆད་མཐོང་པའི་

ཕྱིར་ཐེར་ན། ཚུད་གཞི་སྒྲིམ་ཅན་གྱི་ལན་གདུག་ ༥ ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིམ་གནས་ཤེས་བྱ་མིན་པས་
 མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཛོད་གས་ཀྱང་། མངོན་ཤེས་དེས་སྒྲིམ་གནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་
 བའང་དེ་དང་འདྲ། ཚུད་ལན་འདི་དབྱེ་མ་ཀུན་གྱི་ཐོན་ཕྱིས་སུ་གསུངས་པ་ཁྱིམ་ཆེན་དང་མི་མཐུན།
 ལུས་འདས་པ་ད་ལྟ་མེད་པ་ཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལུས་དེ་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲིམ་ཚུལ་མི་མཐུན་
 པའི་ཁྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལ། ལུས་ཁྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལུས་ཅན་
 དུན་པའང་ཁྱེད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིམ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་
 ལས་གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེར་རང་པོ་ཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དུན་པའང་
 རང་པོ་ཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ལོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཆོག་དང་། དེས་ན་ཞེས་པ་ཅ་བར། སྒྲིམ་
 ཡང་མེས་སྒྲིམ་མིན་དེས་ན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པའི་མཛུགས་ཡིན་པས། དོན་ནི་དུན་པ་དེ་ཚུལ་ལྟར་
 ཡོད་ཅེ་ན། ལོག་པའང་ཁྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲིམ་དམིགས་ཀྱིས་། དེས་ན།
 དུན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་ནས་པར་འཛིག་པར་མཛད་དོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། བྱ་ཕྱིར་མཆན་ལས། ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་ལྟར་ལོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པར་ནི་
 དེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཅུང་ཞོར་རམ་བཏགས། །འགྲེལ་པ་ལས་དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་འདས་པའི་དངོས་པོ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་ན་དྲག་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིས་སུ་སྒྲིམ་གནས་
 དུན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་པོ་ཞེས་པའོ། གཞི་གང་ཡང་རུང་བཞིག་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་དམ་མེད་བཏགས་པ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་འདོད་དགོས། ཞེས་དང་། དེ་
 ལྟར་ཁ་ཆོན་ཆོད་ན་ནི་ཡུང་གསུམ་ལྟོག་དགོས་པས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲིམ་བས་པ་ལལ་
 ཆེར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྱུང་ནས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་

ལ་དངོས་འགལ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་ཕུགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སྟགས་ཡན་ཚུན་སྤངས་
 འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་མི་འཛོག་ན། ས་རོལ་པོ་འགོག་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་
 ཅེས་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་རྩོན་པོར་ཡོད་
 དམ་སེར་པོར་ཡོད་འདྲི་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན།
 རྟེན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་སེལ་བས་
 ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི། གཅིག་
 རྟོག་དགག་པ་གནད་སྟབས་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱགས་སུ་གཏོགས་
 པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་ནམ་པར་བཅད་པ་
 མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཡན་ཚུན་སྤངས་
 ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་པོས་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འཛོག་ཏུ་གཉིས་
 ལས་གཅིག་རྟོག་སྟབས་མེད་ན་གཅིག་རྟོག་དགག་པ་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པ་
 མེད་ན་གཅིག་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཏུ་མཆན་གྱིས་གཉིས་མིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་
 སེལ་བར་བརྟན་དོ། དཔེར་ན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པས། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། གཞི་གང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་
 ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཅོད་བརྟོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་ཁྱབ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཞི་གང་ལ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆད་མ་

མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་པའི་ན་མེད་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་སྤྱད་པའི་གནད་
 གྱིས་དེ་ལ་རང་པའི་ན་གྱིས་བྱུང་པ་སྤྱད་པར་ཡང་འཛིན་པ་ཡིན། རང་པའི་ན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཚེས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཚེད་གཞི་སྟོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་
 པར་བཤད་པ་དང་། རང་པའི་ན་ཡོད་པ་ཚེས་ཅན། རང་པའི་ན་མེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྟེན་དང་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་ཚུན་འདུག །འོན་ཀྱང་
 རང་པའི་ན་མེད་པ་དེ་རང་པའི་ན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་བྱས་ཚེག །རང་པའི་ན་གྱིས་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཚུ་མཚན་གྱིས། །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཡུང་གསུམ་མེད་པ་ཤེས་སྟེ། གཉིས་མིན་
 གྱི་ཡུང་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་ཤོས་རྣམས་པར་བཅད་པས་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འཛིན་མི་རུས་
 པས། རྟེན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དགོས།
 ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་དངོས་འགལ་དུ་འཛིན་ཚུ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་རྣམས་བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་
 ན་གཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚེས་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་པའི་ན་མེད་
 པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་ན། རང་པའི་ན་ཡོད་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། ཀ་
 བྱམ་གཉིས་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆད་མ་དེས་
 བྱམ་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆད་
 མ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞི་གོང་དུ་བྱམ་པ་མིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྣམས་
 བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆད་མ་དེས་བྱམ་པ་རྣམས་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱོད་ཀྱི་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཁྱབ་ཚུ་ཀ་བ་ལས་གཞན་པའི་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་པར་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། ཀ་བ་དང་ཀ་བ་མིན་པ་དངོས་

འགལ་ཡིན་པས་ཀ་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཀ་པ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་དགོས་
 སམ་སྒྲམ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་དང་བུམ་མིན་རྣམ་
 བཅད་ལ་ཁེགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཚེས་
 ཅན། རྟེན་གཞི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྒྱུ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་
 དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྒྲམ་སྟེ་དཔྱད། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་
 ཆེན་དུ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲིབ་ནས་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་
 པས། རྟེན་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ངེས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྟོགས་ན་མིག་ཤེས་དེ་བུམ་པ་
 ལ་སེལ་འཇུག་དུ་འགྲོའམ་དཔྱད། རྟེན་མི་རྟེན་གཉིས་ཡན་རྒྱུ་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་
 ཡིན་ཀྱང་། ལྷའི་སྟེང་དུ་རྟེན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྒྲིབ་མི་རྟེན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་
 དགོས་ན། ལྷ་རྟེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མེད་མེད་དགག་རྣམ་ཅན་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། དགག་
 བྱ་བ་གཞི་གྲུབ་དུ་མ་ཡིན་དགག་མི་རྟེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མང་ཅམ་འདུག་
 པ་ལས་འགའ་ཞིག་འོག་དུ་སྒྲིབ་པར་འདོད་དོ། ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ནི།
 དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གི་བྱེད་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཚེས་དེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པར་ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་གསུངས། དབུས་མཐའི་ཡུང་དེས་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དང་
 གི་བྱེད་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པར་རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད། གསེར་ཕྱེད་དང་
 དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་
 མཉམ་བཞག་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེས་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་
 པས་རང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་གནས་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཀྱན་ནས་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་

མོ། རྟེན་ལ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་མིན་ཤིང་ལས། རྣམ་བཅད་ཅམ་དུ་གྱུ་བ་པའི་དགག་པ་རྣམས་ཡོངས་
 གཅོད་དུ་མི་གྱུ་བ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མེད་དགག་རྣམས་ཡོངས་གཅོད་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྐུ་
 ཞིང་། རྟེན་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྐྱུ་བ་པས་ཁྱུ་བ་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི།
 ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཡོངས་གཅོད་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བ་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་མི་
 ཤེས་པར་སྐྱ་བ་སྟེ། གཞི་འདི་ཆོས་འདི་མིན་པ་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་
 དགོས་པ་ནི་ཤེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་གྱུ་བ་ན་ཡོངས་གཅོད་
 ཡིན་པས་ཁྱུ་བ་པར་བཞེད་དོ། འོན་ཀྱི་གྱུ་བ་ན་རྣམ་བཅད་ཡིན་པས་ཁྱུ་བ་པར་ཐལ། གཞི་གྱུ་བ་
 ན་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ཁྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མིན་བཅད་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱམ་པ་
 དེ་བྱམ་མིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་པོ་ལ་གྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་བཅད་དུ་འཛོགས། ཤེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་བཅད་དུ་འགྱུར་བ་བདེན་མོད། བྱམ་ཐེས་ཆང་མི་བདུང་ཞེས་པ་ལ་ལོགས་པ་དགག་པ་མི་མཐི་
 དཔེར་བཞིན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། རྣམ་བཅད་ནི་རང་རྟོགས་པའི་རྫོས་དགག་ཀྱི་དངོས་
 སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས། རྣམ་བཅད་ལ་དགག་པས་ཁྱུ་བ་བྱས་ན་དགོངས་
 པར་འགྲོའམ་སྐུ་མ་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོས་སུ་རྫོས་དགག་ཀྱི་དངོས་
 སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་མ་ཡིན་
 བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་ཀྱི་བཅད་པ་ཅམ་དགག་པ་མིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྣམ་
 བཅད་ཅེས་པ་འདྲ་དགག་ཀྱི་ཆད་མས་ཞེགས་པ་འམ། དགག་ཀྱི་བཅད་པ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་
 དོན་ཡིན་ནམ་སྐུ་མ་པས། དེ་ལྟར་མེད་དགག་གི་རྟེན་དུ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་འཆད་
 ཚུ་ལ་གཅིག་དུ་འགྱུར་སྟེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། རང་བཞིན་

མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་ཀ་རང་པའི་ན་མེད་པར་ཆད་མས་དོགས་པ་ལ་བྱེད་པས་མཆོན་
 ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རང་པའི་ན་ཡོད་པ་ཆད་མས་ནམ་པར་
 གཅོད་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་དེ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས།
 ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་འམ་དཔུང་པར་བྱོལ། ནམ་བཅད་ཅེས་པ་བྱ་ལས་འདས་པའི་སྐད་དང་། ཡོངས་
 གཅོད་ཅེས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཡིན་ནམ་དཔུང་དགོས། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་གཅིག་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
 ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་ནས་ཡོད་པ་ནམ་པར་བཅད་པས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པ་
 དང་། མེད་པ་ནམ་པར་བཅད་པས་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པ་སྟགས་གཞན་ལ་འང་འདྲ་བས་
 ནམ་བཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཞེགས་ཀྱང་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུབ་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན།
 ཆོས་གང་ལ་འང་དྲག་མི་དྲག་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། ཡོད་
 དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་བདྲག་པ་བྱེད་ས་མེད་པར་ཐལ་
 ལ། རྟེན་ལ་ཅི་ཅམ་ནམ་བཅད་ལ་བཀག་ཀྱང་ངེས་པ་རྟེན་ཀྱུ་གཏན་མེད་པའི་ཐེ་ཆོམ་བ་བཞོ་
 ནར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལ་ཡང་གཞུང་ལས། དེས་ནི་ཆོས་གང་ལ་འང་ཡུང་གསུམ་རྟེན་པའི་གྲངས་
 ངེས་བཅོས་མེད་པས་ཐེ་ཆོམ་བ་བཞོ་ནར་འགྱུར་དེ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། ཅ་ཤེ་ལས། གང་
 ཞིག་རང་པའི་ན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་དྲག་ཅེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གང་
 ཞིག་རང་པའི་ན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟོད་པ་དེ་ནི་རང་པའི་ན་ལ་རྟེན་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་
 རོ། རྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་པའི་ན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེངས་པས་དྲག་ལྟར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་
 ཁས་སྐྱེངས་པས་མིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས། རྟེན་ཕྱིར་དྲག་མེད་ཅེས་པ། རྟེན་ན་ཆད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྟེན་རྟེན་མར་དངོས་པོ་བྱུང་བ་རང་
 པའི་ན་གྱིས་གྱུབ་པར་ཁས་སྐྱེངས་ནས་དྲག་དེ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱེངས་པ་དེས་ན་ཆད་

ཕར་ལྟ་བུ་ཕར་ཕུག་གི་དུས་སྐབས་ཡོད་པ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་
 བས་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 ཆད་རྒྱུ་འདོད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ན་མ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཆད་ལྟར་འགྲུར་གྱི་ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་ངེས་པར་སྤྲོད་པ་ཉིད་སྤྲོད་པར་འགྲུར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇགས་སྐབས་ཕྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ནི་བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱ་དུག་གི་ནང་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་
 བསྐྱར་བ་འདེབས་ཤིག །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤྲོད་བཤད་། སེམས་ཅམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་
 པར་སྤྲོད་པའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་ཏེ་བཞིན་པ་མིན་པར་འདོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་
 དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྤྲོད་བ་ལྟ་བུ་ཕྱེད་དམ་བཤག །རབ་ཕྱེད་
 ཉེར་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ཞེས་མོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་རིག་
 པ་བདེན་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་བདེན་པར་སྤྲོད་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ཀུན་
 རྫོབ་དེའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྐུ་ལྟར་བར་མི་འགྲུར་
 ཉེ། །ས་པོན་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཞིག་ད་ལྟ་སྐུ་ཀུའི་དུས་སྐབས་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ས་པོན་
 དེའི་ཆེན་ནི་ཅི་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྲུར་ཞེས་དེ་ལྟར་སྐྱར་ས་པོན་རང་དུས་སྐབས་པོན་
 དེའི་པོ་ལེ་རང་བཞིན་དུ་མ་དམེགས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་པའི་མེད་པ་ཉིད་
 དུ་མི་རྟོག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཆད་ལྟར་མི་འགྲུར་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་སྤྲོད་པ་ལྟར་ཕྱེད་ཅེས་པ། ཞེས་
 པས་བསྐྱར་པའི་ཆད་མཐར་མི་ལྟར་ཚུལ་བསྐྱར། བསྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་མཐའ་གཞན་སྤྲོད་ཚུལ་

རྟེན་ཆེན་གསལ་ལས། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གསུགས་བརྒྱན་དང་འདྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་
 ལས། རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 བས་བརྟན། རྟེན་ཆེན་མཐའ་སྤངས་ཀྱི་ལྷན་པོ་དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་དམ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ལྷན་ཆེན་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་
 ཆེན་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལ་རིམ་བཞིན་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱ་མ་པ་ཆད་
 ལྟ་བུ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐབ་བྱེད་དུ་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་གསུམ་བྲངས་པའི་དང་པོ་ཡལ་ཆེར་གོ་སྒྲིམ་
 མེད་པ་ལས་འཛིན་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 དམིགས་པ་སྟེ་བཟུང་ནས། དེ་འཛིན་རྟེན་ལ་རིམ་ནས་འདི་རའོང་བ་དང་འཛིན་རྟེན་འདི་ནས་ལ་
 རིམ་དུ་འགྲོ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ལྟ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་གསལ་འཛིན་རྟེན་ལ་
 བྱེ་སོགས་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅེས་གསལ་གོས། ལུང་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འང་ལྟ་མཚན་
 གྱི་ཁྱད་པར་དང་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་བརྟན་ཀྱང་། ཁོ་ན་རེ། ལྟ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་
 མཚན་དམ་བཅའ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མི་མཐུན་དེ། དབྱ་མ་པ་དང་ལྟངས་ལྟ་མཚན་པ་གཉིས་ལས་འབྲས་
 སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་བྱེར་ལྟ་བུ་འདིའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྣ་མཚན། མི་
 འདྲ་སྟེ། ལྟ་མཚན་ལྟ་མཚན་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་ལ། ལྟ་མཚན་དེ་དག་ལེ་མེད་དུ་
 འཛིན་པའི་བྱེར། དེར་ཐལ། དབྱ་མ་པས་ལས་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ།
 ལྟངས་ལྟ་མཚན་པས་ཀུན་རྫོབ་དུ་འང་ཁས་ལེན་པའི་ལྟ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱེར། ཞེས་པ་ལུང་གཉིས་
 པའི་དོན་ནོ། །རྟེན་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འདྲུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཕྱང་བ་ལས་དག་པ་གང་ཡིན་དུ་
 ཅིང་། རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས། ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་དབྱ་མ་པ་དང་
 ལྟངས་ལྟ་མཚན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ཐུངས་པའམ་སྐྱས་པ་བཞིན་

དུད་དོས་པོ་འཕ་དོན་ལའང་དེ་དག་རང་པོ་ཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་པས་དེའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྤྲུལ་ན།
 གལ་ཏེ་ཡང་རི་རྩེ་པོ་དེ་དག་པོ་ཞིན་དོས་པོ་ལ་རང་པོ་ཞིན་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་
 རའང་རྟོགས་པ་པོ་འཕ་པོ་ཞིན་པ་པོ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རྟོར་བརྒྱས་པའི་མི་
 ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་བརྒྱས་པར་མི་ཤེས་པོ་ཞིན་དུ་མི་མཛའ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆད་པ་འགྲེལ་འདོད་
 ར་མ་འདིས་བརྒྱས་སོ་ཞིས་སྤྱུ་བ་དག །གཅིག་གིས་བརྒྱ་བ་དོས་སུ་མཐོང་ནས་བརྒྱས་སོ་ཞིས་སྤྱུས་
 པ་བཞིན་དོས་པོ་ལ་བརྒྱས་པར་འདྲ་བས་ཐ་དད་པའམ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་རྩེ་ནའང་རྟོགས་པ་པོ་
 རྟེ་སེམས་ཀྱི་པོ་ཞིན་ཚུ་ལ་ཐ་དད་པས་རྩན་དུ་སྤྱུ་བ་དང་བདེན་པར་སྤྱུ་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་བཞིན་
 དུ། །དེ་བུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་པོ་ཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་སྤྱུ་བ་ནི། ཁྱད་
 མན་པས་དེ་དག་མེད་པར་ཤེས་པ་རྟེ་རྩེ་བ་དང་བཞིན་པ་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཞིས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་རྩེ་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག་ཅེས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་ཀྱང་། ཅ་བའི་ཆོག་
 དུ་འབྲུལ་ནས་ཡང་སྤྱུ་དེ་རྩེ་པ་སྤྱིང་ཕྱིར་བཞུག་པ་འདྲ་རྟེ། འགྲེལ་པའི་དཔེ་ལས་དེ་རྩེ་ན་དོན་
 གང་ཞིག་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་ཡང་སྤྱུ་མི་འབྲུང་བས་སོ། །སྤྱེས་པ་ལ་ནི་ཁོང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་
 འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཐད་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་
 བ་ཡོད་ན་སྤྱེ་བའི་ཆོ། རྩེ་བ་ཤར་བ་རྩེ་བ་གཤེད་ནས་ཁོང་དགོས་ལ། འགག་པ་ནའང་རྩེ་བ་རྩུབ་
 པ་རྩེ་བ་གཤེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། དེ་རྩེ་ན་དུག་པར་འགྱུར་བས་སྤྱེ་བ་དང་འགག་པ་མིང་གིས་བཏགས་
 པ་ཅམ་དུ་ཐད་པས། སྤྱེ་འགག་སྤྱེ་མ་རྩེ་བུར་ཁས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །དོས་པོ་སྤྱེས་པ་ལ་ནི་གཤེད་
 ར་མ་ཁོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགགས་པ་ལ་གཤེད་དུ་དོས་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་
 པ་རྩེ་རོ། །ཆོགས་པ་ཞིས་པ་རྩེ་རྩེ་ན་ཆོགས་པ་རྩེ་རྩེ་ན་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤྱེ་བ་འགོག་པས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་པོ་ལ་ཆོགས་པར་བཏག་ཟེར། གཞིན་བྱེད་བཞིན་པ་ནམས་

གྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་
 མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟགས་ཡོད་དོན་ཞེས་སྐྱ་བོ་བཟུངས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དོན་
 དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བདེན་
 འཛིན་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྱུ་བཞེས་ཀ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །བདེན་
 འཛིན་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ནི་རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་དང་།
 བདེན་གྱུ་བའི་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་དང་དེའི་
 རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཡང་བྱེད་པས་གོ་བྱ་སྒྲིལ་མེད་པ་ཤེས་དགོས།
 དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པཀག་
 པར་འདོད་མཁམ་དེས། ཆོས་རྣམས་གཅིག་དུ་བྱལ་དང་རྟོན་འབྲེལ་སྟགས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འཁེབས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་འགོག་པར་ཁས་ལེན་པས། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་
 སྐྱ་བོ་བཟུངས་པའི་ཞེན་ཡུལ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཕྱགས་སྒྲིལ་མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱད་
 པའི་ཆོད་མས་བསལ་བས་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེ་སྟགས་ཡོད་པར་སྐྱ་བོ་འགྲུལ་འདུར་འགྲོ་བའི་དོན་
 དུ་སྒྱུར་ཀྱང་བྱུང་ངམ་སེམས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་འཛིན་པའི་བཤད་ཀྱིན་
 ལྟར་བདེན་གྱུ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ།
 བདེན་གྱུ་བའི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལམ་གྱི་དོ་ཤར་གྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་ཅེས་ལན་གདབ། འདིའི་ཕྱགས་སྒྲིལ་ལ་མཆོས་རིགས་
 པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཞེན་པའི་དོན་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་
 ཞིག་རིགས་པས་འགོག་མོད་འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟགས་ཡོད་དོན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་འདི་རིགས་པས་དཔྱད་
 མི་བཟོད་པ་དང་། རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྱུལ་པར་འདུའི་ཇི་བདུན་གྱིན་ལས།

དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ཚེས་ནམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 རྟེན་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་རྟེན་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དབང་ལུག་གིས་བདེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྤྲུལ་མས་ཡིན་ཚུ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་པར་
 བསམས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེས་མ་རྟེན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲམ། ལུལ་
 དུ་བཏགས་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། དེ་ལ་གཞོན་པ་ནི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞིང་། ཚད་
 མས་བསལ་བ་ཞེས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟོག་རྒྱ་ཡིན་པས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་
 མས་གསུངས། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པས་བྱུང་
 པར་འདོད་པའང་ཚེས་ཐམས་ཅད་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་བསལ་བར་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བསྐྱར་
 འདེབས་སུ་ཤེས་སྒྲི། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་དང་། རིགས་ཤེས་གོ་མས་ན་བདེན་འཛིན་སྟོབས་རྒྱུད་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལ་གཞོན་
 པར་འཛིན་ཅིང་བདེན་འཛིན་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱིས་བདེན་
 འཛིན་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་མི་ཁེགས་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་མི་གཞོན་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་
 ནའང་། ༡ བསམ་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད། གཞུང་ལས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་
 བཟོད་གྱི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་དེས་རྟེན་མ་རྟེན་ཡིན་ལ་ཞེས་པས་དོན་དམ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པར་བརྟན་པ་མིན་ཏེ། ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་གྱང་
 རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་སྟོ་ཞིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྤྱད་
 བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆེས་པར་ཐ་སྤྱད་བཏགས་པའི་དོན་བུམ་པར་རང་གི་ཆ་གས་ནམས་དང་
 རང་འཛིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ནས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་

ཕར་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་དཔུང་པས་རྟེན་ཀྱི་ཞིག་བྱུང་ན་བཟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་པས་དཔུང་
 བཅོང་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པས། རང་རྟེན་གཉིད་ན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཟགས་དོན་བཅུ་
 ཉམས་ཆོས་ཅན་དེ་རྟེན་པ་དང་རིགས་པས་དཔུང་བཅོང་དུ་གྱུབ་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེས་དེ་
 ལྟར་བཅུ་བས་མ་རྟེན་པ་དང་། དཔུང་མི་བཅོང་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ནི་རྗེའི་བཞེད་པའོ།
 བུམ་པའི་རྟེན་གཉིད་ན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྟེན་ན་བུམ་པ་བདེན་
 མེད་དེ་རིགས་ཤེས་དེས་དཔུང་བཅོང་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་
 མེད་རྟེན་མཁན་གྱི་རིགས་ཤེས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྒོ་
 མིན་པས་སོ། །བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དེའི་བཟགས་དོན་བཅུ་
 ཉམས་ཀྱི་མི་རྟེན་ཚུལ་ལྟར་དང་འདྲ་བས། བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོང་པ་ནི་
 མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ལྟར་ལྟ་གྱུ་ལ་སྟགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་
 བཅུ་བའི་འོག་དུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པས་སྟར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་
 བཅུ་བའི་ཆེ་བདེན་མེད་མི་རྟེན་ཀྱང་དེ་མ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་
 རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔུང་པས་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་མི་རྟེན་ཀྱང་
 བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པ་རྟེན་པས་རྟེན་ཉིད་རྟེན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་
 ལྟར། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྟེན་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟོན་ཅམ་གྱིས་
 འཛོག་པའི་མཚམས་ལས་བཟུལ་ནས་བཟགས་དོན་གང་ཡིན་སྟེ། དཔུང་པ་ན་དེའི་མཚན་གཞིར་
 འཛོག་ཀྱི་གཏན་མ་རྟེན་པས་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དོན་དེ་གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་པར་རྟེན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྟེན་བུན་ལས། དེ་ལྟར་བཅུ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་པར་རྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་
 རྟེན་པ་དང་རང་བཞིན་རྟེན་པ་དང་དོན་དམ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ཏེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གུང་ཐང་དཀར་འབྲེལ་ལས། རྩོང་པ་ཉིད་རྩོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚལ་ཅན། རྩོང་ཉིད་
 རྩོད་ཀྱི་རྩོད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་རྩོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། རྩོང་ཉིད་རྩོང་ཉིད་ཀྱི་རྩོང་གི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྩོང་
 གི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩོང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རྟུགས་འདིར་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་རྩོང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྲལ་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ། བུམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་སྐབས་གཟུགས་ནས་
 སངས་ཀྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཟླས་སམ་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་པར་རུས། དེས་
 ཅན། རྩོང་ཉིད་ཚལ་ཅན། རྩོད་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 རྩོད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་རྩོད་རྩོད་པའི་སྒྲི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁྲལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩོད་ཚལ་དེ་རྩོད་པའི་སྒྲི་ཡིན་ན། ཚལ་དེ་དེས་ན་
 རྩོད་པར་ཐལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཟླས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཚེམ་པར་ཐ་སྙད་བཟླས་པའི་དོན་
 བུམ་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐད་དུ་སྟགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དུང་
 པ་ནས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་པར་འཇོག་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་རྩོད་ཀྱི་ཞིག་བྱང་ན་བཟླ་
 པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རང་རྩོང་གི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཟླས་དོན་བཅུ་ལ་ནས་ཚལ་ཅན་དེ་རྩོད་པ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་དུ་གྲུབ་
 པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེས་དེ་ལྟར་བཅུ་ལ་བས་མ་རྩོད་པ་དང་། དཔྱད་མི་བཅོད་པ་གཉིས་ཀྱང་
 དོན་འདྲ་བཞི་རྗེའི་བཞེད་པའོ། །བུམ་པའི་རྩོང་གི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་
 པ་བདེན་མེད་རྩོད་ན་བུམ་པ་བདེན་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་དེས་དཔྱད་བཅོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
 མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་མེད་རྩོད་མཁན་གྱི་རིགས་ཤེས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བུམ་པ་བདེན་མེད་

གྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲིམ་པ་སོ། ། དུམ་པ་བདེན་མེད་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་
 པས་དེའི་བདག་སྤོང་དོན་བཅའ་ན་གཏན་མི་རྟོག་ཚུལ་ཐུར་དང་འདྲ་པས། དུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་
 རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་མིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ཐུར་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་
 པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོག་པས་སྐར་བདེན་
 མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་བདེན་མེད་མི་རྟོག་ཀྱང་དེ་མ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་མ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བདེན་མེད་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པས་ཆོས་ཅན་
 བདེན་མེད་མི་རྟོག་ཀྱང་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོག་པས་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་
 མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནམ་སྟེ། རིགས་ཤེས་གྱིས་དུམ་པ་བདེན་མེད་རྟོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་དུམ་
 པ་ཞེས་ཐ་སྐྱོང་ཅེས་གྱིས་འཇོག་པའི་མཆོམས་ལས་བཞུགས་པས་བདག་སྤོང་གི་ཡིན་སྟེ་དཔྱད་
 པ་ན་དེའི་མཆོན་གཞིར་འཇོག་ཏུ་གཏན་མི་རྟོག་པས་ཐ་སྐྱོང་གྱི་དོན་དེ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོང་ཐུན་ལས། དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་
 རྟེན་དུམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་རྟོག་པ་དང་དོན་དམ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྐྱོང་པ་ཉིད་སྐྱོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། སྐྱོང་ཉིད་ཁྱོད་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ། འདོད་མི་རྟོག་ཏེ། སྐྱོང་ཉིད་སྐྱོང་ཉིད་གྱི་སྐྱོང་གི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱོང་གི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱོང་གི་གཞན་དབང་
 ཡིན་པར་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུགས་འདིར་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྐྱོང་གི་གཞན་དབང་
 ཡིན་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དུམ་སྟེ་ཞུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་
 འཆད་སྐབས་གཞུགས་ནས་མངས་ཏུ་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་བདག་སྤོང་སམ་གཞན་དབང་

ཏུ་བཤད་པས་ཤེས་པར་རུས། དེས་ན། རྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟོང་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་
 ་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོང་པར་ཐལ། བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་
 ཤེས་དེ་རྟོང་རྟོང་པའི་རྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། ཁྱལ་པ་ཡིད་པར་ཐལ། རྟོང་ཆོས་དེ་རྟོང་པའི་
 རྟོ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་རྟོང་ཀྱིས་རྟོང་པས་ཁྱལ་པའི་ཕྱིར་ན། རྟོགས་མ་གྱལ་ཞེ། རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་
 པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོ་དེ་རྟོང་ཉིད་རྟོང་པའི་རྟོ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོང་ཉིད་དེས་མ་རྟོང་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་
 དགོངས་པར་འགྲོ་འཇུག་སྟེ། འདི་ཡང་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་རྟོང་
 ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བསམས་ནས། དེས་རྟོང་ཉིད་རྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་བཏགས་དོན་དེས་མ་རྟོང་པ་ལ་བསམས་ནས་རྟོང་ཉིད་དེས་མ་རྟོང་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཡིན།
 ཡང་རྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་མ་ཁྱེན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོང་དོན་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་མ་ཁྱེན་
 རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་སྤང་བའི་རྟོང་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་སྤང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་༥ རྟོང་ཡང་གཞི་གྱལ་ན་རང་སྤང་གི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རྟོ་ཡིན་དོན་ཡིན་པས་ཁྱལ་པའི་
 གནད་ཀྱིས་སོ། །རྟོང་ཉིད་རང་སྤང་གི་གཞན་དབང་དང་། རང་སྤང་གི་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་
 ན། རང་སྤང་གི་ཐ་སྣང་པའི་ཆད་མའི་རྟོང་དོན་ཡིན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ཐ་སྣང་པའི་ཆད་
 མ་དེ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོང་གང་གི་རྟོགས་ཅན་ཡིན། དོན་དམ་རྟོགས་ཅན་ཐ་སྣང་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཀྱན་རྫོང་རྟོགས་ཅན་ཡིན་ན་རྟོང་ཉིད་དེའི་རྟོང་དོན་དུ་འཛིན་གཤམ་བ་དང་།
 འཇུག་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོང་པའི་རྟོ་ཡིན་གཞིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
 ཆོས་རྟོགས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོང་པའི་རྟོ་ཡིན་དང་། རང་སྤང་གི་གཞན་དབང་གཞིས་དོན་གཅིག་ན། རྟོང་
 ཉིད་མིང་རྟོང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་གྱལ་པ་དེ་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས། རྟོང་
 པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲལ་ཐལ་བ་དང་། རྟོང་ཉིད་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོང་གི་ཀྱན་

རྩོམ་བཤེན་པ་ཡིན་ན་སྤྲོད་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་གི་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་
 རྩོད་དོན་ཡིན་དགོས་པས། རྣམ་མཁྱེན་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མར་སོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
 བ་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་གི་ལུང་ལ་སྤྲོད་པ་དཔུང་བྱ་མཁུ་ཡང་ཞིབ་དུ་སྒྲུ་མ་རྒྱས། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བཤེན་པས་སྤྲོད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་
 པའི་སྒྲུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེའི་རྩོད་དོན་དུ་བཞག་མི་རྒྱས་སམ་ཞེན། སྤྱིར་ལམ་མཉམ་བཞག་དེ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བསྒྲུ་མས་བྱུང་ཡིན་པས། དེས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་སྤྲོད་
 པ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། དེ་ཉིད་བཤེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུ་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཅིག་ཅར་དཔྱད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་དོན་གར་ཡང་
 མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས་ལམ་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 སྒྲུ་མ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་བཏགས་དོན་རྩོད་པ་གཏན་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་ག་ལ་མཚུངས། འོ་ན་
 ཀྱང་སྤྱིར་ལམ་མཉམ་བཞག་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སྤྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་སྤྲོད་གི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་
 སྤྲོད་རྩོད་དོན་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་སྤྲོད་གི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་ཐལ་བ་
 སྟགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་འགོག་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་མཐོང་གི་མཉམ་བཞག་སྐབས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱུང་སའི། རྣམ་བཤད་སྤྲོད་པའི་བྱན་ལས། སྤྱིར་
 ལམ་བཞེས་པ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྲོད་ཚུང་དུ་འབྱེད་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་འཛིན་
 པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྲོད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱུང་པར་དབྱེ་བ་གིན་དུ་དཀའ་ཤིང་། མཉམ་
 བཞག་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུ་མ་ནས་དེ་བཤེན་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་གསལ་པོར་གར་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པའི་

བྱུང་རྒྱུ་ ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཐུག་རྒྱུ་ལས། བྱུང་རྒྱུ་མེས་མཁའ་པའ་པའ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མེས་བྱེད་དོན་པོ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་བཞག་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཞེས་དང་མེས་མཁའ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་མེས་མཁའ་ཅན་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལེ་ཤེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཐག་པ་མེད་པའི་ལེ་མེས་ལྟེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་མོགས་མང་ངོ་། རྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལེ་མེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་ཆ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་ངམ་མ་སྤང་། སྤང་
 ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ།
 དེ་ཡོད་ན། ས་བཅུའི་ལེ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩོ་བྱུང་ཏི་བྱལ་གྱི་མཐོང་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྩེ་
 བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་གསུངས་པ་ལྟ་མ་དང་རུང་མད་མི་མཐུན།
 རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་
 ཐུག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད་རང་རྟོང་དུ་མ་མཐོང་བས་འགལ་བ་མེད་བྱས་ན་བདེ། གཞུང་
 ལས། རྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཤེས་ལའང་བཟུལ་པ་བསྐྱེད་སྤང་བས་ཞེས་པའི་དོན། དོན་དམ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་པ་དང་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་གོ་ཞིང་། རིགས་པས་དཔྱད་
 མི་བཅོད་པ་དང་གཞོད་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོན་དུས་ཀྱི་མཁས་དབང་
 རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས། རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་གཏན་མེད་པས་རིགས་མེས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཉིད་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དོ་སྤྱུ་མ་དུ་དགོངས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་མེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། ཕུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་གོས་ཆོས་ཉིད་རིགས་མེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཕྱིན་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་
 ལམ་མེད་དོ་སྤྱུ་མ་དུ་བསམས་ནས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་དང་། གྲོ་ཡུང་པ་ཆེན་པོས་དོན་

དམ་དཔྱད་པའི་སྒྲིམ་ཅིག་པེད་རྩོག་ཆས་ཕྱེ་རྩེ་རིགས་ཤེས་སུ་སྤོང་བའི་ཡུལ་མེད་ཅིང་རྩེ་སྤྲུལ་པ་
 ཏུ་སྤོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྤྲོས་པ་ལྟུང་པ་སྤྲོས་པ་ཏུ་བའི་ཚུལ་ལོགས་བཤད་སྤོང་
 པོ་དང་སྤོང་ཕུན་སྤྲོས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འཛིན་རྟེན་
 གྱི་ཀུན་ཉིད་ཅེས་སྤྲོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བཤད་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ཀུན་ཉིད་འཁྲུག་པའི་སྤྲུལ་བ་རང་
 ཏུ་ལ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆོག་སྤོང་བས་ལས་སྤོང་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཀུན་ཉིད་ནི་ལུགས་འདིར་ཤེས་སྤྱི་བཏུ་འདོད་པར་འདུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་
 སྤྲུང་བ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་བཀའ་ཆགས་སྤྱིང་ཕྱིར་ལས་སྤོང་པའི་དཀའ་ཁྱད་ལ་གནས་
 པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲུང་བ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་འཁྲུག་སྤྲུང་བའི་གཞན་ཆོག་སྤོང་ཡང་། གཞུང་དུ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུག་པ་དང་ཡུལ་གྱིས་འཁྲུག་
 སྤྲུང་སྤོང་པའི་ཕྱི་བའི་གསུང་ཞེན་ལྟར་ན་གཟུགས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 སྤྲུང་བ་ཡུལ་གྱི་འཁྲུག་སྤྲུང་དང་། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲུང་བ་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་འཁྲུག་སྤྲུང་བའི་གནད་པ་དེ་ལས་སྤོང་། རྟོག་ལྟར་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་
 མི་འགོག་ལ་དྲོགས་པ་ཡོད་གྱི་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱི་དོན་ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྤོང་པ་མེད་ཏུ་མི་འགོག་ཅེས་
 པ་གནད་ཀྱི་སྤོང་ཀྱི་དོན་མི་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་གི་
 རེས་བཤེས་པ་མེད་པེད། རྟོག་ལྟར་ན་དཔུལ་པའི་གཞུང་དུ་གཟུགས་སྤོང་པ་མེད་ཏུ་མི་འགོག་པར་གསུངས་
 པས་གཟུགས་སྤོང་པ་གནད་ཀྱི་སྤོང་ཀྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་དགོས་མོད། རྟོག་ལྟར་
 ལ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་དྲོགས་པ་ཆེ་བས་དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་
 རྟོན་དགོས་ཀྱི་གཟུགས་སྤོང་པ་གནད་ཀྱི་དོན་མི་འགོག་གསལ་སྤོང་པའི་དྲོགས་པ་དཔྱད་ལྟར་ལ་མི་འཁྲུང་
 བས་དེ་དག་གནད་ཀྱི་སྤོང་ཀྱི་དོན་མི་འགོག་པར་རྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་དཔྱད་

པའི་རིགས་པས་འཁོག་ན་དགག་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྣང་དུ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དེ་
 ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་སྟོན་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་འཁོག་པར་ཐལ། ཐ་སྣང་
 ཅེས་པ་གནས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གཞི་དེ་ན་རང་དགའ་བ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །འཛིན་པ་བྱ་
 པའི་འབྲེལ་བར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉག་སྟེན་ཞེས་སྟོན་པས་
 གྱིད་ན་ལུགས་འདིར་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་དོན་མིང་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འདུག་
 པར་བཞེད་པས་དངོས་སྒྲིབ་རྣམས་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉག་སྟེན་
 རྣམས་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་
 པ་འཁོག་ཚུལ་གནས་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་ཡུལ་ལྟ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་འཁོག་པའི་ཚུལ་ནི། མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པ་དེ་ན་ཞེས་པ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། དོན་
 ནི་སྒྲིབ་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོན་སྟོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་ཞིན་དུ་རྟོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིན་དུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བར་ཐལ།
 རྟོན་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟོན་
 པ་སྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་ཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཏགས་
 པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་ན་སྤྱི་ཞུའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྐྱབས་ན་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

ཕའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྐམ། འདུམ་བྱས་ནམས་བསྐྱ་བའི་ཆོས་སྤྱ་གསུངས་པའི་བྱངས་ནི།
 ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱང་དག་འདུམ་བྱས་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དག་ནི་རྩན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུམ་བྱས་དེ་ནི་བསྐྱ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། རབ་
 ཏུ་འཛིགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ནི་དབྱ་བའོས་པ་འདྲ། ནས། ནམ་པར་
 རེས་པ་སྐྱ་མ་ལྟར། ཉི་མའི་གཉིན་གྱིས་བཀའ་ལྟུང་། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །གང་
 ཞིག་རྩན་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། རྩན་
 པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་མི་བསྐྱ་བའི་རེས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་བཞུན་པར་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
 ལྟར་བཟུང་ན་ཆད་མ་གཏན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཆད་མའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་མི་བསྐྱ་བའི་རེས་པ་དང་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྩོག་རྒྱའི་མི་བསྐྱ་བ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བས་མི་
 བསྐྱ་བའི་རེས་པ་ཡིན་ན་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་རྒྱངས་ན་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དེ། སྦྱང་བྱན་ལས། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱ་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་ཁོས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་གྱབ་པའི་སྒོ་ནས་
 གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས།
 བསྐྱ་བར་གསུངས་པས་མི་བསྐྱ་བ་བཀག་ནས་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་ནམ་རེས་སོགས་འདུམ་བྱས་ཐམས་ཅད་རྩན་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པས་གཟུགས་
 སོགས་དོན་ལྡུང་བསྐྱ་བའི་ཆོས་སྤྱ་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་འཛིན་པའི་མིག་རེས་སོགས་ལྟ་
 གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གནས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མི་བསྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མཛོར་བཤོ། །བསྐྱ་ལུགས་

གང་ཡིན་གསུངས་པའང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཞུག་པུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟུ་ཚུལ་གང་
 ཡིན་སྐུམ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡུང་འདིའི་ཆོག་རིས་ལ་འབྱུག་ནས་སྒྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་པ་
 སྐུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་མི་བསྟུ་བདང་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྲུབ་པའི་གཞུག་པུ་རྣམས་གཅིག་དུ་གོ་
 རྟེན་ལུགས་འདིར་རྒྱ་འབྲས་དེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་དང་དེ་དག་འཇུག་པུ་ཉི་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་
 རི་པོང་གི་རྩ་ཁྱར་གདན་མེད་དུ་སྒྲས་པའི་ཆོག་པུ་རྣམས་རང་གཞན་དུ་མས་ལེགས་བཤད་མཆོག་
 དུ་བསྟུགས་པ་ཤིན་དུ་ལ་མཚན་པར་སྒྲུང་། དེ་དག་གིས་གཞུང་འདིས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མི་བསྟུ་
 བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟུན་པར་འདོད་པས་ངེ་ཁྱར་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་དྲག་པར་
 གྱུར་པའི་ཆད་མར་བཞེད་པ་ནི་མིན་ལས་ཆེ། ཤེར་རིན་པའི་གྲུབ་འབྲེལ་ལས། འདི་ནི་རྒྱ་བ་གྲགས་
 པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྣམ་པ་གཞན་
 དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཁྱར་གྱུར་པ་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བདག་པར་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱ་གྲགས་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།
 འདི་ལྟ་བུའི་འགལ་འདུ་རགས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་གང་མི་རིགས་ལ་རིགས་སྒྲིའི་མཆོག་དུ་རྫོམ་ཁིང་གྲགས་
 པ་ནི་བསྟུན་པ་ཉམས་པའི་སྒྲིན་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཐལ་བ་དེ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་
 དུ་གོ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་རྣམས་གཟུགས་སྐུམ་འཇུག་པའི་ཆད་མར་བཞེད་
 པ་ལ་གཞོད་པུ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཁྱར་སོ་སྒྲིའི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། གནས་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུང་
 བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་མཚན་ལ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བདག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། སོ་
 སྒྲིའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བས་ཁྱབ་པས་དེ་འདྲ་འགའ་ཞིག་རང་མཚན་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། སྒྲུང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་ཆད་མར་འགྱུར་དགོས་པར་དགོངས་

རྣམ་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ཡིན་པས་རྩ་བ་གྲགས་པ་ལ་ལོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོགས་
 པ་མེད་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཅག་རིགས་པས་དཔུང་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 འགོག་པ་རྩ་བའི་རིང་ལུགས་སུ་འདོད་པའང་རྩ་བ་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྲུང་བ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཉེ་བར་གཞུགས་པའི་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། རྣམ་
 པར་དཔུང་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བརྟན་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྩྱུ་མ་པ་པོ་ལ་ལོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་
 བའི་འགལ་འདུ་རགས་པའང་མི་རིགས་ལ་གནས་ལྟ་རིག་པར་རྩྱུ་མ་ཞིང་གྲགས་པ་ནི་བརྟན་པ་དར་
 པའི་ཡོན་ཏན་དུ་རུང་ངམ་ཅི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔུང་པ་འདིས་སྐྱེ་
 བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བརྟན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
 དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞུགས་པར་འགྱུར་
 བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པས་དེ་དག་
 དང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་དང་མི་འགལ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་བརྟོན་ག་ལ་རུས། སྐྱ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བྱོན་མཁས་
 དབང་དུ་མས་རིགས་པའི་མཆོན་ཆར་ལ་བ་ཐོན་པས། འདིར་ཅོད་ལན་རྣམས་སུ་མི་གསལ་བའི་
 སྐབས་བབས་འགའ་ལྟར་ཅམ་ལས་རྒྱས་པར་མི་སྒྲིལ། །རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཞུ་བའི་ཆོག་གསལ་
 རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆད་མའི་རྣམ་པ་གདུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྡུག་དེ་བཟུང་བ་ལྟར་རྟུན་པ་རྣམ་ཤེས་རྟུན་དེའི་
 དོན་དུ་བཞག་པ་འདྲ་ཞིག་སྤང་བ་དཔུང། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྤང་ཚུལ་རྣམ་ཤེས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 སྤང་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཞུགས་

སྐྱེས་པ་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྩན་པ་དེ་ཡུལ་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་
 མི་མཐུན་པའི་དོན་ནམ་མཁམ། །འཕྱི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་
 ལྷག་པར་སྒྲིལ་དོན་གསལ་པར་ཞུགས་པའི་ཞེས་པ་ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སྐྱེས་སྒྲིལ་
 བ་ཡི། །དོན་པ་དང་བྲལ་མདོན་སུམ་མོ། །ཞེས་མདོན་སུམ་དོན་བྲལ་དུ་འཆད་སྐབས་བྲལ་བྲའི་
 དོན་པ་ལ་མིང་སྒྲིལ་དོན་པ་དང་། རིགས་སྐྱེས་སྒྲིལ་བའི་དོན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེའོ། །ཨ་
 མ་རང་ཡུགས་ཀྱི་དོན་པ་དང་བྱེ་མ་གཞན་སྡེའི་ཡུགས་ཀྱི་དོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ་བྱེ་
 བྲག་པ་གཅིག་ལ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བད་ལྟ་དེས། དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་
 མིང་དང་བསྐྱེས་ནས་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མིང་སྒྲིལ་དོན་པ་བཟུང་། རིགས་པ་ཅན་པས་དོན་པའི་བདག་
 རྟེན་། །རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་
 བའི་སྒྲ་འབྲས་འཆེད་པ་ཞེས་པ་དང་། རིས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིལ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་དབྱག་པ་ཅན་དང་རྟ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གང་ཡང་རུང་བས་རིགས་དང་
 ཡོན་ཏན་སྐྱེས་དོན་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདྲིན་
 པས་དབང་ཤེས་དོན་པར་འདོད་པ་དག་ག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་རིགས་སྐྱེས་སྒྲིལ་བའི་
 དོན་པ་ལྟ་མ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད། ཚད་མ་མདོའི་དར་རླིང་དུ་རིགས་སྐྱེས་སྒྲིལ་བའི་དོན་པ་
 དོན་སྒྲིལ་དོན་པར་གསུངས། བད་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་ནས་འདྲིན་པའི་
 ཞེན་རིག་མིང་སྒྲིལ་དོན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དཀར་ཟེལ་འདི་བ་ལང་ངོ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་འདྲིན་
 པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སྒྲིལ་ནས་འདྲིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་སྒྲིལ་དོན་པའི་མཚན་
 ཉིད། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་འདི་དབྱག་པ་ཅན་ནོ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་འདྲིན་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྡེ་བདུན་ཀུན་
 དང་རིགས་ཀུན་སྐྱེས་སྐྱེད་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ་། ལྷ་མི་དོན་དོན་གསུལ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་གཉིས་

ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་བཞག་ཚེ་གཡས་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །བ་ལང་མི་ཤེས་པའི་
 གང་ཟག་ལ་དཀར་ཟེལ་ལྟ་བུ་གཅིག་གཞིར་བྱས་ནས། འདི་རྟོག་མོགས་དང་ལྟན་པས་ན་བ་ལང་
 རི་ཞེས་བད་སྟུར་བའི་དུས་ནི་བད་དུས་དང་། དེ་ལྟར་བད་སྟུར་བའི་འབྲེད་པའི་རྗེས་སུ་ནག་གྱར་
 མོགས་མཐོང་བ་ན་བ་ལང་རི་ཞེས་ཐ་སྟངས་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའི་དུས་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དུས་སོ། །འདྲ་
 རེས་གཡེར་པོ་ཞེས་པས་རྟོག་པ་འདྲ་ཤེས་སུ་བརྟན་པ་མིན་ཀྱང་དེའི་འདི་འཇིགས་ཡུལ་ལ་འདྲ་ཤེས་
 པའི་ཚུལ་དང་། གཡེར་པོ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིམ་འབྲེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དོན་དུ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པས་གསུངས། ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཅིས་པ་དངོས་
 སྟུ་བ་ན་མས་མིག་ཤེས་མོགས་ཡུལ་ལྗེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་དོན་དེ། རང་མཚན་
 སྟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟུང་བ་ལྟར་སྟུས་བཞིན་པ་དང་རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་
 པས་རང་མཚན་བཞིན་མེད་ཟེར། སྟུན་པོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟོ་འཇིན་རྟོག་པ་
 ལ་གསལ་བར་མི་འཆར་བ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས། །མེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བཞིན་མེད་ཀྱི་
 གོ་དོན་གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲང་རེས་མཚན་འབྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བརྟུན། རིགས་
 རྒྱན་དང་སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལས་དངོས་སྟུ་བས་རང་མཚན་གྱི་དོན་རྟོག་དུ་འདོད་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་གཅོ་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྟངས་དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་
 པར་འདོད་པར་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་རྟོག་གི་པས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་
 དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞན་ལ་ན་དགག་བྱའི་རང་མཚན་འཇོག་ཚུལ་དུ་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། །དེ་
 གཉིས་ཀྱང་མེད་དུ་འབྱུང་མི་རུང་རྟེ། དངོས་སྟུ་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ན་མ་མཁའ་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་རང་མཚན་མིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ན་མ་མཁའ་ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་བཅུ་
 ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར། རྟེན་ལྡན་ལེགས་པ་ཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། རྟེན་གྱི་ལེགས་པ་ཤད་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་
 ལ་རང་མཚན་དང་། མཛོན་པའི་མཛོན་ལ་སྟགས་པར་གཞན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་
 མཛོན་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 མཚན་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པའི་རྒྱར་
 གསུངས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཛིན་དེ་ཤེས་པ་ལྟོས་པའི་
 རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞིན་
 ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་རིགས་ཤེས་པ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་སྤང་བ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་
 རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་སྐབས་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་
 པ་བྱས་ནས་འདོགས་བྱེད་སྐྱོད་ཀྱི་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལུང་
 པོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་བསྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བར་གཞུང་འདི་དང་ལེགས་པ་ཤད་སྤྱིང་པོར་གསུངས། ཡང་ཤེས་རབ་
 སྒྲིན་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་
 ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནི་ཞེན་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་ནམ་པ་འདྲ་བས་
 སྒྲོ་གྲིས་འབྲུལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྤྱུལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅམ་ན་རེ། དེས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྱོད་ཀྱི་གིས་
 གཞུགས་རུང་ལ་གཞུགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དོ་ཤིང་ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཐག་ཁྱུ་ལ་སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་སྤྱུལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་དེ་སྤྱུལ་དུ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པའི་བཏག་པ་གཉིས་ལས་བྱེ་མ་ལྟར་ཁས་

མེན་རྟོ། །ཞེན། གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་
 མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲ་དེ་ལྷུ་ལ་དང་ནམ་པ་པད་པས་སྒོ་བཟུལ་པས་ལྷུ་ལ་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་
 ཀྱང་ལྷུ་ལ་འབྲེལ་པ་ལ་ལྷུ་ལ་འདྲིན་གྱི་སྒོས་ལྷུ་ལ་དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་འཆད་
 པ་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་
 པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་པས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སོ་
 ལྷམ་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་རྩན་གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲ་
 འགོག་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་ལེགས་རྩན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དཔང་ཡོངས་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཆོ་སྒྲུབ། ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཆེས་གསལ་པར་ལེགས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དང་དེའི་དཀར་འབྲེལ་
 དུ་གསུངས། །ལུགས་འདིར་ཐག་ཁྲ་ལ་ལྷུ་ལ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་ལྷུ་
 དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཟེར་དགོས་པ་པད། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་རྡོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་
 ཞེས་པའི་དོན་སྐབས་དང་པོའི་མཚན་དུ་བཀྱལ་ཚུལ་དཔུང། ལེགས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པས་འདི་གཟུགས་
 ཀྱི་སྒྲེ་བའི་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྲིད་
 དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་རྡོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རྡོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་
 ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་རྩན་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ལྷམ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་
 དེ་ཡོད་ཀྱའི་ཀྱན་བཏགས་དང་། ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱའི་ཀྱན་བཏགས་དང་།
 དེ་པད་འི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་
 ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རྡོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གསུངས། འོན་ལུགས་
 འདིར་མཚན་ཉིད་རྡོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དགོངས་འབྲེལ་དངོས་བརྒྱན་

གྱི་མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པས་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྲད་པའི་
 རྒྱུ་མེད་དོ། ཡང་ལེགས་བཤད་རྒྱུ་ཡི་ལས། དགོངས་འབྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་
 པའི་དོན་རྣམས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབྱ་མའི་དོན་དུ་
 འབྲེལ་པའི་སྒྲིབ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སྤྲེ་བ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱུང་རྒྱུ་པ་པས་བཤད་
 པ་ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་པར་སྒྲ་བཤད། ཞེས་དང་། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ང་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་
 པས་ཀྱང་སྤྱི་རྩལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་སྤྱི་རྩལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་
 བཞེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་
 སྤྱི་དོན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་
 པ་མོགས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་ལལ་པ་ཅམ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཞིང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་
 པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུལ་ཟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ན་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་སྒྲུལ་ཟེན་གྱི་
 དོན་ལ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་འཇོག་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས།
 དེ་ལྟར་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
 པའི་སྒྲུལ་ཟེན་ལ་མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་
 མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་སྒྲུལ་ཟེན་ཡིན་གྱི། ཅིག་
 ཤོས་སྒྲུལ་ཟེན་མིན་པས་ན་མཛོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའལ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་རྒྱུ་ཡི་རྩ། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅེས་པ་དེ་
 ལྟར་སྒྲུལ་ཟེན་ལ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པ་དེ་ལུགས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་མིན་

པར་ཐལ་བ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ངོ་མོའི་མེད་པ་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་མཚན་
 ཉིད་ངོ་མོའི་མེད་པ་དང་། རྩེ་བའི་མོའི་མེད་པའི་དོན་དེས་པའི་ཡན་དུ། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་
 བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེ་བའི་ཡན་སྟོན་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ། གུབ་
 དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲུང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་གཞིར། ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུ་དགག་
 བུའི་བྱད་པར་མ་ལྟར་བ་རྣམས་འཛིན་ན། དེ་འདྲའི་ཤེར་མདོ་དང་ངོ་མོའི་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་ལྟར་བར་འགོག་པ་འདྲ་བཞིན་དུ་
 རྩེ་མ་དྲུང་དོན་དང་། རྩེ་མ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པ་
 མོགས་མེད་དེ་གུབ་པའི་དགོངས་པ་ལས་ཐུན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་སྟེན་འབྲེད་པ་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བ་མོགས་དཔུད་བྱ་བེན་དུ་མང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ངོ་མོའི་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཞེས་མོགས་ཀྱི་མདོ་དོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་དགོངས་ཆོད་ལ། མཚན་
 ཉིད་ངོ་མོའི་མེད་པ་གང་ཞེན། དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གུབ་པ་དེ་ནི་མིང་བདེས་བཞག་ཅམ་
 ཡིན་གྱི། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་མོའི་མེད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྲེལ་ལྟ་ཡིན་འདྲ་བས་དེ་ཆོག་རྒྱང་པས་སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་བ་
 དང་ཡན་གཉིས་པ་སྟོན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གུབ་པ་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལྟ་གང་
 ཡིན་དེས་པའི་ཡན་དུ་བདེན་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་ལ་དོན་དམ་
 པར་རྩེ་བ་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་དེས་པར། གཞན་དབང་ལོའི་ཞེས་ཡན་བཏབ་པ་འབྲེལ་ཆགས་

བསམ་ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་འཇུག་པའི་སྒྲིན་མེད་ཅེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་བརྟག་
 སྒྲིབ་དཔོན་འདི་དང་། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་བཤད་
 ཉིད་པོ་ལས་ཤེས་དགོས། ལུགས་འདིར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ནི། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། འགའ་
 ཡང་གང་ན་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདིར་
 ཀ་མ་གྱི་ལའི་བཞེད་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་དེས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེར་མདོར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བརྟན་པས་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྱལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་འབུམ་པ་སོགས་ཤེར་མདོར་རྣམས་ངེས་
 པའི་དོན་ཁོན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པར་བཞེད་ཅེས་པའོ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་དབུ་
 མའི་ལམ་བརྟན་ཚུལ་ལེགས་བཤད་ཉིད་པོ་ལས་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་འདོགས་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་འདིར་
 བརྟན་འཁོར་ཡོད་པའི་དོན་ལྟར་བྱེ་སྒྲུབ་འདོད་པའི་དག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྒྲིབ་འདོགས་པ་སེལ་ཚུལ་བརྟན་ཅིང་། ཤེར་མདོར་
 རྒྱུ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་སྒྲིབ་པའི་བཞིན་པ་བཀག་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ།
 རྒྱུ་འགག་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བརྟན་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྐད་དུ་རྒྱུ་འགག་སོགས་རང་མཆན་
 ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་བསྐྱར་འདེབས་སེལ་ཚུལ་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྟན་པར་དབུ་
 མ་སྒྲུང་བ་ལས་བཤད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྒྲིབ་པའི་བཞིན་པ་བཀག་པར་བཤད་པའི་ཤེར་མདོར་
 ནི་ཡུམ་འབུམ་པའི་ཆ་ཤས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྲགས་ལ་སྐྱར་བའི་མདོ་ཆོག་ལྟ་བུ་

[illegible]

བྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་འདུས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
 སྐྱེ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་ཤུགས་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ལ་སྒྲས་བེན་སྐྱེ་འི་བཞིན་
 པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དེས་དོན་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། དངོས་བསྟན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་
 དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར་བྱས་ན་བདེའམ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 རིད་གོངས་འགྲེལ་དུ་དེས་དོན་ཁོན་ཡིན་པའི་གཞུང་སྟོན་བཙུགས་པར་དབུ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས་བཤད་
 པ་ལྟར་དེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་བའོ། འདི་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་
 དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་སྐྱར་བའི་ཤེར་མདོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་མཚན་གཞིར་ཤེར་སྟོང་
 ལྟ་བུ་འཛིན། །དེ་ཉིད་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྟེ་
 སྐྱེ་འི་བཞིན་པ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པས་དྲང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། དེས་ན་གྲུབ་དོན་ལས་
 དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། འགལ་སྔོང་བྱིས་ལན་སྐབས་དེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་པ་གཉིས་མདོ་སྟོན་བཞིན་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་
 གསུངས། །ད་དུང་དཔུང་དགོས་མང་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས་
 སྐྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བདགས་དང་སྐྱལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོལ་བ་ལྟར། རང་བཞིན་ཡང་
 གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བདགས་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོལ་པར་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི་དོན་འགྲེལ་བྱས་པ་ཅན་རྣམས་གཞན་དབང་དང་། གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་
 ཀུན་བདགས་དང་། གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོལ་པའི་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའག་སྟོན་པའོ། །ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་
 སྟོན་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་བདགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཛོལ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་
 ལུགས་གཞན་དབང་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་བདགས་སུ་འཛོལ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་ཡིན་ལུགས་

སངས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཡིན་ཡུགས་དེ་
 ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་པའི་དེ་ཅི་སྟེ་ཡུལ་དུ་ཡོངས་
 གྲུབ་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་པའི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་དངོས་
 པོ་བྱས་པ་ཅན་གཏན་མེད་པས་ཀྱང་དུ་མ་བཏགས་པའི་བྱེད། རྣམ་མཐུན་གྱི་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ཞེས་པ་རྣམ་མཐུན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་པའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་ཡུལ་དེ་
 ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུང་བོ། །རྣམ་མཐུན་གྱིས་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་ལྟ་བུ་
 མེད་པའང་ལྟ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཐུན་ཀྱན་ཇོ་བ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀྱན་ཇོ་བ་
 བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས། འབྲས་བུའི་
 སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་གང་
 དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་བ་
 ཡང་ཤེས་པར་རྒྱུ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཇི་ལྟ་
 ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་ཡུལ་མ་
 ངེས་ཀྱང་། མཐུན་པ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་གི་ཀྱན་ཇོ་བ་དཔྱད་བྱེད་དུ་
 མ་སོང་། ཇི་སྟེད་པ་ལ་ཀྱན་ཇོ་བ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་གི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་མ་སོང་བས་གཞི་
 གཟིགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་ཀྱན་ཇོ་བ་དཔྱད་བྱེད་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་
 འོང་ཞེས་པའོ། །བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་བཏགས་སུ་འཛོག་ན་དགག་བྱ་ཡིན་
 དགོས་པས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་བྱ་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་ཐལ་སོ། །
 ཞེན་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་དགོས་མོད། ཆོས་
 ཉིད་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་ཅན་ལྟར་བུམ་པ་གཤིས་ཡུགས་སུ་

གུལ་པ་ཕུམ་པའི་རྩེ་དག་གི་ཕྱི་རྒྱུ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོན་ཕུགས་འདིར་
 ཀྱན་རྩེ་བ་རྣམས་གཤེས་ཕུགས་སུ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གཤེས་ཕུགས་སུ་གྱུ་བ་པར་བཞེད་དམ་སྙམ་
 ན། །རྩོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡིད་པས་གནས་ཕུགས་སུ་གྱུ་བ་པར་སྤང་
 ཡང་། །གནས་ཕུགས་སུ་གྱུ་བ་པ་རེ་མཁུས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འགྲོ་མེད་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་
 ཉིད་གནས་ཕུགས་སུ་གྱུ་བ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་མོད། ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྟེན་
 འཕུང་གི་གཤེས་ཕུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ན་གཤེས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་དགག་རྒྱས་པས་གཤེས་ཕུགས་ལ་གྱུ་བ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་དང་། དོན་དམ་དང་ཆོས་
 ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཤེས་ཕུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡིད་ན་འང་དེ་དག་ཏུ་མ་
 གྱུ་བ་ན་གཞན་གང་ཏུ་གྱུ་བ་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་ཕུགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་མ་ཆགས་པའི་གདམ་མོ། །ཞེས་རང་ཉིད་རང་གི་གཤེས་སུ་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱང་གཤེས་ཕུགས་སུ་མ་གྱུ་བ་པ་དང་གཤེས་ཕུགས་ཡིད་ན་གཤེས་ཕུགས་སུ་མ་གྱུ་བ་ན་གཞན་གང་
 ཏུ་གྱུ་བ་ཅེས་པ་དང་། དོན་དམ་ཡིད་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་ན་གཞན་གང་ཏུ་གྱུ་བ་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡིན་
 རྒྱུ་ལ་དཔྱད་ཕུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གདམ་ཏུ་གསུངས་པས་ཆོས་ཉིད་གཤེས་ཕུགས་སུ་གྱུ་བ་
 པར་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་རྩོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ཆོས་ཉིད་གནས་ཕུགས་ཡིན་པར་གྱུ་བ་པའི་དོན་
 ཏུ་བཀྲལ་ན་བདེ་ལམ་སྙམ། ལེགས་བཤད་རྩོང་པོ་ལས། རྣམ་བཤགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འཕུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་རྟེན་གཅི་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བཤགས་པ་ཀྱན་བཤགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་
 རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་ཞེས་ཅི་ཡིན་ཅི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་
 རྣམ་གཤགས་ནི་རྩོང་གཞིའི་གཅི་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་རྒྱ་རྟེན་རྟེན་འཕུང་གི་གཞན་དབང་ལ་གོ་དགོས་

མོད་། རྒྱུར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་ཅོན་ཕྱོགས་ང་གསུམ་དང་རྣམ་བུ་ཕྱོགས་
 ང་ལྟ་ཏེ་འགྲེལ་ཀྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་སྤྲོད་ཅིད་པའི་བརྒྱད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་
 པས་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཏགས་ཏེ་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཀྱན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྫོང་ཅིད་དམ་གཤིས་ལྷགས་སུ་གྱུ་བ་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས་རང་གི་གཤིས་ལྷགས་སུ་གྱུ་བ་
 པདག་ག་བྱར་འགྲོ་བའི་བདེན་གཤིས་གང་ཡེང་འདྲ་བར་ཤེས་སྟོན། །དེས་ན་ཆོས་ཅིད་ཡིན་ལྷགས་
 ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལྷགས་དེ་ཆོས་ཅིད་ལ་ཡོངས་གྱུ་བ་དང་། ཆོས་ཅིད་ཡིན་ལྷགས་སུ་
 གྱུ་བ་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལྷགས་དེ་ཆོས་ཅིད་ལ་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཞག་ཀྱང་
 འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཡང་། ཆོས་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྱུ་བ་གཤིས་ཀར་
 ཁས་ཐུངས་པས་ཅོད་དུས་ཆོག་སྟོན་འབྱུང་ཅིན་འདུག །གཞན་དབང་ཡིན་ལྷགས་སུ་གྱུ་བ་པར་འཛོན་
 པའི་བདེན་འཛོན་ལྟ་སྟེས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔུང་བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོས། གཞུང་འདིར་འདུག་
 འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་མོང་མིན་པའི་མཆོན་ཅིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་རྫོང་ཅིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་
 ལྷ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་དང་དོན་དུ་འཛོག་ཀྱའི་མཆོན་གཞི་ནི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུ་བ་གཤིས་རང་
 གི་མཆོན་ཅིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་ཏེ། ལྷགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་
 རང་འཛོན་དོན་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཅིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པས་སྤྲོད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་
 པར་བཞེད་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་རྫོང་ཅིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གསུམ་སྤྲོད་བྱེད་ཆོད་
 མ་དང་མི་ལྟ་པ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་ཡང་སྐམ་སྤེ་བཏག །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྤེ་གཞན་ཡང་ནི།
 དང་དོན་ཅིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཁྲི་ཆེན་དུ་སྤྲི་བཞིན་པ་མིན་
 པའི་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱུར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུ་བ་གཤིས་རང་མཆོན་

གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱེད་ན་མེད་པར་
 བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་མདོ་ཆོན་བཞི་འཛིན་པར་གསུངས་པས་
 ཀྱང་ཤེས་རྒྱས་སོ། ། ལུགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 རྟོང་པར་བཞེད་ན་གཟུང་འཛིན་ཆས་གཞན་གྱིས་རྟོང་པའང་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། ལུགས་འདིར་
 བྱེད་ན་ཁས་ལེན་པས་གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་རེ་ཞིག་
 རྟོན་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་བྱའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྩལ་ཆ་མེད་
 བསགས་པའི་བྱེད་ན་དང་། དེ་དང་ཆས་ཐ་དད་པའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀུན་མཐུད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
 གྱིས་རྟོང་པ་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་བས། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པར་མདོན་དྲེ། འཇུག་
 པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་བྱེད་ན་དང་དེ་
 ལས་ཆས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཆད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་
 བྱས་ཟིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་
 ལ་འགྲུབ་དུ་ཀུག་ཀྱང་དེའི་སྟེང་ནས་ས་བརྒྱད་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བཞུད་པ་དབུ་མ་པས་བྱང་དོན་
 དུ་འབྲེལ་པ་བཞིན་ནི་ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་དགག་དགོས་པས་གཟུང་
 འཛིན་ཆས་གཞན་གྱིས་རྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་ཞིག་གི་རྟོང་དུ་བྱང་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ།
 གཞུང་ལས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་བདག་སོགས་ཞི་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མཛད་པས་
 གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མི་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་
 རྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་བཞེད་པར་
 ཐལ། ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་
 པ་ལས། གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བདག་སོགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ལུགས་

འདིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་རིགས་པས་འཕུལ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོད་
 གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྐམ་སྟེ། ལྷ་སྒྲེའི་མཆོད་དུ་རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་མོས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 གཉིས་ཀར་འཛོག་ཚུལ་འཆད་དཀའ་བ་འདྲ། མེས་མཆོད་པས་དུལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་
 རགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དུལ་ལྷ་རབ་རེ་རེ་བའམ་ཡན་གར་བ་མིག་ཤེས་
 གྱི་དམིགས་ཀྱིན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དུལ་དུ་མ་འདུས་པ་སྟེ་བསགས་
 པ་མིག་ཤེས་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་མིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་བའི་ལན་དུ་དོན་གཤམ་པར་
 བར། །མ་བསགས་པའི་ལྷ་རབ་འབའ་ཞིག་པ་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱིན་མིན་པར་
 བསྐྱབས་ན་གྲུབ་བློན་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ནས་ཕྱི་མའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་
 པའི་དུལ་ལྷ་རབ་འདུས་པ་ཞེས་མོགས་གྱི་དོན་ནི། རིགས་གཅིག་པ་སྟེ་མཐུན་པའི་དུལ་ལྷ་རབ་འདུས་
 པའམ་ཆོགས་པ་ལྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུའམ་ཀྱིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲོད་གཏན་ཆོགས་གཞན་ལ་མི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་དུལ་ལྷ་རབ་གཞན་དང་གཞན་
 གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཡན་བཏགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་དུལ་ལྷ་མང་པོ་འདུས་ནས་མཐུན་
 པར་སྒྱུར་བས། དེ་ཡུལ་གྱི་ངོ་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ་དམིགས་ཀྱིན་དུ་བྱས་ནས་དུལ་ལྷ་རབ་དུ་འདུས་
 པར་སྒྲུང་བའི་རྣམས་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དུལ་ལྷ་རྣམས་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མཐུན་པའི་ལྷ་རབ་བསགས་པའི་བུམ་པ་ལ་མོགས་པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་
 དེ་ལྷ་རབ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ལྷ་རབ་ཀྱང་གཟུགས་ཏི་རོ་རིགས་ཀྱི་མེ་རྒྱུད་གི་དུལ་རྣམས་བརྒྱད་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་དེ་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་མོགས་

ཡ་ཤམ་གྱུ་བཞིན་ཡིན་ནེ་དུལ་ཤམ་བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་མེའི་དུལ་ཤམ་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུའི་འབའ་
 ཞིག་ནི་མ་གྱུ་བ་པ་ཞིན་དེ་ཞེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྒྲམ་ཡང་དཔུང་དགོས། ལུགས་
 འདིར་འདུས་པ་བཤགས་ཡོད་དང་བསགས་པ་ཤམ་ཡོད་དུ་འདོད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།
 རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དུལ་
 ལྷ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱོའ། གླང་པོ་ཆེ་དང་ན་ལ་
 སྟགས་པ་དང་སྟེར་པ་དང་མེང་སྟེང་ལ་སྟགས་པའི་ཤམ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞི་བཤད་པ་འདུས་
 པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཆ་ལ་ལ་སྟགས་པར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱོའ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལམ་རིམ་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་འདིར་རིགས་གཅིག་པའི་དུལ་ལྷ་རབ་འདུས་པ་
 ཞེས་སྟགས་ཤི་ཕྱིར་འདུས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལན་འགའ་བྱང་བའང་འདུས་བསགས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་
 པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་བྱས་ན་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དུལ་ལྷ་རབ་ནམས་རིགས་གཅིག་
 པ་མིན་པར་འགྱུར། །ལེགས་ལྟར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤམ་བཤགས་འཛོག་ཚུ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་དཔུང་
 དགོས། །འདོད་པའི་སས་བརྟུས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་པ་ལ་དུལ་ཤམ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་
 འདོད་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཆོགས་པར་ཡོད་པའི་དུལ་ཤམ་ནམས་རིགས་མཐུན་ནམ་ཞེ་
 ན། །དེ་འདྲའི་དུལ་ཤམ་ནམས་རིགས་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་རིགས་
 མཐུན་པར་འདོད་དམ་སྒྲམ་ཞིང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་རིགས་གཅིག་པའི་དུལ་ལྷ་རབ་ཅེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པའམ་མཐུན་པར་འཛོག་ཀྱི་མེའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེའི་དུལ་ལྷ་རབ་
 ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་ཞེ། གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དུལ་ལྷ་རབ་ནམས་རིགས་མཐུན་པར་བཤད་
 པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་ན་སྟགས་རིགས་མི་མཐུན་པར་བཤད་པས་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དུལ་ལྷ་
 རབ་དུལ་ཤམ་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་པས། བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་དུལ་ཤམ་ཡན་གར་བ་མ་གྱུ་བ་པར་

བཤད་པ་དང་མ་བསགས་པའི་དུལ་ཕྱར་བཤད་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུ་དམ་བཅའ་
 རྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་གཉིས་པའི་དོན་ཚིག་ཕྱགས་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་ལས་འདིར་ཕྱགས་
 ལུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་བྱི་མ་ལ་ཕྱར་ན་གོ་བདེ་ལམ་སྒྲུ་གཞུང་ལས། གཞུང་ལས། དུལ་ཆ་མེད་དམིགས་ཀྱིན་
 དུ་བཞེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ལྷང་སྒྲུ་གྲུབ་མཐར། རིགས་པས་ཅི་ཅམ་བཏགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་
 འབྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་ཆ་མེད་ལ་མི་བྱོལ། རིགས་གཉིས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་གཉིས་པས་དེ་ལས་
 ཕྱ་བའི་ཆ་མཐོང་ཀྱི་མེད་པའི་དུལ་ཕྱར་བཤད་དགོངས་པར་བྱས་ན་འགྲེགས་གཤམ་སྒྲུ་སྒྲིབ་དུང་བཏགས་
 པར་བྱོལ། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དུལ་ཕྱར་བཤད་ལྟུང་མིན་པའི་ཆ་
 དང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་མིགས་ཆ་དུས་དང་བཅས་པས་ཆ་བཅས་སུ་བཞེད་ཀྱང་། དུལ་དེ་རང་
 ལ་ཆ་འབྱེད་ཀྱི་མེད་པས་ཆ་མེད་གྱི་ཐ་སྲོད་མཛད་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱེད་མཛད་གཉིས་གྱིས་དུལ་ཆ་མེད་
 དེ་ལྟུང་ཡིན་པའི་ཆ་དང་ལེས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་མིགས་འདྲིའི་པས་དེ་ཆ་བཅས་མི་འདྲིའི་པར་ཐལ་བ་
 དང་། རྟེན་པར་ལ་ཆ་འབྱེད་ཀྱི་མེད་ན། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་ཕྱར་བ་ན། ཞེས་མིགས་གྱི་ཕྱགས་
 ལུར་འགྱུར་བས་ཆ་བཅས་སུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ལོ་སྒྲུ་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཁས་སྒྲུངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདྲིའི་པ་ལ་ཞིན་བྱུང་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་བྱུང་
 པར་མེད་དོ། ཞེས་དང་། དུས་པོར་རྟེན་ཆེན་ལས་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སུའི་ལྷགས་ལའང་
 ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་འདྲིའི་ཕྱིན་ཆད་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདྲིའི་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་
 གཞི་ཆེ་བར་སྒྲུང་ཡང་ལྷང་སྒྲུ་གྲུབ་མཐའི་གསུང་བཞིན་ལྟར་རིགས་གཉིས་སམ་ཆར་བྱི་བའི་རིགས་
 པས་དཔྱད་ན་དུལ་ཕྱར་བཤད་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཀྱང་། དབང་གཉིས་ལ་དུལ་ཕྱར་བཤད་པར་བཤད་
 སྒྲུང་ན་དེའི་ཆ་གསུང་ན་ཅི་རྟོགས་པས་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཕྱ་བའི་ཆ་མཐོང་ཀྱི་མེད་པའི་ཀྱི་མཚན་
 གྱིས་དུལ་ཆ་མེད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ་ལམ་དཔྱད་དགོས། དབང་གཉིས་ལ་དུལ་ཕྱར་བཤད་

མི་སྒྲུང་ན་དེ་ལས་ཕྱ་བ་ཞེས་སྒྲུར་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་སྐམ་ན་ཕྱ་
 རབ་ཡན་གར་བ་མི་སྒྲུང་ཡང་རགས་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དུལ་ཕྱ་རབ་དབང་ཤེས་པ་སྒྲུང་ཞིང་།
 དེ་ལས་ཕྱ་བ་མི་སྒྲུང་བས་དེ་ལྟར་སྒྲུར་བར་མཛོད། དྲང་ངེས་ན་མ་པ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 ཆད་ང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་དཔྱད་ན་དཔྱད་མཐར་ཡང་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད།
 ཡང་ན་ཆ་ཐུག་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ། དུག་
 གིས་ཅིག་ཅར་སྒྲུར་བ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་ཐུག་མེད་
 ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་དང་ཚུ་ཐེགས་སོགས་ཕྱེན་ང་གི་དངོས་པོ་གང་ལའང་འཇོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར། །ཕྱི་དོན་ཡིན་ཆད་དོན་ག་བཏགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མི་མྱིད་པས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་མྱིད་དེ་ཆད་ང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་ཕྱེན་ས་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་
 མེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་དོན་པས་
 བཏགས་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་པ་དྲངས་སོ། འདིའི་དོན་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་
 པས་དུལ་ཕྱ་རབ་ལ་ཆ་དུག་དུ་ཕྱེ། དེའི་ཆ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དུག་དུག་དུ་ཕྱེ། དེའི་ཆ་སོ་
 དུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དུག་དུ་པ་བྱེད་པས་རིགས་བཞོས་ནས་ཆ་ཅི་ཙམ་ཕྱེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཀྱི་མེད་
 པ་ལ་ཆ་ཐུག་མེད་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ན། དོན་པས་ཆ་ཕྱེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་
 པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆ་མེད་མི་བཞེད་པ་ན་མས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་དང་། དུལ་ཕྱན་ཚུང་དུའི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ལ་མཐའ་ཟེར་དོན་
 དེ་ལས་ཕྱ་བའི་ཆ་པ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྱུ་ཞིང་། ཆ་ཕྱེན་ས་མཐར་ཐུག་ཀྱི་མེད་
 ན་མཐར་ཐུག་མི་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་ཆ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་ཆ་མེད་དང་ཆ་ཐུག་མེད་གང་འདོད་

གྱི་བརྟག་པ་ལ་ལན་ཅི་ལྟར་གདབ་དཔུང་པར་བྱོལ། །དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱིད་ལས། རི་ཁྱིད་སྐད་
 ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་གི་བར་དུ་ཆ་གསུམ་ལྟར་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 མ་བསལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་འགག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པས་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆ་ཕྱེན་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་འགག་པར་བཤད་པ། རོན་དམ་དཔྱིད་པའི་རིགས་
 པས་དཔུང་བཅོད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔུང་ན་སྤོང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་མཐུན་པས་
 བེན་དུ་ལེགས་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་
 ཆ་འབྲེད་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། །མེད་ན་ཆ་བཅས་མེན་པར་གྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཆ་སྤོང་བསལ་ཆེ་
 སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་གསུལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་མི་འགག་པར་ཐལ་ལོ་བཟེར་ན་
 དཔུང་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དུལ་ཕྱར་བ་ཀྱང་ཆ་མེད་དང་ཆ་ཐུག་གང་དུ་འང་ཁས་ལེན་མི་རུང་
 ལ། །རིགས་པས་ཆ་བསལ་ན་ཕྱར་བ་གདན་མེད་དུ་འགྱུར་བུས་ན་འང་ཕྱར་བ་གྱི་སྒྲུང་བ་འགག་
 ཁ་མའི་ཕྱར་བ་ལ་ཆ་འབྲེད་རྒྱ་ཡོད་མེད་སྟགས་དཔུང་པར་བྱོལ། །འདུག་འབྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་
 གིས་མདོ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་ །ཅེས་པ་ནས། མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 པའི་བར་དང་། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། བྱེ་བྱག་པ་ལྟར་རང་གི་སྤེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་དུལ་
 ཕྱར་བ་ཁས་སྒྲུང་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤེལ་ལས་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་ལྟར་སྐྱ་གྱུབ་མཐར་གསལ་
 བ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྟར་གྱིས་མདོ་སྤེལ་པས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་དུལ་ཆ་མེད་དཔུམ་པས་ཀྱན་ཉི་བ་
 ཏུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བས། ལེགས་ལྟར་གྱིས་དུལ་ཆ་མེད་འདོད་པར་སྐྱ་བ་གྱགས་
 པས་བཞེད་བཟེར་དགོས་པ་འདྲ། གཞུང་དུ་དུལ་ཆ་མེད་དམིགས་ཀྱིན་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་པ་འང་
 རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ལས་ཡིན་པར་མངོན། །བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དབང་པོའི་དུལ་ཕྱར་བ་
 ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་པ་བཀག་ཅེས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་

རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་མེས་ཀྱི་བདག་ཀྱིས་དུ་འདོད་པ་བཀག་པའི་དོན་དང་། དཔལ་
 པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྱུ་བ་པས་ཞེས་པ་དང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 གོ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དུ་མ་གྱུ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
 དུ་འང་མ་གྱུ་བ་པས་དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཛིན་ཞེན་ན་ཆུ་བའི་
 དཀྱིལ་ལྟོས་མཛོད་སྤྱུ་མཛོད་ཞེས་ཡུལ་མཛོད་སྤྱུ་མཛོད་སྤྱུ་གྲགས་པ་དང་། ཅུའི་མེ་དང་
 མོག་མའི་མེ་ཞེས་ཅུའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ཡུལ་མཛོད་སྤྱུ་མཛོད་སྤྱུ་གྱི་དམིགས་ཀྱིས་ལས་བྱུང་བའི་
 མེས་པ་ལ་ཅུའི་མིང་གིས་མཛོད་སྤྱུ་མཛོད་སྤྱུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྣམས་མཛོད་སྤྱུ་མཛོད་ཉིད་
 པ་དང་། མེས་པ་རྣམས་མཛོད་སྤྱུ་མཛོད་སྤྱུ་བཏགས་པ་བར་བཞེད་པར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས།
 གཞུང་ལས། སྤྱོད་པོན་འདི་ཐ་སྤྱད་དུ་འང་འདི་དག་འབྲུལ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་འང་
 སྤྱི་དོན་ནི། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུ་བ་པར་དོགས་པའི་རིགས་མེས་ལ་རྣམས་ན་གཟུགས་
 འཛིན་མིག་མེས་འབྲུལ་པར་འཛིན་པར་མ་བཟད་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་བཀག་པའི་ཆ་དོགས་
 པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡང་འབྲུལ་པར་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་རྣམས་སྤྱུ་མ། འདི་ནི་རིགས་
 མེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མ་ཞིག་སྤྱུ་མ། གཞུང་འདིར་རང་བཞིན་རིགས་པས་
 འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྤྱད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྤྱད་པའི་མེས་ངོར་
 ནི་དཔལ་པོའི་མེས་པ་རྣམས་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་འགོག་པ་གང་གི་ངོར་བྱ་བར་གསུངས་
 པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་མེས་པ་ལམ་ཆད་མའང་འདི་ཀྱོ། །གཞུང་ལས། དེ་རྣམས་འབྲུལ་པར་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའང་འཐད་པ་ཡིན་
 ནི་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི་འཕྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་མེས་སོགས་
 མེས་པ་དུག་པོ་འཛིན་ཞེན་མེས་ངོ་ལ་རྣམས་ལུལ་ཅན་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་ལམ་འབྲུལ་པར་འཛིན་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་ཕྱགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་པ་དེ་རྒྱམས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གསལ་འབྱུང་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྒྱམས་རིགས་ཤེས་ལ་མ་རྟོས་པའི་ཐ་
 སྙད་པའི་ཚད་མས་འབྱུང་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཡལ་པ་ལ་ཤེས་པ་མི་
 འབྱུང་པར་གྲགས་པ་དེར་འཛིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེས་མ་འབྱུང་པར་
 རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་འདི་རྒྱམས་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ་། ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲུང་
 དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་
 རྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སུ་འཛིག་རྟེན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་ཕྱགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
 མས་དེ་རྒྱམས་འབྱུང་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 དག་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་སྒྲ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་སོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།
 གལ་ཏེ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 མ་ལོག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་ནི། གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་དང་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཉིས་མེད་པར་འདྲ་ལ། རང་མཚན་གྱིས་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་
 སོགས་དང་། བྱད་བཞིན་སོགས་གྱིས་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་ཡོད་པར་ཡང་འདྲ་བས།
 ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་མ་རྟོས་ནས་ཀྱང་
 དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན། འདུག་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་
 པ་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཉུང་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྒྱམས་ཉུང་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་

མ་ཕྱགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པས་རྫོན་པའི་སྐྱེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པར་འཇོག་ལ། གཟུགས་བརྒན་སྟོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་ཕྱགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་
 ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྩན་པར་རྟོགས་རུས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཇོག་པས་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་རྩན་ནམ་ཡང་
 ལོག་གི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལ་འདྲ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 པའོ། །ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་གསལ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། མ་
 ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་གསལ་དག་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཇོག་གི། །འཕགས་པའི་གཟིགས་
 པའི་རྟེན་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོག་ནས་མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའདྲ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་སྒྲོ་མ་ཕྱགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཇོག་པའི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བས་གཞུང་འདི་དང་ཤིན་དུ་མཐུན་
 ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཅུ་འདུག་གི་ཁྲིཀ་ཆེན་གཉིས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་གིས་
 བཟུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་
 རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་
 ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་མཐུན་
 པར་འབྲུང་བའི་དོན་ཡང་གཟུགས་སྟོགས་དུག་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
 དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་ཕྱགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། གཟུགས་བརྒན་སྟོགས་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
 དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་དོན་

དུག་པ་ལས་སྤར་བའོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་མཛོར་བའོ། །སྤང་བ་ལྟར་
 གྱེདོན་དུ་ཡོད་པ་སྤུ་མཛི་གཟུགས་སྟགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྱེདོན་དང་། བྱི་
 མ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་གྱེདོན་ནོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་
 བྱིར་དེ་དག་གང་ཞིག་ཀྱན་ཤོབ་དུ་འང་རྩན་པ་ནི་ཀྱན་ཤོབ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་
 རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་ཤོབ་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མས་ཀྱང་རྩན་པར་རྟོགས་རྒྱས་
 པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སློ་མ་བྱུགས་པའི་བད་བྱང་གི་ཀྱན་ཤོབ་གཟུགས་བརྒྱན་བྱད་
 བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མས་སྤོས་ནས་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །དྲི་ག་
 ཆེན་གཉིས་དང་ཡམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས་བད་ལ་བྱང་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་ཤོབ་གྱི་ངོར་བྱད་བཞིན་
 གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་སྤོས་པའི་ཀྱན་ཤོབ་བདེན་པ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་སྟགས་བད་བྱང་གི་སློ་ཀྱན་ཤོབ་པའི་ངོར་ཀྱན་ཤོབ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་
 པའི་དོན་མ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ངོར་ཀྱན་ཤོབ་བདེན་པ་མིན་པར་སྤྱོད་པ་ཏ་ཅང་
 ཐལ་ལོ། །འདིའི་ཐད་གྱི་ཡིག་ཆར་དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་དུ་འང་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པས་སློ་དེས་
 ཀྱན་ཤོབ་བདེན་པར་ཡང་མ་རྟོགས་ཞེས་བད་བྱང་གི་སློ་འོར་ངོར་གཟུགས་བརྒྱན་སྟགས་ཀྱན་ཤོབ་བདེན་
 པ་མིན་པའི་དོན་དུ་ལྟར་བ་འདྲ་ཞིག་སྤང་བའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བདེན་ནས་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་པར་མི་
 བྱའོ། །ལྟར་སྤྱོད་གྲུབ་མཐར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་ཀྱན་ཤོབ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་
 ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གསལ་ངོ་ལ་སྤོས་དེ་ཡང་དག་ཀྱན་ཤོབ་ཁས་ལེན་
 ཞེས་པའི་ཡང་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱན་མས་རྣམས་པ་བདེན་པ་དང་མ་བརྒྱས་པ་རྩན་པར་འཇིག་
 པའི་ནང་མཚན་གྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་པས། ཡང་དག་སྤྱོད་གཉིས་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་
 མི་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཤེ་རག་དབང་དཔལ་ལྷན་པའི་ཡིག་ཆ་ན་མས་སུ་འང་འབྱུང་

བ་ཤིན་ཏུ་འཕྲད་པར་མངོན་ཏེ། ལྷ་མའི་རྒྱ་མཚན་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབྱ་མའི་ལྷགས་ཞེས་
 པ་དོན་འདྲ་བར་འདུག་པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷགས་འདིར་འཕགས་པའི་གཟེགས་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འཁོད་པས་དེའི་
 རྗེས་སུ་མི་འཁོད་རྒྱུའི་ཡང་དག་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཕྱི་མའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
 དེ་སྤང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་གས་མ་
 འབྲུལ་པར་གྲགས་པ་དང་། གཟུགས་དེ་ཆད་མ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་རྟེན་སྐལ་པ་ལ་འདོན་པར་
 གྲགས་པའི་དོན་དུ་འཛིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་ཞེས་པ་འང་གཟུགས་
 བརྒན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་རྟེན་ན་འབྲུལ་ཤེས་དང་རྩན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འཛིག་
 པའི་ཚུལ་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་འཛིག་རྟེན་
 པའི་འོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒྲིན་ས་གཟུགས་བརྒན་སྟོགས་
 སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོན་མེད་
 རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིའི་སྤང་བ་དང་
 མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་གཟུགས་བརྒན་ལ་བྱད་པའིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་
 དགོས་། །གཟུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་ན་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་
 དགོས་པས་གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འདོན་འཛིན་ཡིན་མིན་སྟོགས་དབྱད་བྱ་མང་།
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཡང་དག་དང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
 པའི་ཡང་དག་གཉིས་གཏན་མི་གཅིག་ན། འདུག་པ་རང་འབྲུལ་ལས། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་

བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་
 ལྟོས་ནས་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བདེན་
 པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་དགོས་པས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆེག་འདེས་བདེན་
 འཇིན་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་བདེན་འཇིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་དམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གཅོད་ག་
 ལ་དགོས་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཡང་དག་ཀྱང་ཉོན་པོ་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་ཉོན་གྱི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་
 ལུགས་འདིར་ཡང་འདོད་དམ་སྟུང་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཀྱང་ཉོན་པོ་དང་པ་བསྟན་པ་བཞིན་
 ནས་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་པདྨ་། གཞུང་ལས་གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱི་དོན་ནི་གཟུགས་འཇིན་མིག་ཤེས་དེ་རིགས་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
 འབྲུལ་པར་དྲགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲུལ་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་
 བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་དྲགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་མ་འབྲུལ་
 བར་འཇོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་འཇིག་རྟེན་
 སྐལ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པར་གྲགས་པ་དང་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་མི་འགལ་བས་ཆད་མ་དེ་གཉིས་
 སན་ཚུན་གཅིག་གི་འཇིན་སྤངས་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རིགས་
 ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཟུགས་འཇིན་མིག་ཤེས་འབྲུལ་པར་དྲགས་
 པས་ཆད་མ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཇིན་མིག་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་གྱིང་། སྤང་པའི་
 ཆད་མ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆད་མ་ནི། རིགས་ཤེས་གྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པའི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་བྱེད་པས་ཕྱིར་གཟུགས་འཇིན་མིག་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལྟོས་ནས་

འབྲུལ་ཤེས་མིན་བྱས་ན་བདེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འདིག་དེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་
 གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འདིག་དེན་ན་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོལ་རུང་དང་། རྩན་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྙད་འཛོལ་རུང་ཞེས་ཟུར་བ་ལྟར་ན་རྩན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཛོལ་རུང་ནི་རྩན་ལས་གཞན་
 ཏུ་འོས་མེད་པས་རྩན་ཆོག་དང་མོར་ཉེན་ཆེ་བ་དང་། བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོལ་རུང་ན་མས་
 བདེན་པ་ཡིན་བྱས་ན་ཐ་སྙད་རུང་བཤེས་པའི་བདེ་བར་མཐོང་ནས། ལྟར་བཞིན་འདིག་དེན་ཡལ་པ་
 ལ་བདེན་པར་གྲགས་པ་དང་དེ་ལ་རྩན་པར་གྲགས་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་མོད་མཁྱེན་དཔྱད་ཡངས་པ་
 ན་མས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་དོན་མི་འབྲུལ་བའི་སྙད་ཏུ་ཐ་སྙད་གང་འོས་ཟུར་ན་ལོགས། མཐའ་དཔྱད་
 ཏུ་འདིག་དེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་
 པ་འདྲུག་པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས་བདག་འདིན་ལྟན་སྒྲེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི་གཞོད་པ་
 མེད་པའི་དབང་འོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་འདིག་དེན་པའི་བསམ་པར་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་
 ཀྱང་བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འདིག་དེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ན་འདིག་དེན་ཡལ་
 པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་ན་འདིག་དེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་མིན་པས་མ་ཁྱབ་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཉེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་གཙང་བདེ་དྲག་བདག་ཏུ་འདིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ན་མས་
 དང་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདིན་པ་སོགས་འདིག་དེན་ན་བདེན་རྩན་ཏུ་བྱེ་བའི་བདེན་
 པའི་གས་སུ་འདྲིལ་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་མེད་པའི་བྱིར། འདིག་དེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་
 ཡིན་ན་འདིག་དེན་རང་དགའ་བ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་དྲག་པ་དང་ལྷན་
 བཤུལ་བ་སོགས་འདིག་དེན་ཡལ་པ་ལ་བདེན་པར་མ་གྲགས་ཀྱང་འདིག་དེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་

ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་
 མེན་པའི་ཀྱན་ཆོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། མེན་ག་སོགས་
 བཞིར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཡང་དག་ཀྱན་
 ཆོབ་དང་དགག་ཕྱིར་རང་མཚན་གཉིས་གཏན་མེད་དུ་བཟུང་ཡང་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་ལྟོས་ནས་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀྱན་ཆོབ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཡང་
 འཛིན་ཆེན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ཀྱན་ཆོབ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
 འདྲ་མོད། བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་ཆེན་ཤེས་པའི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་སྐྱར་
 མེད་གོས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་པའི་ལྷ་མཚན་
 དང་། ཡང་དག་ཀྱན་ཆོབ་ཚེས་ཅན། ཚད་མ་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་པར་འཛིན་མེན་པས་
 པར་ཐལ། བྱུང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་ཡོད་
 པར་འཛིན་མེན་པས་ཐལ་ལོ། ཞེར་ན་ལན་རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་ལྟོས་པས་ལ་ཆོག་གི་ཞིབ་ཆ་ལྟན་
 བྱུང་གོས། རྟོང་ཐུན་དུ་འཛིན་ཆེན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་
 བདེན་པའི་དོན་དུ་སྐྱར་ཞིང་། ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་གཏན་མིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་འདྲན་ལྷ་མཚོ་འདྲུ་མའི་དཀར་འབྲེལ་དུ་འཛིན་ཆེན་ཤེས་པའི་ལ་ལྟོས་
 ནས་ཡང་ལོག་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་དང་། འཛིན་ཆེན་གྱི་རྩི་རང་དགའ་བ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅུ་བར་འཛིན་ཆེན་ཉིད་ལས་ཞེས་ལན་གཉིས་བྱུང་
 བའི་སྐུ་མཚན་མིན་དང་། ཕྱི་མཚན་མ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་
 སོགས་ལྟོན་གྱི་མཁས་པ་མོ་མོའི་བཞེད་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མང་ལ། མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་རྒྱུ་ལ་སྐྱར་
 གྱི་ལོགས་བཤད་ན་མས་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བཞེས་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཀོད་པས་འཛིན་

རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མིན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་བདེན་འཛིན་
 ཡིན་གཞིར་བཞག་དང་། དེའི་ངོར་ཡང་དག་ཅེས་པ་བདེན་གྱུ་ལ་སྒྱར་བ་དང་། ཡང་འཛིན་
 རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མའང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་ཅེས་པ་བདེན་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་འདུག་ཡུལ་སྒྲུང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྒྱར་ནས་བྱང་གསུངས་པ་སོགས་
 ཆོག་ཟིན་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ་མང་མོད། འདིར་ནི་ཆོས་རྒྱུད་པལ་ལྷན་པས་ཞིབ་དུད་པུད་པའི་ཡིག་
 ཆ་ནམས་དང་དོན་མཐུན་པའི་ལུགས་སུ་མདོ་ཅམ་བོད་པའོ། །གཞུང་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་། དོན་
 དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ན། རྟོང་ཉིད་སྒྲུང་བའི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྗེས་སྟོབ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྟེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་
 ཡིན་པས་མདོན་སུམ་དུ་མི་སྒྲུང་ཡང་། ཁྱེད་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲུང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་
 པའི་གསུང་ཟེན་ལྟར་སློབ་པའི་རྗེས་སྟོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོང་ཉིད་སྒྲུང་བར་ཁས་བླངས་ན། དེ་ལ་རྟོང་
 ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་། ཡིག་
 ཆར་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་རྟོགས་དང་རྟོང་ཉིད་ལུགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་། །ཡང་རྗེས་སྟོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་བདེན་རྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ལ་དགག་བྱ་བཀག་པ་སྒྲུང་བ་དང་དགག་བྱ་བཀག་ཅམ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བས་དཔྱད་དགོས། སློབ་པའི་རྗེས་སྟོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་རྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱུང་པར་
 བཤད་པ་མང་ཡང་། རྗེས་སྟོབ་པའི་བྱུང་ན་མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་འཕགས་ལམ་ཡོད་པས་
 དེའི་བྱུང་གྱི་རྟོང་ཉིད་དོན་ཁྱེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་རྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མི་སྒྲུང་བུང་རྟོང་

ཉིད་སྒྲིང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་དེ། མྱོད་ལ་བདེན་གྲུང་བཀག་ཅམ་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་
 སྒྲིང་བར་འཛོག་པས་སོ། ། རྟེན་ཆེན་གྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ན་འབྲེག་གས་བདུག ། མཉམ་
 བཞག་གས་དངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སྤྲོད་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཉིད་ཤུགས་
 ལ་རྟོགས་པས། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་བཞག་ཆོག ། རྗེས་སྤྲོད་དེ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་མིན་ཟེར་རྒྱན་འདུག ། བྱིར་སྒྲིང་ཉིད་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་སྒྲིང་ལ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་བྱིན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་བའི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་མ་སྟུང་། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་བདུགས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པས་བྱུང་སྟེ། ཐག་བྱ་སྐུ་ལ་དུ་གྱུབ་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་ཀྱང་ཐ་
 སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞིན་པས་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིང་ཉིད་
 ཀྱང་དགག་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་པ་བཀག་ཅམ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་ཅེས་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་
 པས། རྟེན་ཆེན་གྱི་དོན་པ་དེ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིང་ཞིང་གྲགས་པ་ཞེས་སྐར་ཆོག་གས་སྟུང་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་མཚམས་ནི་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བདུགས་
 པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བདུགས་པའི་དོན་དེ་ཡུང་པོ་རྣམས་སུ།
 དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་ཞིག་སྟུང་དཔྱད་པ་ལྟ་བུ་མངོན་པར་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་སྒྲིང་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་
 ལྟར་གྱུབ་བམ་སྟུང་དཔྱད་པ་དོན་དམ་དཔྱད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའང་དཔེར་ན་སྒྲིང་ལ་བྱམ་
 པ་ཞེས་རྟོགས་པས་བཞག་པའི་ཆེ་བུ་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྒྲིང་བཞག་པ་འདི་ཀའམ། འདི་ལས་གཞན་

ཞིག་ཡིན་སྐུམ་དུ་དཔྱད་པ་ལྟ་བུ་མ་སྟོང་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཆེས་པར་བཏགས་དོན་འཆོལ་བ་
 ཞིག་ལ་གོ་དགོས། མ་སྟོང་པ་འདི་སྟོན་ཆོས་གང་ཡང་སྤྲོད་གཤིས་བཞག་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་སྤྱུང་ས་
 ནས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་མི་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་
 མོ། །མ་སྟོང་དུ་གྲགས་པ་ཅན་ལས་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་མེད་པས་མ་སྟོང་པའི་
 སྟོན་པ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་མ་སྟོང་གྱི་
 སྟོན་དཔྱད་པ་བྱེད་མི་རུང་བ་གཏན་མིན་ཏེ། ཞིག་ནས་དང་ལྟ་བུ་བསྟོམ་ཚུལ་མ་གཏོགས་པའི་འདྲི་
 ཆོས་སྟོར་ལ་མ་ཆེ་དཔྱད་ནས་སྟོང་བར་གསུངས་པ་མ་སྟོང་པའི་སྟོན་དཔྱད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། །འདི་གཞིན་ཅན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་ལ་གཞིན་སྟོང་སྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞིན་མཚན་སྟེ་ལ་
 ནས་དཔྱད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པས་
 གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་མ་སྟོང་དུ་
 གྲགས་པ་ལྟར་རམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་སམ་སྐུམ་པའི་དོན་དམ་དཔྱད་པ་དང་ཡིན་ཚུལ་མི་དཔྱད་
 པའི་མ་བཏགས་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་མེད་དམ་སྟེ། ཡིག་ཆར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱགས་
 རྒྱུད་ན་མཐར་ཕུག་དཔྱད་བྱེད་དང་། མ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་
 ཡིན་ན་བདེན་གཤིས་མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་གཞིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅེས་དགོས་པ་འདྲ། སྐབས་
 འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་པ་དང་མ་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་འདྲི་ག་ཚུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གཞིར་བཞག་དང་
 ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། རྒྱག་ཡིན་ནི་ཞེས་སྐུམ་པ་ན་འོན་ཏེ་ཡིན་ནམ་སྟངས་
 པོ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པའི་དཔེ་བཞུག་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་
 རྟེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་ཀྱིན་འདོད་པའང་ཁོ་རང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་

དམ་དཔུང་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་རིགས་པས་དཔུང་དེ་རྟེན་པའི་ལྷགས་
 ལུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ལྷགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔུང་པའི་རིགས་པའི་དཔུང་པ་ཁས་ལེན་
 དགོས། རྟོང་ཐུན་ལས་སྐྱ་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཚན་
 རྟེན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་
 རྟེན་སྐྱ་མི་འབྱུབ་ན་མིག་ཤེས་ལ་རྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་རྟོན་པོ་ལ་འབྱུང་བར་སྐྱབ་ནས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 རྗེས་དཔག་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འང་འབྱུང་པར་གསུངས། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་གྱི་བར་། སྐྱ་
 མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བེར་བ་སྒྲུབ་མོད། སྐྱ་མི་
 རྟག་རང་མཚན་གྱི་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་འབྱུང་བར་འཛོལ་
 ན་ཞེན་ཡུལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བས་དེ་ལ་མ་འབྱུང་བར་བཞག་དཀའ། ལྷགས་
 འདིར་རྗེས་དཔག་རྣམས་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་མ་འབྱུང་པར་འཛོལ་བ་དང་། དབང་
 ཤེས་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུང་ལས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛོལ་པའི་
 རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཀྱང་དེའི་འཛོལ་སྒྲུབ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་
 པའམ་མ་འབྱུང་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་མ་འབྱུང་
 བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྟོང་ཐུན་
 གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་མམ་རྣམས་། དེས་ན་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗེས་དཔག་དེ་
 སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་གཏན་བསྐྱབ་མི་རྒྱས། ཚད་མ་

པའི་ཡུགས་ལའང་སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་རང་བཞིན་དེ་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་
 དཔག་དེ་སྤང་ཡུལ་འབྲུལ་པར་སྤྱབ་རྟུལ་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པར་སྤྱབ་མི་རྟུལ་ཚུལ། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། རི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །གལ་
 རྟག་ཞན་གྱི་ངོ་ཤེས་ནི། །རྟག་མན་འབྲུལ་པ་ཆད་མ་མིན། །བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་ཕྱིར། །འབྲུལ་
 པ་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དབུ་ཆད་གཉིས་རྗེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་
 ལ་འབྲུལ་བར་འཛིན་ཚུལ་རུང་བ་དེ་མེད་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་
 འགྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུགས་འདིར་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུར་སྤྱིན་པོ་རང་
 མཚན་ཕྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་སྤང་ཡུལ་སྤྱིན་པོ་ལ་འབྲུལ་པར་འཛིན་ཀྱང་དེ་
 ལ་ཆད་མར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རྟུལ་པ་དང་།
 ཡུལ་དེར་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པས་སོ། །ཤེར་
 རིན་པས། ཡུལ་དེར་འབྲུལ་དང་དེ་ལ་ཆད་མ་འགལ། ཞེས་པའི་ལན་ཡང་འདི་ཀླས་འབུས་ཚུལ་
 ཤེས་སྟ། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྟག་ཆང་པའི་བཀལ་ལན་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བཤེན་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པ་གཞུང་འདིར་མི་རྟག་སྟགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་འཛིན་
 སྤངས་ལ་མ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་རུང་མི་མཐུན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདོད་
 ཆགས་ལ་སྟགས་པ་དག་ཀྱང་གཉི་མཉུག་གིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོན་ལ་སྟག་
 པ་དང་མི་སྟག་པ་ལ་སྟགས་པའི་བྱད་པར་སྤྱི་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉི་མཉུག་ལས་
 ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཉི་མཉུག་ལ་བཤེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཉི་མཉུག་གཙོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་
 ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་ཁོན་ལ་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཁྱད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་སྟེ་སྟོ་བཏགས་པ་ལ་བདེན་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་བདེན་
 འཛིན་ལས་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་སྟོན་
 ཏུ་སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་ཡང་འགྱུར་རྟེ། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པའི་ཚུ་མཚན་ནི། འཇུག་པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས།
 ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 འཇུག་གི་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་དར་ཁྲིཀ་ལས།
 ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྤངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གཤམ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་སོགས་ལ་བདེན་པའོ། །ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སྟོ་
 འདོགས་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གཉིས་སྟེ་བའི་ཚུ་ཚུལ་མིན་ཡིན་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྤང་གཉིས་
 ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བར་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཁྱད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་འདི་ཆགས་སྤང་གི་ཚུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟོན་པའི་
 གཞུང་ཡིན་གྱི། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཆགས་སྤང་
 གཉིས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མིད་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་
 རྟེ། །དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིད་པའི་ཚུལ་ཁྲིཀ་ཆེན་རང་ལས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་འདོད་པ་ཚུ་བ་ཀྱིས་ལྟོགས་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆགས་པ་དང་སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཆོས་གསལ་བས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པའི་གཞུང་

དེས་བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། ཆགས་སྒྲུང་སྟོགས་སྟེ་ཚུལ་རིམ་བཞིན་སྟོན་
 པ་ལ་སྦྱར་ན་འགྲེགས་པའི་ཚུལ་གཞུང་འདི་དང་ཁྱིམ་ཆེན་ལ་བཞུས་པས་ཤེས། ཆགས་སྒྲུང་སྟོགས་
 རྟོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ཡུལ་ཁྱེད་སྤྱད་སྟེ། དེ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་དགོས་པས་སོ། རིགས་སྤྱི་
 ཕྱི་ལོ་བཤད་ཀྱིན་ལའང་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ཡུལ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པ་དང་། རིག་འཛིན་དང་མཚུངས་ཡུལ་རྣམས་རིག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་
 རིགས་པའི་སྒྲོ་དང་མཚུངས་ཡུལ་རྣམས་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་སྟགས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མིང་
 བཏགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཡུན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གནི་སྤྱག་
 དང་མཚུངས་ཡུལ་ཡིན་ཡང་གནི་སྤྱག་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ཡུལ་རྣམས་
 ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ཏུ་བྱ་བེར་རྒྱུན་འདུག །ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་མོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ལ། དེ་ཡུན། འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལ་དེ་
 འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྒྲིའི་གནིས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་ཆད་ཡུལ་དང་། བསྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ན་སྒྲིའི་དོགས་སུ་ཐལ་ལེའོ། ཆགས་
 སྒྲུང་སྟོགས་འགྲེགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གནི་སྤྱག་དང་མཚུངས་ཡུལ་ཡིན་ཡང་རྟོན་མོངས་
 ལ་དེ་དང་མཚུངས་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་པ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་རམ་བཏག །ཡང་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
 ཆགས་སྒྲུང་སྟོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ཡུལ་ཡིན་ན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོན་
 མོངས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་དེས་བྱུངས་པ་མིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་མོངས་
 ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གནི་སྤྱག་ཀན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ།

ཞེས་པའང་མི་འབྲད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་ལ་ཡན་ནི་ལྟར་གད་བད་བྱད་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ཚས་རྩེ་
 དཔལ་ལྷན་པའི་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ་བྱུང་ཙམ་འདུག །ཆགས་སྟགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་
 ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྟགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་
 ཡིན་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་
 རྣམ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ། ཡང་གོང་ལྟར་དང་པོ་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་བྱངས་ཤིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་གཞིར་བྱས་ཏེ་ལོག་པར་
 འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱིས་བྱབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཉིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་དང་། འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་ཡང་ཐལ་བ་དང་། ཆགས་སྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
 གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པའང་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ཆགས་
 སྟགས་ཉོན་མོངས་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱུང་ཞེ་ན། ཆགས་སྟངས་སྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་ལོགས་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཁས་རྒྱངས་ན་ཐལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཡང་། རིག་
 པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིན་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་ལ་ངོས་བཟུང་ན་བདེའམ་སྤུམ་ཞིང་། འདོད་ཆགས་པེ་ཞིག་མགོ་གཞོན་
 བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་རྣམས་བསྟོམ་པ་དང་། ཞེ་སྟངས་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་སྟགས་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སྟོང་
 ཉིད་སྟོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་བྱས་

ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ། འོན་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འདོན་དང་མཚུངས་ཡུན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་
 ན་དྲོགས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཆགས་སོགས་ལ་བདེན་འདོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འདོན་ཚུལ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་བདེན་འདོན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྒྲུ་རྟག་འདོན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་བདེན་འདོན་དང་
 མཚུངས་ཡུན་གྱི་རྟག་འདོན་ཡིན་པས་བདེན་འདོན་དང་རྟག་འདོན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང་། དེ་
 ལྟ་ན་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་འདོན་སྒྲུངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ལན་གང་པོས་
 དཔུང་། རྟག་བྱུགས་མཛེས་པ་ལ་མཛེས་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་མེད། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱི་འདོན་སྒྲུངས་ནི། མཛེས་པའི་བྱེད་པར་དངོས་གནས་ལ་མེད་པ་ཞིག་སྒྲི་བརྟགས་པ་ལྟ་བུར་གོ་
 དགོས་ཤིང་། རྩོད་ཆེ་མཛེས་པའི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲི་བརྟགས་པ་ཞེས་སྒྲུར་ན་
 འདོན་པ་དེ། ཡིག་ཆར་དམིགས་ན་མ་མི་འདོན་པའི་དུག་གསུམ་སྒྲིག་གྲུར་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས་
 ས་པོན་གྱི་ཆ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། རྟོན་མེད་ས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་དཔུང་བུ་མང་།
 འདིར་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་འདོན་སྒྲུངས་རིགས་པས་སུན་དཔུང་རུས་པར་གསུངས་པ་བདེན་འདོན་
 དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འདོན་ཚུལ་ལ་སྒྲུར་ན་འཆར་སྟེ། མེམས་དགའ་བའམ་དང་བའི་ན་མ་
 པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོན་པ་ནི་བདེན་འདོན་གྱི་དད་པ་མིན། དད་
 པ་ལ་དགེ་བས་བྱུང་བས་དེ་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་བདེན་འདོན་མེད། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་མེད་
 པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པ་སོགས་གཞན་ན་མས་ལ་འང་འདྲ། འདིར་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
 དང་། རྟེན་བྱུགས་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟངས་པའི་དོན་ན་མས་ན་མ་པར་འདོག་པ་ཆེས་དཀའ་བར་
 གསུངས་པ་ཤེར་རིན་པའི་གྲུབ་འབྲེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བསྐྱར་བ་བརྟུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་
 སྒྲུང་འགོད་ལུགས་ལ་དཔག་ན་འང་ཤེས་སྟེ། སྒྲུབ་ཤིང་གྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་
 སུན་འབྲེན་མི་རུས་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་གོ་སྒྲུབ་སྒྲུང་བས་དྲོགས་གཅོད་མི་དགོས་སྟུམ། རང་

གེ་ཤོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་དེས་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སྟབས། གཞུང་ལས་
 དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ་ཞེས་པ་དངོས་མེད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་
 ལྷུར་ན་བདེ། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཆོག་གསལ་དུ་སྤྱང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 ལྷུར་བའི་འབྲུ་སྟོན་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱང་པ་ཉིད་རང་གེ་ཤོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་
 དེའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་འང་འདིར་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་
 བདག་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་བདག་གིས་མི་སྤྱང་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
 ཞེས་ཀྲིལ་ཆེན་ལས་གསུངས། དེས་ན་རྟུང་པ་དང་པོའི་སྤྱང་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྱང་པ་མིན་པ་དང་། རྟུང་པ་གསུམ་པའི་མི་སྤྱང་ཅུང་ཟད་ཅེས་པ་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱང་
 པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་ལྷུར་དགོས། ཀྲིལ་ཆེན་དུ། སྤྱང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་དོན་
 ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ། དེན་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བདེན་
 པའི་ཆོས་གནད་མི་སྤྱིད་པ་སོགས་བོད་པ་ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་པ་དང་། རྩོན་པའི་འདོད་
 པ་ལ་གཞིན་བྱེད་དུ་མཛད་པར་མངོན། ཡང་ཀྲིལ་ཆེན་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་རྩུན་པས་
 བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
 འཕྱོས་ཏེ། གྲུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དགག་བཞག་མང་པོ་མཛད་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྲུམས་
 པ་ཆེ་བདུན་སོགས་ལ་བསྐྱེད་མང་བ་གཞན་ལས་ཤེས། གཞུང་ལས། ལྷུ་གྱའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལ་དམིགས་ནས་ལྷུ་གྱའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷུ་གྱ་རང་བཞིན་མེད་
 པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གྱའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྷུ་གྱ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་

དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་
 ལུས་། རབ་ཞི་བ་ཀྱི་པ་ལས། རྫོང་མིན་མེད་པར་རྫོང་པ་ནི། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཟླ་བའི་
 འགྲེལ་པ་དང་། རེད་མཛད་འབ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་འཆད་ན་དགག་ཕྱ་རྫོང་པ་མིན་པ་ལ་མ་
 རྫོས་པའི་འགོག་ཕྱེད་རྫོང་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པར་གྲུབ་པ་ཞེས། གལ་ཏེ་རྫོང་པ་ཞེས་ཕྱ་བ་རང་གི་དོངོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དངོས་
 པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་རྫོང་པ་ཉིད་མིན་
 པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་རྫོང་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐམས་
 ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་པ་མིན་པ་མེད་པར་རྫོང་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ་གཅིག་ཤོས་དགག་ཕྱ་རྫོང་མིན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་པར་དེ་འགོག་ཕྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོང་པ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཟླ་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། ཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་རྫོང་པ་མིན་པ་
 ལ་ལྟར་བས་འདི་ཀ་བཞིན་འཐད་དམ་སྙམ་མོ། །ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱི་མེ་ཕྱེདའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་
 ཞེས་པ་རྫོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྫོང་མིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཛིན་པའི་དཔེའོ། །དར་རྒྱུ་
 དུ་ཅིག་ཤོས་གཞི་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ནི་མེད་པར་དེ་འགོག་ཕྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཅུ་ཤེད་དོན་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཆོད་དུ་མངོན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་
 ཆོས་ཅན་འགོག་ཕྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟེར་དོན་དཔུང་། དངོས་སྟུང་ན་མས་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟོད་པའི་ཆོག་གྲང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་
 ཆོག་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཅུད་ཇིས། ཅོད་ཆོག་ལས། དེ་སྟུང་འཕྲིན་ལྟ་བུའི་ཞེས། །ཁྱོད་
 རྫོས་མས་ན་དེ་མི་འཐད། །འདི་ལ་སྟུང་ནི་ཡོད་པ་ཡིས། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཟོག་ཡིན། །ཞེས་

ཡ་ཉར་དངོས་སྤྱ་བ་ན་རེ། སྤྱ་མ་འབྱེན་ཞེས་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། ཆེག་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་ན་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བསྒྲིག་པའང་རུང་ངོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ་སྤྱ་
 མ་འབྱེན་ཞེས་སྤྱ་བྱུང་བས་སྤྱར་སྤྱ་འབྱུང་བ་བསྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱེག་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དཔེ་དེ་དང་ག་ལ་མཚུངས་
 ཞེས་བཀག་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱར་ཡང་། སྤྱ་མ་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བཞིན་ཞེས།
 རྒྱུད་གྱིས་གང་བཅུ་མས་དཔེ་འདིས་མེན། །དེ་ནི་སྤྱ་ཡིས་སྤྱ་བསྒྲིག་པས། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་རྒྱུད་གྱིས་བཀོད་པ་འདི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྤྱ་སྤྱ་སྤྱེག་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་པའི་ཆེག་གིས་བད་མྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་
 རི་ལྟར་མཚུངས། །ཁྱུ་མཚན་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཅིད་གྱིས། ཅི་སྟེ་རང་
 བཞིན་མེད་ལ་བསྒྲིག་ །རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཅིད་དུ་གྱུ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གལ་ཏེ་ཆེག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིད་གྱིས། ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱེག་པར་བྱེད་
 རོ། ། །སྤྱ་སྤྱ་སྤྱེག་པར་བྱེད་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་འགྲོ་བས་དཔེ་འདི་འཐད་པར་ཡང་
 འགྱུར་ན། ཆེག་རང་བཞིན་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་མི་རུང་
 སྟེ། །རང་བཞིན་མེད་པ་བཀག་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཅིད་
 སྤྱེག་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱར་ནས་དཔྱད་པ་བཀྱིས་ཁྲུལ་ལགས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱུངས་
 བེག་ །གཞུང་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བརྟུ་རུང་བའི་སྤྱ་བྱེད་དུ་ཤེར་
 སྟོང་སོགས་ལུང་གསུམ་ཙམ་བྱུངས་ནས་ལུང་ཁྲུངས་ཤིན་དུ་མང་བར་གསུངས་པ་དགོངས་དག་
 པར་སྤང་སྟེ། ཅིད་སྤྱེག་རང་འབྲེལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཅིད་དུ་སྤྱ་ཡི་སྟོང་
 པ་ཅིད་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་ལས་སོ། །བྱུང་

དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྟེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
 བདེན་ནས་འབྱུང་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་
 དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་བྱས་པར་ཐལ་བཞི་འདོད་པའོ། སྟམ་ན། བྱས་པ་ཡང་ཡིན་
 ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་ངེ་ལྟ་བུར་ན་སྤྱི་རུང་བར་འགྱུར་རྟེ། ཡན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཅོས་མ་བཅོས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་བཅོས་མས་བྱལ་ལ་རང་བཞིན་ལ་
 མ་བཅོས་པ་དགོས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲར་མི་རུང་
 རོ། །ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་
 རྟེ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་འགལ་ན། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ནི་ཁྱེའི་ཆ་བ་ལྟར་
 ལྟར་མེད་གསར་དུ་སྟེས་པའི་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་། ས་རོལ་རྒྱ་རོལ་དང་། རིང་བུང་ལྟ་བུ་རྒྱ་
 རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །ཁྱིམ་མའི་འདས་པའི་དུས་དང་། མའི་མ་
 འོངས་པའི་དུས་སུ་མེ་དང་ཆ་བ་གང་ཡང་མེད་མོད། ཆེག་གསལ་གྱི་དོན་ནི། དུས་གསུམ་གང་
 དུ་འང་མེ་ཡོད་སར་ཆ་བ་འང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མེ་ལ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའོ། ཅི་ཁྱིམ་ཁུས་ཀྱི་
 ལེབ་རྩ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོབྱར་བར་གསུངས་པ་བཅོས་མའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་མིང་གིས་བདག་ས་
 ཅམ་གྱི་བཅོས་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པར་གསུངས་པའི་ཁྱེའི་ཆ་བ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྟུར་
 མེད་གསར་དུ་བྱས་པའི་བཅོས་མ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འདྲ། ལྷ་གྲ་སྟོན་ཅིག་དང་པོའི་སྔ་
 རོལ་དང་། དེ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་གྲ་སྟོན་ཅིག་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲ་
 སྟོན་ཅིག་དང་པོ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་དགོས་པས་ལྷ་གྲ་སྟོན་ཅིག་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྟུར་མེད་གསར་
 དུ་གྲལ་པ་དང་གསར་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། ལྟར་མེད་གསར་དུ་སྟེས་པ་དང་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་

ལྟོས་སུ་འདྲ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གྱུ་པའི་དོན་
 ཏུ་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས། ཆིག་གསལ་ལ་དུ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཅུ་འདུག་གི་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་སུ་འང་སྟེར་བཞག་མཛད་པ་དང་། འདིར་གཞན་
 ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེས་དང་། ཆིག་གསལ་ལ་ལས། གང་ཞིག་གི་གཞན་ལ་རག་ལས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་པའི་བརྒྱན་པོ་རང་དབང་མེད་
 པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གཡར་པོ་ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཏུ་འཛིན་གྱི་བདག་གི་
 བ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ལས། རིང་པོ་དང་ཐུང་ཏུ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་
 བཞེད་པ་སྟགས་ལ་དཔག་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་
 དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་གསུང་བེན་ལྟར་ལྟོས་ལུ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཏུ་བཞག་
 པ་ཅུ་མ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་ཏུ་བཞག་མི་རུས་པ་མིན་པ་སྟེ་འགྲེལ་ལུགས་གཉིས་དགོས་
 སམ་དཔུང་། བདག་མེད་དོན་མ་ཆེན་གྱི་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཉག་
 པའི་བདག་ཅུ་མ་ཞིག་སྟོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་ཞེས་པ་མིན་ཏུ་ལེགས། འབྲུ་གཉིར་གཞན་
 མཆན་ལྟར་བྱས་ཆོག །གཞུང་ལས། རྒྱ་བྱར་ཏུ་རང་བཞིན་ཁས་ཐུངས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་བྱར་ནི་
 རྒྱ་དོག་གིས་བདགས་པ་ཅུ་མ་སྟེ། འདུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་བྱར་ཏུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་
 མེགས་དང་། དེའི་འཕྲོས་སུ་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་ཐ་སྟོན་ཅུ་མ་དུ་བཞག་
 པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། འདུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུ་པ་
 ཉིད་ཏུ་འང་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི། བ་རྩལ་པོ་དངོས་སྤྱོད་བཞག་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་ཏུ་
 གཞུག་པར་རུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་བཅུད་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་གྱུ་པ་

པའི་དུ་རྒྱལ་པར་གཞག་གི་ཞེས་པའོ། འདི་ནི་དབུ་མ་པས་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བལ་བཅུད་པའི་མཐར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གས་ཀྱི་ཆད་མ་སྟེད་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་ལས། གཉིས་
 རྒྱུད་ནི་མ་ལོག་གིས་སྤྲོད་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདག་ས་པ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ལམ་རིམ་
 རྒྱུད་བར། དོན་དམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཅན་མེད་ཀྱི་མེས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཉིད་གཟིགས་
 པའི་ངོར་བདེན་པ་དང་། གཉིས་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་རྒྱས་པས་དོན་དམ་དངོས་དང་།
 རིགས་མེས་རྗེས་དཔག་ཏུ་བུའི་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྤྱོད་པ་འགོག་རྒྱས་ཀྱང་
 གཉིས་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་པ་གཅོད་མེ་རྒྱས་པས། འདི་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པར་གསུངས་པའི་འཕྲོས་སུ་སྤྲོད་ཉིད་དེ་རིགས་མེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་ནི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཆར་དང་
 བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་མེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཅུ་
 དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། ཟུར་དོན་དམ་བདེན་
 པ་དངོས་མིན་ཐེར་བ་མིན་ནི་ཞེས་པ་ཏྭར་སྤྲོད་ཉིད་དེ་རིགས་མེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཅུ་ལས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མིན་ཏེ་བས། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་
 དོན་དམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་བདག་ས་པ་བར་བཤད་པ་ཅུ་མ་གཏོགས་དེ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་དངོས་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། སྤྲོད་ཉིད་དེ་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཅུ་དང་བྲལ་བའི་
 དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་གཉིས་གང་ཡང་
 མིན་པར་འདྲ་ལ། རིགས་མེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཅུ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་
 ཉིད་དང་། རིགས་མེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་ཉིད་གཉིས་ཡིན་
 རྒྱལ་མཉམ་ཡིན་ཏེ་བས། ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་རྒྱས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་
 མེ་རྒྱས། དེས་ན་ལམ་རིམ་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་འབྲེལ་ཕྱིར་དེ་ཏྭར་བཤད་པ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་

ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་པའི་དཀའ་མཉམ་ལམ་ལུ་ ལམ་རིམ་ཁྱད་པ་ལས། མྱོ་
 འགའ་ཞིག་གི་དོར་གཉིས་སྒྲིང་གི་མྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ། བདེན་སྒྲིང་དེ་
 སྒྲིང་བའི་མྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་ཁྱེད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྒྲིང་གི་
 མྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའི་དོར་གཉིས་སྒྲིང་གི་མྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས། མྱོས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མི་ཁྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་
 ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་གཉིས་སྒྲིང་གི་མྱོས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལྟབ་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྒྲིང་བའི་མྱོས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་
 སྒྲིང་བའི་མྱོས་པ་གཉིས་ལ་མི་འབྲེལ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མི་ཁྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་
 དབྱམ་ཆུན་དང་སྒྲིང་བར་དོན་དམ་དངོས་མྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་དོན་མཉམ་
 བཞག་གི་དོར་གཉིས་སྒྲིང་ལྟབ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་རུང་གི། མྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ན་ཆོས་ཉིད་
 གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་དོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེ་མཛོགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དོགས་དགོས་སྒྲིང་མཉམ་རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མྱོས་པར་འཛོག་
 ལ། ཁོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྒྲིང་གི་མྱོས་པ་གཉིས་ཡེ་བྲལ་བ་མི་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། མྱོས་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཡེ་མེད་པས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་མྱོས་བྲལ་དགོས་ཕྱིན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་གཏན་མི་ཁྱེད་པར་ཐལ་ལེ་ཞེས་སྒྲིན་བསྒྲན་པར་བསྒྲོན་དུ་མེད་དོ། དེས་ན་གཞན་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་ལྟར་མྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་
 ཆེ། ཁོས་ཇི་དཔལ་ལྡན་པའི་བདེན་གཉིས་སུ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་ལས་གཞན་དུ་
 བཤད་པར་དཔུང་། གཞུང་འདིར་རིགས་ཤེས་ཇི་སྒྲིང་དཔག་གི་དོར་ཁྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་

གཉིས་སྒྲུང་མ་ལོག་པས་དེའི་རྩིད་དོན་སྤྲོད་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་པར་གསུངས་པ་
 དང་། རྟོག་དམ་བདེན་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཅམ་ལ་འཛིན་པར་བཤད་པ་སོགས་གསུང་
 བྱེད་ལྟར་མ་བཟུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པར། རྒྱལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་
 འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་སུ་དོན་དམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་
 བཞིན་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དང་། སྒྲུང་སྤྲོད་ཆོགས་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱར་ནས་
 བཤད་ཀྱང་རུང་རྒྱལ་གོང་དུ་བཀོད་བྱེད་ལྟར་རོ། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྩིད་
 མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཡོད་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་རྩིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཐེར་དགོས་
 སམ་སྒྲུམ། གཞུང་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་
 དག་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་རྗེས་དུ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་སྒྲོག་ཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་
 འགལ་ཞེས་པའི་དོན། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གོ་མི་
 རུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་ངོར་ཡར་ཞོག། སྒྲུང་ངོར་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
 བཀག་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྤྱུ་པ་གང་ཡང་བཞག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡང་མི་སྒྲུང་ངམ་ཞེས། ཡིག་ཆར། རྗེའི་གསུང་དུ་གཉིས་
 སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མར་གསུངས་པ་ཁྱད་ས་སུ་མཛད་ནས་སྤྲོད་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གསུངས། ལ་ལས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་
 གིས་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དོགས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་བྱལ་དུ་དོགས་པ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་མཛོང་
 མོད། རྩ་ཤེའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་བཟུང་
 བ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་

ལྷ་མ་འཛིན་ན་ཆོས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་གཞལ་བུ་མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་པས། དེས་དགག་བུ་བཅད་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་སྟགས་རྟོགས་ན་
 དགག་བུ་བཞག་བུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས། རྟོན་དོན་དེ་མེད་དགག་མིན་པར་འགྱུར་སྟབས་
 དོན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྟོགས་གང་དུ་བཞག་ཀྱང་དོགས་པ་ཆེ་བར་སྒྲུང་། གཞན་ཡང་། རིགས་
 ཤེས་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་བཞག་ཅམ་ལས་ལོགས་སུ་དོན་གྱི་སྟགས་སྒྲུང་ན། དགག་བུ་བཅད་ཅམ་སྒྲུང་
 བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་དེར་དགག་བུ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅམ་སྒྲུང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་གྱི་འཛིན་དགོས་པས་དེ་ལས་བྱུར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ཞིག་རྟོན་དགའ་བ་དང་།
 དོན་གྱི་སྒྲུང་ནས་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་སུ་འགྲོ་བས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞག་ཅམ་དེའི་དངོས་གཞལ་
 མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ། ལས་རིམ་རྒྱུང་བ་དང་། རྟོན་ཐུན་སྟགས་ལས། རིགས་ཤེས་རྟོག་
 བཅས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོན་པ་གཅོད་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྗེས་དཔག་དེར་
 རྟོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་གར་བ་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྟུག་སྟེ། དོན་གྱི་དེ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྟེ། འདུག་
 རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་
 མངོན་སུ་མ་ཡིན་ན། སྒྲུང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན་འཛིན་རྟོན་ན་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཆད་མར་གྲགས་པས་ཆད་མར་འགྱུར་བཅིག་འོང་ངོ་།
 ཞེས་དང་། རྟོན་ཐུན་གྱི་གསུང་བྲིན་ལ་བདེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། ཤེས་པ་ཡིན་
 ན་རང་གི་གཞལ་བུ་ཡོད་པས་བྱུང་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུ་མ་ཆད་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་སྟགས་རང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་ཡོད། རྗེས་འབྲང་ན་མས་ཀྱང་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་
 སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་

མིན་ཟེར་བ་དང་། ལུགས་འདིར་གཞུགས་ཕྱི་ཕྱོད་ལོག་ཤེས་པོད་སྐབས་སྤང་བ་དེ་འཇལ་བའི་
 ལོག་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་པོད་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མས་མི་དྲག་པ་དང་། བདེན་མེད་སོགས་རྟོགས་ཟེར་བ་རྟོགས་ཕྱིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་གོ་དགོས་
 ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པ་ན་ཡུལ་དེར་ཐོ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་འིད་བང་
 གིས་དེ་དང་མཚུངས་སྒྲ་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན། ཅུ་
 འབྲས་མེད་པར་འཛོན་པའི་ལོག་དྲ་དང་། ལྷ་དྲག་འཛོན་རྟོག་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་མཚུངས་
 ལྷ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཡུལ་དེ་རྗེ་ལྷ་རྟོགས་དཔྱད་དགོས་པར་སྤང་། ཀྱང་ཐང་འཇམ་
 པའིད་བྱངས་ཀྱི་ཀྱན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། ལུགས་འདིར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་འི་ནང་ནས།
 ཡུལ་ངེས་ལྷ་བསལ་ཏེ་དག་སེམས་ཁོ་ན་འི་འཁོར་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་
 ལྷ་རྟོག་པ་གོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཚོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་པའི་ཡར་ཕྱིན་བྱུང་མཆན་ལས། ཁ་
 ཅིག་ཡུལ་ངེས་ལྷ་དག་གཞི་ནས་འདོད་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིད་མེད་ཅིང་མངོན་པ་གོང་ལོག་སོགས་གཞུང་
 དུ་མ་དང་འགལ་བར་བཤད། འདིའི་ཀྱབ་རྟེན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། དུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་ལ།
 ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མིན་ཞི་ན། ལྷ་ཁོ་ན་སྟེ།
 འདུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་ཐུག་པ་ཡན་ཆད་དོ་ཞེས་སོགས་ཡིན་པར་མངོན། འདི་དག་ལས་བརྒྱམས་
 པའི་རྟོགས་གཙོད་ཀྱས་པར་གོད་པ་ཞིག་ལྷ་རྟོག་པ་མ་མཐོང་བས་སྒྲོགས་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཞིབ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་ཁྲིཀ་ཆེན་དུ་སྤང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་
 ལ་མངོན་གྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་སྤང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་སྒྲོར་སོགས་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡུལ་དུ་ཕྱིད་ནས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འཛོག་པར་མངོན་ཞིང་། ཤེས་པ་རྣམས་
 སྤང་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཆད་མར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཤེས་པ་

ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་ལུ་ལ་དེ་རྟོགས་པ་ལས་ཡོད་པར་འཛིན་ཤེད་གང་རུང་དུ་འགྲོ་བས་བྱ་བ་པ་ལ་དགོངས་
 པ་འདྲ་སྟེ། མྱོད་ན་མཐུན་ན་མས་སུ་མ་ཟད་སྐྱ་དྲག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུར་ཡང་རང་ལ་སྐྱ་དྲག་པར་
 སྤང་བས། སྤང་བ་དེ་ཐ་སྤྲོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པར་བཞག་རུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྤྲོད་དང་།
 རྟོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞི་དཔའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་དྲག་པར་སྤང་བ་དེ་ཐ་
 སྤྲོད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཀྱས་པས་སོ། །དེས་ན་ལོག་ཤེས་ན་མས་ཀྱང་རང་གི་སྤང་བ་དེ་ཡོད་པར་
 འཛིན་ཤེད་ཚད་མ་དང་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཚད་མར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་མ་བཟོག་ །ཁ་ཅིག་སྐྱ་
 དྲག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་སྤང་བ་དོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། འཛིན་སྤངས་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྤངས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་གྱི་ཡང་
 ཅེད་པ་ལ་ལྟན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་རུང་མི་མཛེས་པར་སེམས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་རིགས་
 ཤེས་ཤེས་དཔག་གིས་སྤྲོད་ཅིད་ཀྱི་རྟོན་གྱི་མཛོད་ཤེས་པར་ཁས་སྤངས་ན། རིགས་ཤེས་གྱིས་བཏེན་
 གྲུབ་བཀག་ཅམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་དགོངས་པར་མི་འགལ་
 ལས་སྟེ། འདི་ན་མས་གསར་བཤད་ལྟ་བུར་སྤང་བས་བྱི་བར་མི་འོས་ཀྱང་། རྒྱང་རྒྱར་གྲགས་
 པའི་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཅམ་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་བར་ཟབ་མོའི་གཞུང་རྟོན་འཆོལ་བར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡན་
 ཏུ་རེ་བས་བྱུར་ཅམ་བཞེད་པ་ཡིན་པས་འཐད་མིན་བཟོག་དགོས། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ན་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཏེན་
 སྤང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་དེ་ལ་གཟུགས་སྟོགས་བཏེན་གྱུ་བཏུ་སྤང་
 བའང་ཡོད་མི་དགོས་སམ་ཞེན། ཡར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར། གཞི་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་ཆ་བཅས་ཀྱི་ན་མ་
 པ་ཤར་ན། ཆ་མེད་མི་འཆར་བ་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་ན་མ་པར་ཤར་ན་ཅིག་གོས་མི་འཆར་བ་ཆ་
 བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་རྟོགས་ལ་དཔག་ན། གཞི་

གཅིག་གི་སྒྲིང་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་དགོས་
 སམ། །གཞི་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སོགས་སུ་སྒྲིང་ཚུལ་
 མི་ཤེས་པར་སྒྲིང་། སྒྲིང་གཅིག་ལ་གཞི་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་
 བཀའ་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་ཤར་
 གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་
 པར་ལོག་པ་ཅམ་ལ་འཛིན་པས་ཞེས་པ་ཤར་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་དང་སྟེན་ལྟར་དོན་དམ་པ་
 དེ་མཉམ་བཞག་གི་དོར་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱལ་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། དངོས་
 པོའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཁྲིམ་ཆེན་ལས།
 མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་ཕྱོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་དགག་པ་བཀག་པ་ཉོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས། དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་བམེད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ལུང་ཆེན་ཕྱི་མའི་འབྲུ་རྒྱུ་ནི། ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བམེད་པ་དེ་ཡང་བདག་སྟོན་དོན་བཅུ་ན་ཅིར་ཡང་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས། རིགས་པའི་དཔུང་
 བཅོད་ཀྱི་དོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་པ་འོ། །མཚན་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་པའི་ཁྱུ་མཚན་དཔུང་། རྩོད་པས། རྩོད་གཟུགས་

ལ་དཔྱད་པ་འཐད་སྐབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆད་མགས་སུ་དང་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་སྟེ། བྱས་པ་ལས་
 མི་རྣམས་པ་དང་། རྟུ་བ་ལས་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད། ཀྱན་བདུས་དར་ཁྲིལ་དུ། རིགས་
 པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་མི་བཞེད་དམ་བཤད། ༼ཅོད་སྒྲིག་ལས། དེ་ལ་ཆོག་ནི་མེད་ཅེས་པར།
 གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མིན། ཞེས་པའི་དོན་མངོན་དོགས་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད། ༼བཞག་པར་བྱ་བ་རུང་ཐད་མེད། ཡང་དག་ཅིད་ལ་ཡང་དག་སྟེ། ༼ཡང་དག་མཐོང་ནས་
 རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་
 བ་མེད་ཅེས་སྒྲིའདོགས་བསལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྤར་མེད་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྤར་
 འདི་བསལ་བསལ། ༼དེ་སྤར་མེད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་སྤར་བ་ཡིན། ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡུན་རིང་གོ་མས་ན་སྤྱད་པ་ལས་གྲོལ་
 ཞེས་འབྱུངས་ཚུལ་གོ་སྟེ། འདིའི་སྤར་འདེབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། ༼བདེན་
 འཛིན་སོགས་ལོག་འཛིན་རྣམས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དམ་
 ལྷམ་ན། རིགས་ཤེས་དང་བདེན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་ཞེན་ཚུལ་དོན་
 ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་སྟབས། བདེན་མེད་དོགས་པའི་རིགས་ཤེས་སྟོབས་ཤིང་ཆེར་སོང་
 ན། ༼བདེན་འཛིན་གྲགས་ཤིང་ཞན་དུ་འགྲོ་བས་དེས་དེ་ལ་གནོད་པར་འཛིན། ༼རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 གནོད་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བམ་ཞེན། བདེན་འཛིན་དེར་ཡུལ་དུ་བདགས་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་སྤར་
 མི་གནོད་པས་སྒྲིམ་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན། ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་གོང་དུ་བྱུར་ཅོམ་གསལ། གཞུང་
 ལས། ༼ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཅིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲིའདོགས་པའི་

སྟགས་ཀྱི་རྩ་བ་དེན་པར་འཛིན་པ་བཅད་པར་སྤངས་པ་ལས་ཅན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། མི་སྦྱོ་བའི་
 ཚོས་ལ་བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ཕྱོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་
 ཅེས་པའོ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་འི་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཕྱིར་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་འི་ལྟར་
 ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱུང་བཅོང་། དེ་དག་གི་
 རྟེན་དུ་གནས་ལ། དེ་འགགས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགག་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏིང་མུག་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཀུན་ལ་བྱུང་བཅོང་དེ་དག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པ་བསྒྲམས་
 རྣམ་གཏིང་མུག་བཅོམ་པས་ཆགས་སྤང་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། རེད་མདའ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། དར་རྒྱུ་བསྐྱར་རྟེ་བྱིས། མཛོད་ལས།
 རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚོས་གཞན། མ་རིག་གི་མཛོད་ལ་ཉུན་སྟགས་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ངན་པའི་
 ཞེས་མ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་
 ལས། །རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང་། སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལོག་
 པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིག་མ་ཡིན། ཞེས་འཛིན་ཆོགས་ལ་
 ལྟ་བུ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་རྟེ། རིག་པ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་
 གྱིས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་འཛིན་སྤངས་ལོག་པར་
 དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ། མ་རིག་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཅུ་མ་དང་། རིག་པ་མེན་པ་ཅུ་མ་དང་།
 རིག་པ་དང་འགལ་བ་ཅུ་མ་མ་རིག་པར་འཛོག་རིགས་པ་མེན་པར་གསུངས། འདི་པའི་ལུགས་ལ་

མ་རིག་པ་དང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་ནི་དང་མི་འདྲ་ཡང་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྐྱེད་སྤངས་སྤོངས་སྤྱུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཞེད་པ་འདྲ་བས། ཚེས་དང་
 གང་ཟག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རང་སྤྱོད་སྤྱིས་འཛིན་པ་མ་རིག་པར་འཛིན་པ་ནི་དགོངས་
 པ་འབྲུལ་མེད་དོ། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྟུང་ཆེན་ལས་སྦྱེས་དངོས་རྣམས། ཡང་དག་
 པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་།
 ཞེས་པའི་དོན་ལོགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་ལྷ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་
 བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། འདུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་
 ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་
 དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་དག་དང་ལམ་རིམ་ཀུང་བར་ལུང་འདི། ཇི་སྟོན་ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་
 པ། །དེ་སྟོན་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཅེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སྦྱར་དགོས། རང་རྟུང་པའི་ལྷགས་ལ་རྟུང་
 པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་སྟོན་ཡང་། དེ་ཡན་
 ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཕྱང་བའི་ལུང་དོན་
 ཡང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ལམ་གསུམ་སྦྱེས་པའི་རྣམས་པ་མཉམས་པར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ངར་འཛིན་
 དེ་འབྱུང་ཞེས་དངས་དགོས་པར་སྐབས་དང་པོའི་མཆན་ལས་བཤད། རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པའི་
 མཆན་སྟོར་བུར་ཕྱི་ལས། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་འདུག་
 པ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཆན་སྟོར་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་དང་མཐུན་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པ་དང་། ཉེར་བདུན་པའི་བཤད་
 བྱ་སྤྱ་ལུ་ཡུང་པའི་མདོ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་པ་འཕམ་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིག །ཅེས་པའོ། རབ་བྱེད་ཉིད་རྟུག་པར། རྟེན་འབྲེལ་ལན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནག་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་འགོག་ཚུལ་མ་གསུངས། རབ་བྱེད་ཉིད་བདུན་
 པར། །སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་ཀྱང་དེར་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་ས་བཞུན་བྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་པར་བཞུན་པ་ཡིན་མིན་
 མོགས་དཔྱད་བྱར་སྒྲུང་། གཞུང་ལས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱབ་
 བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན།
 ཞེས་པའི་དོན་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་མ་རིག་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་
 ཐར་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་སྟོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
 ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་པའོ། ཅུ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་
 པོ་ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་མི་མཁས་
 འབྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ཁོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་གྱི། མཁས་པ་
 དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྒྲུངས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱེད་ལས། སྟོམ་གྲང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་
 བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྒྲུང་དྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ན་མེད་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱད་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 མོད། །རྒྱན་ལུགས། ཕྱིར་མོང་། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ལས་སྒྲར་བསགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
 གསོས་བཏབ་ནས་སྟེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་

ཐོས་དང་རང་སངས་ཀྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ།
 འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་མོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་
 མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱིས། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། སྤྲོན་པ་ལ་མོགས་པ་གཟུགས་དང་། སེམས་གང་། ཆོར་བ་ལ་མོགས་པ་བྱང་
 བད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྤང་སྟེ། རང་བཞིན་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མི་སྤང་རོ། །ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་མ་
 རིག་པ་བད་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཏེ་རྩེ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་བཅོམ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འོག་
 མ་རྣམས་ལ་ལྡན་སྒྲིབ་གྱི་བདེན་པ་མིན་པའོ། །གཟུགས་སེམས་མོགས་བདེན་པར་སྤང་བར་
 གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་པའི་ནུབ་པའི་ཀླད་ན་མེད་པར་སྤྲོ་མི་རྒྱས་པས་གོང་ལྟར་འབྲུ་
 བསྒྲན་པ་ཡིན། འདིར་བྱངས་པའི་ལུངས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བུདྲ་པུ་ལི་ཏ་ལས། མ་རིག་
 པ་འགག་པར་འགྱུར་བཞི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་བརྟན་
 པ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་སྤེལ་མ་རིག་པ་འགག་པའམ་བད་པའི་ཐབས་ནི། ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཤེས་ནས་བསྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་ཀྱས་བསྐྱངས་
 ཀྱིས་ཉན་རང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་ཤེས་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་
 ནི་སྤང་ན་འདས་གྱུར་ཞེས། །སྤྲོང་མིན་སྤྲོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་སྤང་ན་མི་འདའ་
 བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འབྲུ་སྤྲོན། རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་
 དང་། །རེད་རྒྱུ་ལྟར་ན། ཅི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྤྲོང་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་སྤྲོང་པར་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ནམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྤྲོང་

ཉིད་བསྒྲུབས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསམས་ནས་དངོས་པོ་སྤྲོད་
 ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པ་མིན་དེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
 དུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་
 ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་བྱུང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
 པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཞེས་སོགས་རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་
 དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སྤྲོད་ང་ལྟར་པ་སུ་ཞིག་འདོད་ན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་འགྲེལ་
 པའི་ཆོག་ཆེན་ལྟར་ན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་
 སྤང་ཡང་། དར་ཁྲིག་དུ། ཅ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིའི་དོན་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། འདིག་དེན་
 མ་རིག་ཀྱིན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདིག་དེན་
 འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིའི་མི་འཐད། །ཅེས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་གདམས་སུ་གོར་མ་ཆགས། དེའི་དོན་འདིག་དེན་རྣམ་
 ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས། མ་རིག་པ་ལས། ལས་དང་། ལས་ལས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྱུང་
 བའི་མ་རིག་པའི་ཀྱིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་བདགས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་པའི་དོན་དེ། རྟོན་འབྲེལ་
 གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་བདགས་ཅམ་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །ཆེ་བའི་ཞངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་
 པ་ཀྱིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདིག་དེན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དེ། །འདིག་དེན་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་
 དུ་བྱད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །རང་གི་ངོ་ལོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྙུན་ཁྲུང་ན་མིའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་

ལུ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གི་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྦྱར་ན་མིན་དུ་
 འཐད་པར་འབྲམས། འདུག་པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་དུ། ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །ཞེས་པའི་
 འགྱུར་ལྟར་ཤོད་ཀྱང་། འགྱུར་འགའ་ཞིག་དུ། ཡང་དག་དོན་དེ་རྟོག་པ་ཞེས། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་རྟེ། རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་ན་
 རི་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས། འོན་ཏེ་ལྟོས་ན་ནི་འདི་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་
 དོན་ཡིན། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྟོག་པ་
 ལ་མེ་ལྟོས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་པར། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། འགྲེལ་པ་རང་དུ་རྒྱ་
 རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་མངོན་ཡང་། གཞུང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། །ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་འོག་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་བཀག་ན་ནི་རང་སྡེ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ཞེགས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་འཇོག་མི་རུས་ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའི་རང་དབང་བའདེའི་དགག་བྱར་བཞག་ན། རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་དེ་ཞེགས་ཟེན་པས་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི།
 ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་དགག་བྱ་གང་
 བཀག་པས་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་དུ་འགྱུ་བའི་དགག་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་སྤྲུལ། ཡུལ་ཅན་
 འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བའདེ་དགག་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།
 དཔུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་གདགས་གཞི་བཏགས་

ཚེས་སྤྱི་མི་འཐད་པས། ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་གསུངས། ཡིག་ཆ་གཞན་མང་པོར་མིག་
 ནམ་སྤྱི་གསུང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་བཤད། ཚེས་ཇེ་དཔལ་ལྷན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་
 ཏུ། ཁྱེད་མིག་སྤྱི་གསུང་ཡི་བའི་མིན་པའི་སྤྱི་བཤད་ཏུ་ཅུ་འདུག་གི་ཁྲིམ་ཆེན་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་
 སྤྱི་གསུང་གི་ལུང་མང་པོ་དང་སེལ་པ་ལུ་ཆེར་དོན་གནས་ཡིན་འདྲ། ང་ཡི་ར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ལུ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ང་ཡི་ར་
 འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ནི། ཁ་རང་ཏུ་དུ་ཡི་བའི་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 ང་ཡི་བའི་སྤྱི་མ་དུ་འཛིན་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ཚུ་ལ་མང་ཡང་།
 ཚེས་ཇེ་དཔལ་ལྷན་པས་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པ་ལྟར་ན། ཡུང་པོ་ཚོགས་ཅམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 ང་ཡི་བའི་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའི་འཛིན་པའི་སྤྱི་དེའི་དམིགས་
 ལུ་ལ་ང་ཡི་བའི་དེ། ང་དང་ང་ཡི་བའི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 མིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱི་མེད་ཟེར་རམ་ལང་ན་མིག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བའི་དང་། ན་
 བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བའི་ཚོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་
 བའི་འཛིན་པའི་སྤྱི་དེ་དག་གིས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་གསུང་ན་བའི་སྤྱི་གསུང་དེའི་ཡིན་པར་མཐོང་
 བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའི་འཛིན་སྤྱི་བས། དེའི་དམིགས་ལུ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་
 གཉིས་ཀ་ཡིད་པས་སྤྱི་མེད་བྱས་ན་བདེ་འཇ་བདེ་ག་ ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟེན་ལྟར་བྱེད་ན་འང་མིག་
 ལ་བདག་ས་པའི་ང་ཡི་བའི་དང་། ན་བའི་བདག་ས་པའི་ང་ཡི་བའི་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་ང་ཡི་ར་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྷ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་འང་དམིགས། མིག་གསུང་ན་བའི་སྤྱི་གསུང་དེའི་ཡིན་པར་བདག་ས་
 པ་ལ་འང་དམིགས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའི་འཛིན་པས། དེའི་དམིགས་
 ལུ་ལ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཡིད་ཅེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཐུར་ན་རུང་བར་མཛོམ། ང་ཡི་ར་འཛིན་པའི་

འཇིག་ལྟ་དེའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྲུ་ལ་
 གྱིང་ལ་དམིགས་པ་མིན་ལྟས་ན་བདེའམ་སྒྲམ། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ན་ང་ཡི་
 བ་མང་པོ་ཡོད་པར་འཇིག་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མགོ་དང་ཡན་ལག་སྟགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
 རེ་རེ་བ་དང་། གཟུགས་ཚོར་སྟགས་སོ་སོ་ལ་བདགས་པའི་ང་ཡི་བ་རྣམས་པན་རྒྱན་གཞི་མཐུན་
 འཇིག་དཀའ་བར་སྒྲུང་བས་བདག །འདུག་པའི་ཆེག་འབྲེལ་དུ། མིག་རྣ་སྟགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཇིན་པའི་སྒྲིབ་སང་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མིག་རྣ་སྟགས་ང་
 ཡི་བར་འཇིན་པའི་ཆད་མ་དེས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་རྣ་སྟགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་བཀོད་ཅིང་དེ་འདྲའི་འཇིག་ལྟ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ང་དང་ང་ཡི་
 བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །ང་མངོས་སོ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་
 བདག་དུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངའོ་སྒྲམ་པ་སྒྲེབ་འི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་
 ཡིན། །དེ་བཞིན་དུ་ང་སྒྲིབ་དོ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུ་ཚོར་བ་བདག་དུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་ཚོར་བའི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་ངའོ་སྒྲམ་པ་སྒྲེབ་འི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཡིན་པ་སྟགས་རིགས་བསྐྱེ། འོན་རྒྱུད་གཅིག་
 ན་ང་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། གཟུགས་ལ་བདགས་པའི་ང་
 རས་འདུ་བྱེད་ལ་བདགས་པའི་ངའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད། ང་ལ་དམིགས་ནས་བཅའ་ལག་
 ཡོད་བྱེད་རྣམས་ང་དེའི་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་
 ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་མ་དང་འཇིན་རྒྱལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་དེའི་ང་ལ་འང་དམིགས། ཡོ་
 བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་འང་དམིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དང་། ང་ཡིར་
 འཇིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གང་དུ་ཁས་ལེན་བདག །གཞུང་ལས། དེ་དག་ལ་བསམ་ངོ་ན་སྤུར་དགོས་
 པའི་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་སྤྱོད་བས་འདོད་པའི་སྒྲིབ་བདགས་

རྣམས་འགོག་པ་ན་གཟུང་པ་དུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་
 ཡིད་དུ་འདོད་སྐབས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྤྱར་ན་ཁོ་རང་གི་བསམ་པ་དེ་རྩོམ་པའི་དགོས་
 པ་ཡིད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྤྱར་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། །པའི་བརྒྱ་
 པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། མ་
 དག་པའི་རྩོད་བཅུད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པས་དངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་འབྲེལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རྩོམ་དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་དོན་འབྲེལ་
 གྱི་དགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་འཇམ། ཡང་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་
 རྒྱུ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་བ་བཞིན་པས། རྒྱུ་
 བ་ལྟར་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་དཔྱད་པའི་རྩོམ་དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱར་ན་བདེ། རྒྱལ་བའི་
 ཡུམ་ལས། ཐོབ་པའང་ཡིད་མངོན་པར་དོགས་པའང་ཡིད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཐོབ་བྱ་འགོག་བདེན་དང་། འཕྲོད་ལམ་བདེན་གཉིས་ཡིད་མོད་ཀྱི།
 ཐོབ་བྱ་འཕྲོད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ས་དོན་བཅལ་བ་ན་དཔྱད་བཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པའོ། །མ་བམ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་མང་པོ་གྱི་ནད་བསྐྱངས་པ་ལྷས་པའི་ཚུལ་དུ་ན་བ་སོགས་གྱི་དོད་
 བྱེད་པ། ཡུལ་སྐད་འགར་སའ་བརྒྱབ་པ་བཟེར་བ་དེ་ཡིན་འདྲ། དཔེ་འགར་སོགས་ཞེས་གྲང་འབྱུང་
 བར་བཤད། རྩོད་པོན་ལོགས་ལྡན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱར་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅ་ཤེའི་མཆོད་བཅོད་སྐབས་མཉམ་བཞག་མི་དོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོར་འགག་སོགས་
 བརྒྱད་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་བཤམ་པས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་ལའང་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་
 སྤྱར་དགོས་སྐམ་དུ་དགོངས་པར་མངོན། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་པའི་ཕྱིར། མེས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་མཐུན་དཔེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་

པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཁོས་དེ་མ་སྒྲིམ་པར་འདོད་པས་དེའི་སྒྲིམ་བུ་དེ་
 སྒྲིམ་གྱི་ཁྱབ་བསྒྲིམ་བ་ལ་བསམས། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་སྒྲིམ་པས་
 ཅད་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ནི། རོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་
 བཤད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔྱད་པའི་ངོར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་སྒྲིམ་སྟེ། རོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། སྒྲིའི་ཡུལ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་། རྟེན་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སྒྲིམ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། བདེན་
 གྲུབ་གྱི་ངོ་མོན་དཔག་པ་ཡི་གེའི་ཡུལ་ལས་སྒྲིམ་རྟོག་གི་ངོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་ཅོད་པའི་ལན་
 དུ། རོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་དོན་གྱི་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། ཟག་པ་མེད་པ། རང་གི་ངོར་གཉིས་
 སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་
 འཇུག་པ། མཉམ་བཞག་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། མཐོང་སྒྲིམ་གིས་དག་
 པ། རྟེན་ཅན་པ་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོར་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་འབྲུག་སྒྲིམ་
 ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྐམ་ཆོག་ཟེན་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱར་བ་འདྲ་ཞིག་སྒྲིམ་མོད། རྗེས་
 ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་ཕྱར་དགོས་ཏེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་
 དུ་གསུངས་པས་སོ། རེས་ན་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྒྲིམ་གཞིའི་བདགས་དོན་དཔྱད་པའི་
 ངོར་མེད་པ་ནི། རོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 སྒྲིམ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། འདིར་དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་
 སྒྲིམ་ངོ་ལས། ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་གོ་
 དགའ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་ཕྱར་ན་འཆར་སྒྲིམ་ལས་དང་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་གསུང་དུ་

འཚོལ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔུང་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔུང་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་
 དེ་མེད་པ་ངེས་སུ་གཞུག་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱར་ན་སྐབས་ཀྱི་ཚད་ཡན་དུ་འབྲེལ་ཆགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འདྲ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་
 དུ་མི་འཛོག་པར་བརྟན་པ་མིན་དེ། ཅ་ཤེས་མཚོན་བཛོན་དུ་འགག་སྟགས་བརྒྱད་མཉམ་བཞག་གི་
 ངོར་མེད་པ་དེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་ས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པར་བཤད་པས་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་
 ཤེས་ཤེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་ཡི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནས་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་བར་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་ཅེས་པའོ། །བསམ་གཟུགས་ཆེན་
 མོར་། །ཞིག་ནས་ཡིན་ན་བསྒྲུལ་ས་བྱུང་དང་། ཤེས་དཔག་ཡིན་ན་བསམ་བྱུང་ཡིན་དགོས་པ་
 རིགས་སྤྱི་ཕྱི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་ས་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དུ་འང་
 དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད། འདི་མཛོན་འབྲེལ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་སྟགས་གཞུང་མང་པོའི་གསུང་
 ཟེན་དང་མཐུན། བསམ་གཟུགས་པར་གསར་དུ། ཤེས་དཔག་ཡིན་ན་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་
 གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཅོས་འདུག །ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་
 གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐོས་བྱུང་ལ་ཤེས་དཔག་ཡོད་པར་
 བཤད་པའི་ཁྱད་ས་སྡེ་བདུན་རྒྱུད་དུ། ཐོས་བྱུང་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་དགས་ལ་
 བདེན་ནས་སྦྱོར་པས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལ་ཚད་མ་དང་བཅས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བྱུང་
 གི་ཤེས་རབ་ནི། གཞན་གྱི་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་དུན་པ་སྦྱོར་པའི་དགས་ལ་
 བདེན་ནས་སྦྱོར་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟན་པ་ལ་སྟོབས་པར་རང་

གེས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་བྱའི་དོན་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་ལ་བྱའིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཏན་ཆོགས་ལ་མི་མ་བཞིན་གཞན་དོན་གྱི་
 རྟོགས་ཡང་དག་དང་། རང་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
 རབ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་ཆེ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་འདྲིའི་དོན་དམ་དུ་བཞག་ན་བདེ། དབྱ་མ་སྒྲུང་
 བར་། རྟོགས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡུལ་དོན་དམ་པ་འདྲིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 ཞེས་པ་རྟོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་
 པར་བཤད་པས་སོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཐོས་
 བསམ་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཉམ་བཞག་
 དང་། རྟོན་གྱི་བརྒྱུད་པས་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་རྒྱུ་དཔག་ལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ཡོད་
 ཅེས་པའོ། །རྒྱུ་དཔག་གིས་སྤྱོད་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འདྲིའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་དངོས་
 བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆན་ལ་མི་ཐེར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྩེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་གོ་བཤོས་
 པས་སྒྲིན་མེད་སྒྲུལ། རྟོག་གི་འབར་བར། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དམ་
 པ་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྱུར་བ་
 གསུམ་བཤད་པའི་ཡུང་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན། དང་པོའི་སྐབས་དམ་པ་ཞེས་པ་མཆོག་གི་དོན་
 དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་གོ་མས་པས་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་བྱངས་འབྲེན་པས་
 མཆོག་དུ་འཛིན་གསུལ་སྒྲུལ། དབྱ་མ་བྱུང་དག་འའ་འགྲེལ་དུ། ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་རྒྱུ་
 དཔག་གི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྱུབ་པ་ཡང་
 དག་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཡིན་ཡང་གནས་ལུགས་

ལུ་མ་གྲུབ་ཚུ་ལ་གོང་དུ་གསལ་ལ། དཔུ་མ་རྒྱན་དཀར་འབྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་
 ན་སྟོང་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་
 ལུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་
 རྒྱང་ཡང་ཡོད་པ་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་ལུ་གྲུབ་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཤེར་
 གློན་གྱི་ལུང་ཆན་དང་པོའི་དོན། ས་རོལ་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བཤད་། ཐ་སྤྱད་དུ་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཡོད་པར་སྤྱོད་བཤད་གཉིས་ནང་འགལ་བས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ལ། ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱར་པ་བཏབ་པའི་གློན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་ལུང་
 ཆན་གཉིས་པར་གསལ་ལ། ཤེར་གློན་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་སུ་མངོན། ཁ་ཅིག་འདི་བྱད་པར་སྟོས་པ་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་བརྟག་
 ཤེར་གློན་ལས། བརྟེན་པ་བྱད་པར་ཅན་དེན་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན།
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་བརྟེན་པ་བྱད་པར་ཅན་དེ། དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྤྱར་
 བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་དཔྱད་དགོས།
 གཞུང་ལས། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཚུ་ལ་ལེ་ལྟར་ཡིན་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་
 པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་ཡིན་ཚུ་ལ་ལེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་
 པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་རང་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་འཇོག་པ་ལ་ཐལ་རང་གི་སྒྲིབ་དཔྱད་
 ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དང་པོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་
 ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྤྲུལ་ན། གློན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་

དེའི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་མེད་པ་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད། ཆོས་ཇི་དཔལ་ལྷན་
 པའི་གྲུབ་མཆན་དུ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་
 པའི་དཔྱད་བཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྷན་མཐོང་གི་ཡུང་འདིའི་དོན་དུ་བཞག་པ་འཐད་ལྷན་ཡིན་པ་འདྲ།
 ཆོས་ཇིའི་ཡིག་ཆ་མང་པོར་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་
 པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་དང་། དེས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་
 དུ་བཤད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་པར་མངོན། འདིའི་
 ཁྲུངས་ལྷན་མཐོང་གི་ཡུང་འདི་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དག་ག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱད་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་
 གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་། ཇི་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་དུ་དེ་
 དག་ལས་གསལ་བའི་ཁྲུངས་མེད་དམ་སྟེ། ཐ་སྙད་དེ་སྤར་མ་གྲགས་པའི་གསར་བཤད་ལྟར་
 འཇུག་ཀྱང་དཔྱད་ཚུལ་ཞེས་པ་དོན་དམ་དཔྱད་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་འདྲ་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནིའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཡལ་ཆེར་
 འཐད་དམ་བཟླས་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་
 འགྲོ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་དུ་སྦྱར་མི་རུང་ཡང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤང་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་པར་དགོངས་པ་འདྲ། འོན་འཇུག་
 པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་། ལེགས་བཤད་སྤང་བ་སོགས་སུ་དག་ག་བྱའི་ཆད་འཛིན་རིགས་པས་དཔྱད་

བཅོམ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་
 བཅོམ་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་འདོན་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་
 པས་འདི་ཡང་ཀུན་བདག་ས་ཞིག་གིས་འདོན་ཚུལ་ལ་སྤར་ན་འགྲིག་གསུང་དཔུང་། འོན་ལེགས་བཤད་
 རྒྱུ་ཡི་དང་། ལམ་རིམ་སོགས་ཇི་ལྟར་གསུང་དུ་མར་བདག་འདོན་ཀུན་བདག་ས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པར་བརྟན་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་བདག་འདོན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཏོང་པར་གསུངས་
 པ་དང་། བྱད་པར་ལེགས་བཤད་རྒྱུ་ཡི་ལས། བདེན་འདོན་ཀྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དང་། ཚ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རང་ལ་ཞེན་བྱད་པར་གསུམ་
 ལྟར་སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་འཕྲུལ་ཞུས་ཀྱི། དེ་དག་དུ་འདོན་པ་བདེན་འདོན་ཀྱི་དོན་
 མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་ཁྲིའང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེགས་པས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྟ་རབས་པ་དོན་
 དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་འདོད་མཁན་དེའི་སྤོངས་རིགས་པས་
 དཔུང་བཅོམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཁྲིའང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་དགོངས་པར་
 འགོ་འཇམ་སྟེ་ཡང་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་ལྟ་བུར་བདག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་
 རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་འདོན་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགག་
 བྱའི་ཚད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་འདོན་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དཔག་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་རྣམས་རིགས་པས་དཔུང་བཅོམ་དུ་མེད་པ་བདེན་འདོན་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྤོངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཟེར་དགོས་སམ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་
 ཚུལ་ལྟར་མེད་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་ཏོག་མེད་ལའང་སྤར་ཆོག་སྟེ་མ་ཡང་། ཚོས་ཇིས་རིགས་

རྟེན་པ་ཅན་པོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་རྟེན་གཤམ་བ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་དུ་བཞག་འདུག
 ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོར། རྟེན་གཤམ་བའི་ལུང་འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་བྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟང་
 བས་ཞེས་སྟགས་བྲངས་པའི་འཕྲུས་ལས། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་
 པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་
 རྟེན་པ་མ་གྱུ་བ་ཅེས་པ་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་བྲངས་ཟིན་ལྟར་དབུ་མ་པ་དང་།
 དངོས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཅོད་པའི་གཞི་དེའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་མེས་ཀྱི་ངོར་གཞི་དེ་མེད་པ་ནི་
 དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་བདེ། ༥ །དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་
 བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལུགས་ཇ་ལ་ཡན་ཆེན་འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས། གཞུང་ལས། ཆང་
 མང་གི་སྤྲིང་དུ། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་བྱབ་པ་བསྐྱབས་པ་ན། རྟེན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཆང་
 མང་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཞི་འདིའི་སྤྲིང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་གཞི་བཞུན་དགོས་སོ། །ཞེས་
 དང་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་པོ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བདང་ལྟར་པའི་ལ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དཔེའི་
 ཆོས་ཅན་ཟུར་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིག །ཅེས་པའི་དོན་ནི་མཐུན་དཔེའི་སྤྲིང་དུ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ན་ངེས་
 ཡུལ་གྱི་གཞི་ནི་ཆང་མང་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྲིང་དུ་རྟེན་པ་རྒྱུའི་དོན་ནི། དུ་ཡོད་ལ་མེད་ཡོད་ཀྱིས་
 བྱབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཆང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཆང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་གཏན་མིན་
 ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་བའི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དུ་ལྟར་གྱི་ལ་ལ་ཆང་མང་གི་དུ་བ་
 ཡོད་པའི་རྟེན་པ་ཀྱིས་ཆང་མང་གི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅོད་གཞིའི་སྤྲིང་དུ་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟེན་སྤྱི་བ་བྱུང་བ་ལ། ཆོས་སྤྱི་བ་བྱུང་བ་དེས་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་ཆང་མང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱབ་པ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆང་མང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་

ཡིན་ན་དེའི་སྤྲེང་དུ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགའ་སྡེ་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དོན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་འདྲ་
 ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དུ་ཁྱེན་གྱི་ལའི་སྤྲེང་དུ་ཆང་མང་གི་མེ་དུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 མཐུན་དཔེ་དང་། ཤེས་པ་དོན་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགའ་སྡེ་ཆོས་གཉིས་ཐུན་མོང་
 དུ་ཁྱེན་པའི་མཐུན་དཔེ་བུར་པ་ཞིག་སྤྲོད་ཅིག་བྱས་ན་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟེ།
 ར་ལ་ཨ་ཁྱེ་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐལ་འགྱུར་གདན་ཆོག་སྐུ་འདོད་ན་ཞེས་པ། ཐལ་འགྱུར་
 དབུ་མའི་ལྷ་བ་གདན་ལ་འབེབས་ཤིང་དུ་འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར། དངོས་པོ་ན་མས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཞེས་པ། ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ན་བདེ། ཁོའི་ལྷགས་ལ་ཁྱབ་པ་སྐབས་ཤིང་
 ཀྱི་ཆད་མ་མེད་ཀྱང་ཟེར། ཁྱབ་པ་ཉི་ཆེ་བ་འགྱུབ་པའི་མངོན་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་ཟེར་མོད། དེ་ཆད་
 མ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ། གཞུང་ལས། ཁས་སྐྱངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྱེད་ན་ནི་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་མཚུངས་ལ་ཞེས་པའི་དོན། ཁས་སྐྱངས་འདི་འདྲས་འགྱུབ་ཅིང་འདི་འདྲས་མི་འགྱུབ་ཅིས་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་ཤིང་ན་བཤད་ཅིན་ལྟར་སྐབས་ཤིང་དེ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་མཚུངས་ཞེས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ནི། དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྐད་
 དུ་བྱ་དགོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཐ་སྐད་དུ་འདོད་
 དམ་དོན་དམ་དུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཐ་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་
 པའམ་དཔྱད། དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ཁྱེན་ན་དབུ་མར་འདྲིལ་པ་ཁས་སྐྱངས་དགོས་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་གོང་དུ་གསལ། ཅོད་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུ་མ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་
 ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། །རང་འགྲེལ་དང་བསྐྱར་ན་མངོན་སུ་མ་སོགས་

ཚད་མ་བཞི་ཀ་འཕགས་རུང་ཞིག་གིས་དོན་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་
 ན་ནི། དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པའམ་ལུགས་གཞན་རྒྱུག་པར་ཡང་བྱ་ན། དོན་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ལུགས་བརྒྱུག་པར་ཡང་མི་བྱ་བས། རྟོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྐམ། རང་འབྲེལ་ལས། དོན་ངེ་ལྟར་ཡང་མ་དམིགས་པས། དེའི་ཕྱིར་
 བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ཚད་མ་བཞིས་རང་མཚན་གཏན་མ་དམིགས་
 པས། རྟོད་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་དགག་
 པར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནམ་སྐམ་ནས་སྤར་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། ལྷན་ཀ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་
 པོ་མངོན་སུམ་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་དང་། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དམིགས་
 ནས་རྒྱུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེ་དག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་གི་ཁོང་དུ་ཁྱུང་པར་བྱ་བའི་དོན་
 ཡང་མེད་པས་ཞེས་ལྷན་ཀ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལྷན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་ངེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དངོས་སུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཞོད་པའི་ལྷན་ཀ་དེའོ། །དེ་ནི་ཕྱོགས་སྤུ་མས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་ནང་དུ་རིགས་པ་དང་། ཚད་མ་དང་།
 དམིགས་བྱའི་ལུ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དེ་རྣམས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ངེད་
 ཀྱི་ལུགས་འགོག་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅད་པར་སྤང་། དེའི་ཕྱིར་རང་འབྲེལ་
 དུ། རྟོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་
 པའི་ཞེས་རྒྱུག་པར་བྱེད་ན་ནི་རུང་ན་ཞེས་པའང་གོང་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་འབྱུང་བརྒྱུ་ཚོག་པར་མངོན།
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དམིགས་བྱ་ལ་གོ་དགོས་པ་བྱངས་ཟིན་པའི་རང་འབྲེལ་

གྲིས་ཤེས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་
 པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། དང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་དང་། རོན་བྱེད་པའི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ནི་གང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་རྣམས་
 གྲན་ཀ་བརྗོད་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དེ་དག་ །རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་ཅོད་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་དབྱུ་མ་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་
 མེད་ལ། དེ་ཁས་བྲལ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ཅོད་པ་མེད། གང་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་ཕྱོགས་མེད་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འདིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་གིས་
 མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་སོགས་འདུག་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་བྲངས་པ་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་
 པ་རབ་འབྱོར་ཅི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གྱ་
 རིམ་བུ། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་
 ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པར་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གྱ་རིམ་བུས་བྲིས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་
 གྲིས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་ཉིད་པོར་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ། ཅེས་ཐོབ་བྱེད་སྐྱེས་པ་རྒྱང་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་
 སྐྱེ་མ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་མདོའི་གསུང་ཟིན་དང་རྒྱང་མི་མཐུན་པར་སྤང་ཡང་། འདི་བཏགས་
 དོན་འཆོལ་ཚུ་ལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དབྱེད་ཀྱང་རུང་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ། འདིའི་དོན་རྗེ་དགེ་

འདུན་ཏུ་མཆོའི་དྲང་རིས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རང་དུས་
 ན་རྒྱུས་ཟིན་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ན་སྤར་སྒྲེ་བའོན་མེད་ཅིང་། རང་དུས་ན་མ་རྒྱུས་པའི་ཐོབ་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐོབ་པ་འང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་ན་བདེ། འདུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་
 ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཀྱང་པར་ན་མས། ཞེས་སོགས་གོ་སྤྲུལ་ཏི་མ་གཟས་བཟུང་བའི་
 ཆེ་ཆ་ཅི་ཅམ་བསྐྱབས་ལ་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་པར་ན་མས་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན།
 ཉི་མ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་མ་ལྟར་སོགས་བདག་སོན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་སྒྲེ་བ་མི་
 རིགས་མོད། ཉི་མ་དང་ཁྱོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱ་དང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བྱུང་བཞིན་དུ་
 མི་བདེན་ཡང་བྱུང་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་ཕྱིར་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ལ་ནི་བྱུང་བཞིན་ལ་དྲི་མ་ཅི་ཅམ་
 ཡོད་པ་ཤེས་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་གི་མ་རིག་
 པའི་དྲི་མ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ལ་རྒྱས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གདན་ཆོག་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གཅིག་
 དུ་བྱལ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྱལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ལྷང་ཆན་ཕྱི་མའི་དོན་ཏུ་འབྲས་གཉིས་ཆར་
 ཡང་ནི་ཞེས་དང་། ཐ་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཏུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲིན་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྤྱར་
 ན་བདེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གོ་སྤྲུལ་འདུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཞེས་པའི་ཉིད་ཅེས་
 པ་དོན་དུ་མར་འདུག་པ་ལས་འདིར་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དངོས་པོ་ལ་འདུག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་བདེ་འཇམ། འཛོག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བདག་ས་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་པ་དང་མཚུངས་
 པས་འདི་པ་ཞེས་ནི་ཆོག་སྒྲིས་གིང་ཅམ་སྤྱས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅོད། ॥ ॥ རང་བྱུགས་བཞག་

པའི་སྐབས་སུ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོར་ནི་རྒྱུ་རྒྱུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཟེར།
 བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོག་དོན་དུག་དང་། རིས་དྲུག་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག་འདོད་
 པ་ལས་ཡོན་ཏན་རིས་སྟོང་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྱུར་སྐབས་ནས་མ་ཁའི་ཡོན་ཏན་འདོད། མངས་རྒྱས་
 པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟག་པར་གསལ་བྱེད་པར་དབྱུང་། གསལ་བྱེད་པ་ཟེར་བ་གྲངས་ཅན་པའི་
 རང་ཆོན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་
 པ་ལ་སྒྲེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་སྒྲ་བ་དེ་ལྟ་བུའམ་བཟླ་། །འདིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་མ་བཅས་
 རེ། །འདིག་པ་བྱིས་འབྲུང་གི་རྒྱ་ལ་རྩོས་མི་རྩོས་ལ་བྱེད། རྒྱ་དང་པར་འཛིན་ན་ནི་རིས་སུ་དཔྱག་
 པ་དང་། རིས་སུ་དཔྱག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། ལྷོ་ལ་བྱེ་ལྷོ་ལ་གཉིས་
 རང་རང་གི་ཐུན་མི་མིན་པའི་འདོད་པས་རྒྱ་དང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྟགས་འཛིན་ན། རིས་
 སུ་དཔྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། རིས་སུ་དཔྱག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཐལ་བ་ཞེ། སྒྲུབ་བྱེད་
 བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིའི་
 གསུང་ཞིན་ལྟར་ན། ལྷོ་ལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མ་ཇི་ཡང་བཞིག་གིས་གྲུབ་
 པར་འདོད་པའི་ཆད་མ་དེ་ཡང་བཞིག་གིས་ལྷོ་ལ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ།
 ལྷོ་ལ་བྱེ་ལྷོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
 ལ་བདེན་རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟགས་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་
 ལ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་རྒྱན་གྱི་འབྲུང་པར་དོར་བའི་མིག་སྟགས་བཞག་དུ་རུང་མོད། ལྷོ་
 ལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟགས་འདོག་
 རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་བདེན་པའི་འབྲུང་པར་དོར་བའི་མིག་སྟགས་བཞག་

ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སྟོན་ལ་ཚད་མར་སྤོང་ན་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ལ་ཚད་
 མར་སྤོང་བས་ཁྱད་པར་འདོད་པས་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སྟོན་ལ་འཛིན་མི་རུང་
 བས་སོ། །ལྷོགས་བཤད་སྤོང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དྲག་མི་དྲག་གཉིས་སུ་
 ཁ་ཚོན་ཚོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། རང་ལུགས་ལ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམས་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཤེས་ན་སྒྲིམ་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་ཉུང་གསལ་ཞིག་འབྲིན། གལ་ཏེ་
 ཚད་མ་ལ་དྲག་མི་དྲག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའས། དེ་གཉིས་དང་རུང་རུ་ངེས་ཀྱང་སྒྲ་འཇལ་
 བའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ཆེ་མི་དྲག་པའི་ཚད་མ་ཞེ་ལ་མ་དྲག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱད་
 པར་རུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་རུ། ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་སྤྱང་བ་ལ་རྟོག་ཏེ་འབྲུལ་
 མ་འབྲུལ་གཉིས་གང་རུང་རུ་ངེས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ཆེ། དེ་གཉིས་
 གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་སྒྲ་དེ་དྲག་མི་དྲག་གང་རུང་
 ཡིན་ཡང་སྒྲ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲ་མི་དྲག་གང་རུ་མ་རྟོད་ཀྱང་། སྒྲ་མཇལ་བ་མི་འགལ་བ་
 ཉུར་མིག་སྟོན་པ་དེན་རྩལ་གཉིས་གང་རུང་རུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མོད། ཚད་མས་བདེན་རྩལ་གང་རུ་འང་
 མ་རྟོད་ཀྱང་མིག་སྟོན་འཇལ་བ་མི་འགལ་བས། བདེན་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སྟོན་
 ཅམ་ཆོས་ཅན་རུ་གཟུང་རུ་མི་རུང་བ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། ཡོད་པ་ནམས་རང་གེ་ངོ་བོས་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་དངོས་སྤྱ་བ་ནམས་ཚད་མ་ལ་དཔྱུད་རུས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་རང་ལ་རང་མཚན་སྤྱང་བ་
 ཉུར་དང་། རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་མཚན་ངེས་པ་བཞིན་གྲུབ་པའི་ནམ་པར་འཛིན་བྱེད་
 ཀྱིས་ཚད་མ་དེ་དག་སྤྱང་ལུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པར་འཛིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་སྟོན་པ་རང་མཚན་སྤྱང་
 བ་ལ་རྟོག་ཏེ་མ་འབྲུལ་པའི་རྟོད་དོན་རུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པས། ཆོས་ཅན་སྟོན་
 ལ་དཔྱུད་རུས་སྒྲིང་བདེན་པས་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་པར་སྤོང་སྟེ། རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་

རྟེན་དོན་ཤེས་པུ་ཡང་དག་པར་མ་བདེན་པའི་རྣམ་པའོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་གནད་དོན་གས་
 ན་རང་རྒྱད་པས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་པའོག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་
 ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་པའོག་པ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་ན་དངོས་
 སུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ངོར་བདེན་པས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་པའོག་ཚུལ་མེད་པ་ཤེས་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། སྒོས་འགྱུ་བ་པ་ལ་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒོ་ངོར་མ་ཆོད་པ་ག་ལ་
 ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནི་རིམ་བཞིན་ལོགས་ལྡན་མོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཆོད་མ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་
 དཔུང་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འབྱུལ་པར་ཐག་ཆོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་ལྟ་བུས། དེ་ལྟར་དཔྱད་
 པའི་སྒོ་དང་མིག་མོགས་ཆོས་ཅན་ལ་དཔུང་ནས་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་སྒོས་དེ་མ་འབྱུལ་པའི་རྟེན་
 དོན་དུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཔྱད་བྱེད་ལ་གོ་དགོས་དེ། དབང་ཤེས་ལ་
 དཔུང་པ་བྟང་ནས་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་མེད་པས་སོ། འོན་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་ལ་
 སྒོས་དེ་མ་འབྱུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀྱང་ཉོ་བ་དུ་པའོག་ན། མེ་ལོང་ནང་
 གི་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྒན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཀྱང་ཉོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་པའོན་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ལུགས་ལ། གཟུགས་
 བརྒན་པའོན་པའི་མིག་ཤེས་ལ། གཟུགས་བརྒན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་པར་འཆད་དཀའ་ཡང་གཟུགས་བརྒན་བྱད་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་
 བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་པའོག་ཟེར་དགོས་སམ་བདུག །ཆོག་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་འདིར་
 རྒྱེ་བ་བཀག་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་མོགས་ཀྱི་དོན། གཞུང་འདིའི་
 གསུང་ཆེན་ལྟར་ན་གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མེ་རྒྱེ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་བ་འགོད་པའི་
 སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་རྒྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པས་ན། ཆོས་ཅན་གཟུགས་མོགས་

རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྷན་པའི་སྐུ་ཁྲིམ་པ་ཉིད་དོ། རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་ཡང་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཏུན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
 པའི་རྟོན་རྟོན་ཡིན་དགོས་པ་མ་ན། གཟུགས་སྟགས་ཆོས་ཅན། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟོན་རྟོན་
 མ་ཡིན་པར་ཐུག། འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟོན་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འབྲུལ་པའི་ཤེས་
 པའི་རྟོན་རྟོན་དང་། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 བར་འདོད་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱེ་ཆོལ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་
 ལ་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སྟགས་རང་མཆན་སྒྲུང་བ་ལ་ཆོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་རྟོན་རྟོན་ཏུ་མ་
 གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་མེད་ལ། བྱེ་ཆོལ་དབྱུང་པའི་ལྷགས་ལ་གཟུགས་སྟགས་རང་མཆན་
 ལ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་རྟོན་རྟོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་གོ་བདེ་ལམ་སྤྲུལ། གང་གི་ཆོ་
 རབ་རིབ་ཅན་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཆན་མི་འགྲུབ་ལྷགས་སྟོན། རབ་རིབ་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་མཁའ་སྟགས་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་
 གྲུ་སྟགས་ཏུན་པ་རྣམས་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བརྟན། ལུ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པའི་
 རེས་སུ་རྟོན་བལྟས་པའི་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། ལེགས་བཤད་རྟོན་པོ་རྣམས་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་ཡུང་དེའི་རྟོན་
 རྟོན། ལེགས་ལྷན་སྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས། ཆོས་ཅན་དེ་ཕྱིན་
 ཅི་ལྟག་ཅམ་གྱིས་རྟོན་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིམ་པ་བཤེས་ན། བདེན་ཏུན་གྱི་བྱེད་པར་
 རོར་བའི་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་མི་རུང་བར་ཐུག། མིག་སྟགས་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་
 པའི་ཆད་མའི་རྟོན་རྟོན་གང་ཞིག མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་རྟོན་རྟོན་ལ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་རྟོན་
 རྟོན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ལས། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ལྟག་དངོས་འགལ་
 ཀྱིས་འགྲུབ་ཅམ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། མིག་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་དོ་བོད་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་ལ་ལས།
 དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྟུར་ན། གང་གི་ཆེ་བ་དེར་དེ་ཁོ་ནར་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆས་སུ་
 འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བ་འདུས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ཞེས་གོང་ལྟར་སྟུར་
 བ་མ་གཏོགས། སྟེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆས་སུ་འདོད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཁྱུ་མཚན་
 དུ་བཀོད་པ་མིན། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འབྲུལ་པས་རྟེན་པའི་དོན་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་འགོག་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི།
 ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྟེན་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་ན། དོན་དམ་བཤེན་པ་
 ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་
 རྟེན་པ་མིན་ན། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་བྱབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་ཆོས་ཅན།
 མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཇི་རྟེན་པ་མཁྱེན་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་མངལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅམ་སྐྱས་
 མ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་བཤེན་པར་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཤེས་དཔག་གིས་རྟེན་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་མིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟེན་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་
 པ་ཡིན་པའི་དུང་སྐྱ་རྟེན་ཀྱང་དུང་སྐྱ་རྟེན་པ་མ་རྟེན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ཆོག་གསལ་དུ། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཞེས་པ་ངེས་བཟུང་ཅམ་སྐྱ་སྟུར་མཚམས་ལ་བརྟུས་ན་
 མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་གཅོད་དམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྟེ་ཡང་བཟོད་པ་དོད་ནི། དོན་དམ་
 དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཅམ་སྐྱ་སྟུར་པ་ཡིན་པས། གོ་
 བདེ་བར་བྱེད་ན་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་གིས་དངོས་པོ་ཞེས་སྟུར་ན་འགྲེག་

ཕར་མངོན་གསུངས། རྒྱུ་གསུང་དུ་ཆོག་གསལ་གྱི་ཡུང་འདྲི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཡུང་ཡང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་པར་ལེགས་བཤད་ནིང་པོར་གསུངས།
 སྤྲོད་པོན་ལེགས་ལྟན་གྱི་ཡུགས་ལ་འཇལ་བྱེད་ཆད་མཛད་རང་མཚན་སྤང་བ་ལྟེན་ཏེ་འབྲུལ་པར་
 མངན་ཡུལ་དེ་རྟེན་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་སྤྲོད་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྤང་ན། དེས་དེ་རྟེན་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་ལ། སྤང་ན་
 དེའི་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་དེ་མེད་དགག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་པལ་གཤེད་མཚན་མ་ལ་སྤྲོད་པར་
 ཐལ་བ་ལེགས་དཔུང་གཞི་ཆེ། ལེགས་ལྟན་རང་ཡུགས་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་མཁས་སྒྲུལ། གཞུང་ལས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཟུང་བ་
 རྟོག་པོ་སྤང་བ་ཅམ་ལ་ཕུ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོག་གསལ་དུ། བྱེན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྤྲོད་ཕྱིར་སྤྲོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ལ་
 སྤྲོད་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་དེས་དེ་འཛིན་པའི་ཐ་
 རྟེན་བདག་ས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྤྲོད་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་
 སྤྲོད་མིན་ཕྱུག་ན་བདེ། མིག་ཤེས་དེས་སྤྲོད་པོ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་སྤྲོད་པོ་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ།
 སྤང་བ་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྒྲུལ་མིག་ཤེས་དེས་སྤྲོད་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་གཅོད་
 དོ། ། སྤྲོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲོད་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ཅམ་ལས་དེས་དེ་འཛིན་པ་
 མིན་ཞེས་གོ་དགོས་པས་སོ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིར་བྱིར་རྟོག་ལ་ཆད་
 མཆི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཆད་མཛད་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་པོ་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 པ་ལྟར། སྤྲོད་པོ་བྱིན་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་འདྲིད་པ་མཐུན་པ་ལ་འཛིན་ཞེས་
 རྟོག་པོ་དངོས་སྤང་བ་གཉིས་གཅིག་སྤྲོད་པོ་དང་། གཅིག་བྱིན་པ་ཕྱུག་ཏེ། བྱིན་པ་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བྱེད་པ་ཡོད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་ཚེས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཚེས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 ལ་ཡང་འདོད་པ་མཐུན། དེས་ཚེས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ནང་ཡན་ཚུན་རི་རྩོད་པ་པག་འཁྱིལ་རྟོགས་ཕྱིར་ཅོད་པའི་ཆོ། ཚོལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་
 སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་རང་མཚན་ལ་སྟོས་ཏེ་འབྲུལ་པའི་ཆད་
 མས་རྟེན་དོན་དུ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཡིག་ཆའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན། དངོས་སྤྱོད་བ་ནང་
 ཡན་ཚུན་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཡན་ཚུན་ཅོད་པའི་ཆོ་ཚེས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་ཟེར་དགོས་པ་
 འདྲ་ཞིག་སྒྲུབ་མོད། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཡན་ཚུན་ཐ་སྟོད་
 པའི་དོན་པག་འཁྱིལ་ལ་རྗེས་དཔག་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཆོ། གྲུབ་མཐས་པའི་ཚེས་ཅན་
 མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། འཛིན་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་
 པའི་ཆད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཚོལ་བྱེད་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཆོ། གྲུབ་མཐའི་
 དབང་གིས་ཚེས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་བ་མེད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་
 སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་བདེ། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་
 ཚེས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་དོན་ལྟ་ཚོལ་ཐལ་འགྱུར་བས། ཕྱི་ཚོལ་
 དངོས་སྤྱོད་བ་ལ་མིག་སྟགས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་
 པ་ལྟ་བུའི་སྟབས་ལྟ་ཚོལ་གཉིས་ཚེས་ཅན་ཆད་མ་ཅི་འདྲ་བས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མི་མཐུན་
 པས། རྟེན་གཉིས་ལ་ཚེས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཚོལ་བྱེད་ཚོལ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་མཐུན་མེད་པའི་དོན་མིན་ནི་ཞེས་བཤད་ན། གཞུང་ལས། དེ་ཡང་
 བ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་གསུངས་དུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་

ཏུ་རང་རྒྱུད་པོད་དེ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པོ། །གྲུབ་
 མཐའ་ཅུ་པར། ལྷག་པ་ལས་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྒྲུང་ཆད་གྲུབ་དང་། ཉུག་མ་ཙམ་པའི་དུང་
 རང་དབང་ཆད་མིན་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་མི་པོད་དེ་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པམ་ཚུན་བཀལ་བ་ཉུག་མ་
 ཀྱིས་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྒྲུང་བཤེད་པར་གསུངས། འོན་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པམ་ཚུན་ཅོད་
 པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བཤེད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུག་མ་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་རམ་ཞིན། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཉུག་མ་ཞེས་པ་རང་མཆན་སྒྲུང་བཤེད་སྟེ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་རྗེས་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཆན་ས་
 འཛིན་དགོས་སྒྲུབ་པ་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་ལུགས་འདིར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས། གཞུང་དུ་རང་རྒྱུད་
 དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། དབུ་མ་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མེད་པར་བཤད་པ་གནད་འདྲ་
 ལྷག་པ་རང་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། གོ་རྒྱུ་ནི་པ་རེ་ལ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཉེན་གསལ་གསར་
 དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་བ་དགོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་
 པམ་ཚུན་ཇི་རྗེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཉེན་གསལ་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་འགོད་ཆེ་ཆོས་
 ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྒྲུང་བཤེད་ཀྱང་དེའི་དབུད་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ཅེས་འབྲུག་པ་རྒྱན་ན་འཆར་
 པ་བདེ། རྗེས་ཐུན་ལས། རང་གི་མཆན་ཅིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་
 རྗེས་དོན་ཡིན་པར་སྤྲོ་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྗེས་དུ། ལ་
 ཆོས་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཞེས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུག་མ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་བ་གཉིས་ཀར་རང་མཆན་
 མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མས་རྗེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྗེས་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཞེས་
 པ་དེ་བཞག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་རང་རྒྱུད་ཉུག་མ་གྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་ཏེ།

ལེགས་བཤད་མིང་པོ་ལས། བྱེ་རྒྱུ་གྱི་ཁས་རྒྱངས་ལ་མ་འབྲུག་པར་ཆད་མས་དོན་གྱི་རྒྱུ་ལུགས་
 ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ནམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་པའི་རྒྱུ་དཔག་སྐྱེད་པ་ཞིག་རང་ཁྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེ་
 རྟེན་བཤད་ན་རྒྱུ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་ལྟར་པའི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ནམས་བཞག་པ་གཤམ་གྱིས་ཀྱང་དབང་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་ལན་ཚུན་པོ་དྲི་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་རྒྱུ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་ཁྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཆོག་ས་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན། གོང་གསལ་
 དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོན་བྱིས་སུ། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུག་པའི་ཆད་མ་མི་སྐྱེད་པར་
 བཤད་པ། གཞུང་འདིར། ལུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱང་ཡུལ་ལ་འབྲུག་ཀྱང་
 འཛིན་སྐྱངས་ལ་ཆད་མས་གནོད་པ་མེད་པས་མ་འབྲུག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྐྱང་
 ཞིང་། རྟེན་འདྲའི་ཆད་མ་གཏན་མི་སྐྱེད་ན་པམགས་པའི་མཉམ་པ་ཞག་ན་འང་འཛིན་སྐྱངས་ལ་
 མི་འབྲུག་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ་སོ། དེས་ན་སྐྱང་བ་ལ་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ལྟར་བ་འདྲ་
 བས་རང་མཚན་ལ་མི་འབྲུག་པའི་ཆད་མ་མི་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྒྲིན་ཕྱོག་པ་མེད་
 པས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དུམ་དང་། དངོས་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྐྱང་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 རང་ཁྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་དང་། སྐྱེད་བྱེད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། ཆོག་གསལ་ལས། དཔེ་
 ལའང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དཔེ་དང་མི་འདྲི་ཞེ། སངས་རྒྱུས་པས་བྱེ་
 བྱག་པ་ལ་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པ་ན། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱུད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བྱི་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་བརྟན་དུ་ཡོད་

ལ། རྟེན་མཉམས་པདག་ལས་མི་སྒྲེ་བར་བསྐྱབ་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་པར་སྒྲུབ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་མི་རྫོང་པར་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་རྩན་པ་དང་། མ་
 འབྱུང་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་མཉམ་གྱི་
 གྱི་འདི་ཅུམ་ལ་ཆད་མར་སྤང་འཛིན་བརྟན་དུ་མེད་པས་སྟེ། ཞེས་བཤད་ན་གཞུང་འདི་དང་། ལེགས་
 བཤད་རྫོང་པའི་དགོངས་པར་མཐུན་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། ཀྱན་རྫོང་དུ་ཡང་ཁས་སྦངས་ལ།
 དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་བདེན་རྩན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་གོ་དགོས་
 པས་འབྱུ་སྟོན་སྐབས་དོན་གཞན་དུ་མ་འབྱུང་པ་གལ་ཆེ། ལེགས་བཤད་རྫོང་པའི་ལས། དེ་ནི་སྒྲ་
 གོལ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་གོང་དེར་རང་གི་རོ་
 བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གྱི་བརྟན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
 གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དེ།
 ལེགས་སྟོན་སྟོན་པུས་ཆེ་རང་རོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་སྐབས་དེའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། རང་རོས་ནས་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་
 མི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ། ལྷ་གྱུ་ཡོད་འདྲིན་ལ་སྒྲོ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཁྱབ་ཐེར་བ་མཆན་ཅིད་
 པའི་བཤད་སྟོན་ཡིན་ཡང་། འདིར་སྐྱ་གུ་རང་རོས་ནས་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཡོད་འདྲིན་ཡིན་འདྲ་
 བཞིག་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱ་གུ་བདེན་པར་འདྲིན་པ་དེ་ཡོད་མཐར་འདྲིན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་
 བརྟག་ རྟེན་ལེགས་བཤད་རྫོང་པར། དེ་གཉིས་གྱིས་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་སྒྲའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་
 ཞིག་ལ་ཆད་མར་སྤང་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཆད་མ་ནི་མེད་དོ། ཞེས་པའི་དོན་རང་སྤྲོད་དོས་སྒྲ་
 བཤད་ཕྱི་བྱག་གཉིས་གྱིས་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ་སྒྲ་རང་གི་མཆན་ཅིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འདི་
 ལྟ་བུ་ལ་ཆད་མར་སྤང་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའོ། ཇེས་དཔག་ན་མས་མངོན་སུམ་ལ་

ལུག་ཚུལ་སྤྱི་མི་དག་དོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྲད་པ་སྤྱི་ཆུ་རྒྱུ་ཆེན་གྱིས་བྱས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བྱལ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུས་ཤེས། ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀས་ལུག་རང་མཚན་
 པ་འདྲལ་པར་འདྲ་ཡང་། རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་སྟབས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པ་བརྟོན་
 མེད་དུ་འཛོག་པ་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་པས་བྱལ་བྱས་ན་སྐྱལ་བྱེད་གནས་ཆེ་བར་དགོངས་སམ། རྟོག་
 བྱུར་འདྲལ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་ལུག་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། གང་གི་
 བྱིར་རི་རྟོག་བརྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་དོག་གི་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་དགས་སོགས་ཤེས་པ་འབྲུལ་པས་རྟོན་པ་དང་། མ་འབྲུལ་པས་རྟོན་
 པ་གང་ཡིན་བདགས་ནས་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྤྲད་དུ་བྱལ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་དགས་སོགས་མེད་
 པར་བཤད་པ་འདི་ནི། ལེགས་ལྡན་འདིས་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱུངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལྟེ་
 དངོས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
 ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་བཀོད་པ་ལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན། ལྟ་
 མ་ཡིན་ན་དགས་ཀྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ཡིན་ན་དགས་ཀྱི་དོན་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་རེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བདགས་ནས་སྒྱུན་བཟོད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་དངོས་སྤྱི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྤྲང་ནས་འཛོག་པས། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཁོའི་སྒྲོ་
 རོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་ཁྱུད་པར་དུ་བྱས་ཡོད་ཕྱིར་མི་འཐད་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་
 ཡིན་གྱི་བདག་པ་མཛད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་ན་རེད་ལ་མ་གྲུབ།

དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་
 དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ན་མཁས་ནས་གཞག་གང་ཤེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་
 རྟེན་ནས་ཡིན་པས། ཁོས་ཚེས་ཅན་བདེན་ཏུ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཟེར་ཡང་།
 མཐོང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་མཛད་པས་མི་འཐད་སྤྲུལ་དཔོན་མ་ནས་ཚེས་ཅན་དེ་འབྲུལ་
 པའི་ཚད་མས་རྟེན་པ་ཡིན་ནམ། མ་འབྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྟེན་པ་ཡིན། ལྷ་མ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལ་མ་
 གྲུབ། འཕྱི་མ་ལྟར་ན་རེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་ཚེས་ཅན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 བར་གསུངས་གཉིས་རིགས་པའི་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་དང་། འདུག་པ་ལས། ཡང་དག་
 མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་ཏུན་པ་ཀུན་ཉིད་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་ཡང་དག་
 མཐོང་བ་རྟེན་པ་ལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཏུན་པ་མཐོང་
 བ་མ་སྟེན་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཀུན་ཉིད་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གཉིས་གནད་
 ཤིན་ཏུ་འདྲ་བས་རང་ཀྱང་གི་རྟགས་དང་ཚེས་ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་མ་
 པར་མོང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་ཅིང་པོ་ལས། ལེགས་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 རང་གི་སྤྱོད་མཆོད་ན་མས་ནི་སྤྱོད་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་ཉིད་ཏུ་ཡིན་ན་ཤེད་རང་དང་། དོན་དམ་ཏུ་ཡིན་ན་རེད་
 ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྦྱོན་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
 གི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟེན་ཅེས་ཤེ་བྱག་ལ་བརྟགས་ནས་སྦྱོན་བཞིན་པར་རིགས་སོ། ཞེས་དང་། གཞུང་
 འདིར་རྒྱལ་བར་གསུངས་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་ལྷ་མ་ལྟར་འཐད་དམ་སྟམ། གཞུང་དུ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཀུན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སྤྱོད་དཔོན་དམ། དོན་དམ་ཏུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སྤྱོད་དཔོན་ཅེས་བརྟག་པ་ཤེད་པ་ཡི་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་

དེ་དོན་དམ་མམ་ཀུན་ཉི་ཤུ་ལྟར་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བས། ལྷ་རྩེ་ཆོས་ཅན་སྟོན་པ་བཅས་ཀྱི་
 གང་གིས་ཀྱང་ལྟར་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གང་རུང་ལ་མ་
 བྱས་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས། འགལ་འདུ་རྒྱུ་ལ་ཕྱེད་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡོང་མ་སྟེ་གས་
 པའི་པལྟ་ཏེ་འདི་འབྲུག་པ་ག་ལ་སྟེད་ཅེས་པོ། ཤེར་སྟོན་དུ། བཏག་པ་གཉིས་ལས་མཛད་པ་
 ལྷ་རྩེ་དེ་ལྷ་རྩེ་བཤད་ཆེ་འགལ་འདུར་འགྲོ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་ཤེར་སྟོན་གྱི་དགོངས་
 པ་རྒྱངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་ཉི་ཤུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེས་
 དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་གསུམ་ལས། གང་ནགས་སུ་འགོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལྷ་རྩེ་ནང་འགལ་མི་འབྱུང་གྱི། བཏག་པ་
 ཐ་མ་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ལྟར་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། འོན་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་
 གསུང་ཚུལ་དེ་ལྷ་རྩེ་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ལྷ་རྩེ་ཡོང་ངམ་ཞེན། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ལྷ་རྩེ་
 ལ་བཅོད་གཉིས་ཀྱི་བཏག་པ་གཉིས་ལས་མཛད་པ་ལྷ་རྩེ་ནང་ལྷ་རྩེ་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་འགོད་
 ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ལྟར་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅམ་པོ་དང་བཅས་པའི་བཏག་པ་གསུམ་བྱས་
 པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྩེ་སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་དགོས་སོ། ཞེས་ཤེར་སྟོན་གྱི་གསུང་བཞིན་ལྷ་རྩེ་བཏག་
 པ་གཉིས་ལས་མི་བྱེད་པའི་ལུགས་དང་། དགོངས་པ་རྒྱངས་ནས་བཏག་པ་གསུམ་བྱེད་པའི་ལུགས་
 གཉིས་ཀ་འགོད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་དང་མི་འགལ་བ་མ་ལྟོ། འོན་ལེགས་ལྷ་རྩེ་གྱི་ལུགས་ལ།
 ལྷ་རྩེ་ཆོས་ཅན། བཅོད་པར་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་སྟེར་བ་ཡང་དག་
 ཐམས་ཅད་ལ། མ་རོལ་པོས་བཅོད་གཉིས་ཀྱི་བཏག་པ་ལྷ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་བྱས་ནས་བཀག་ན་སྟོན་འདུག་
 གམ་ཞེན། །འདི་སྐབས་དངོས་སུ་པའི་བསམ་ཚེད་ལེགས་ལྷ་རྩེ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དགོངས་ནས།
 དེ་འདྲའི་བཏག་པ་མཛད་དེ། དེ་ལྷ་རྩེ་གསུངས་པ་ལྷ་རྩེ་སྟོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡང་

དག་ཏུ་མི་འགྱུར་པར་བསྐྱབས་པ་ཁོ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྦྱར་བ་ཡང་དག་གཞན་འགོད་མཁན་
 གྱི་བསམ་ཡུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་སྦྱོན་མི་འདུག་ཟེར་དགོས་སམ་བདག་
 གཞུང་ལས། ཀྱན་ཇོ་བ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་གྱུ་བ་ཅེས་ངེ་ལྟར་བཟོད་དུ་རུང་། ཞེས་སོགས་
 རི་ཚོད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དེས་ནས། ཀྱན་ཇོ་བ་པ་ཡིན་ཟེར་
 ན། རྒྱལ་ཁན་དངོས་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་མ་གྱུ་བ་ཅེས་བསྐྱབས་པ་རང་ཡུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 ཚུལ་དང་འདྲ་བས་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། ཀྱན་ཇོ་བ་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་རོལ་པོས་ཁས་ཐུངས་ཀྱི་
 མོག་ཏུ་མ་ཕྱིར་བར་གྱིར་བཏང་ལ་སོང་ན་གཞན་ལ་མ་གྱུ་བ་ཅེས་བཟོད་མི་རུང་། ནང་གི་སྒྲུ་མ་ཆེད་
 ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། ཀྱན་ཇོ་བ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མེ་
 ལས། རྒྱལ་ཁན་ཆོགས་མ་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཅིད་དང་། འགལ་བའི་དོན་ཅིད་དེ་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་
 རྗེའི་འདུག་པའི་ཆོག་འགྲེལ་དུ། ཉགས་ཀྱི་དོན་དེ་དོན་དམ་དུ་གྱུ་བ་ན་མ་གྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ལུ་འགྱུར། ཀྱན་ཇོ་བ་ཏུ་གྱུ་བ་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལུ་འགྱུར། ཞེས་བདག་པའི་མཐའ་གཞན་
 འགོག་པ་ཡིན་ཀྱི། གཏན་ཆོགས་དེ་མ་གྱུ་བ་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་
 བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་མ་གྱུ་བ་པའི་ཉགས་དང་འགལ་ཉགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཉགས་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྤྱུ་བ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཉགས་དེ་དེ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་མ་གྱུ་བ་
 པའི་ཉགས་ལུ་བཤད་པ་མིན་ཟེར་བ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པ་འདྲ། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཕ་སྤྱིའི་མཆན་དུ། དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཐ་ཆད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མིན་ཏུ་འགལ་བས་གཏན་ཆོགས་
 འགལ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་སྦྱར་བ་དེའི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འཇོག་
 ཕྱིར་བདག་ ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་འདུག་འགྲེལ་དུ་ལེགས་བཤད་མང་བས་ཞིབ་དུ་བཞག། གཞུང་

ལས། རྟེན་པ་ཅན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་རང་གི་ངོ་ཤེས་གྲུབ་པ་མེད་པའང་དབྱེ་མ་པས་འདྲོད་པའི་
 ལྷོར་བའདི་ཡང་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་དཔག་ཅེས་ཟེར་གསུངས། ལྷོར་བས་པ་རྣམས་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སྟགས་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཁས་མི་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཟེར་བའི་ཆོག་གོ། རྟེན་པ་ཅན་འདྲོད་པས་ལྷོར་བ་ཞེས་པའི་ས་མཐའ་ཤེས་མ་དེ་མ་དག་པར་མཛོན་
 པས། རྟེན་པའི་ལྷོར་བ་ཞེས་ཀྱུ་ལྷོར་ན་ལེགས། ཆོག་གསལ་ལས། ལྷོར་པ་ལ་སྟགས་
 པ་གཞན་ལ་རྟེན་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་སྤྲད་པག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རང་ལ་
 གྲགས་པའི་ཤེས་དཔག་གི་མཚན་གཞིར། མིག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་ངོ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོག་
 རང་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་རྟེན་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ལྷོར་བ་འདྲི་
 དགོས། རྟེན་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷོར་བ་ཡིན་པས། དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷོར་བ་རྟོག་སྤྲད་པའདྲོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྱོད་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་དཔག་ངེ་རྟོག་ཡིན་
 ཞེན། ལྷོར་བ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱོད་པ་རང་ལྷགས་ལ་མི་འདྲོད་པ་བདེན་ཡང་། དེའི་ཆོས་ཅན་
 མིག་དང་། རྟགས་རང་ལ་མི་རྟོག་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་སྟགས་དངོས་སྤྱོད་པ་རང་ལ་གྲགས་
 པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ལྷོར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་
 སྟགས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་མིན་དེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
 ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདྲེ་
 བའི་ཆད་མ་དང་། དེའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་སྟགས་པ་ཡིན། གཞན་ཁོ་
 ན་ལ་གྲགས་པ་དེ་རྣམས་ལྷགས་འདིར་ཐ་སྦད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེའི་མིང་རང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷོར་
 བ་ལ་བཤད་པའི་ལྷོ་མཚན་ནི། བཤད་ཟིན་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤྲད་བ་བརྟན་དུ་མེད་སྟབས།
 ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་འདྲེ་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷགས་རྣམས་འདྲོད་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཡང་། དབུ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སོ། ཡང་དེ་འདྲའི་
 དངོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རིམ་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནས་
 དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་ལོ། དེས་ན་ཡིག་ཆར་
 དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་
 པར་རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་ཅམས་པར་གསུངས་པ་བྲུབ་མཐའ་བཟུང་དཀའ་ཡང་ཆེ་ལ་དེ་རྣམས་
 དུས་རལ་པ་ཅམ་མཆོམ་པ་ལ་དགོངས་པར་མཛོད་ཏེ། ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཟེན་ལའང་མིག་ཆོས་
 ཅན། རྟོན་གྱིས་རང་ལ་ལྟ་བར་ཐལ། གཞན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གྱི་
 ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པས། རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་གཞི་དྲེད་མཐོང་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་
 གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འདིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་གང་ཟག་སྟགས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་རྟོགས་པ་འང་
 འབྱུང་བའི་ཚུལ་རུང་ཟད་གསལ་བས། དེ་རྣམས་དུས་ཅམ་མིན་ཡང་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལས་གཅིག་
 ཏེ་ཅང་མ་འགྱུངས་པར་རང་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་སྒྲུང་། བདེན་མེད་སྤྱོད་པའི་གཞན་
 གྲགས་གྱི་རྒྱུར་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱད་
 གྱིས་ངེས་པ་དང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་མམ་ཆ་མཆོམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་དབུ་
 མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པས། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྤྱོད་པ་ཞིག་བཞག་དཀའ་
 བར་སྒྲུང་། གོང་གསལ་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྟོན་རུང་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་དང་དངོས་སྤྱོད་པ་འགས་
 དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་སྤྱངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་འདྲའ་ཡིད་པར་ཡིག་
 ཆར་གསུངས་པས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ། སྤྱོད་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་

ལུ་བཅས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚུང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་འཐད་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་
 འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། ལུགས་འདིའི་པལེད་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་པར་མཛོད། མཐའ་དཔྱད་དུ། རྟེན་
 འབྲེལ་དྲགས་ཀྱིས་སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་བཅས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྤྱུ་བྱེད་བདེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་
 པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སྤྱོད་འགས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་སྤངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་
 ཅན་དུ་མོང་བ་དེ་བཞག་ན་འགྲིགས་སྟུང་། ལྷང་སྤྱུ་གྲུབ་མཐར། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་སྤངས་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རིགས་པའི་གོད་
 པ་འབབ་པར་གེས་ནས་སྤྱར་གྱི་ངེས་གེས་ལོག་ན་འང་དབུ་མའི་རྩ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་
 པར་གསུངས་པས། དངོས་སྤྱོད་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བློན་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བ་དེ་རང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་
 སྤྱོད་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་ཟེར་དགོས། དེ་ལྟེན་འབྲེལ་སོགས་སུ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་དང་ངེས་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ཡར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤང་གསུམ་སོགས་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 འདྲ། རྟེན་མཚན་མོར། སྤྱོད་མཚན་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྲོ་ཁ་མ་དང་། སོང་མ་ཐག་ལ་སྤྱུ་གུ་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་མེད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་སོང་མ་ཐག་པ་དེས་
 བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་
 ཟེན་སྐབས། ཁྱབ་པ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སྤྱུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
 འདོད་པར་བཞག་དགའ་ཤིང་། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཆོས་གཞན་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་རྟོག་པོ་ཕྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་པས་སོ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་

འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེས་དྲགས་ལ་ཡན་མི་ཐེབས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་སྐྱ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
 འདོད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་ཡང་བདུག །གཞུང་ལས། བྱེ་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་
 རས་སུ་འགྲོ་ཕྱིན་དེས་སུ་བཅུག་ནས་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཉིད་རྟོགས་རུང་གི་དངོས་སྐྱ་བཞིག་ལ་ཆོས་
 ཅན་མིག་དང་། དྲགས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་སྟགས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རུ་དང་ལྟན་པའི་ས་ལ་
 བརྒན་ཡོད་ན་རུ་ལ་བརྒན་ཡོད་པས་བྱབ་པ་དང་། རུ་ལ་བརྒན་མེད་ན་རུ་དང་ལྟན་པའི་ས་ལ་བརྒན་
 མེད་པས་བྱབ་པ་སྟགས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་སུ་བཅུག་ཏེ། སྦྱར་བ་འགོད་པའི་
 སྐབས་སུ་བབས་པ་ན། མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་ངོ་འཁྱེད་གྱིས་མི་ལྟ་ཏེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་
 བྱེར་ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་བཀོད་པ་སྦྱར་བ་ཡང་དག་དུ་སྤོང་བ་ན། ཁོ་རང་ཡང་བྱེ་ཚོལ་ཡང་དག་དུ་
 འགྱུར་བས། མཐུན་དཔེ་བུས་པའི་རྟོང་དུ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱིན་གི་བྱབ་པ་བསྐབས་དེ་བསྐབ་
 བྱེ་རྟོགས་སུ་འདུག་པ་ཡིན། དེའི་བྱེར་སྦྱར་རུ་དང་ལྟན་པའི་ས་ལ་བརྒན་ཡོད་ན། རུ་ལ་བརྒན་
 ཡོད་པས་བྱབ་པ་སྟགས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་བྱབ་པ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི།
 བྱབ་པ་ངོ་མ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་རུ་ལ་གསུམ་བྱེ་ཚོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་པའི་
 དོན། །མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། བྱབ་པ་གཉིས་མཆོན་པའི་དཔེ་གོང་གསལ་དངོས་སྐྱ་བ་རང་
 ལ་གྲགས་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་སྐབ་ཀྱི་བྱབ་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་དངོས་སྐྱ་
 བ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་མི་རུང་། ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་དུ། བྱེ་ཚོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་
 དེས་པར་བཞེད་མི་དགོས་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟར། བྱེ་ཚོལ་དབང་རྟོན་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་རྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཀྱས་པས་སྦྱར་བ་དེས་པར་དགོད་མི་དགོས། དབང་རུ་ལ་འགའ་
 ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པས་ཐེ་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་ཡང་བསྐབ་བྱེ་རྟོགས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་
 དགོད་པ་ལ་རྟོས་པ་འདྲ་ཡོད། གཞུང་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་འཁྱེད་བྱབ་པ་མེད་པར་

རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རི་མེད་དངོས་སྤྱི་
 བའི་གྲུབ་མཐའ་མདོར་བར་དུ་ཁོའི་སྤྱོད་ར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདྲེལ་བར་སྒྲིམ་པ་ལ་
 རྟོགས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་དོ་བས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ནས་དངོས་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་མ་བཟད་དགུམ་པར་གྱུར་བེན་པས། སྤྱོད་ར་རང་མཚན་
 འདྲེལ་བ་ལ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། མིག་གཞན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བུ་མིག་གི་ཚེས་ཉིད་
 ཡིན་ཀྱང་། དུམ་པ་གཞན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བུ་ཚེས་ཉིད་མིན་པ་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གེས་
 དགོས། །ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྩ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་
 བས་རང་གི་མི་ལྟ་བར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་ལ། རྩ་བ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ལ་མི་ལྟ་
 བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་འདིན་པའི་སྒོ་ལ་གང་ལ་ཡང་
 མ་རྟོགས་པའི་རང་དབང་བར་སྤང་བ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ལ་རྟོགས་པ་འགལ་བས་མིག་དབང་
 དང་རྩ་དབང་གཉིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་ལ། རྩ་བ་དེ་ལ་མི་ལྟ་
 བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་མིག་དབང་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 མ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མ་བསྐྱེད་པར་འདྲ་བས་སོ། མིག་གིས་གཟུགས་
 ལ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྩ་ལ་རྟོགས་པ་འགལ་བས་མིག་རང་ལ་འདྲ་ལྟ་བར་ཐལ། རང་ལ་
 ལྟ་བུ་དང་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་རྩ་ལ་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱེད་པར་འདྲ། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཆ་བཞི་དུ་སྟག་སྟེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་འབྲུ་སྒྲིན་ནི་བྱད་གིང་མེད་པ་ཉི་བར་
 གནས་པས་ཆ་བར་གྱུར་པ་ནི་མེས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆ་བ་མ་ཡིན་པ་འི་ལྟར་བསྟེན་སྟེ་
 མེད་ང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྟེན་བྱ་གཞན་ཡང་མེད་པ་དེས་ན།

མེ་ལ་མ་རྩེས་པའི་བྱད་མིང་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་རོ་པོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱད་མིང་མེད་ན་རྩེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། མེ་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །དར་ཁྲིལ་དུ། ཚ་བ་མིན་པ་བསྟེན་བྱའི་བྱད་མིང་མིན་པར་
 བཤད་པ། ཚ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟེན་བཞིན་པའི་མེས་བསྟེན་བྱ་མིན་པ་ལ་གོ་དགོས། རྟེན་འབྲེལ་
 རྟགས་ཀྱིས་སྟུག་བདེན་མེད་དུ་བསྟུབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བ་ཞིག་གིས་དེ་བསྟུབ་
 གྱི་བྱབ་པ་དང་། བསྟུབ་བྱའི་ཚེས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་འོས་མེད་པས། དེའི་
 རྟེན་གཏན་ཆོག་སེལ་ཞིང་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱ་བ་མིན་དུ་མང་ཡང་མ་སྟོས་སོ། །ཆོག་གསལ་
 ལས། རྟག་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བཟོད་པ་དེ་ནི་སྟུབ་པའམ་སྟན་འབྲེན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་
 སྟོན་གྱི་ཕྱོགས་ལྟ་ནི། ཚད་མ་མཛོད་ལས། གཉིས་ཀར་རབ་དུ་བྱུང་ན་ནི། །སྟན་འབྲེན་པའམ་
 སྟུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེས་ཅན་སྟོན་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཀ་ལ་མཐུན་སྟངས་དུ་བྱུབ་
 པར་འདོད་པའོ། །འདུག་འབྲེལ་དུ་དངས་པའི་མཛོད་ལས། འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་
 ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཅན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་
 རྗེས་ཡོད་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་དགོས་
 པ་འདྲ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ། འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་
 སྟོང་སྟེ་ཞེས་སྟུར་ན་བདེ། འོན་ཆོག་ཀྱང་འདིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ན་མ་ཞེན། ཀྱང་པ་
 འདིས་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བདགས་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་བ་
 ལས། རྟག་སྟུམ་པ་དང་བཞི་པས་ལུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །འི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོག་སྟེ་རྟེན་ལ། ཞེས་སྟོན་གྱི་འབྲུ་སྟོན་སྟུབ་སྟུབ་
 མཐའ་བཞི་མོར་འདོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ལུང་མང་པོར་པོ་ཆེའི་བྱིས་ལན་ཞིག་དུ་གསལ། ལྟོ་

མ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་མོགས་དཔེར་བཀོད་པ་ནི། དེ་ནྟམས་འདྲིག་རྟེན་ཤེས་རིམ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པམ་ན་མྱེད་དང་བྱུང་བཞིན་མོགས་ཀྱིས་རྫོང་པ་ལུས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེ་ནྟམས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིན། རྣམ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིང་ན་དཔེར་བྱས་
 པའང་ཤིང་ན་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཤིང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་འཆར་སྒྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་
 ཡིན། རྟོན་བདག་མེད་གཉིས་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོན་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། བདག་
 མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་རྗེས་གདགས་གཞིའི་ཡུང་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྫོན་དུ་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་མེད་པའི་དོན་
 དུ་འབྱུང་མི་རུང་། རྗེ་བཙུན་པའི་བྱུ་དོན་དུ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་
 བཞེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འདྲིག་པར་གསུངས་པའང་གང་
 ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་ཁོ་
 རྣམ་འབྱུང་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 གོ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་མེད་པའི་དོན་ནམ་སྟམ། མཐའ་དཔྱད་ཆེན་མོར། རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་
 པ་དངོས་ལུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་ལུ་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་ལ་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟམ་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་
 རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་གཞུང་མང་པོར་གསལ་བས་ཡིག་ཆའི་སྐུས་ཟེན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དངོས་ལུ་རྟོགས་པའི་རྫོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྫོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་
 གོ་དགོས་པ་འདྲ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་འང་གསལ། སྤྱིད་འདུག་དར་ཁྱིམ་ལས། བདག་
 མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྒྲ་ཡང་མེད་དེ། གཞིག་གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་ལ་རྗེས་ཡིད་དང་བདགས་

ཡོད་ཀྱི་ཕ་རགས་ཀྱང་མི་འབྲེད་ཡང་དགག་བྱེ་ཆོས་བདག་ལ་ཕ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་མི་འབྲེད་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། མྱོད་འདུག་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བའི་དར་རྒྱུ་ཏུ། གང་ཟག་དང་
 ཡུང་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་མྱོར་བ་འགོད་
 པར་བཤད་པ། དགོད་ཡུལ་དེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་གས་པན་བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟེན་གས་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྐུ་མ་དང་གུང་འབྲིག་པར་མཛོད། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བར། གཞི་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དུ་དེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕ་རགས་མེད་ཀྱང་། བྱད་གཞིའི་གནད་
 ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྡེ་དུ་དེས་སྐུ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དུ་དེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 དཔག་ན་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟེན་གས་དཀའ་སྤྱི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་
 བས་དར་རྒྱུ་གི་དོན་ལ་བདག་པར་བྱའོ། །ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ན་མས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 ཏུ་གྱུ་བན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རོ་བོ་གཅིག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་
 ན་གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུར་པས། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་སྒོ་གང་ལ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་
 མི་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒོ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་སྤང་
 ན་གནས་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་མི་མཐུན་པས་གནས་ལུགས་སྤང་བའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
 བསྐྱབས་ན་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བའི་དགོངས་པར་འགྱུར་སྐུ་མ། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེ་གཤེས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་
 སྒོ་གང་ལ་སྤང་ཡང་གཅིག་ཏུ་མི་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒོ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་
 ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྤང་ན་སྤང་ཚུལ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དང་མི་མཐུན་པས་སེ་ཞེས་རིགས་
 བསྐྱེད་ཤི། །ཐ་དད་དུ་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལར་བརྟེན་རྒྱུར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལུགས་
 འདིར་རྒྱུ་འབྲས་པན་རྒྱན་རྟོས་གྱུ་བ་འདོད་པ་དང་འདྲ། རང་སྡེ་དངོས་སུ་བ་ན་མས་ཀྱིས་ཡན་ལག་

ཅན་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡན་ལག་ཅན་
 ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པ་ལ། འོན་ཡན་ལག་
 ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པས། བྱོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གཏན་མེད་
 དྲུགས་སྒྲངས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་བའམ་སྒྲམ། རྟུགས་སྒྲམས་དངོས་སྤྱུགས་སྒྲངས་
 པ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་ཆས་སུ་གྱུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ཆས་སུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གོ་དགོས་
 འདྲ། །རིགས་པས་སྤྱབ་ཚུལ། ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཡན་ལག་འདུས་པའང་དངོས་སྤྱུགས་སྒྲངས་པ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་ཆས་སུ་གྱུབ་
 ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ཆས་སུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གོ་དགོས་འདྲ། རིགས་པས་སྤྱབ་ཚུལ། ཡན་
 ལག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་འདུས་པའང་
 མེད་པར་ཐལ་བས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་གིང་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལེ་ཞེས་སོ། །རྟུགས་སྒྲམས་འདོད་
 པའི་ཆས་བཏགས་ནི། མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཅོམ་པའམ། རྣམ་ཆ་སོ་སོར་བསལ་ན་རང་
 འཛིན་གྱི་རྩྭ་འདོར་དུ་རུང་བ་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཆས་ཡོད་དོ། །གང་གི་རྩྭ་བ་
 རྩེར་བདང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་རྣམས་ནི། གང་གི་རྩྭ་བ་རྩེར་བདང་མཁྱེན་པ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་དེ་ནི་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། རྩྭ་རྩེར་བ་སོགས་བུམ་པར་མི་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་
 དེ་རྣམས་བུམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྩྭ་བདང་མཁྱེན་པར་ཡང་ཐལ་ལེ་ཞེས་པའོ། །ལས་འབའ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་རྟུགས་སྒྲམས་ལས་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཆས་སུ་མེད་
 པར་འདོད་ཚུལ་ལོ། །རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཆོལ་བ་སོ་སོར་མི་
 དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་མདོན་དམ་པར་བཅུ་ལན་མི་རྟོག་ཀྱང་ཐ་ལྟ་དུ་རྟོག་
 པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འམ་འཕྲིག་རྟོག་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་

ཡིན་མོད། དེ་འདྲའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡུང་པོའི་ནམ་གངས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པོད། །བདག་ཡུང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་པག་གིས་ལུགས་སུ་གྱུབ་མེད་གོས་
 མོ་སྒྲམ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་
 བཅོལ་དུ་འགྱུར་བས་གཉིས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །བདག་ལྷ་ཕྱི་ནམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྱུབ་པའི་མོ་སོ་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་ནམས་ལྷ་མ་ལ་རྣམས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ལྷ་ཕྱི་
 ནམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཐུབ་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ལྷ་ཕྱི་ནམས་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་མི་རུང་བས་སྦྱེ་བ་དུན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །འདས་
 པའི་རུས་ན་བདག་ཡུང་བ་ལྷ་བ། མ་ཡུང་བར་ལྷ་བ། དེ་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པར་ལྷ་བ་བཞི་དང་། འདིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་ཀྱི་གཉིས་ཀ། གཉིས་མིན་དུ་ལྷ་བ་བཞི་དང་། །མ་
 འོངས་པའི་རུས་ན་བདག་འཕྱུང་། མི་འཕྱུང་། གཉིས་ཀ། གཉིས་མིན་དུ་ལྷ་བ་བཞི་དང་། འདིག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྷ་ན། མི་ལྷ་ན། གཉིས་ཀ། གཉིས་མིན་དུ་ལྷ་བ་བཞི་སྦྱེ་ལྷ་ངན་བཟུ་དུག་རབ་
 བྱེད་ཅེར་བདུན་པར་བརྟན་པའི་དང་པོ་དེ་འགོག་པ་ལ། འདས་པའི་རུས་ན་ཡུང་གྱུར་ཅིག་ཞེས་
 སོགས་སོ། །ལྷ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལྷ་ངན་དང་པོར་གསུངས། མདོ་སྡེ་ནམས་སུ་
 རྒྱན་གྱི་ཡུང་བ་བཅོལ་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གཞན་ནིག་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྷ་ར་
 མི་བལྟ་སྡེ་ཞེས་པས་རྒྱུད་གཞན་པ་གཞན་སྒྲམ་ངཉིད་དེའི་ཆོ་དེའི་རུས་ན་དེར་གྱུར་དེ་ཞེས་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་རྒྱན་པར་གསུངས། རྒྱན་པའི་རུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་དེ། ང་ལས་རྒྱའི་རུས་ཀྱི་ངར་
 གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ར་དུན་པ་མིན་ཡང་། ལས་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས་སྦྱེ་བ་དུན་པའི་རུས་སུ་
 ལུ་ལ་དང་རུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྱུག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་གྱིར་ང་ཞེས་དུན་པའི་དུན་ཚུལ་
 ཁྱད་པར་པ་ལོགས་པར་གྲེས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཆོ་འདིའི་ལྷ་ས་

བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་རྒྱུ་པ་སྟེ་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་པདག་ནི་ཆེ་རབས་ལྟ་
 མ་ནམས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དུན་པ་མི་འགལ་ལ། ཞེས་སྟགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡུལ་དུས་སྟགས་བྱེ་བྲག་པས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར། ང་ཆེ་རབས་ལྟ་མ་ནམས་སུ་ཡོད་དང་
 འདིར་སྟེས་འདུག་སྐུ་ལ་དུན་པ་དང་། ང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ངན་སྤོང་སྟེ་པར་དོགས་ནས་
 རྟེན་སྤོང་དགེ་སྐྱབ་ལ་འབད་པ་ཤིན་ཏུ་རུང་། དེས་ན་ཐུབ་དབང་གིས་ང་སྟོན་གྱི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་
 ང་ལས་ཀྱང་སྟེས་སྟེའི་སྟེས་དུན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པས་ང་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་པདག་
 དེ་རང་དང་ཁྱད་གཅིག་པའི་པདག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན་པར་དུན་པ་ལ་བྱས་ན་པད། བྱ་ངན་འདས་
 སྟོན་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཁྱགས་པའི་སྟོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་
 ནི་ཡུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པ་ལྟར། པདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོས་པའི་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་གྱུར་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་དེ། དེའི་དུས་ཀྱི་པདག་འགགས་ནས་ཆེ་འདིར་དེ་ལས་རང་པའི་ན་
 ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་པདག་གཞན་སྟེས་པར་ཁས་ཐུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་ལྟ་བུ་ནམས་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་པའི་པདག་མེད་པས་ལས་གནས་པའི་དེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་ནམས་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་
 ཅིག་ལྟ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐད་ཅིག་བྱེ་མ་ནམས་སུ་ཡོངས་སྟོད་པས་སྟོན་མེད་དམ་སྐུ་
 ན། །དེའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་
 གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གཞན་གྱིས་བ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ཆེ་ལྟ་མའི་པདག་དེ་རང་པའི་ན་གྱིས་གྲུབ་ན། གཤེས་
 ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས། ཉག་པར་གནས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་འདྲ། གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་

རྣམས་ལས་གཞན། །ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་བདག་ཡུང་པོ་ལས་
 རོ་པོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་བདག་ཡུང་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། བདག་
 ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། བདག་སྟེ་འཇིག་དང་ལྡན་ན་ཡུང་
 པོའི་སྟེ་འཇིག་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟུབ་པ་འདྲ། སྟེ་
 འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། བདག་དུ་བ་སྟངས་འདོགས་པའི་གཞིར་མེད་དེ།
 འདུམ་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བའོ། །སྟོབ་དཔོན་སངས་ཀྱས་བསྐྱུངས་
 ཀྱི་གསུང་དུ། འཇུག་ལྡོག་གང་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པ་མཚན་དུ། སྦང་བའི་སྟོན་སྟེ་འཇུག་པ་དང་།
 དོར་བའི་སྟོན་སྟེ་ལྡོག་པ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེ། ཚད་མ་པའི་
 ལུགས་ལ། སྟེ་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་མངོན་ལུས་ལ་ཐུག་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཅ་
 བ་བ་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐུག་པར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ། སྟེ་མའི་དོན་གཉིས་ལྟ་མཁོ། བ་སྟངས་
 དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོགས་ལ་བྱ་ཞིང་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བྱང་
 རུང་། །སྟོང་བཞིན་དུ་སྦང་བའི་སྦང་བ་སྟེ་མ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཁོན་ལ་སྒྱུར་བས། ལམ་རིམ་
 རུང་བ་ལས། འདི་ལ་ནི་དེར་སྦང་བ་དང་སྦང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི།
 རི་བོང་གི་རུང་ངོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལྟར་སྦང་བ་ཅམ་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང་། སྦང་ཡང་སྦང་བ་
 ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འཆར་ན་ཡང་སྦང་བ་སྟེ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་ལ་མི་འཆར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་མོགས་རང་རྟོགས་པའི་སྟོང་ལ་རང་གི་རོ་པོས་གྲུབ་པར་སྦང་ཡང་དེར་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པ་གཉིས་མོགས་སྟེ་མའི་སྟུལ་གཞིན་སྦང་དུ་སྦང་ཡང་ན་སྦང་གིས་སྟོང་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་
 པའོ། །ཁོན་འདྲིའི་སྦང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྦང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྦང་བ་ཅམ་
 ཀྱིས་ཆོག་གས་སྟེ་མ་ན། སྦང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་ལ་འཆར་སྟེ་པའི་ཕྱིར་དེ་

ལྟར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ་ལྟག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཀར་ལང་ཟག་
 ལ་མོགས་པ་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་ཤེས་གྲུབ་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་ལྟར་ཟག་དེ་སྐྱུ་མའམ་
 རྩན་པའི་སྒྲུང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་གཟུགས་མོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་ཡང་དེན་
 འབྲེལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟག་པུ་ཐད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གར་པ་ལྟགས་
 འདོའི་ཐ་སྐད་ལྟ་མོ་རྟོགས་པའི་སྤོང་པ་རྟོག་པས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་གཞུང་དུ་རང་གི་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤོང་བཞིན་དུ་གཟུགས་མོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱུ་མ་ལ་
 ཕྱི་མའི་སྐྱུ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཉིད་རང་མཛོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྤོང་པ་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན། སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱུ་མའི་
 དོན་མེད་ཅེས་པ་ལོ། །འོ་ན་གཟུགས་ལ་མོགས་པ་ཡང་ངེ་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲུང་
 ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་པས་རྩན་པ་མེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། སངས་རྒྱལ་ལ་བདེན་སྒྲུང་
 མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲུང་བ་གཟིགས་ཤིང་གཟུགས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཟིགས། མེམས་ཅན་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་
 མི་མཐུན་པར་གཟིགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཟུགས་མོགས་རྩན་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་ནི་
 ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཏེ། གཟུགས་མོགས་མེམས་ཅན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཚུལ་
 དང་། གཟུགས་མོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་སྤོང་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་གཟིགས་
 པས་སོ། །དེས་ན་མེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་མ་རྟོགས་པར་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྩན་པར་གཟིགས་ཚུལ་
 ལཞག་དཀའ་མ་བདེན། །རྩན་གྱི་གསུང་རྩན་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གནས་ལྟགས་
 མཐར་ཐུག་དུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་རྟོག་ཅིག་

པར་སྒྲུང་པ་ལྟར་གནས་པུགས་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུ་པ་གནས་ཚུལ་སྒྲུང་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་པར་གྲྭ་
 སྒྲུབ་ཡོད་མོད། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། སྒྲུང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ཡུར། །ཀྱུ་ལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་དོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
 པའི་དོན་ལམ་རིམ་ཚུང་བར། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲིའི་ངོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྱུ་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བའི་བསྐྱུ་བ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་རང་མངོན་
 སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུ་བ་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བའི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་ལ་དཔག་ན་བཤད་རྒྱུ་ལྟ་མཐར་དོག་བཟོས་བསྐྱུ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་འདྲ། ཉིང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་
 སྤྱོད་ལས། ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབྱུ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་པའི་དབྱུ་བ་མི་དྲག་པའི་དཔེར་སྐུར་བ་
 མང་ཡང་། རྒྱལ་མའདིར་གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་དོས་པ་འདྲ། ཞེས་སྟགས་དཔེ་དོན་འདྲ་བར་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པའི་ཁར་དབྱུ་བ་མང་པོ་བསགས་པ་ལ་དོན་མཐུན་རྣམས་ཐད་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེས་སྒྲིང་པ་
 བཞིན་གཟུགས་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིང་པ་དང་། ཚུ་ཤིང་ལ་
 སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔྱད་ན་བདག་བཟོད་པའི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་དང་།
 སྒྲིག་དེ་དང་པོར་འདི་ནམ་གྱུང་། །བར་དུ་འདིར་གནས། ཐ་མར་འདིར་འགྲོ། ཞེས་ངོས་བཟུང་
 མེད་པར་ཡུད་ཅུ་མ་ཞིག་དཀར་ལམ་གྱིས་སྒྲུང་ནས་འགག་འགྲོ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་
 རྒྱུ་བྱས་ངོ་ཤོག་དག་སྟོན་པ་ཅུ་ལ་ཀྱང་བདག་སྟོན་མི་སྟོན་པར་དམིགས་པའི་གཏད་སྟོན་ཞིག་སྟེ་
 ཡལ་འགྲོ་བ་སྐུར་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་འམ་བདག་ །ཤོད་ལྟ་མ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་
 མེད་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་ཟེར། གཟུགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིང་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་བའི་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 དོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དོགས་རུས་པར་གསུངས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་པའི་

བྱེད། །ཞེས་བཟུངས་པར་མངོན། ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་། ཉི་ཚེ་བའི་
 རྫོང་ཉིད་ཅེས་པ་རྫོང་གཞི་ཉི་ཚེ་བའི་རྫོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་མི་རུང་། དགག་བྱ་ལྟ་བུ་ནས་མ་ལེགས་
 པར་ཕྱོགས་རེ་བ་ཅམ་ལེགས་པ་ལ་གོ་དགོས། རྫོང་པ་གསུམ་བརྒན་པའི་ལུང་གི་འབྲུ་རྫོན་ནི། འཛིག་
 རྟེན་དག་ཆད་དུ་སྤྱི་བའི་བྱེ་རོལ་བ་རྣམས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་ཅེས་ཅུང་གི། ང་
 རྟེན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་མི་ཅུང་དེ། འཛིག་རྟེན་ཐ་རྟེན་པའི་ཆད་མས་གང་ཡོད་པར་འདོད་པའམ་གཞུལ་
 བདང་། མེད་པར་གཞུལ་བ་དེ་རྣམས་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའོ། །དི་རྟེན་
 མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་དེགས་པ་སྤྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ནི་དི་རྟེན་མང་པོ་སྤྱེ་ཀྱན་ཆོལ་སྤྱི་
 ཆོགས་པ་བཤད་ཀྱང་། རྫོང་ཉིད་རྟོགས་ན་དེ་ལ་དེགས་པའམ་བདེན་འཛིན་སྤྱེ་བ་མགོ་གཞོན་རྣམས་
 པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་ལས། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཆོ། །དེའི་བྱེད་པ་ལ་བདེན་ནས་རྗེས་
 དཔག་སྤྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ངག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དབང་
 རྟོན་ལ་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐངས་སུ་བབས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་
 ཀ་དང་རྒྱ་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྤྱེ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བའི་བྱེད་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བདེན་ནས་རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ངག་འགོད་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་ན་བདེ། དབང་རྟོན་གཞན་གྲགས་
 འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའང་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་བྱེད་ན་བདག་དང་
 གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་རྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ།
 ཞེས་པས་བྱེ་རོལ་དབང་རྒྱལ་འགྲའ་ཞིག་ལ། ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པས་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་
 བཅའ་དོར་ནས་དོན་འགྱུར་རམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་སྤོང་སྐབས་གཞན་གྲགས་གྱི་སྤྱོད་
 བ་བཀོད་པ་ལས་རྗེས་དཔག་སྤྱེ་ཚུལ་བརྒན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་བྱེ་རོལ་དེ་ལ་གཞན་གྲགས་དེ་

ལྷ་པོ་དཔ་མི་ན་མེ་ཤེས་པ་ལོ། །པའི་བཀུ་པ་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་
 བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་བདེ་ལྷན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཀུ་གན། རང་ལ་སྐབས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཡུལ་ཅན་འདོགས་བྱེད་
 ཀྱི་དོན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱེད་དགོས། གཞུང་དུ་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒྲིན་ནས་རང་ཚུགས་
 ཐུབ་པའི་སྒྲིན་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའང་འདོགས་བྱེད་
 ཀྱི་དོན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལོ། །དངོས་སྐབས་པའི་ལྷན་ན་ལྷན་པུས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་དོན་ལས་པའི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ལྟ་བུས། འདིར་དོན་འབྲེལ་ངེ་བཞིན་མ་དོན་ལས་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 འབྲེལ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་ལ་བྱས་ན་
 བདེ། །དོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ས་པོན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་འདོན་
 སྟགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞག་པར་འདྲ་ཡང་། ལྷ་མས་བདེན་འདོན་གྱི་གཏི་མུག་དང་ཆགས་སྤང་
 སྟགས་ཉོན་མོངས་སྟེད་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་པོན་གྱི་ཆར་འཇོག་ལ། བྱེ་མ་ནི་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་
 རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་སྟེད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་པོ། །སྤྱིང་
 མཐུན་དུ། དེ་འདྲའི་བདེན་སྤང་སྟེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ས་པོན་གྱི་ཆ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་
 ནས་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་
 མཛོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་པ་འཇུག་པའི་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 ནམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྟུན།
 ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འདོན་མི་སྟེ་ཡང་། བག་ཆགས་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སེམས།
 ལུང་འདིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་བྱང་སེམས་དག་ས་པའི་ལྷན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་པོན་གྱི་ཆ་དེས་

འདུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཅམ་སྒྲེབ་ར་བརྟན་ཀྱང་དེ་
 དག་གི་ཀླད་ཀྱི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་པ་མིན་གྱི། སྒྲིབ་
 ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཅམ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་སྟོན་པའོ། །དབུ་མའི་མཐའ་
 དཔྱད་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་དེ་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོར་གསུངས་ཀྱང་། མཚན་
 གཞིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཤིན་དུ་སྤྲོ་བ་ལ་སྒྲོ་མིགས་ལ་བའི་སྒྲོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་བཞག་
 ན་ལེ་འགྲིག་བཅག །པར་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། སེ་ར་རྩེ་བཅུན་པ། པར་ཆེན་བསྟན་
 གསལ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཡལ་ཆེར་དུ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད། རྩ་བའི་
 འདུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། རྩ་བ་ཤེར་རིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང་།
 ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགལ། ཞེས་རྩེ་བཅུན་ཉིད་ཆེན་པོ་འགོག་པའི་བློ་ལ་གྱིས་
 དཔལ་ལྷན་རྩ་བ་གྲགས་པ་ལ་འགལ་ཁུར་བསྒྲིགས་པ་ལུང་འདི་དག་བཞགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་
 རུས། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད་པ་རྩེ་བཅུན་གསུང་བྱིན་དང་མཐུན་ནམ་སྙམ་
 པས། །དེ་ལྟ་ན་དཔལ་ལྷན་རྩ་བས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བདེན་སྒྲུང་སྦྱོད་
 པའི་བག་ཆགས་དེ་དང་པོ་འཛིན་བྱེད་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུར་
 བཏགས་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་ལས། མ་རིག་པ་དངོས་མིན་པས་འགལ་བ་གཏན་
 མེད་དོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་རྩེ་བཅུན་སུ་མཐུན་པར་གཞི་བདེན་གཞིས་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གནད་དུ་སྟོང་བ་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་སྐྱབ་
 པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཡང་ཅེ་ལགས་སོ། ། །སྐུལ་པ། ཡབ་རྩེ་བཅུན་

གསང་རི་དབང་བསྐྱེལ་བས་བཀའ་བསྟན་ལོ་མཚོ་བསྐྱབས་སྦྱེས་པ། །ཡང་དག་རིགས་པའི་འོད་
 གློང་ཟེར་གྱིས་མཐར་འཛིན་མུན་ཆེན་དུང་ནས་འབྱིན། །སྤྱི་མཁས་ཀྱན་ཡིད་ཅིག་ཅར་འཕྲོག་
 བྱེད་དཀའ་གནས་པད་ཆལ་བཞད་པའི་གཉེན། །སྤྱི་མེད་ལེགས་བཤད་སྤང་བའི་གཏེར་གང་ལྟ་
 མཛེངས་ནམ་དཔྱིད་ཤིང་རྟེན་དངས། །རྟག་བསམ་རབ་དངས་མངར་བའི་ཁྲིང་བུར་ནམ་དཔྱིད་
 ཅུ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི། །ལེགས་བཤད་འདབ་འཁུར་གྱིས་བའི་པརྫོང་སྤོང་དོན་སྤྱང་ཅི་འཕྲུལ་དངར་
 ཅན། །སྤྱི་པ་བཟང་བུང་བའི་ཉེར་ཆོར་འོས་འདེཾ་རྒྱ་ལ་ཀྱན་འདུས་ཞལ་ཡོངས་འཛིན་ཆོགས། །དགྱེས་
 བྱེད་མཚོད་པའི་ཡོན་ཏུ་འབུལ་ལོ་མཉེས་གཤིན་ཐུགས་ཀྱིས་བཞེས་སུ་གསོལ། །དཔལ་འབྱོར་ལང་
 ཆོར་ཆགས་པའི་ཐོལ་གྱིས་པན་བདེའི་སྤྱོད་ལ་ཚོལ་ཅོལ་པའི། །སྤྱིད་གསུམ་ཉམ་ངའི་བཅོན་ལས་
 འབྱོས་སྤྱད་ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་པའི་དུས། །སྤང་སྤོང་བྱང་འདུག་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་སྤྱིན་
 གྱི་ཤུགས་འཆར་ཅང་ཤེས་ན། །བཅོན་འབྱུས་ཕྱག་གིས་སྤྱར་བར་བསྐྱེལ་ནས་གཏན་བདེའི་གྲོང་
 དུ་བཞུད་པ་རིགས། བཅུད་བྱི་བཞི་སྤོང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པའི་དོན། །ཀྱན་སྤོངས་མཚན་འཛིན་ནད་
 ཀྱན་མེལ་བའི་སྤྱན། །རབ་ཞི་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་མཚོག་ལས་གཞན་
 ཡོད་མིན། །སྤྱིད་གསུམ་ཀུན་པའི་སྤྱིད་འབྱུང་བའི་སྤྱོད། །སྤོངས་ཆེན་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དུང་
 ལགས་ན། །དེ་ཡི་དམིགས་གཏད་མོག་ཤམ་བུའི་རྗེས་འབྱོར། །ལུང་རིགས་ཚད་མས་གཞིགས་
 པ་བསྐྱེལ་བུའི་ལུལ། །བསེལ་སྤོངས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱིར་འབྱུངས་གྲུས་དུས། །ལེགས་བཤད་
 འོད་རྣོན་ག་ཟེ་དྲུང་སྤོང་འབར་ངས། །ལྟ་རན་མུན་པ་མེལ་དང་ལམ་ཚོལ་གཞན། །ཟིལ་གཞོན་རྩོ་
 བཟང་སྤྱི་བའི་ཉི་མར་གྲགས། །བཤེས་གཉེན་དེད་དེལ་མཁས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །འཇམ་
 མགོན་ལེགས་བཤད་རིན་ཐང་མེད་པའི་རྟོར། །ཐོས་བསམ་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་གྲུས་མཚོད་པས།
 དཔག་དཀའི་ཐབ་གནད་དགོས་འདོད་ཆར་དུ་ལལ། །འབྱོར་དྲེན་ལལ་ཆེར་འཆད་ཅོད་ཅོལ་པའི་

ལྷགས། །མིག་ཡི་འགྱིང་ཚུ་ཁོ་ནས་བྲེལ་དུ་སངས་ན། །བདག་འདྲས་ལྷན་མེད་པའི་ལེགས་
 བཤད་སྒྲེལ། །སྤེལ་ཁུལ་དབུལ་པའི་ཆོང་ཚོང་ལྷར་གྱུར་མོད། །བཀའ་ཤིན་གཞལ་དཀའི་བཤེས་
 རྣམས་དུས་ཀྱི་མཐར། །དམ་ཚིས་སྤེལ་བའི་བཞེད་དགོངས་ཤིགས་པ་དང་། །བྱིས་འབྲུང་རྣམ་
 དཔྱད་ལྷན་འགར་ཅུང་ཟད་ཅིམ། །ཡན་འདོད་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་ངལ་བ་བྱས། །ལྷག་བསམ་
 མ་རྒྱས་མཚོ་ཆེན་ལས་འོངས་པའི། །རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་སྤེལ་ལྷན་གྱིང་རྟའི་རྒྱན། །ཀྱན་
 ཉོན་དུག་ཅན་རྟོག་པ་འབྲུད་བཞིན་དུ། །སྤྲེལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོར་འདུག་གྱུར་ཅིག །ཐབ་རྒྱས་
 ཚོས་ཀྱི་སྤིང་པོ་བསྐྱས་པའི་བཅུད། །དགེ་ལྷན་རིང་ལུགས་བཤད་སྤྱོད་བྱ་བའི་སྒྲིལ། །འཛིན་སྤྱིང་
 སྤེལ་བའི་བུ་ལྷན་འཛིན་དུལ་སྤེད་གངས། །འཕེལ་བའི་ཤིགས་ལྷན་དགའ་བཅུམས་སྤྱིང་ཤོག །འཁོར་
 བ་ལྷགས་བསྐྱེགས་འབར་བའི་བཅོན་ཁང་དུ། །རྒྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་མེ་ཕྱེས་བར་མེད་པར། །གདུང་
 བཡིད་ཀྱི་བྱར་རྒྱར་ཆེས་རྒྱབ་པའི། །དེས་འབྲུང་བསམ་པས་ཐར་ལམ་བརྟེན་རྒྱས་ཤོག །རྣམ་
 མཁའི་མཐམ་གདུགས་ཉམ་ཐག་རྒྱད་ལྟའི་འགྲོ། །སྤྱིད་པར་ལས་ཉོན་སྤྱོད་གིས་དམ་བཅེངས་པ།
 དཔྱེལ་འདོད་བྱམས་བཅེའི་བྱམས་ཀྱིས་ཉེར་དྲངས་པའི། །བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སེམས་མཚོག་
 འབྱོངས་པར་ཤོག །འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་སྤྱོད་མའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ། །ཉམས་བརྒྱར་རྫོས་པའི་
 ལྷད་མོ་སྤེལ་པ་ལྷར། །སྤང་ཡང་བདེན་པར་བཞག་བཟོད་ཅང་མེད་པའི། །བཞིན་བྱལ་དོན་གྱི་
 གཤེས་ལུགས་ཤིགས་པར་ཤོག །དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤེལ་བཅས་ཀྱིས། །གཞན་
 ཡན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་དུ། །མཛད་པ་ཀུན་དང་རྒྱབས་ཆེན་རྒྱོན་པའི་ཁྱུར། །མཐའ་
 དག་སྤིང་སྤྱོདས་ལྷག་པར་ལོན་རྒྱས་ཤོག །མཐོ་རིས་ལོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མཛོས་པའི་དལ་འབྱོར་
 ཉོན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་ཆོ། །ལུང་ཤིགས་ཚོས་ཀྱི་གན་མཛོད་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་
 བཟུང་ནས། །ཉམ་ངའི་སྤྱིད་པར་འབྲམས་པའི་འབྲོ་རྣམས་གཏན་བདེའི་མ་ལ་འཛིན་མཁས་པའི།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་གཞིགས་སྡོམ་པ་བཅུ་ལྔ་ཡི་ཤེས་རྒྱ་ན་མེད་པ་མངོན་ཕྱེད་ཤོག། འདུས་གྲ་ཆེ་རྣམས་
 རྩེ་སྤྱོད་དགོངས་དོན་གྱུར་རིགས་དབྱུངས་སུ་ལེན་པས་བྱེད། མང་ཐོས་བསམ་གཏན་སྤྱོད་པའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཐ་གྲུབ། རྩེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཁབས་པད་བརྟེན་ཆགས་
 བཤད་སྐབས་ཀྱི་གསུངས་དཀར་དགུང་དུ་འདེགས། འདེགས་ཤིང་སྤྱོད་པས་བཅས་ཀྱི་ཁྱེད་དགོངས་
 རྩེ་ཀྱའི་གསོམ་སུ་གྲུབ་གྱུར་ཅིག། འཛིན་དེན་ཡངས་པའི་རྒྱ་ལ་ཁམས་ཀྱི་དུ་བདེ་འབྱོར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཐད་མི་ཤེས། རྒྱ་ལ་སྤྱོད་འབངས་བཅས་དད་པས་རྒྱུད་ཕུག་གཏན་གྱི་སོན་མ་སྐབས་ལ་བཙོན།
 ལྷ་ངན་ལོག་པའི་མིང་ཡང་མི་གསལ་དག་བཅུ་ལྔ་ལ་མ་བཟང་མཆོག་དུ་གསལ། སྤྱིད་ཞིབ་དག་ལོགས་
 འདོད་ཀྱའི་ཆར་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་རེ་བ་ཀྱན་སྦྱོང་ཤོག། ། ཅེས་སྐད་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀར་གནས་
 རྣམས་བཤེད་བྱུང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཐབས་སྤང་བའི་སྤྱོད་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདིན། ལུ་མོ་ལྷེ་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོའི་
 དགོངས་དོན་དངོས་སྡོམ་གྱི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་གནས་དྲིང་མི་འཛིན་པའི་མཁྱེན་རབ་གྱི་དབང་ཕུག་
 ཡོངས་གྱི་དག་པའི་བཤེས་གཞིན་ཆེན་པོ་པག་འདྲིན་མཉམ་མེད་སངས་རྒྱལ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོའི་
 བྱུང་དུ་སྐད་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་། ཅེ་འཇུག་གི་ཁྲིཀ་ཆེན། ལོགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ཞིགས་ཤེས་གསུང་པལ་
 ཆེར་དང་། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ཆེ་ཆུང་། ཆོས་ཤེད་པལ་ལྷན་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་ཞིགས་ཀྱང་བསྐྱེགས་
 རྣམ་རེས་མཐུབ་བྱིད་དང་། རེས་འབེལ་གཏམ་སྟེང་མོའི་རྒྱལ་དུ་མཛོམས་སྐབས་དྲིགས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དྲན་
 མཆོག་ལོང་འགའ་བྱུང་བུས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡིག་པར་འགོད་དགོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནན། དག་བཤེས་ཆེན་པོ་རང་
 ཉིད་རྣམ་ཡང་ཡང་ལུ་ལ་བསྐྱོག་མ་རྣམ་པར། མེ་བྱ་ལོར་དབྱ་ཆུགས་ཅམ་བུས་ནམ་རིས་པར་བྲིས་པས་
 མག་དགུན་དགག་བྱ་བྱལ་ཆེ་བའི་མཐུག་ལེའི་བར་གྱུབ་ཀྱང་བར་ཆད་གྱི་མཆན་མ་དུ་མའི་དབང་གིས་
 རིས་འགྲུངས་སུ་མོང་ག། ཉེ་ཆར་བྱུང་བུགས་བཤུན་འཁྱེད་དཔུང་གཞིན་སྤྱོད་སྦྱོར་མཆོག་སྐལ་རིན་པོ་
 ཆེ་སྦྱོབ་ཐང་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བྲིས་སྤྱོད་མཆོད་དང་། རྩེ་ཀྱའི་རྣམ་འདྲན་ཆེན་པོ་ལུ་མོ་མཆོག་སྐལ་རིན་པོ་
 པོ་ཆེད་ཀྱི་འདུན་བཤུན་འཛིན་ནོར་བུ། ཆད་རུ་ཉོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྐལ་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པ་འག་དབང་

ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཚོ་མོགས་དཔལ་པའི་སྐྱེས་མཚོ་གདུ་མ་དང་། བཟུང་པའི་གསལ་ལྟེན་པའི་ཡངས་
 མཁའ་རྒྱ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བཟུང་འཛིན་ནོར་བུ་དང་། ཀུན་གྱི་མ་སྐྱེས་མ་དཔལ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་དབང་
 བཟུང་དཔལ་མོགས་རྒྱ་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱིན་གཅིག་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་།
 ལྷན་པར་གཞུང་བཟུང་བའི་དབང་ལུག་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་མཚོ་མོགས་པལ་ལ་ནན་ཡང་ཡང་མཛད་པའི་ངོར་།
 ལུང་བཟུང་ཡོངས་ལུ་རྟོགས་པའི་མངའ་བ་དང་། དེས་པ་དོན་གྱི་དགོ་པའི་བསེམ་གཏེན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གསུམ་
 ན་འགྲན་གྱི་དོ་རྒྱལ་དཔེན་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དུ་བཟུང་པའི་པལ་ལ་རྟོན་ལས་གཞུང་ལུགས་མི་
 ཉུང་ཅམ་ན་པའི་ལས་དུ་བུང་བ། མང་པོས་བསམ་མཁན་པ་རྣམས་ཚུལ་འཚོས་པའི་གྱིན་པ་དགོ་པའི་དུན་བཟུང་
 འཛིན་ཀྱི་མཚོ་མོགས་འཛིན་པའི་ལུགས་པལ་དང་རྒྱ་མའི་གསུང་རྒྱུ་མ་གཞིར་བཟུང་། རང་རྒྱུ་མ་གཞི་ལྟོབས་
 ཀྱི་དབྱེད་པས་བྱུར་བཟུང་དེ། ཞི་བ་ཞེས་པས་མོ་བྱའི་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་
 ཀྱི་གཞུག་ལག་ཁང་དུ་རྟོགས་པར་བྱུར་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཨ་རི་ག་རི་ཁྲོད་པ་བྱམས་པ་ཀྱི་མཚོ་དང་། གསེར་
 ལག་བྱ་བཏང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཚོ་གཏིས་ཀྱིས་རེས་མོས་ལུ་བཀྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་སྐྱེས་པཅམ་རྒྱལ་པའི་
 འཛིན་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུར་དུ་བྱུང་པར་བྱུར་ཅིག། ॥

ཀྱུ་ལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་གྱི་འགྲེལ་པ་གཞུང་དང་གདམས་ངག་བྱང་འཇུག་

བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན།

མཚན་པར་བཞེད་པ་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡༧། རྩིང་སྤྲོལ་སྤྲོལ་ཆེན་པོས་མཁའ་ཁྱབ་འབྲུག་པ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བཀྲི་བའི་ཁྱར་ཁྱིར་
ནས། །ཀོ་འཕང་ཆེན་པོར་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་བའི། །དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་ལ་
འདུད། །དྲག་ཏུ་བྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་ལྷན་རལ་གྱིས། །འབྲུ་ལ་གཟིགས་པའི་དམ་བཅའ་མི་འདོར་
བའི། །འཕགས་པ་མཚོག་དེའི་རྣམ་རིལ་ཆོས་གྱི་མེ། །ཀྱུ་ལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་གུས་
ཕྱག་འཚལ། །ཀྱུ་ལ་དང་ཀྱུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་མེ་སྤྲོད་ཀུན། །གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་
བའི་འཇུག་འོགས་མཚོག །བདེ་ནས་བདེ་བར་བཞུད་པའི་ལམ་བཟང་དེའི། །ལག་ལེན་ལག་ཏུ་
བསྐྱར་ཚུལ་འདི་ན་འཆད། །

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།

གཅིག །མཚན་པར་བཞེད་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡༩ །མཚན་པར་བཞེད་པ།

དེ་ལ་ཀྱུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཀྱུ་ལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་འདི་འཆད་
པ་ལག་སྤྲུལ། །མཚན་པར་བཞེད་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བཙུམ་བྱ་བསྐྱན་བཅོས་གྱི་རང་
བཞིན། །མཇུག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའི། །དང་པོ་གཉིས། མཚན་པར་བཞེད་པ། ཚུམ་པར་དམ་

བཅའ་པོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་གད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་མོ་ལོ་གི་ལྷ་རྒྱལ། ཞེས་
གསུངས། །དོན་ནི། འདིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ལ་ཕུག་འཆ་ལ་ལོ། ཞེས་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅ
བ་ལས།

གང་གིས་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་། །

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་བཅོན་མཛད་པའི། །

སྒྲ་མ་མཆོག་དང་ཕུན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ། །

རྟག་དུ་སྒྲིག་སུམ་གུས་པས་ཕུག་འཆ་ལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མཆོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཤེས་བའི་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་འོང་རྟག་ཆད་
ཡོད་མེད་གཅིག་ཐ་དད་མོགས་སྒྲིས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་གང་དུའང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་
དེ་ཁོན་ཅིད་ཇི་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཀྱང་། བཅོ་བ་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མཐའ་
གཅིག་དུ་བཅོན་པར་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཆོག་རང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲིན་པ་པོ་དང་། སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་པ་ཕུན་རས་གཟིགས་ཞེས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་མི་ཐུད་པ་དེ་ལ། དུས་རྟག་དུ་སྒྲིག་སུམ་གུས་པས་བདུད་དེ་ཕུག་
འཆ་ལ་ལོ། ཞེས་པོ། །

༡༥ ཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

མན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །

དམ་ཆོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་རྟེན་ཡང་ནི། །

དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས། །

ཚུལ་སོགས་ནས་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན།

༡༥ རྒྱུ་འབྱེད་པ་ལྟར་ཚུལ་

གཉིས་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྱེད་པ་ལྟར་ཚུལ། དངོས་གཞི་
སྟེན་པ་གསུམ་གྱི་ལས་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས།

༡༦ དལ་འབྱུར་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ།

དང་པོ་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་འབྱུར་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

དལ་འབྱུར་གྱི་ཆེན་ཆེད་དཀའ་འཛོལ་དུས་འདིར། །

བདག་གཞན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །

རྟེན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པ་ནི། །

ཉན་མེས་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་ལས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མིའོས་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་མ་སྟེན་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་
སྐུ་པའི་མཐུན་ཆེན་རང་དོས་ནས་ཆང་བའི་རང་འབྱུར་ལྟ་དང་། གཞན་དོས་ནས་ཆང་བའི་གཞན་
འབྱུར་ལྟ་ལྟེ་འབྱུར་བ་བརྒྱ་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་གྱི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འདི། དེ་གྲངས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་
ནས་རྟེན་དཀའ་འཛིང་། རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་གང་བསྐྱལ་བྱུང་སྐུ་
རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་དོན་མེད་དང་དོན་རྒྱུད་གི་སྒྲིན་སྐུ་རྟེན་སྐུ་མི་གཏོང་བར་བདག་གཞན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་རྟེན་དུ། རྟེན་དང་མཚན་མའི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ཐད་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་ཉལ་དུ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཞི་ཉི་ཤུ་དྲུག་དམས་པ་ཟབ་མོ་ཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་རིགས་པ་རྣམས་པ་བཞིའི་
 སྒྲིན་ས་བརྟགས་ཤིང་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་པ་ནི་ཚུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་
 དལ་འཕྱོར་ལ་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིང་པོ་བཞི་དང་
 པ་ལས། མིར་གྱུར་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་འདྲ་
 རྟེན་པར་དགའ། ཞེས་སྟགས་དང་། སྤྱིད་འཕྱག་ལས། དལ་འཕྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་
 དགའ། །སྤྱིས་བྱའི་དོན་སྤྱོད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། ཞེས་དང་། མི་ཡི་གྱ་ལ་རྟེན་ནས་ནི། །རྟུག་
 བསྐྱལ་ཚུ་བོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དགའ་བས་མི་
 དབང་གིས། །དམ་ཚེས་གྱུད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་
 དོན་ལྟར། །འདིར་ཡང་། དལ་འཕྱོར་ཞེས་པས་དལ་འཕྱོར་རང་གི་དོ་བོ་བཞུན་ལ། གུ་ཆེན་
 ཞེས་དང་། འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་དལ་འཕྱོར་དོན་ཆེ་བར་བཞུན་
 ཏེ། །སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པའི་དོན། །མཛོད་མཐོ་ལྷ་མི་ངེས་ལེགས་ཐར་པ། ངེས་ལེགས་མཚོག་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་རྟེན་འདིས་སྤྱོད་རུས་པ་ལོ། །རྟེན་དགའ་ཞེས་པས་དཔེ་གྲངས་
 ཚུ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་རྟེན་དགའ་བར་བཞུན་ལ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནི། ཉན་
 སེམས་སྒྲིན་པ། ཞེས་པས་རྟེན་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་པ་བཞུན་ནོ། །ད་
 རེས་མ་འབད་ན་ཕྱིན་ས་རྟེན་འདི་འདྲ་འཐོབ་དགའ་བ་ནི་རྩ་ཆོག་གིས་མ་བཞིན་ཡང་། སྤྱིད་འཕྱག་
 ལས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། ཞེས་སྟགས་དང་། གུ་འདི་ཕྱིན་ས་རྟེན་དགའ་
 བས། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མཉམ་མེད་དོ་བོ་ཆེན་པོ་ཡམ་ཏི་གས། །དལ་འཕྱོར་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་རྟེན་གྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་
 བས། །སྤྱོད་ལ་འབད་པས་དོན་ཡོད་ཏེ། །ཞེས་དང་། འཕྲུམ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། ཉིན་དལ་འཕྱོར་

ལེན་པ་བཏབ་པོ།

༡༩ བཡུལ་སྤྱོད་པ།

གཉིས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་མ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ནི། ཅ་བ་ལས།

གཉིན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་ཚུ་ཁྱར་གཡོ། །

དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ཁྱར་འབར། །

སྤང་དོར་བཅེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཅན། །

མ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ལྟས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆོས་སྐབ་པའི་ཆེ་རང་གི་མ་ཡུལ་དུ་གནས་ན། ཡན་ཚུན་བཙེ་གདུང་ཆེ་
པའི་མ་མ་དང་། ཡིད་བཅུགས་པའི་མངའ་བཤེས་མོགས་གཉིན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་
པའི་ཚུན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཚུ་ཁྱར་གཡོ་ཞིང་། ཡན་ཚུན་མེས་མ་མི་
དགའ་བའི་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གནས་གྱི་ཚུད་ཀྱི་དགོ་ཆོགས་སྒྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཞེ་
སྤང་མེ་ཁྱར་འབར་བ་སྐྱེ་བ་དང་། སྤང་བྱ་དགོ་བ་དང་། སྤང་བྱ་མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་དོར་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བྱན་ཤེས་ཉམས་ཤིང་བཅེད་པར་བྱེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཚུགས་ཅན་
ཁྱ་བྱ་ཚུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མོགས་སྦྱོན་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཚུལ་ལྟས་
ནམས་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་གི་ཅ་བ་ཡུལ་ངན་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་
ཁྱག་བསམ་བསྐྱར་བ་ལས། གང་ན་སྤྱོད་པ་འཇུག་ཅོད་པ་ཡོད་པ་ལས། དཔག་ཆད་བཟུ་ཡི་མ་རོལ་
འགྲོ་བ་མཆོག་ །གང་ན་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཏུ། །ཡུད་ཅམ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤིང་འདུག་མི་
བྱ། །ཞེས་ཆགས་སྤང་དང་། སྤྱོད་པ་འཇུག་ཅོད་མོགས་ཉེས་པའི་འབྲུང་གནས་མ་ཡུལ་ཁྱ་
བྱར་གནས་ན་མེས་མ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྤང་ནས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པས་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་

ལ། རྒྱུད་པར་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་
 གཞི་ཉི་དུ་མོགས་དང་། ཞེ་སྤང་སྐྱེ་ཡུལ་གྱི་དག་མོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སྤོན་པའི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་དོན་དུ་སྤྲོས་པ་འདི་འབྱུང་བས། བྱེད་ལ་ཞིང་མེད་
 ཞིང་ལས་ཚོང་བྱ་མེད། བྱེད་ལ་རུང་མ་བྱ་དང་བྱ་མེད། བྱིས་དང་གཉིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོད་
 མཁྱེན། བྲན་པོ་བྲན་མོ་མེད་ཅིང་དབང་ཕུག་མེད། རབ་རྒྱ་བྱུང་ནས་ཚོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག ཁྱེས་
 གསུངས། རྟེན་བཞེན་དུ་ཉི་དུ་མོགས་སྤྱིང་དགོས་ཚུལ། སྤྱིང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་སུ་ཞིག་
 མི་རྟག་ལ། ཞེས་མོགས་གསུངས། སྐྱེས་རབས་ལས། གལ་ཏེ་ཚོས་བྱེད་བྱིས་ཀྱི་སོན་མ་འཚོར།
 བྱིས་ལ་ཕྱོགས་ན་ཚོས་ཀྱང་གལ་འགྲུབ། ཁྱེས་པ་མོགས་བྱིས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་
 ཕན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་སོ། རྟེས་ན་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ ཡུལ་དང་། གཉིན་དང་། གནས་
 དང་། འཚོ་བ་མོགས་གང་ལའང་བདག་གིར་གཟུང་བ་མེད་པ་བྱ་དང་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་
 ཏེ། རྒྱ་བ་སྤོན་མེར། གང་ལ་རྟག་རྒྱ་བདག་གིར་བྱེད་པ་མེད། གང་ལ་ཡོངས་འཛིན་ན་མ་པ་
 ཀྱན་རྒྱ་མེད། འཕེ་རུ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཉེན་འདིར་གནས་པ། དེ་དག་ནས་མཁའ་ལ་ནི་རྒྱུང་ལྟར་རྒྱ།
 ཞེས་སོ། ཡུལ་སྤངས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་ན་ཚོས་དང་འགལ་
 ལོ། གཞན་ཡང་རྗེ་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས། ཡུལ་བདུད་ཀྱི་བཙོན་ཁང་སྐྱེལ། མི་ཚོས་ལས་ཀྱི་
 འཚིང་ཐག་ཚོད། མཇའ་བའི་བཤེས་དང་སྤང་བའི་དག། ལས་ངན་ཆགས་སྤང་ཡུལ་ལ་བྱོས།
 ཞེས་དང་། མམས་ལ་གཞོད་པའི་ཡུལ་དང་ཐག་བཟིང་རྟག་རྒྱ་དགོ་བ་འཕེལ་སར་སྤྱོད། ཁྱེས་
 དང་། འཕྲོམ་གྱིས་ཀྱང་། ཡུལ་ངན་སྤུག་གི་འཁོར་བ་ལེགས་པར་ཚོད། ཁྱེས་དང་། གནས་
 ཆགས་སྤང་མེད་པ་རབ་རྒྱ་བཟེན། ཞེས་གསུངས། དུང་བས། སྐྱེས་པའི་ཡུལ་སྤང་ཉི་དུ་ཐག་
 བཟིང་། ཞེས་མོགས་དང་། ཉི་རྒྱ་བཞེན་དུ་ཀྱན་རྒྱ་རྒྱ། གནས་གཅིག་མི་བརྒྱང་མ་གཅིག་

མི་བཟང་། །ཅེས་སྟགས་གསུང་སྒྲིམ་ལས་ཕྱང་བཤང་། རྒྱུས་པའི་ཡུལ་སྤང་། ཉེ་དུ་དང་འབྲེལ་
བགའོད། མ་བཟླས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱིང་བགསུམ་པོ་རྒྱུང་བའི་བཀའ་སྒྲིལ་ཡིན་པ་ལ་བྱིས་ཀྱི་
མི་ཀུན་གྱིས་དཀའ་བ་ཕྱང་གསུངས། ཁ་རག་པས། ཆོས་གསུམ་སྤྱིང་བ་ལ། རྒྱུས་པའི་ཡུལ་
སྤྱིང་། །ཁྱིམ་དང་ཐབ་སྤྱིང་། ལས་དང་བྱ་བ་སྤྱིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱས་
པའི་དཀྱིལ། ཉེས་པའི་འཕྱང་གནས་ཡུལ་ལ་ཞེན་སྤངས་ནས། དགེ་བ་འཕེལ་བའི་གནས་སུ་
སྤྱིང་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་སྤྱིང་བའི་ཡུལ་སྤྱིང་དགོས་ཚུལ་
སྤྱིང་འཇུག་དང་མནའ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ལེན་ལའང་ཐེབས་པར་མཛད་དོ།

༡༥ དཔེན་པ་བཞེན་པ།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏྲན་གྱི་འཕྱང་གནས་དཔེན་པ་བཞེན་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འབྲིབ། །

ནམ་གཡེང་མེད་པས་དགེ་སྤྱོད་ངང་གིས་འཕེལ། །

རིག་པ་དངས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྤྱེས། །

དཔེན་པ་བཞེན་པ་རྒྱལ་སྤྱས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་ལྟ་བུའི་གནས་ངན་པ་སྤངས་ནས་དཔེན་པ་བཞེན་དགོས་
ཏེ། །དེ་བཞེན་པས་ཆགས་སྤང་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་རིམ་གྱིས་འབྲིབ་ཅིང་རྗེ་རྒྱུང་དུ་འགྲོ་
བས་ཚུལ་བྱིམས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་ཉེ་དུ་དང་མཛའ་བཤེས་སྟགས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
དུ་ཆོང་དང་ཞིང་ལས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་འཛིད་དང་ནམ་གཡེང་གི་སྤྱོད་མེད་པས་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པའི་དྲིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་སྟགས་སྟགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་ངང་གིས་འཕེལ་

བདང་། མེས་མ་གནས་ཐོབ་པས་རྩོ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་། རིག་པ་དང་ས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པས་ངེས་ཤེས་སྟེ་བས་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་
 ལེན་པེལ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་དཔེན་པ་བརྟེན་པ་ནི་ཀྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་
 པར་གྱུར་པའི་དཔེན་པ་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡོན་ཏན་ཞེས་པོ། །གཞན་ཡང་མདོ་རྩི་ཀྱན་ལས།
 རྩོ་ལྷན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། མ་བཟང་བདང་གྲོགས་
 བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཞེས་བསྟོད་སྤྱོད་སོགས་རྟེན་སྤྱོད་ཆོས་
 ཀྱན་སོགས་མེད་པས་གནས་བཟང་བ། མ་ཚུ་སོགས་ཀྱིས་ནད་མི་སྟེད་པས་ས་བཟང་བ། ཆོས་
 མཐུན་གྱི་གྲོགས་བཟང་ཡོད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པའི་གནས་སུ་རྩོད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། མཐུན་པར་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། རྩོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྟོ་
 བྱས་ཏེ། དཔེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་སྟེད། །ཅོད་དང་ཅོན་མོངས་ཀྱིས་རྩོད་པའི། །ཞི་བའི་གནས་
 ཀྱི་ནག་དག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་འདུ་འཇོ་དང་རྣམ་གཡོང་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྟོ་བ་བསྟེད་ནས་དེ་
 དག་ལས་ཀྱང་རིང་དུ་བསྐྱང་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དཔེན་པར་ཆོས་སྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་
 ལ། །ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམས་བྱས་ནས། རྣམ་
 ཅོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱས་སྟེ་རྩོད་དང་བདག་
 གཞན་བརྩེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་
 རྩོན་དང་དྲག་གྱལ་ཅན་གྱིས་ཁུམ་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་དཔེན་པར་གནས་ཆོད་གེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་
 བཅོན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དཔེན་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། །རྩ་བ་སྒྲིན་མེ་ལས། དགོན་
 པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནི། །དེ་ནི་དག་ཏུ་འདུས་བྱས་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་

ཅི་ལ་འང་འདོད་པ་མེད། །ཟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཡན་ཡོན་
 མང་དུ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐོས། བཞན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འདྲེ་གཞོད་པས་དཔེན་
 པའི་ནགས་ཁྲོད་བསྐྱེད། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་
 ལ། །ཡང་། འཁོར་གཡོག་བསྐྱེད་པའི་དུས་མ་ཡིན། །དཔེན་པ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། །དཔེན་པར་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་དང་འདོད་པ་སྤངས་ཤིང་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་
 ཏེ་འཆི་ཆེ་འགྱོད་པ་མེད་པ་བྱ་དགོས་གསུངས་ལ། འབྲོམ་གྱིས་ཀྱང་། ད་ལྟ་སྤྲིགས་མའི་དུས་
 ལུ་སོ་སོ་སྐྱོ་བོས་དཔེན་པར་བྱས་སྤྲོད་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོག་མས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
 སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་ཡན་གདགས་པའི་དུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ལས་དཔེན་པར་
 གནས་པ་ནི་ཏིང་ཏེ་འདྲིན་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན། །ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 སྤྲུལ་བྱུར་བས། དགེ་སྤྲིག་ལ་སྤང་སྤང་ལེགས་པར་བྱེད་པ་དཔེན་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་བ་བསྐྱུངས་ན་
 འགྲུབ་ཅེས་དང་། དགེ་བཤེས་རྣམ་འབར་བས། རང་གི་སྒྲོ་མ་འབྲོངས་ན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 རྟག་མི་ཐུབ་པས་དཔེན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོད་ས། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྲུལ་
 པ་ཏིད་གྱིས། དེ་ཕྱིར་དགྲ་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་མཛའ་བཤེས་ཀྱི། །ཞེན་པ་སྤངས་ནས་དཔེན་པའི་
 གནས་མཆོག་དུ། །མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྟག་
 ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུག་ལེན་ལ་བཏབ་པོ། །

༩། ཆེ་འདི་སྒྲོས་གཏོང་བ།

བཞི་པ་མི་རྟག་པ་དྲན་པས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་གཏོང་བ་ནི། ཅ་བ་ལས།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ། །

འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྣམས་ཤུལ་དུ་ལུས། །

ལུས་ཀྱི་མཁྱེན་ཁང་ནས་ཤེས་མཁྱེན་པོས་པོར། །

ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ཐུག་སྤྱད་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེས་ནས་མ་གཏིག་བར་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་པོར་འགྲོགས་པའི་པ་མ་སོགས་
གཉེན་དང་། མཛེས་བཤེས་ཀྱི་གྲོགས་སོགས་ཅི་ཅམ་ཡིད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གིས་རང་
འདོར་བའམ། །རང་གིས་དེ་དག་དོར་ནས་སོ་སོར་འབྲལ་བར་ངེས་ཤིང་སྤྲིན་སྤྲིན་སོགས་ལ་མ་
འཛེམས་པར་ཆོགས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་སྤྲིན་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་ཆེ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཁྲེར་དུ་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲོས་མི་ཐོང་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤུལ་
དུ་ལུས་ནས་མར་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་དུ་མ་ཟད་ལྟན་ཅིག་སྤྲིན་པ་
ག་རུས་ཆོགས་ཤིང་འབྲལ་བའི་ལུས་ཀྱི་མཁྱེན་ཁང་ནི་ད་ནས་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་པོས་པོར་ནས་ཐུས་མེད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཅིག་པུ་གྲོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནམས་ལ་བསམས་ཏེ། ད་ལྟ་ནས་མཛོག་ཅུང་
ལ་ཉེས་དམིགས་མང་བའི་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱང་ཞིང་ལས་སོ་ནམ་སོགས་ཐམས་
ཅད་སྒྲོས་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་ཡན་ཆད་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོབ་སྦྱང་ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐུག་སྤྱད་ནམས་
ཀྱིས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་གཏོང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། སྤྱིད་
གསུམ་མི་དྲག་སྒྲོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་འཆི་གར་ལ་བཞུ་དང་མཚུངས། །ཞེས་
སོགས་ལྟར་དཔེ་དུ་མའི་སྒྲོན་སྤྲིན་ཕྱི་ནང་སྦྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མི་དྲག་པར་བསྐྱན་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་སྤྲིན་རབས་ལས། དང་པོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས། །དེ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་འཛིག་དེན་
འདི་དག་ནི། ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལམ་གཞན་མ་གོ་ལ་བར། །འཆི་བདག་དུང་དུ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འགྲོ།
ཞེས་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་རྒྱ་པས་བཤོར་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐོག་མར་
སྤྲིན་ཆད་ཐམས་ཅད་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་འཆི་བ་དྲན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་སྒྲོམ་

ལུ་ཡ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་འདིར་རྩ་བ་གསུམ་། ལུ་མཚན་དགུ། ཐག་གཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
 ནས་བསྒྲིམས་པ་ལ། རྩ་བ་གསུམ་ནི། དེས་པར་འཆི་བ། ནམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་ཆེ་ཆོས་མིན་
 ཅིས་ཀྱང་མི་ཡན་པ་བསམ་པ་ལོ། དེའི་དང་པོ་ལ་འང་། ལྷར་མ་གྱི་བ་ལུས་པ་མེད་པ། ལུས་འདུས་
 ལུས་ཡིན་པ། ཆེ་སྒྲད་ཅིག་གིས་འཛད་པ་རྗེ་ལུ་མཚན་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ལ་འང་། ཆེ་ལ་
 དེས་པ་མེད་པ། ལུས་ལ་རྗེར་པོ་མེད་པ། འཆི་བའི་རྗེན་མང་པ་རྗེ་ལུ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པ། གསུམ་
 པ་ལ་འང་། གཉིན་གཤེས་ཀྱིས་མི་ཡན། ཐམས་དང་ནོར་གྱིས་མི་ཡན། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་
 ཡན་པ་རྗེ་ལུ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་འཆི་བ་སྟགས་གྲུབ་པོ། འདི་དག་མི་སྤོར་ལུས་
 པར་མ་སྒྲིམ་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་རྩ་ཆེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལོ། །དེས་ན་དེས་པར་འཆི་
 བས་འཆི་ཁར་ཡན་དེས་ཀྱི་ཆོས་སྤུབ་དགོས་པར་ཐག་གཅད། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་ཆོས་ད་ལྟ་
 ནམ་སྤུབ་དགོས་པར་ཐག་གཅད། སྤྱད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་པོར་ཉེ་ཆ་དགོས་པར། ཞེས་
 སྟགས་འཆི་བ་མ་བསྒྲིམས་པའི་ཉེས་པ་དང་། མདོ་ལས། རིང་ཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲིན་
 ཀྱི་ལོག་མཚན་གོ། ཞེས་སྟགས་ལྟར་དེ་བསྒྲིམས་པའི་ཡན་པོ་ན་ཡང་མང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆེ་པ་དེའི་
 ལྷང་གསལ་དང་འདྲེས་ན་དགེ་བ་གང་ལུས་གསུགས་བརྒན་ཅམ་ལས་ལྷ་ཆོས་ནམ་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་
 དེར་མ་འདྲེས་པ་དགོས་ལ། ཆེ་པ་དེའི་ལྷང་གསལ་གཅོད་པའི་དངོས་ལུ་ལུན་མིན་ནི་འཆི་བ་སྒྲིམ་
 པ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་ཇི་པོས། ཐམས་ཅད་པོར་ནས་འགྲོ་བས་ཅིས་ཀྱང་
 ལྷར་མེད་གང་ལ་འང་ཞེན་མེད་ཀྱིས། ཞེས་དང་། འབྲུམ་གྱིས་ཀྱང་། ཆེ་མིན་ག་བར་ལྷང་མཚན་ས་
 ཀྱི་སྒྲིག་དང་འདྲ། ཁོ་སྤྱོད་ཅམ་ཉིད་ནམ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། ཞེས་སྟགས་དང་། ཆེ་
 སྒྲིམ་མ་ཐོང་ན་ཅི་ལུས་ཆོས་སུ་མ་མོང་རྗེ་འདི་གཉིན་ཆོས་བརྒྱད་ལས་མ་འདས་ལ། ཆེ་འདི་སྒྲིམ་
 ཐོང་ས་ན་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པར་ཐར་བའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལེར་བའི་

ལང་བཙུན་གྱིས། ཆེ་འདི་འདོད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་གཞིན་པོ་དུས་ཀུན་དུ་མི་དྲག་པ་སྒྲིམ་པ་ག་ལ་ཆེ།
 ལྟ་དྲོ་མི་དྲག་པ་མ་སྒྲིམ་ན་ཉི་མ་ཕྱེད་ན་ཆེ་འདི་པར་ཆ། ཉི་མ་ཕྱེད་ལ་མ་སྒྲིམ་ན་དགོང་མི་ཆེ་འདི་
 པར་ཆ། ཆེ་འདི་པར་མིང་ན་ཅི་ཕྱམ་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ། ཞེས་དང་། ལྷན་ལྟ་བུས། ད་ནང་མ་མེ་
 དྲག་པ་ལྷན་རེ་མ་བསྒྲིམ་མ་ན་དེ་འདི་མིང་ཆེ་འདི་པར་འགྲོ་གསུངས། ཁ་རག་པས། མི་འཆེ་
 སྤྲོད་པའི་མ་སྤྲོག་མ་མེད། །འཆི་རེས་དེ་ཡང་ལྷུ་ར་དུ་འཆི། འཆི་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཡན་གྱིས། །ལོང་
 མེད་ཀྱང་ལ་བསྒྲིམ་ཅི་ལོ། ཞེས་དང་། དྲག་ཀྱང་པས། ཆེ་འདིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པས་འབད་
 ཅུ་ལ་མི་སྤྲོད་ཕྱམ་ཀྱང་འཆི་པའི་ནང་མ་པར་སྒྲིམ་མོ་ལག་པ་སྤྲོད་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་
 ན་འཆི་བ་ལྷས་སུ་བཙུག་ལ་ཆེ་འདིས་ན་མ་རྟོག་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམས་ཤིག་ཕྱེད་དགོས་གསུངས།
 ཀ་མ་པས། ད་ལྟ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་ཀར་མ་འཆེར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ།
 འོ་སྤྲོད་པའི་ལས་བསྒྲིག་ན་མ་ད་ལྟ་མི་འཇིགས། འཆི་ཀར་བྱང་ལ་མེན་མོ་འདེབས་གསུངས། རྟེན་
 ལུ་བས། འཆི་བ་རེས་དྲན་ཀྱང་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་གཅིག །ཆེ་སྒྲིམ་ཐོངས་པ་དང་གཉིས། ཆོས་
 ཕྱེད་པ་དང་གསུམ་མགོ་མཉམ། མི་འཆི་སྐྱམ་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ཤི་ལྷུ་ར་འབམ་པ། རྟེན་པ་
 ཕྱེད་པ་གསུམ་མགོ་མཉམ་དུ་འོང་གསུངས་དེ་འཆི་བ་བསྒྲིམས་མ་བསྒྲིམས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་དང་ཉེས་
 པའོ། །ཡང་མི་དྲག་པ་དྲན་པས་དང་པོ་ཆོས་ལ་འདུག་པའི་ཀྱུ་ཕྱེད། བར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
 གྲོགས་ཕྱེད། ཐ་མ་འོད་གསལ་ཆོས་སུ་འཐོབ་པའི་གྲོགས་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ག་ལ་ཆེ་ཞིང་དམ་པ་
 དུ་མམ་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། གནན་ཡང་ཀྱལ་ལྷས་པ་ཉིད་གྱིས། མི་དྲག་པ་བཙོན་མིན་
 ཞིག་སྒྲིམ་ན་ཆོས་མིན་ཅིས་ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་ཕྱེད་པ་ཞིག་འོང་བར་འདུག་སྟེ། འདི་འོ་སྤྲོད་པ་ན་མ་
 དག་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་པའང་རེ་རེ་ཅམ་དུ་འདུག །ཅིས་དང་། འཆི་བར་རེས་མིན་མ་འཆི་རེས་པ་
 མེད། འཆི་ཆེ་རེས་པར་ཡན་པ་དམ་ཆོས་ཡིན། ཞེས་སྟགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་

ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་མཛད་དོ།

༡༥ གྲོགས་ངན་སྤྱོད་པ།

ཁྱེ་པ་འགལ་ཆེན་གྲོགས་ངན་སྤྱོད་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་།

ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།

བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པར་སྐྱར་བྱེད་པའི།

གྲོགས་ངན་སྤྱོད་པ་ཀྱལ་སྤྱུལ་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤེས་གྲོགས་གང་དག་དང་འགྲོགས་པར་བྱས་ན་ཐར་བའི་སྤྱི་ཅ་གཙོ་བོ་
པར་བྱེད་པའི་ཆོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སྤྱོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐར་པ་བསྐྱབ་པའི་ཀྱའི་
གཙོ་བོ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་སྤྱོད་པ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་ཉམས་
པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་
དཀར་ཆོས་རང་ཀྱུད་ལ་སྐྱར་ཡོད་ཉམས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་མེད་པར་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་མི་དག་པོའི་
བཤེས་གཉེན་དང་སྤྱི་གྲོགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཙན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་
སྤྱོད་པ་ནི་ཀྱལ་སྤྱུལ་ཉམས་ཀྱིས་གྲོགས་ངན་སྤྱོད་ཀྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་རེ། །གཞན་ཡང་
ཆོས་ལས། སྤྱི་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མེ་བྱ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཅན་པ་བྱེད་པ་དག །སྤྱི་ཅན་བྱེད་པས་
བསྐྱེན་ན་ཡང་། །སྤྱི་ཅན་པ་བྱེད་པར་དྲྭ་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱི་ཞིང་། །མི་སྒྲན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། །དམན་པ་བསྐྱེན་པའི་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་མི་དག་པོའི་བཤེས་གྲོགས་བསྐྱེན་
ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤྱོད་དགོས་
པར་གསུངས་ཤིང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་དང་། །གདོ་

ལྷག་གི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་རྟེན་པའི་ཁྱོགས་པོ་སྤེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྤྲོང་པོ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་། ལྷང་
 འདས་ལས། ལྷང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཁྱོགས་ངན་པ་ལ་འཛིན་པ་ལྟར་རྒྱང་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པ་སྟགས་
 ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཅམ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱི། ལྷ་མས་ནི་དགེ་བ་དང་སེམས་རྣམ་པར་
 དག་པ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷུང་པ་དུག་ལས། བྱིས་དང་འཁྱོགས་
 ན་བྱིས་པ་ལ། ཞེས་སྟགས་གསུངས། མདོར་ན་བཤེས་ཁྱོགས་ངན་པ་དང་འཁྱོགས་ན་དེའི་སྤྱོད་
 རང་ལ་འགོ་ཞིང་དགེ་ཆོས་མ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱོད་ཅིན་ཅམས་པར་འགྱུར་པ་སྟགས་ཉེས་
 དམིགས་མང་དོ། གཞན་ཡང་རྩོམས། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་ཁྱོགས་པོ་སྤྲོང་ལ་དགེ་འཕེལ་ཁྱོགས་
 བསྟེན་དེ་སེམས་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཙུགས་ལྟ་ལེན་དུའང་། རྩོམ་དེ། དགྲ་ཡི་ནང་ན་
 ལྷ་ངན་ལགས། འབྲུམ། ལྷང་ནན་རྟེན་པའི་ཁྱོགས་པོ་སྤྲོང་ལ་དགེ་འཕེལ་ཁྱོགས་
 ལགས། འབྲུམ། ལྷུང་མེད་ལ་སྟགས་ཡིན་པས་སྤྲོངས། ཞེས་དང་། འབྲུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།
 ཆགས་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཁྱོགས་ངན་ཐབས་ཀྱིས་སྤྲོངས། ཞེས་དང་། ཐ་མ་ཞིག་ཁྱོགས་བཟང་པོ་དང་
 འཁྱོགས་ཀྱང་འབྲེང་ལས་མི་ཐེངས། རབ་གཅིག་ཐ་མ་དང་འཁྱོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་
 མེད། ཉེས་དང་། ལྷུང་པས། རོ་ཅག་རང་ལ་མཁོས་མེད་ཀྱི་སྤྲོང་དུ་ཁྱོགས་ངན་གྱི་ཁ་ལ་ཉན་
 ནས་ཁོའི་སྤྲོང་པ་དང་བསྟན་ན་ཆེ་འདི་བྱ་གཉིས་ཀྱི་འདུན་མཛོར་ནས་ཆ། ཞེས་དང་། བྱི་དང་
 ཉོན་མ་དང་ཉོན་པ་ལྟར་འཛིན་གྱི་རྩོམ་པ། ལྷུང་པར་རབ་ལྷུང་རྣམས་མོ་བྱིས་དང་ཐག་ཉེ་ན་ཆེ་
 འདིར་གྲགས་པ་ངན་པ་དང་ཉོན་པ། བྱི་མ་ངན་སྤྲོང་དང་ཐག་ཉོན་ཞེས་གསུངས་ལ། བ་ར་བས།
 ལྷུང་མེད་ཉོན་མོངས་བའི་རྩོམ་ཡིན་པས་སྤྱོགས་སྤྱོད་པ་ལྟེན། ཞེས་དང་། བ་ལོ་བས། རྟེན་པའི་
 ཁྱོགས་པོ་བྱམས་པ་འདི་ལྷང་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟེན་ཡིན་པ་མགོ་བའདི། དགེ་བའི་ཁྱོགས་པོ་སྤྲོང་བ་འདི་
 བན་འདོགས་པར་མགོ་བའདི། ཞེས་དང་། ལྷག་རུམ་པས། རྟེན་པའི་ཁྱོགས་པོ་ལ་དགྲ་མི་བ་

པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཀློག་ས་ངན་པ་ལ་འགོ་བཤམ་ཅན་གྱི་རིམ་སྒྲིག་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱུག་ཀློག་ས་བསྐྱེད་ན་རྒྱུག་པ་
འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་དང་། རྒྱེ་བ་ཀུན་
རྩ་བ་དེ་བའོ་དེ་ན་ཁྱོད། རྒྱེ་བོ་ངན་པའི་ཀློག་ས་པོ་རིང་རྩ་ཁྱོད་ས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཕུག་ལེན་
ལའང་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །

༦༥ བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་པ།

རྩལ་པ་མཐུན་ཀྱིན་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་པ་ནི། ཅ་བ་ལས།

གང་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །

ཡོད་ཏན་ཡར་ངོའི་རྒྱ་ཁྱར་འཕེལ་འགྱུར་བའི། །

བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་། །

གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་ལུས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤེས་ཀློག་ས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པའམ་བསྐྱེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆགས་
སྤང་སྟགས་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ། བུམ་སྒྲིང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་
སྟགས་ཡོད་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་ཁྱར་གོང་ནས་གོང་རྩ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བཤེས་
གཉེན་དམ་པ་དང་ཀློག་ས་བཟང་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་སྒྲིག་བས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་བསམ་
སྒྱུར་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་ལེན་རྩ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་ལུས་རྒྱམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་ལག་
ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་པ་
ངོམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱམས་ནི་མཐོང་བར་
དཀའོ། །འབྱུང་བར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་

ངན་པ་ཤོར་མི་ལུང་བ་དང་། རྟེན་གྲྀགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་མི་པ་ཤོར་བ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ཐུབ་པར་
 དཀའ་བ་མོགས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་པ། རྟེན་རབས་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་
 ཀྱང་མི་ཐིང་ཏེ། དུམ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་བ་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉོན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྩལ་
 ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོས་པར་ཡང་པོས་པར་པགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའང་རང་ལས་ལྷན་པ་ཞིག་
 བརྟེན་དགོས་ཏེ། ཆོས་ལས་ཀའི་ཐོབ་བརྟེན་པས་དམ་པ་བཅོམ་པགྱུར་བས། དེ་བྱིར་བདག་
 བས་གཙོར་གྱུར་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་སྟེ། །འདུལ་བ་ལས་ཆངས་སྤྱད་རིལ་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་
 རྟེན་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་ཤིང་། བཤེས་ཐྱིང་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་
 པས་ཆངས་པར་སྤྱད། །ཡོངས་སུ་རྟོགས། ཞེས་གསུངས། རི་ཁྱར་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་། བསམ་
 པ་དང་སྦྱར་བས་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་ཅ་བ་དད་པ་ལྷུང་བ། བཀའ་འདྲིན་རྟེན་
 ལྷུང་ན་པ་གཉིས་ཡོད་པ། དད་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་འགྲོ་དང་ཅ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
 ཏེ། །མདོ་ལས། དད་པ་རྟོན་འགྲོ་མ་ཁྱར་སྤྱད་པ་ཏེ། ཞེས་སྟེ། ལས་དང་། ཀའན་ཡང་མང་རྟོ།
 བཀའ་འདྲིན་དཔྱད་ཚུལ་ནི། རྟོན་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་ངན་སྤང་ཐམས་
 ཅད་ལས་སྦྱོབ་པའོ། །ཞེས་སྟེ། ལས་ལྷན་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །སྦྱར་བས་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་། མདོ་
 རྟེན་ལས། བཀྱར་ཏེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །སྤྱོད་པའི་སྟོན་ས་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་
 པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཁྱར་མཉེས་པ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ས་བརྟེན་དགོས་སྟེ། །སྤྱད་པ་ཐུག་ལས་
 ཀྱང་། །རྟེན་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཞེས་སྟེ། ལས་དང་། དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམས་ཐར་
 ལས། །ཞེས་སྟེ། ལས་གསུངས། དེ་ཁྱར་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་ན་རང་གྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 འཇོམ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཤེས་པ་མོགས་ཡན་ཡོན་མང་པ། ཡན་ཡོན་གྱི་རྟོན་ལྟོགས་རྣམས་
 ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའོ། །ཀའན་ཡང་རྟོགས། རྟེན་ལ་དག་ཤིང་ཚུལ་མ་ཐོབ་པར་

དུ་སྐྱེ་མ་དགོས་པས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བཞེན། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེ་ཁུང་
 སྟེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལ་བཞེན་ནས་སྟེ་གསུངས་ཤིང་། ཡ་ཏི་ཤ་གདམས་ངག་ཁྱུ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་
 ལྷས་པན། ཏེ་ཏེ། ཁོ་པོ་ལ་ན་བ་དྲ་བཟང་པོ་བཏོག་སྟེ། མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་དད་པ་གསུངས།
 འབྲུམ་གྱིས་ཇོ་པོ་ལ་ཆངས་སྟེ་དེ་དེ་གྱོགས་ལ་རག་ལས་སམ་ཞེས་པས། ཆངས་སྟེ་དེ་ལ་གྱོགས་
 ལ་རག་ལས་གསུང་སྐད། འབྲུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིན་དང་མཆན་
 དུ་བཞེན། གྱོགས་དམ་པ་དགེ་བའི་འཁར་བ་བཟང་དང་འགྲོགས། ཞེས་དང་། དུ་ཏི་བས། གྱོགས་
 བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ན་རང་ལ་མཁོས་མེད་ཀྱང་དེས་འཁྱར་དུ་མི་སྟེ་ཏེ་སྟེ་དེ་མ་དང་དགེ་སྟོར་
 ཐམས་ཅད་ཁོང་གིས་བྱེད་ཆོད་ལ་འགྲོ། ཞེས་དང་། ལས་དང་པོ་པ་ཆོས་ཀྱི་གོ་བདེ་ཅིའང་མེད་
 པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཅི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་མ་ལ་
 རག་ལས་པས་སེམས་ལ་བཞུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱེ་མ་དང་དར་ཅིག་འབྲས་ཐབས་མེད་པས་སྐྱེ་མ་
 བཞེན་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། ཞེས་དང་སྐྱེ་མ་དག་ལ་གྲས་པ་མེད་ན། མངས་ཀྱས་ཉིད་ལ་
 བཞེན་ཡང་མི་ཕན། ཞེས་སྟགས་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཁ་རག་པས། མཁས་བཙུན་
 ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཡིས་བཏང་བ་ཡི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བཞེན་ཅིག་ཨོ། ཞེས་
 སྟགས་དང་། དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས། བཤེས་གཉེན་
 བཞེན་ཅིང་མདོ་སྟེ་བཞུ། ཞེས་དང་། ལྷག་རུམ་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རྣམ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། གྱོགས་བཟང་པོ་ལ་མཁར་རྫོང་བཙན་པོའི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། བྱ་ཡུལ་བས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
 མཁན་ཡིན་པས་དག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཁོང་གིས་བཤེས་གཉེན་
 རུ་ལ་བཞིན་བཞེན་པའི་རྣམ་ཐར་བྱད་འཕགས་ཡོད་དོ། སྟེ་སྐྱེ་བུ་དམ་པ་རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་

པ་ལ་ཁ་མིག་ཡར་བཞུ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་། ཕུ་རྒྱུང་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསལ་ན་ཅིང་།
 དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་བཞུ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་འཁྱེད་ལ་ནས། ང་ནི་ར་རྒྱུང་བའི་གད་
 སྤེན་རྣམས་ལ་མིག་རྟེན་བྱེད་གསུང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་
 ལ་བསྟེན་ནས་འཕེལ། ཞེས་དང་། རྒྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཆེན་སྟོན་མཛད་པའི། རྒྱེ་བོ་དམ་
 པ་མགོ་ཡི་ཐོད་བཞིན་བསྟེན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ལེན་ལ་བཏབ་སྟེ། ཆ་
 བྱལ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཤེར་འབྱུང་པ་གཉིས་
 མོགས་བཤེས་གཉིན་བཅུ་ཕྱག་བཞི་ལྷན་བསྟེན་པར་མཛད་དོ།

༥༥ རྒྱབས་འགྲོ།

བདུན་པ་བཞུན་པའི་འཇུག་སྒོ་རྒྱབས་འགྲོ་ནི། ཅ་བ་ལས།

རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩུ་བཅེངས་བ་ཡི།

འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་རུས།

དེ་ཕྱིར་གང་ལ་རྒྱབས་ན་མི་སྤྱུ་བའི།

དགོན་མཆོག་རྒྱབས་འགྲོ་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རང་རང་ཡང་ཤིན་དུ་ཐར་བར་དཀའ་བའི་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩུ་བཅེངས་
 ཅིང་། རྒྱལ་ལྷན་ཆོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་ལྷགས་སྒྲིག་དམ་པོས་དབང་མེད་དུ་བཅེངས་
 པར་གྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་ཡང་། དེ་དག་སུས་ཀྱང་མཐོ་
 རིས་དང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་སུ་ཞིག རང་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཇི་
 ལྟར་བསྐྱབ་པར་རུས་ཏེ་རུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་བྱུད་པར་ཅན་གང་ལ་རྒྱབས་
 བཅེས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྤྱུ་བར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་སྤྱོད་པར་ངེས་

དཔེ་རྒྱལ་པ་མངའ་བའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་ཏུ་ཡིང་སྐར་
 གྱི་སྐབས་འགྲོ་བུད་པ་ནི་རྒྱལ་ལུས་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་ས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལོ། གཞན་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་རྒྱལ་པ་འགྲོ་བའི་མགོན། འགྲོ་བ་
 སྐྱོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ། སྐྱོབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐབས་སུ་མཆོ་
 ཞེས་གསུངས་ལ། དེའང་འགྲོ་བའི་མགོན་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་བྱགས་མེའི་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ། འགྲོ་
 བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བརྩོན་ཞེས་པ་ཡན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ། སྐྱོབས་ཆེན་ཞེས་པ་རང་
 འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོལ་བ། འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ཞེས་པ་གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་
 བའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་ཞི། དེ་བཟུང་བུད་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་སྐབས་སུ་ལོས་ལ། དེའང་
 སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དབང་ལུག་སྟགས་ལ་མེད་པས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་སྐབས་མཆོག་
 དུ་གྱུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བཟུན་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་མེས་འཇུག་གི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐབས་སུ་
 ལོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འགྲོ་བུན་རུ་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་
 པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས། ཞེས་གསུངས། སྐབས་འགྲོའི་ཡན་ཡིན་ལ། ནང་པའི་བྱུང་ཚུད་
 པ་སྟགས་མང་ཡང་། མདོར་ན་ཡར་ཕྱིན་བཟུམ་པ་ལས། སྐབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་
 ཡོད་ན། སྐྱོང་གསུམ་པའི་ཡང་སྐྱོད་དུ་ཆུང་། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱོང་
 རྣམས་སྟེང་པ་མེད་ན་ཡན་ཡིན་རྣམས་མི་བཞིན་འབྱུང་དགོས། །སྐབས་སུ་མསོང་བའི་ཉེས་དཔྱེགས་
 རེ་ཡན་ཡིན་གྱི་ཉྱུག་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། མསོད་དང་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཡ་ཆེ་བ་རྣམས་
 རེ་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་མི་ལོས། སྐབས་མཆོག་ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །སྐབས་
 གྱི་ཡུལ་དུ་ལོགས་བརྟེན་ལ། །དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་བཟང་པོ་ཡི། །དགེ་བའི་ས་ཆེན་དད་པ་བརྟེན།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་འགྲོ་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བར་གཞིགས་ནས་སྟེ་ཐང་སྟགས་སུ་བན་སྐབས་

ནས་། རྒྱུ་བས་ན་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། །པདྨ་པཌམས་ཅད་ངེས་པར་རྩོལ་རྒྱས་
པས་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྫོགས་ལེགས་གདུང་ནས། །གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱུ་བས་འགྲོ་
དག་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། །ཡང་རྒྱུ་བས་འགྲོ་ནི་ལམ་གྱི་དངོས་གཤི་རྒྱན་འགྲོ་གཏས་སེལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་པའི་ནད་ཕྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་སོ། །

དངོས་གཤི་རྩེ་མ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་བརྟན་པ།

११ शेषसुखदुःखव्यथा

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཟུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་
ལམ་ངན་འགྱུར་སྐྱག་བཟུལ་ལ་འཛིགས་ནས་སྒྲིག་པ་སྤྱོད་བཞི། ཅུ་བ་ལས།

ཤིན་རྒྱུ་བཟོད་དཀའི་ངན་སྤང་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས། །

རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱའ་པས་གསུངས། །

དེ་ཕྱིར་སྤྱིན་ལ་བབས་ཀྱང་རྗེས་པའི་ལས།

ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱིས་ལྷན་ལུག་ལྟར་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རྟོན་ནི། རྟོས་པས་འཇིགས་སྒྲག་སྐྱེད་ཅིང་ཐོག་དུ་བབས་ན་གྲིན་དུ་བཞོད་དཀའ་
 བའི་ཚོར་བ་མི་བཟད་པས་གསུངས་པའི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་ལུ་ལ་དེ་ནམས་ནི། རྒྱ་མེད་པ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་དགེ་བརྒྱ་སོགས་ཤིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་པར་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་པ་མཆོད་པའི་སྤྲོས་མངའ་བའི་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་དགེ་ཤིག་པའི་ལས་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པར་
 མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་སྤང་རྟོར་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་ལན་ལེན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། རབ་དུ་ཚ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དུལ་བ་ཉི་མ་

གཅིག་པའི་ན་པར། །བཀྲེས་སྒྲིམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡིད་གསལ་དག་ཀྱང་པར་བྱ། །མྱོངས་
 པའི་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པ་མང་པའི། །སྤྱོད་སྤོང་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔྱུལ་
 བ་ལ་སྡེ་ཚན་བཙུག་པར། །ཡིད་གསལ་ལ་སྡེ་ཚན་གསུམ། །དུད་འགྲོ་ལ་སྡེ་ཚན་གཉིས་ཡོད་ལ།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གྲང་། བཀྲེས་སྒྲིམ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པའི་ཐམས་ཅད་
 མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་ངེས་ཏེ། །སྡེ་མ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པར། དེ་བཞིན་ངན་
 འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་བ་ལྟེན་པའི་མི་བདེ་བ་དང་། འཛིན་ས་
 པ་རྣམས་ལ་སྒྲོལ་སྟེན་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི། །སྤྱི་པ་རྒྱུད་ལས་འབྲུང་བར་འགྱུར།
 ཞེས་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་རྣམས། འདི་ཉིད་འབྲེལ་ཞིག་བསམ་
 པའི་རིགས། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་སེམས་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་འདྲའི་ལས་འབྲས་ཁྱིར་བསམ་པ་
 ལ། །ལས་ངེས་པ། ལས་འཕྲེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་
 རྟེན་བཞི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ལ། རགས་རིམ་བསྐྱུས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བཅུ། དེའི་
 རྒྱལ་བ་ལྟེན་པའི་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་རེ་རེའི་འབྲས་བུ་ལ་འདྲ་རྣམས་མིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་
 གྱི་འབྲས་བུ། དབང་གི་འབྲས་བུ་སྟགས་སྟོས་མ་འདྲེས་པར་རྒྱུད་དགོས་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་
 ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱེད་པ་གལ་ཆེ་ལ། །སྤྱི་པའི་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པའི་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྲུང་
 དང་སྤོང་རྩེ་སྟགས་སྦྱེ་བཞི་དང་། ལས་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་བྱང་དོར་ལ་འཇུག་
 པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པའི་དེ་དག་མ་བསམས་པའི་ཉེས་པའོ།
 གཞན་ཡང་ཐོབ་སྟེ། མཁའ་པས་སྤྱི་པར་ཡོང་མི་རྒྱུད། །དེ་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྒྱལ་བ་ལྟེན་པར་བྱ།
 ཞེས་དང་། བྱིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལས་འབྲས་ཁོན་ཡིན། །ཡིད་མ་གྱི་རྩལ་ལ་མཐོང་བ་བས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པ་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ཞེས་དང་། ཅུ་བདུག་ཡིན་ན་ལལ་གསྟགས་ཐམས་

ཅད་དུག་ཡིན་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དཔེས་ལས་འབྲས་པ་སྟན་ཞིང་། མངའ་རིས་སུ་ལས་འབྲས་འབའ་
 ཞིག་གསུངས་པས་རྩ་མ་ལས་འབྲས་པ་ཞེས་གྲགས། འབྲོམ་གྱིས་ཀྱང་། ངན་སྟོང་གསུམ་པོ་
 དེར་རྒྱུད་ན་ནི་སྟག་པུལ་འབའ་ཞིག་ལས་སྟོད་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཅེས་དང་། གསོན་ཆོད་གེ་
 རྟིག་གཅིས་པོ་གང་ཤུས་པའི། །འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ད་
 རྒྱུད་གེ་བའི་ལས་ལ་མ་འབད་ན། ཕྱི་མར་སྟག་པུལ་སྟོང་བར་འགྱུར་རྟེ། །ཞེས་དང་། རྩ་
 པོ་པ་སྟོང་ཁམས་ཆེར་མི་རུང་། རྟོན་འབྲེལ་འདི་ལྷ་གསུངས། དུཾྟོ་བས། འོ་སྟོལ་དུས་ད་རེས་
 མི་དགེ་བཅུ་སྟངས་ནས་དགེ་བཅུ་སྟངས་ན་ངན་སྟོང་གསུམ་པཅལ་ཡང་མི་རྟོན། དགེ་བཅུ་སྟངས་
 རས་མི་དགེ་བཅུ་ལ་བག་མེད་པར་རྒྱུད་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་པཅལ་གྱིས་མི་རྟོན་པར་འགྲོ། ཞེས་
 དང་། །ནན་རྟེན་ཐབ་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ། རྟོང་ཉིད་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གོར་རུང་། ཞེས་
 གསུངས། །ལུ་རྒྱུད་བས། ངན་སྟོང་གསུམ་པོས་སྟག་ནས་ནས་ཁར་མཛངས་སྟན་ལ་ཁ་རྟན་སྟོང་
 གསུངས། །ཁམ་ཡུང་པས་ལུ་རྒྱུད་པ་ལ། དགེ་བཅེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོན་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 པ་ལ། ད་རྩ་བཤད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། སྟོམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ་འདི་ཁོན་དཀའ་ལམ་
 རྩམ་གསུངས་པས། ལུ་རྒྱུད་བས་དེ་ཙུག་ལགས་གསུངས། རྒྱང་ཐང་པས་སྟན་ལུ་བ་ལ་གདམས་
 པ་ལུས་པ་ལ། རྩ་པོ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་འདི་རང་མན་ངག་ཡིན་སྟེ་པ་ཡིན་གསུངས། ཁ་
 རག་པས། ངན་སྟོང་སྟག་པུལ་འབྲུང་བའི་རྒྱ། །ལས་ངན་རྟིག་པ་སྟོང་སྟེ་གེ་མོ། །ཞེས་
 དང་། །ག་ར་བས། ལས་འབྲས་ལ་མ་བྱུང་བར་ཆོས་མཐོ་མཐོ་ལ་དགའ་བཞི་ལུགས་པའི་
 རྟོང་དུ་མཁར་བཅིགས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་སྟགས་གསུངས། གནན་ཡང་རྒྱལ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས།
 ཆ་གྲུང་བཀྲེས་སྟོམ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་སྟགས། སྟག་པུལ་མང་པོས་ངན་སྟོང་བ་རྩམས་གཅོས།
 ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་བདེ་སྟག་རྒྱན། དགེ་དང་མི་དགེས་འཕེན་ཞིང་རྩྱེན་གས་བྱེད་

པས། རྩོམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲིག་པ་མི་བྱ་ཞིང་། འདྲ་དུ་དག་པའི་ཆོས་ལ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་པའི་ནད་ཅུ་ཉམས་པའི་སྐད་མཛད་དོ།

༡༥ རྩོམ་པ་ཕྱིར་གྱི་ལམ།

གཉིས་པ་རྩོམ་པ་ཕྱིར་གྱི་ལམ་སྤྱིད་པ་དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། ཅ་བ་ལས།

སྤྱིད་གསུམ་པ་དེ་བ་རྩ་ཅེ་མེ་མེ་ལ་པ་པའི་ནད། །

ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་འདྲིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །

ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་།

དོན་དུ་གཉེར་བ་ཀྱལ་སྤྱུས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འདྲོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་དེ་ཁམས་གསུམ་
མམ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་པ་དེ་པ་མི་རྩེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩེད་ཅེ་མེ་མེ་ལ་པ་པའི་
ཞིགས་པ་པའི་ནད་དུ་སྒྲིག་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་འདྲིག་ཅིང་ནམ་པར་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
པས་ཆགས་པའི་གནས་སུ་མི་རིགས་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་གནད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དྲག་བརྟན་
གཡུང་དུ་གཉིད་ཅོང་གནས་པ། ལྷོ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་ཀྱི་ལ་བ་ཐར་པའི་གོ་
འཕང་མཆོག་ནི་རྩོགས་པའི་མངས་ཀྱས་ཡིན་པས་ན། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་པས་མ་
པ་འབྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བཞི་ཀྱལ་སྤྱུས་ནམས་ཀྱིས་ནམ་
ཀྱི་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིག་ཅུ་ལྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གནད་ཡང་པའི་བརྒྱུ་པ་ལས། གང་
ལ་པ་དེར་སྤྱོད་པའི་ནད་པ། དེ་ལ་ཞིགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྤྱིད་འདྲུག་ལས་ཀྱང་། ལྷོ་བ་
བརྟན་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་དུ་ཤེས་ནས། དེ་
ལ་སྤྱོད་པས་པ་དེར་འདྲོད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྤྱོད་ན་ལྷོ་བ་ལྷོ་བ་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་གུས་པ་མི་སྤྱོད།

ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 སྤྱིད་ཅུ་བདག་པའི་ན་བཞེས་བྱེད་དངོས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་དྲིང་དེ་པའི་ན་
 ལ་བཞེས་ཞིང་། དེ་སྟགས་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བཞེས་ཀྱིས་ཐམས་ཡིན་པས་དེ་ཐོག་མར་གལ་
 ཆེན་། རྟོགས་ན་བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་སྤྱད་དུ་འབད། ཁེས་དང་། ཡང་སྤྱིད་མེད་
 པར་བྱི་སྤྱད་འབད། ཁེས་སྟགས་ལྟར་ད་ལྟ་མེ་ཁོས་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་མ་སྤྱིས་པར་རྟེན་བྱེད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྤྱི་བ་བཞེས་སྤྱི་ཡང་སྤྱིད་མེད་པའི་ཐར་པ་འཕྲོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འབད་
 ནས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །གནན་ཡང་རྩོམ་། འྱོགས་དག་འཁོར་བའི་འདམ་རྩལ་འདི་ན་སྤྱིད་མེད་
 ཐར་པ་འཕྲོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འབད་ནས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །གནན་ཡང་རྩོམ་། འྱོགས་དག་འཁོར་
 བའི་འདམ་རྩལ་འདི་ན་སྤྱིད་མེད་ཐར་པའི་སྐམ་སར་གཤེགས། ཞེས་དང་། རྩོམ་པ་གསུམ་ལ་
 གནས་ཤིང་དག་ཀྱང་ཐམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་མ་འབྱུང་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
 ལ། རྩོམ་གྱིས་ཀྱང་། དུས་ཅིན་དང་མཚན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེམ་། དེ་ཤེས་ནས་
 འདིགས་པས་ཡར་ལ་འབྱོས་སྤྱིང་འདྲོད། ཁེས་དང་། དུ་རྟོ་བས། འོ་ཅག་འཁོར་བར་གཞལ་
 ལས་ཁང་དུ་མཐོང་རིང་ལ་དེར་འབྱམས་པ་ལས་ནམ་གྱིས་ཐོབ་ཐབས་མེད། ཅེས་དང་། ངན་
 མོང་ནས་ཐར་རྟེ་ལྟ་མེ་ཐོབ་པ་ཅམ་ལའང་བདེ་བ་མེད་ཅིང་གཏན་གྱི་བཅན་ས་ཟེན་པ་མེད་པས་འཁོར་
 བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་དགོས། ཞེས་དང་། ཀྱང་ཆ་རྟོན་ལྟ་བུ་གྱིས་གདམས་པ་ཞུས་
 པ་ལ། རྒྱུད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲམས་དང་། འཁོར་བ་སྤང་དག་འཁྱུ་མེད། ཐར་པ་
 འགྲུབ་དག་འཁྱུ་མེད། ཅེས་གསུངས་ཁ་རག་པས། གང་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་མེད་པར་བསྐྱེམས་
 པས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱོད་དགོས་པར་གོ་ལགས། ཞེས་དང་། ཡོ་ཡིག་དུ་འང་། འཁོར་
 བ་པ་ལ་བདེ་བ་མེད། ཅེས་སྟགས་གསུངས། སྤྱག་རུམ་པས། དེས་པར་ལེགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་

འཕྲོ་པར་འདྲ་པས་འཁོར་བ་ལ་བཅོན་རེ་འདྲ་ཤིས་བསྐྱེད་པར་བྱོ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་
མགོན་གྱིས། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྩྭ་ལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན་མེ་ཁྱུག་སྔོན་པོ་དང་ལྷ་བ་སྐྱེས་
པོ་འཕྱད་པ་བཞིན་དུ་རྩམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཆོག་ས་མེད་པ་འོང་ཆེ་སྤྱར་དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ནས་ཐར་ཞེས་
གསུངས། །འཁོར་བ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱད་དུ། ང་རེས་འབད་དགོས་པ་འདྲ་། ང་པོ་ཆོས་སུ། ཐུར་
དེ་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་མ་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ལོག་མེ་འོང་བས་བསྐྱོག་དགོས་ལ། བསྐྱོག་པའི་དུས་
ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཡིན་ཞེས་དང་། བེལ་བུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་
མོ། །རྩལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ང་རེས་ལྷག་ས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན། ཞེས་
དང་། །ཆེལ་བུར་པས། ངན་མོང་གསུམ་གདོང་ཁྱག་ཁོན་ར་ཡོད་པ་བསྐྱོག་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཏ་ལོ་
ཆེན་པོ་བྱངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལས་པ་ཉིད་གྱིས། དེས་ན་འཁོར་བ་
ལྷག་བསྐྱེད་རང་འཁོར་དུ། །ཤིས་ནས་དེ་རྒྱལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྩམས། །ཤྲངས་ཏེ་སྤྱང་འདས་
འཕྲོ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་རབ་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་ས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་འབྱེད་གི་ལམ་འདི་ནི་ཐར་
བའི་ལམ་ཏུ་ཅ་བ་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་གལ་ཆེན་།

༡༥ རྒྱ་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ།

༡༥ བསམ་པ་བྱུང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིང་ཉིད་ཉིད་ཇི་ཇི་བྱུང་འདུག་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་
གྲོལ་བ་བསྐྱོན་པ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་བྱུང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། རྒྱུར་བ་བྱུང་རྒྱལ་
ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲིམ་པ། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བ་ལས།

ཐོག་མེད་དུ་མ་ནས་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །

མ་ནམས་སྤྲུག་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་ཤ། །

དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་བཅོ་བ་ཚད་མེད་
པའི་སྤྲོན་ས་རང་གི་སྤྲུག་ལས་ཀྱང་གཅིས་ཤིང་ཡངས་པར་བྱས་ཏེ་དྲིན་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་སྤྱིང་བར་
བྱེད་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཅན་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་པདོ་ནམས། སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
དང་བྱང་པར་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱགས་དུག་ལ་རྒྱན་རིང་པོས་མནར་བཞིན་པ་ལགས་ན། དེ་
གཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་རང་གཅིག་ཕུའི་དོན་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེར་
མ་ཚད་ཅན་རང་དགྱ་བཅོམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་དེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མ་ནམས་
པདོ་ཐབས་ལ་མི་བཅོམ་པར་རང་ཞི་བདེ་གཉེར་བཞི་ཤིན་ཏུ་ཁྱིལ་པོར་བ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་
སྤྱད་པའི་གནས་ཐོག་ཆེན་ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་ཐ་ཆད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་པ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤྲོན་གྱི་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱི་བྱགས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་བུའི་སྤྲུག་དུ་བྱམས་སྤོང་རྩེ་རྩེན་དུ་བཏང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་སྤྲུག་ནམས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱན་ལས།
སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་རྩོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བཞི་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་
ལ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིད་འཕྲུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྐྱེད། །ཞེས་སོགས་ལྟར།
སྤྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཕྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དཔེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་། དེ་

ཉིད་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བའི། ཞེས་སྟགས་ལྟར་རོ། །དེའང་ཐེག་ཆེན་མདོ་ལྟགས་
གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟེན་གྱི་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གངས་སུ་ཚུད་མི་ཚུད་
ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེན་ཉེ། རྒྱུད་འཇུག་ལས། གྲུང་ཐུབ་སེམས་སྟེས་
གྲུར་ན་སྤང་ཅིག་གིས། ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་རིང་མངས་ཀྱིས་རིགས་སུ་སྟེས། ཞེས་སྟགས་
གསུངས། །གྲུང་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐེན་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཐེན་ཁམ་གཅིག་བྱིན་པའང་གྲུང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་པའི་གངས་སུ་འགྲོ་ལ། དེས་མ་ཐེན་ན་སྤོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་བྱིན་ཡང་བྱིན་
པ་ཅམ་ལས་གྲུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་ལ། དེས་ཚུལ་བྱིས་སྟགས་གཞན་ལའང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་གྲུང་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མེད་དང་དེས་ཐེན་མ་ཐེན་གྱི་ཕན་ཡོན་
དང་ཉེས་པ་བཅས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་དང་རྒྱུད་འཇུག་སྟགས་ལས་གྲུང་ཐུབ་སེམས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱིས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། གྲུང་ཐུབ་སེམས་ཀྱི་བསྟོན་
ན་མས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་
བས་ལྟག་པར་འགྱུར། ཞེས་སྟགས་ཕན་ཡོན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་
གཉིས་འཛོལ་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རོ་པོ་ནི། ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤོང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། གྲུང་ཐུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟགས་ཐབས་ཤེས་རྟོགས་
པར་ཆང་བ་སྟེ། དབུ་མ་སྤོང་པོ་ལས། བྱམས་པ་དང་ནི་སྤོང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་
པའི། །མངས་ཀྱིས་མ་ཐོན་གྲུང་ཐུབ་སེམས། །དེ་བྱིར་མཁའ་པས་དེ་མི་གཏོང་། ཞེས་སོ།
གྲུང་སེམས་ལ་སྟོབྱིང་ཚུལ་ལ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་དང་། གྲུང་ཐུབ་དོན་གཉིས་ལ་སྟོབྱིང་
ཚུལ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་ལ་རྩེ་བོ་རྩེ་བོ་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། མར་ཤེས། དྲིན་དྲན་
སྟགས་མན་ངག་བདུན་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོབྱིང་དགོས་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལྟེན་མན་ངག་ལྟར་ན། བདག་

རྒྱལ་ཐར་ན་མང་ལ། རྒྱལ་འབྲུར་པ་ཕུག་ཁྱི་མཚོག་དགུང་ལོ་སྤྱུ་མ་ཅུ་པ་ལ་ཇི་ཤི་ཇི་མང་ལ་ནས་
གདམས་པ་ཁུམ་པས། ཇི་བས། དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་མིང་ཡིད་ལ་མ་བྱེད། ཅུས་ཡིད་ལ་མ་
བྱེད། རྒྱལ་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་པར་བྱམས་སྤོང་ཇི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་སྤྲོས་པ་གསུངས།
ཁོང་གིས་དེ་བཞིན་མང་ད་པས། ལོ་སྤྱུ་མ་ཅུ་ཅ་ལྔ་པ་ལ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་
པའང་ཡིད། འབྲུམ་གྱིས་ཀྱང་། བྱམས་སྤོང་ཇི་མང་དུ་སྤྲོས་པ་ལ་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་བདེན་
པར་བྱ། ཞེས་དང་། བྱམས་སྤོང་ཇི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆེན་པོ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་འབྲུར་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཁྱོད་ལ་ན་ཅུར་ཇི་ཤི་ཆེ་བཟུངས་
ཀྱང་མི་ཞིག་ས་པའི་སྤྲོས་པོད་ཀྱང་བྱམས་སྤོང་ཇི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཅིན་མཚན་དུ་བཤགས་
པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྒྲེ་བ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཅ་
བ་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཕུག ཁྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བྱང་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕུག ཁྱོད་ཁུབ་སེམས་
ཀྱི་ཅ་བ་བྱམས་སྤོང་ཇི་ལ་ཕུག་གསུངས། དུས་ཤིང་པའི་དཔེ་ཚོས་སྤྱ། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤོང་ཇི་བྱང་ཁུབ་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་ཐུང་གསུང་ཞིང་། བྱམས་
སྤོང་ཇི་པའི་སྤྲོས་པ་ལྟར་ཏེ། དུས་ཤིང་པ་ལ་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས། ཇི་ཤི་ཤི་བྱམས་པ་སྤྲོས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་
བྱལ་བེར་ཁུམ་པས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ཐོལ་གྲགས་ལ་སྤོང་དུ་རྒྱུ་ཅིང་གཅེས་པར་འཇོན་པ་ལྟར་ཐམས་
ཅད་ལ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་བྱས་པས། མིན་རེ། ཨ་པ་དེ་ནི་ཅི་མ་བཟུར་བསྤྲོས་ཡང་མི་འོང་
ཟེར་སྐད། དེ་མིས་གོ་བ་ཡིན་གསུང་། འདིས་གཙོ་བོར་ཡིད་འོང་ཟེར་སྐད། དེ་མིས་གོ་བ་ཡིན་
གསུང་། རྒྱལ་འབྲུར་པ་ཆེན་མོ་ལྟར་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བཟུན་སྐད། སྤོང་ཇི་པའི་སྤྲོས་པ་སྤྱ། ཁམ་པ་
འཇམ་དཔལ་བྱ་བའི་རྒྱང་ནད་པ་ཞིག་ལ། འབྲུམ་གྱིས། ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཆེན་གྱིས་ལྟ་གདོང་ན་
ཁྱི་ཆེན་གཅིག་གིས་རྒྱུག་གིན་འདུག ཁོགས་ཀྱང་སྤྱི་མི་འདུག་བྱས་ན། ཁྱོད་རྒྱང་པ་ན་བ་རང་

ཡང་མི་བྱན་པར་རྟུག་ནན་མ་དེ་དེ་ན་ཅི་བྱེད་ཟེར་ནས་འཐིང་བྱེར་ཡིང་དེ་ཆ་ངེས། དེ་པའི་ན་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་བཙུག་མིན་ཞིག་བྱེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་ཅན་སྤོང་
 རྒྱུ་ལས་མི་བཟོད་པ་འོང་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས། ཞང་མོན་བྱི་འབྲུག་བྱ་བ་ན་རེ། རྩོ་
 སྤོའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་དེས་པ་ལ། དུ་རྟོ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བའི་རྟུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བས་པས། ཁོ་
 ན་རེ། ཡ་ཅ་མ་དེ་ལ་སྤོང་ཁམས་རེ་ཆེ་དགོས་པར་སྒྲུང་ཟེར། དེ་ཁོས་གོ་བ་ཡིན། འོ་སྒྲོལ་བྱང་
 རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྤོང་ཁམས་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་པུ་
 རྟོ་བས་གསུང། རྒྱང་རི་ཐང་བས་ཀྱང་། ནན་དར་ན་གང་ཡང་སྤོང་ཁམས་ལ་རག་ལས་པར་
 འདུག་གསུངས། ག་བོ་བས། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་རྒྱང་འདྲུགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱང་དགོས་གསུངས་ལ། བྱ་ཡུལ་བས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ལམ་
 གྱི་སྒྲིག་གིང་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྤྱང་གསུངས། དེ་ན་ཆེན་སྤྱང་པས། གཞན་མན་གྱི་
 སྤྱང་བྱུང་ལ་ལ། སྤྱན་འདྲུག་གི་རྩིས་པ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། བྱེད་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མི་དབང་བས། བྱམས་
 དང་སྤོང་རྒྱུ་འདི་གལ་རེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས། ག་ནན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གང་གིས་
 རང་གི་བདེ་བ་ཡལ་པོར་ནས། ཡུ་བྱའི་དོན་དུ་རྟུག་བསྐྱེད་ཁུར་སྤྱངས་པའི། སེམས་ཅན་ཆོགས་
 འདི་སྤྱོད་ཡིས་ཡལ་པོར་ན། བྱེད་ཆེན་དམ་ཆོས་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཅི། དེས་ན་མཐའ་ཡས་སེམས་
 ཅན་བསྐྱེད་བྱའི་བྱིར། རྒྱ་མེད་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རང་དོན་སྤྱངས་ཏེ་
 དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་། གཞན་དོན་སྤྱབ་དེ་སྤྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་
 བེང་། ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ཡང་བྱམས་སྤོང་རྒྱུ་སེམས་སྤོང་པ་ལ་མཛད་དོ།

༡༥ རྩོར་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ།

༡༽ ཀུན་རྫོབ་བྱང་མེམས་བསྐྱེད་པ།

༡༽ མཉམ་གཞག་ཏུ་བདག་གཞན་བརྟེན་བཟུངས་པ།

གཉིས་པ་སྦྱར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་མེམས་བསྐྱེད་པ་། །དོན་དམ་བྱང་མེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་བདག་གཞན་བརྟེན་བཟུངས་པ། རེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་རྒྱུ་ལ་མ་དུ་འབྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་པ་ལས།

རྣམ་པ་ལྟར་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གཞན་ཡན་མེམས་ལས་འབྱུངས། །

དེ་ཕྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་དག །

ཡང་དག་བརྟེན་བཟུངས་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འཁོར་པའི་གནས་འདིར་རྣམ་པ་ལྟར་ཆེ་ཆུང་རྒྱུ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་བདེ་བར་འདོད་པའི་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱང་ཞིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་མའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སོགས་འཛིན་རྟེན་དང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡན་བདེ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཞན་ཡན་གྱི་མེམས་ལས་འབྱུངས་པའམ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་བབྱང་སྟེ་བདག་ལ་བདེ་དགེ་ཅི་ཡོད་པ་མེམས་ཅན་ལ་གཏོང་ཞིང་། རང་ལས་བར་དོར་དེ་གཞན་མེམས་ཅན་གྱི་ཆུང་ལ་རྫིག་པ་དང་རྣམ་པ་ལྟར་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་ལ་ཆུར་ལེན་པའི་སྒྲིན་ས་བདེ་རྣམས་གཉིས་བརྟེན་བཟུངས། རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་ཡས་བར་འདོར་པའི་སྒྲིན་གཉིས་པོ་དག་ཡན་ཆུན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་བཟུངས་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྟེན་བཟུངས་ཆུབ་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་

དང་གཞན་དུ་བཞེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་རང་གཞན་སྤྱད་ཞིའི་འཛིགས་
 བ་ལས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་བདག་གཞན་བཞེ་དགོས་པར་བརྟན་ལ། །ཡང་རང་གཅེས་པར་བརྟུང་
 བའི་སྤྱོད་དང་གཞན་གཅེས་པར་བརྟུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་བདེ་བའི་སྤྱོད་པ། །དེ་
 ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱལ་འི་སྤྱོད་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་
 ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱེས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱུང་བ་གཞན་
 གི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཅིས་ཀྱིས་ནི་བྱུང་པར་སྟོས། །ཞེས་གསུངས། བདག་གཞན་མ་བཞེས་
 པའི་ཅེས་པའང་། དེ་ཅིད་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དག །ཡང་དག་བཞེ་བར་མ་
 བྱས་ན། །མངས་ཀྱིས་ཅིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 ཏེ་ཤུགས་ལ་བདག་གཞན་བཞེས་པའི་ཕན་པོན་ཡང་བརྟན་ལ། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་གོགས་བསལ་
 བོམ་གས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྤྱོད་མང་པོ་ཡང་དེ་ལས་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་བཞེ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡང་། །གཙོ་བོར་ནི་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལ་བར་འདོར་བའི་སྤྱོད་གཅིས་
 བཞེས་ནས། གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཞིང་། །རང་ལ་གཞན་ལྟར་ལ་ལ་བར་འདོར་
 བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིན་ཆེན་བྱེད་བར་། །བདག་ལ་དེ་དག་སྤྱི་སྤྱོད་ཞིང་། །བདག་
 དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྱོད་ཤིག །ཅེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་བྱུང་། །བདག་ཅིད་གཞན་ལ་གཏང་
 བ་དང་། གཞན་ནམས་བདག་བཞིན་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལས། །བདག་ནི་ལས་ངན་གྱི་ཅ་བ་སྟེ། །ཀྱངས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། །གཞན་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ། བཅངས་ཀྱིས་ལེན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། །ཞེས་དང་། རི་བོས་
 བྱང་། །ཆགས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཅེས་པ་འབྱུང་ཅེ་བས། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བསམ་པ་གོ་མས་
 པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། བདེ་སྤྱོད་བྱུང་ཆད་གཞན་ལ་བྱིན། །སྤྱག་བསྐྱལ་བྱུང་ཆད་རང་ལ་

རྒྱུ་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཏེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྒྲན་བརྒྱད་ཆེན་མོ་སྟགས་
 ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས། །གཞན་པ་ཅ་ཅ་བ་ཡིན་པས་བདག་
 གཞན་བཛེ་བ་བསྒྲིམ། །ཞེས་དང་། བདག་པའི་ནད་ག་རུ་ཤེས་ནས་འདུལ་རྒྱུ་འདྲ་གཞན་སྤང་།
 མེས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་འགྲོ་ཀྱན་སྤྱོད་སྤྲུལ། །ཞེས་དང་། བཙེ་ཆེན་སྤྱོད་སྤྲུལ་གྱིས་གཞན་
 གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས། །བདག་ལ་སྤྱིན་འདོད་པ་ཅོས་མིན་ཅེ་གཅིག་སྒྲོ། །བདག་གཞན་བཛེ་བའི་
 བྱང་རྒྱལ་མེས་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་
 རོ།

༡༥ རེ་མཐོ་བདུ་ཆེན་ངན་ལམ་དུ་འབྱེད་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མི་འདོད་པའི་ཆོས་བཞི་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། བཟོད་དཀའ་བ་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་
 པ། །འཕྱོར་རྒྱད་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ཆགས་སྤང་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་བཞི། །མ་རྟོན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། མི་སྒྲན་པ་ལམ་དུ་
 འབྱེད་པ། སྤང་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བ་ལས།

སྤྱད་གཏའོད་ཆེན་དབང་གིས་བདག་གི་ཚོར། །

ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་དུ་འཇུག་ན་ཡང་། །

ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས། །

དེ་ལ་བསྐྱོན་བ་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། མེས་ཅན་གང་སྤྱད་གཏའོད་སྤྱོད་ཤིན་དུ་ཆེན་པོའི་དབང་གི་ཚོར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲོག་གམ། གཞན་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཕྲོག་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ན་ཡང་།
 དེ་ལ་ཁང་ཁྱོད་བས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞོན་ལན་དུ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་མ་རུང་། ད་དུང་པན་འདོགས་པའི་

ལས་མ་པས་རང་གིས་གཅེས་པར་བཟུང་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཅི་
 ཡོད་པ་ནམས་གཞི་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་བཤེས་པ་ཞིང་གཞི་བཞི་ཀྱུ་ལ་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱིས་མ་རྟོག་པ་ལས་
 དུ་བཟུང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་དུག་ལས། བདག་གི་རྟོག་པ་
 འདིར་འདྲིར་གྱི། རྟོག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། ཞེས་སྟགས་དང་། བདག་ནི་བྱོལ་བ་དོན་
 གཞིར་ལ། རྟོག་དང་བཀྱར་སྟེས་འཆིང་མི་དགོས། ཞེས་པ་ནས་དེ་ལ་བདག་ནི་རྟོག་པ་ལྟར་གྱི། ཞེས་
 པའི་བར་ཟུར། རྟོག་བཀྱར་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཐོབ་པ་ལ་འང་
 དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་ལ། རྟོག་བཀྱར་སྟེས་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་པ་དང་། རྟོག་སྟགས་འཕྲུག་པར་
 བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱོལ་བྱེད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སྟགས་གཞན་གྱིས་
 འཕྲུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་སྟེ་བ་ལྟ་མ་ནམས་སུ་གཞན་ལ་དེ་འདྲའི་གཞི་དེ་ལ་བྱས་པའི་ལེ་
 ལན་ཡིན་པར་བསམས་ནས་གཞན་ལ་ཁྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་འོག་ཏུ་སྟགས་ལྟར་
 བྱེད་པ་སྟགས་ལ་འང་གེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པས། གཞི་དེ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་མ་གྱི།
 གཞི་དེ་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞི་ཅམ་ན་སྟེས། ཞེས་དང་། རྟོག་དང་བཀྱར་སྟེས་སྤྱང་བྱ་ཞིང་།
 ཁོངས་སྟགས་རྟག་ཏུ་སྤྱང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། རྟོག་དང་བཀྱར་སྟེས་བདུད་གྱི་ཞགས་པ་ཡིན་པས་
 སྤྱང་ཁའི་རྟོག་པ་ཞིན་སྟེ། ཞེས་དང་། ཁ་རག་པས་ཀྱང་། རྟོག་བཀྱར་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་
 ཡིན། །བསོད་ནམས་དགེ་སྤྱོད་པར་ཆད་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དུའོ་བས། འོ་སྟེ་ལ་དངོས་པོ་
 ཅི་འང་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་ན་དག་དང་བྱལ་ཏེ་ཞེ་སྤང་གསག་མི་དགོས་པས། དུན་ཆོགས་ལ་བཟོད་
 པ་རང་གིས་བྱུང་ནས་འོང་། རྟོག་མེད་ཅན་རྟག་མ་མི་འོང་། རྟུར་པོ་མེད་པ་ལ་རྟག་པ་མི་འོང་།
 ཞེས་རྟོག་སྟགས་ལ་དག་འབྲུང་བ་རང་གིས་ལན་པས་གཞན་ལ་ཁྱོད་པར་གསུངས། དགེ་
 བཞེས་སྟགས་སྟེ་བས། དཔེར་ན་འཕེན་མ་བཅུགས་ན་མདའ་མི་འཕྲོག་ལ། མདའ་ཕྲོག་པ་དེ་འཕེན་

བཅུགས་པས་ཡན་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲ་མའི་ལས་ངན་གྱིས་འཕེན་བཅུགས་པས་ཆེ་བའི་ར་
གཞན་གྱིས་གཞོན་པའི་མདའ་ལོག་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས། །འདི་འདྲ་
ལོག་གི་རྒྱལ་བུ་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིགས་ལ་སྐུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་པ་ཉིད་གྱིས། རྟོན་ལ་ཆགས་
པའམ་བདག་ལ་སྤང་བ་ཡིས། །བདག་གི་བདོག་ཀུན་ཕྱགས་ནས་ཉིན་གཅིག་ཅམ། །འཆོ་བའི་
ཐམ་སྒྲིམ་མེད་པའི་སྐབས་བྱུང་ན། དེ་ཆེ་བདག་གིས་དམ་བཅའ་འདི་དྲན་བགྱིད། །ཞེས་གཞོན་
ལན་དུ་ཡན་པ་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་དེ་དྲན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ལོག་མ་དག་ལ་འདྲ་
འདྲོ། །ཡང་། འགའ་ཡིས་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་ཁྱེར་ན། ལོངས་སྤྱོད་འདི་དང་ལུས་
དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན། བདག་དགེ་མ་ལུས་འདི་ལ་ཡན་པའི་རྒྱར། །གྱུར་ཅིག་སྤྲུལ་དུ་བསམ་
པ་ཐག་པས་བཟོ། །ཞེས་བཟོ་སྒྲིམ་མཛད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་སོ། །

རྒྱལ་བུ་ལ་བལ་མ་དུ་བཁྱེར་བ།

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

བདག་ལ་ཉེས་པ་རུང་ཐད་མེད་བཞིན་དུ། །

གང་དག་བདག་གི་མགོ་པོ་གཅོད་བྱེད་ན་འདྲ། །

སྤོང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་སྤྱིག་པ་རྣམས། །

བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བདག་གིས་ཡར་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་རུང་ཐད་ཅམ་ཡང་
མེད་བཞིན་དུ། གཞན་གང་ཡང་རུང་བདག་གིས་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ལག་སྒྲིགས་གཅོད་པ་ཅམ་
དུ་མ་ཐད། ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་པོ་གཅོད་པར་བྱེད་ན་འདྲ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྒྲིམ་ཡར་གསོད་
བདེག་སྒྲིགས་གཞོན་ལན་མི་བྱེད་པར་མ་ཐད། དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱིག་པ་ཆབས་ཆེན་དེ་རྩ་བུ་བྱས་པའི་

རྒྱུ་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་སྐུ་ལྟ་གནོད་ཕྱིན་དེ་རྒྱལ་བ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་
 རྒྱུ་མེད་དཔང་གིས་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་དང་འབྲེལ་བུ་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་རྣམས་བདག་ལ་ཚུར་ལེན་
 པ་ནི་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞུས་པ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་མྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་། །རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་རྒྱ་ནི་མེན་དུ་མང་། །ཞེས་
 མོ། །རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་དང་ལེན་གྱི་བཅོད་པའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ལ་སྤྱེད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་
 ཀྱིས་ཞུས་པར་མི་བྱ་བའི་སྒྲིན་ས་བདེ་རྒྱལ་མགོ་སྒྲིན་ས་ཕྱིན་ཚུལ་གསུངས་པ། ཡང་གནོད་ཕྱིན་
 ལ་ཇི་མི་རྣམས་པའི་བཅོད་པའི་སྐབས་སུ། གང་ཆེ་ཆོན་མོངས་དཔང་གུར་པས། །བདག་རྒྱལ་ཉིད་
 གྲང་གསོད་ཕྱིན་ན། དེ་ཆེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གནོད་མི་ཕྱིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ད་ལྟར་
 ཆོན་མོངས་དཔང་གུར་པས། །བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་ལ། །སྤྱིང་ཇི་རྒྱལ་མ་སྤྱེས་ན།
 ཁྱོ་བར་གུར་པ་ཅིའི་ཐ་ཆེག །ཅེས་ཆོན་མོངས་པའི་དཔང་གིས་སྒྲིན་པ་ལྟར་གུར་ནས་རང་གསོད་
 པ་སོགས་གྲང་ཕྱིན་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་ལོས་ཕྱིན། དེས་ན་རང་གསོད་མཁན་ལའང་ཆོན་མོངས་
 པའི་གནོད་ཀྱིས་བརྒྱུས་པ་འདི་རྒྱུ་མེད་རེ་ཇི་རྣམས་དུ་རྒྱུ་མེད་སྒྲིན་མི་ལས་པར་གསུངས།
 ཡང་། །དེ་ཡི་མ་ཆོན་དང་བདག་གི་ལུས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་རང་གི་
 ལུས་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་དྲན་དགོས་ཚུལ་སོགས་གྲང་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་ལུས་
 ལ་གནོད་པ་བྱུང་བ་སྒྲིན་གཞན་ལུས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ངན་གྱི་མ་ཆོན་ཆ་འཁོར་བ་ཡིན་པར་
 རྒྱ་མྱོང་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཇི་ལོས་གྲང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། །སྒྲིན་གྱི་ལས་སུ་
 བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྲོམ་གྱིས། བདག་ལུས་རྒྱུ་རྒྱ་རབ་གདུགས་གྲང་། །འབྲུགས་
 པ་ཡོང་ཡེ་མ་གུར་ཅིག །དེ་ནི་བཅོད་པའི་གོ་ཆ་ཀྱོན། །ཞེས་གསུངས། རྒྱན་ལྔ་བས། འཇིག་
 རྒྱུ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་བས་བདེ་བ་གཅེས་པར་འཇིན་དེ། འོ་སྒྲིན་པའི་ལས་བརྒྱུག་སྤྱི་བདེ་བ་བས་

ལྷག་གཅེས་པར་འདོན་དགོས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་
 པའི་ཉེས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་དུ་སྒྲུངས་བའི་ཡན་ཡོན་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་བྱམས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱེས་བཞེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུན་པ་ཞིག་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ། གཞན་
 བེས་པ་མོན་གནས་པ་ཀུན་རྒྱུན་པ་ལ་ཁ་རྒྱ་མི་བྱེད་པར། རེ་ལྷག་རྒྱུ་རེ་རེ་ཟེར་ཞིང་ཡན་མི་བྱེད།
 དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་དྲག་པོའི་གཏོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པའི་རྒྱུན་པ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། རེ་ལྷག་བསྐྱེད་དུ་བྱམས་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཞིང་ཁྱོད་བར་མི་བྱ། ཞེས་དང་། ཁ་རག་པས།
 ད་ལྟའི་བདེ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་ཀུན། ལྷ་མའི་ལས་ལ་རག་ལས་པས། ཁྱོད་ལ་འདམ་དུ་མི་བཏོག་
 བེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་སྤྱེད་ཅིག་ལོ། ཞེས་དང་། བུ་པོ་བས། གཞོན་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་
 ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཉེན་དུ་མ་གོ་བ་འདི། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྷ་པོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། འགའ་
 ཞིག་ཁྱོད་དང་རྒྱལ་དབང་གུར་ནས། བདག་གི་ལུས་ལ་མ་སྤྱོད་ཆེར་བཏོད་དེ། འཆི་བར་ངེས་
 པའི་གནས་སྐབས་བྱུང་གུར་ན། རེ་ཆེ་བདག་གིས་དམ་བཅའ་འདི་བྱན་བཞི། ཞེས་དང་། བདག་
 གི་ཡན་ལག་གཅོད་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལྟེ། ཉོན་མོངས་ལྷག་བསྐྱེད་བདག་གིས་གཅོད་པར་ཤོག ཅེས་
 མོགས་དང་། གཞོན་ལན་དུ་ཡན་འདོགས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་བྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་མཐར་བཞིའི་ནང་ནས་
 གཅིག་དང་། ཆོས་རྒྱུ་ཆོད་ཆང་བའི་ཐུགས་དམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
 ཉིད་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་ཤིག་ནད་ཅན་གྱི་ཤིག་སྒྲུངས་པ་མོགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་མཐར་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་དོ།

མི་རྣམས་ལ་ལམ་དུ་འབྲེལ་བ།

གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་པ། །

སྤྲོད་གསུམ་ཁྱབ་པར་སྒྲིགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །

བུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །

ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ཀྱལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲིག་དུ་བདག་ལ་སྒྲིན་བཟོད་པའི་སྒྲིན་ས་མི་སྟན་
 པ་ནམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ཅམ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་ན་འང་ཁོང་ཁྱོད་
 བའི་སྒྲིན་ས་པར་ལ་མི་སྟན་པ་བཟོད་པ་སྒྲིགས་གཞིན་ལན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། གཞིན་བྱེད་དེའི་
 སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྦྱེད་པར་འདོད་པའི་བུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གཞན་ནམས་ལ་བསྒྲགས་ཏེ་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཀྱལ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་མི་སྟན་པ་ལ་པདུ་འབྱེད་ཚུལ་
 གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། ཚུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟན་
 ཐོས། །ཞེས་རང་ལ་མི་སྟན་པ་བྱུང་བ་རང་གིས་སྤྲོད་ཆོག་ཅུབ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་
 བཤེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་མ་སྒྲིགས་བུམ་པའི་ལས་ངན་གྱི་མཚན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཡང་
 བཤེད་པས་གཞན་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། སྤྲོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་
 ཅན་ཉམས་བྱེད་པས། །མི་སྟན་སྤྱོད་ལ་ཁྱོད་ཞེས། །གཞན་ལ་མི་སྟན་བཟོད་ལའང་ཁྱོད། །དེ་བཞིན་
 ཅི་སྒྲུབ་མི་བྱེད། །ཅེས་སྒྲིགས་ཏུར་མི་སྟན་པ་ཟེར་བ་ལ་བདག་ས་ནའང་ཁྱོད་པའི་ཀྱུ་མཚན་མེད་པའི་
 བྱེད་ཁྱོད་མི་རིགས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲས་ནི། །བཟོད་ནམས་
 མི་འགྱུར་ཆེར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིགས་ཏུར་སྟན་གྲགས་སྒྲིགས་ལའང་ཆགས་བྱའི་སྤྲོད་པ་ཅིའང་
 མེད་པ་དང་། ཡང་། གྲགས་པའི་དོན་དུ་ནོར་གཏོང་ཞིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་བྱེད་ན།
 ཞེས་སྒྲིགས་ཏུར་སྟན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་ཉེས་པ་སྦྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱེད་དེ་དག་ལ་དགའ་
 བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྫོང་པོས། མི་སྟན་ཆོག་ནམས་ཐོས་པའི་ཆོ། །བྲག་ཆ་བཞིན་

དུབཅུ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཤེས་རབ་དེ་ཤིང་ལ། འོ་སྒྲིལ་འགའ་མ་ཡང་གྲགས་
 ཟེར་ནས་མིས་སྒྲིལ་ཡིན་འདུག་བྱས་པས། ལགས། མེད་སྒྲིལ་གཞི་མི་ལ་བྱེད་པ་ལས་འོན་ཅི་ལ་བྱེད།
 ལྷ་མ་སྒྲེལ་འབྲོ་བྱེད་གྱིས་ཆོས་གསུང་། གཤེན་རྟོན་ལ། འདི་འདི་སྒྲིལ་ཟེར་བྱས་ན། སྒྲིག་ཁ་
 བཅད་པོ་ལ་འདྲ་གཏོང་བས་ཁྱོད་རང་ལྷ་མ་བྱས་པའི་བཤགས་པ་གྱིས་གསུང་། ཤ་ར་བས། ཁམས་
 ལུང་པ། སྒྲེལ་བྱུར་པ། གྲ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲན་དུ་ཅི་ཅམ་གསོལ་ཡང་ས་དོ་ལ་སྒྲུབ་དང་བྱེད་མེད་
 པས་བདེ་བར་བྱུང་། བྱི་མ་ཀུན་སྒྲན་བྱུང་སྒྲུབ་པས་མ་བདེ་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྒྲུང་རི་བང་
 པ་དང་སྒྲེལ་བྱུར་པ་སོགས་ལ་དངོས་སུ་གྲགས་ངན་དང་སྒྲུར་འདེབས་བྱུང་ཡང་བྱགས་ལ་ཁྱོ་བ་མེད་
 ཅིང་བཅོད་པར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་དོ། །སྒྲན་གྲགས་སོགས་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་འདྲ་།
 རོ་ལས། བཅོད་དང་གྲགས་པའི་ཆོག་རྣམས་བསྒྲུབྱེད་ཡིན་པས་མཆིལ་སྒྲུབས་བཞིན་དུ་དོར། ཞེས་
 དང་། །ཁ་རག་པས། སྒྲན་གྲགས་བདུད་གྱི་བྱི་གཏོང་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲུག་རུམ་པས། སྒྲན་
 པ་དང་གྲགས་པ་ལ་བྲག་ཅའི་འདུ་ཤེས་བསྒྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་
 ལུས་པ་ཉིད་གྱིས། སྒྲན་གྲགས་སྒྲིང་པོ་མེད་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤྱོདས། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་
 ཐོས་ནས་བདག་ལ་འགྲོ་ཀུན་གྱིས། །བྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་གྲགས་ངན་མི་བཟད་པ། །ཕྱོགས་བཅུར་
 ཕྱོགས་པ་མཐོང་ཐོས་དྲན་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་དམ་བཅའ་འདི་དྲན་བགྱ། །ཞེས་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་སྒྲན་པ་ཕྱོགས་ན་འདྲ་མི་ཁྱོ་བར་མ་བཟད། བྱམས་སེམས་གྱིས་
 དེའི་ཡིན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་ཕྱོགས་པའི་བྱགས་སྒྲན་མཛད་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདིས་
 གཞན་གྱི་ཡིན་ཏན་བཅོད་པ་ལས་སྒྲན་བཅོད་མཛད་མི་སྤྱོད་ཅིང་། དེའི་དེན་འབྲེལ་གྱིས་དེ་དུས་
 གྱི་རྩ་མ་རྣམས་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་བཅོད་བསྒྲགས་བཀྱར་གསུམ་ཁོ་
 ར་མཛད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ན་མང་དོ། །

སྒྲུང་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ།

བཞི་པ་ནི། ཅུ་པ་ལས།

འཁྱོ་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། །

མཚང་ནས་འདུ་ཞིང་ཆིག་ངན་སྤྲོད་ཡང་། །

དེ་ལ་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །

གུས་པས་འདུད་པ་ཁྱུ་ལ་སྤྲོས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྒྱུ་འཁྱོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུས་ཤིང་འདུས་པའི་དབུས་སུ། གཞན་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐད་ནས་སྤྲོད་པའི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིད་ཅེས་དངོས་སུ་མཚང་
 ར་མཚང་ཞིང་སྤྲོད་ར་གཏོང་པའི་ཆིག་ངན་ཤིན་ཏུ་ཁྱུ་ལ་སྤྲོས་ཆོག་སྤྲོས་སྤྲོད་པ། དེ་ལ་སྤྲོས་པ་བསྐྱངས་
 ཏེ་མཚང་འདུད་པ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་གཞན་ལ་ན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། སྤྲོད་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་
 གྱིན་ཆེ་བའི་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གུས་པས་འདུད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱུ་ལ་སྤྲོས་ན་མས་ཀྱིས་
 སྤྲོད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་ཁྱུ་ལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་འདུག་ལས། བདག་
 ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་ཡིད་ན། །བསྤྱོད་པས་བདག་དག་ཅི་ཞིག་ཡིད། །བདག་ལ་བསྤྱོད་པ་གཞན་
 ཡིད་ན། །སྤྱོད་པས་མི་དག་ཅི་ཞིག་ཡིད། ཅེས་བསྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དགའ་དང་ཆགས་སྤང་བྱ་མི་
 རིགས་པར་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད། གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །སྤྲོས་དང་། དེ་
 བས་རབ་ཏུ་སྤང་མེས་ལ། །ཞེས་སྤྲོས་སྤྲོད་སྤང་སྤང་སྤྲོས་མཚང་ནས་འདུ་ཞིང་སྤྲོད་ར་
 གཏོང་བ་སྤྲོས་ཤིན་ཏུ་བསྤྱོད་དགའ་བ་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་གདམས་ངག་མཚོག་ཏུ་ཤེས་ནས་
 གུས་པས་དྲིན་ཏུ་གཞོན་པར་བྱ་ཡི། ཁྱོ་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཤིང་། །ཡང་། བསྤྱོད་སྤྲོས་
 བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །དེས་ནི་སྤྱོད་པར་འཇིག་པར་བྱེད། །ཅེས་སྤྲོས་ཀྱིས་བསྤྱོད་སྤྲོས་

ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བརྟོད་སྟོགས་ནི། །གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་
 པ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བརྟོད་སྟོགས་ལ་གཞགས་བྱེད་པ་དན་འགྲོ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་དོ།
 གཞན་ཡང་ཇི་པོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོག་མཆང་ལ་ཁོ་ལ་བ་ཡིན། གདམས་ངག་གི་
 མཆོག་མཆང་ཐོག་དུ་ཐེབས་པ་ཡིན། །བསྐྱེད་པའི་མཆོག་དག་བཞགས་དང་ན་ཆ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན།
 ཞེས་དང་། ག་པོ་བས་ཀྱང་། ང་ནི་མཆང་འདུ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི། །དེའི་ཆེ་བྱོང་ཀོ་ལོང་མི་
 སྟོམ་ན་སྟོད། དེ་མིན་སོང་ཞེས་སྟོབ་མ་དུང་དུ་སྐེབས་པ་ན་མས་ལ་གསུངས་པ་དང་། དུ་རྟོ་བས།
 འོ་སྟོལ་ལ་གཞན་གྱིས་ཉེས་སྟོན་བཟོད་ཅིང་མཆང་འདུ་བ་ཀྱན་ཀྱང་སྐད་གདོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 ཞེ་སྤང་མི་བྱ་བར་དྲིན་དུ་གཙོ་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་དང་། ལྷན་སྤྲུ་བས། སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་
 རྒྱལ་དུ་བཙོད་པ་སྟོམ་པ་ནི། གཞོད་པ་སྟེལ་བའི་དག་མེད་ན་བཙོད་པ་མེད་པས། གཞན་བདག་ལ་
 གཤེ་བ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་བཙོད་པ་སྟེར་བའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་
 དྲིན་དུ་གཙོ་བ་སྟོམ་ཞིང་བདག་བཙོད་པ་ལེན་པའི་སྟོབ་མར་སྟོམ་ལ་ཁྱོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 གྲང་རི་ཐང་པས། བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྱག་དོག་གིས། གཤེ་སྐར་ལ་སྟགས་མི་རིགས་པའི། །བྱོང་
 ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། །རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཉིད་ཀྱིས། །འགྲོ་མང་དབུས་སུ་སྤང་མིག་ལྡན་པ་ཡིས། །ཆིག་ངན་བཙོད་པར་དགའ་
 བས་སྤྲུ་པ་བནས། །གདོང་པ་འདེགས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་བྱས་ན། །དེ་ཆེ་བདག་གི་དམ་བཅའ་
 འདི་དྲན་བགྱ། །ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་ཁྱོ་བས་ཁྱོ་གཉེར་རབ་བསྐྱེད་ནས། །མཆང་ལ་ཤོག་
 པའི་ཆིག་ངན་སྟོལ་གས་ཀྱིས། །སྟེ་པོ་མང་པོ་ཆོགས་པའི་མདོན་སུམ་དུ། །བདག་ལ་དངོས་སུ་
 སྟོད་པ་མཐོང་ན་ཡང་། །བཅོལ་ལྡན་འདི་ཡིས་བདག་གི་ང་རྒྱལ་གྱི། །དུག་ཤིང་བཅད་པས་ཕན་
 པར་བསམས་བྱས་ནས། །སྟོད་ང་བཅོལ་ཆེན་ཐབས་མཁས་མཆོན་ཆ་ཡིས། །དེ་ཡི་སྟུག་བསྐྱེད་

དུག་མིང་གཅིང་པར་ཤོག །ཅེས་སྒྲིགས་གསུངས་མིང་། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་དོ།
 དེ་ལྟར་བརྒྱུ་སྤྲོད་ཐུག་བསྐྱེད་བྱེད་པ་སྒྲིགས་ལ་གཞིར་ལན་མི་བྱེད་པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་ཆོས་འདི་དག་
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་མིང་། རྒྱུད་པར་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་
 གཞིར་བྱེད་དེ་དག་ཤོགས་བྱང་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་འདེད་དགོས་ཏེ། མཛོད་
 ལས་། རྟག་དག་བདག་ལ་གཤེ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སྒྲིགས་
 ནས་། རྟེན་ཆ་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས་། གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཐེར་
 རམ་། ཞེས་སྒྲིགས་གསུངས་། དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏེ་བྱི་སྒྲིན་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲིམས་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 དོན་དམ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲིམས་པ་ནི། སྤྲོད་འཇུག་ལས་། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་དངོས་རྒྱུས་ལ། ཐོབ་
 པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །ཅེས་སྒྲིགས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྟོག་པ་ཐོབ་ཤོར་སྒྲིགས་མཉམ་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

༡༥ བཟོད་དཀའ་བ་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ།

གཉིས་པ་བཟོད་དཀའ་བ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ལ་གཉིས། དེན་ལན་ལོག་འཇལ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་དང་།
 བརྒྱུ་སྤྲོད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བ་ལས་།

བདག་གིས་བྱ་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་མིས། །

བདག་ལ་དག་བཞིན་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། །

ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་བྱ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །

ལྷག་པར་བརྟེན་བྱུང་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་། དོན་ནི། བདག་གིས་ཡར་ལ་དུས་དྲག་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་སྤྱོད་བཞིན་
 དུ་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་མིས། བདག་ལ་ཚུར་སྒྲིག་གསུམ་ཀ་ནས་གཞིར་པ་ཅི་འབྱོར་གྱི་སྒྲིན་སྤྱོད་

དགྲ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་འང་དེ་ལ་ཁྱོད་འཁོར་གྱིས་གནོད་ལན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། གནོད་དང་
 ཉན་གྱིས་བཏབ་པའི་བྱ་ཚུན་པས་མ་ཉན་ལ་གནོད་པ་སྤོ་ཆོག་སྟེ་བྱེད་ན་འང་དེ་ལ་མ་ཉན་གྱིས་གནོད་
 པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གནོད་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྤོང་ནས་ལོག་སྐྱབ་པའི་ལྟར་བྱེད་
 པས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་དུ་དེ་ལ་ལྟག་པར་བཅེ་བ་སྒྲམ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་
 གྲས་རྒྱམས་གྱིས་གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལ་མ་དུ་འབྱེད་རྒྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའོ། །ཡང་ན་ནད་གྱིས་བཏབ་པའི་བྱ་ལ་མ་ཉན་གྱིས་བྱེད་ན་དེ་དང་བྲལ་ན་སྒྲམ་དུ་བཅེ་བར་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྔའི་རྒྱན་ལས། ཉན་དུ་ཉེས་པས་རང་དབང་
 མེད་པར་བྱས་སེམས་གྱིས། རྩེ་པོ་ལ་ནི་སྒྲོ་ལྟ་ཉེས་པར་མི་མཛིན་དེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་
 པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། རྩེ་པོ་དག་ལ་སྤོང་རྗེ་རྒྱམ་པར་འཕེལ་བྱུར་རོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པའི་བྱིས་པ་རྒྱམས་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོ་ལྟ་བུར་
 སེམས་རྒྱམས་གྱིས་དེ་ལ་ཉེས་པར་མི་མཛིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་རྩེ་པོ་རྒྱམས་ལ་བཅེ་བ་འཕེལ་བར་
 གསུངས་གིང་། འཛི་བརྒྱ་པར་ཡང་། ཉན་བའི་བྱ་ལ་བྱེད་པར་དུ། མ་ནི་ལྟག་པར་གསུང་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས། །དམ་པ་མིན་ལ་ལྟག་པར་བཅེ། ཞེས་གསུངས། རྩེད་
 འདྲུག་ལས། །དེ་བཞིན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། །ནད་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 དང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་འདི་དག་གི། །སེམས་འདི་བྱང་སྒྲམ་བཅེ་ལྟར་དང་། ཞེས་སོགས་
 ལྟར་ཡང་ལ་ཡན་བཏགས་ཀྱང་རྒྱུ་ཁྱོད་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྤོང་བའི་
 བྱིས་པའི་ངང་རྒྱལ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་དེ་བས་ཀྱང་བཅེ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་
 མོ། །གཞན་ཡང་རྩི་བོས། བཟོད་པའི་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྟད་པའི་ཆེ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་
 པར་དེ་ལྟར་དགྲ་ཞེས་མ་སྤྲིན་ཅེས་གསུངས་ལ། རྩེ་བྱུང་ལས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཡང་ལ་བཟང་

ནས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཡན་པ་ཉག་ས་པའི་ཡན་རྟུ་གཞི་དེ་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྤིང་རྒྱེ་དང་ཡན་སེམས་
མི་སྐྱེན་སྒོ་མ་འབྱོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཤིང་། ཉིད་ནས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་པོར་མཛད་དོ།

བརྒྱུས་ཐབས་བྱེད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་པ་ལས།

རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །

ང་ཀྱལ་དབང་གིས་བརྒྱུས་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་། །

སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །

སྤྱི་པོར་ལེན་པ་ཀྱལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རང་དང་རིགས་གཟུགས་འབྱོར་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པའམ། དེ་དག་རང་
ལས་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡིས་ང་ཀྱལ་གྱི་དབང་གིས་བདག་ལ་བྱེད་གསོད་དང་བརྒྱུས་ཐབས་སྤྱི་
ཚོགས་བྱེད་ནའང་དེ་ལ་ཁོང་མི་ཁྱོད་པར་མ་ཟད། སྤྱི་པོར་ལེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
གསུངས་གསུངས་པས་བདུད་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་པོར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱལ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་མ་རོལ་
ཀྱིས་བརྒྱུས་ཐབས་བྱེད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་ལན་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དུ་
འབྱུག་ལས། དེ་བས་འདི་དག་གཞི་དེ་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བཟང་ལྷོ་ཞིག་དུ་སྤྱད་པར་
བྱ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་མང་དེག་པས་བདག་གི་སྤྱི་ར་འཚོག་གས། །འགྲུམ་ཡང་མི་བསྐྱོ་འཛིག་
རྟེན་མགོན་དཔུང་མཛད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གཞི་དེ་བྱེད་ཉམ་ཆུང་བ། །འགའ་ཡང་བྱེད་དུ་
གསུངས་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མཐོང་མན་སྤྱོད་གཞི་དེ་པ་བྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་
བརྒྱུས་ནས་གསུངས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། གཞི་དེ་བྱེད་ཉམ་ཆུང་བའང་བྱེད་དུ་གསོད་པར་མི་རིགས་

པ་དང་། ཡང་གཞིན་ཕྱིད་པ་གཞིན་ཡན་ཕྱུས་ན་ཡ་རྒྱུ་ཡི་ཞེས་སྤང་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་དང་། རང་
 ཡང་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་པས་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། གཞིན་ཡན་མ་ཕྱུས་
 ན་རང་བཟོད་ལྷན་གྱི་སྒྲེལ་སྤྱོད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་གིང་། ལྷག་པར་ཉམ་
 རྒྱུང་ནམས་ཀྱིས་གཞིན་ཆེན་ཕྱིད་པ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་འི་ནང་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 གྲན་ལས། ཉམ་རྒྱུང་ནམས་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྒྲ་
 མ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྤྲོས་ནས་དང་འདྲ་བར་བརྟུན་གོས་ཏེ། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ནམས་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བརྟ། ཞེས་དང་། བསྐབ་
 བརྟུས་ལས། འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། །བུམ་བཟང་འདོད་འཛོལ་བ་དང་ནི། །སྒྲ་མ་
 དང་ནི་ལྟ་འདྲ་བས། །དེས་ན་འདི་དག་མགུ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་
 ཅན་ནམས་ལ་སངས་རྒྱལ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ངོ་ཤིས། བདག་
 ལས་ངན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཡ་གེ་པའི་རོ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ལ་ཐོངས། གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་
 ཡིན་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་བཅངས་ཏེ་ལོངས་ལ་ཐོང་། ཞེས་དང་།
 ལྷན་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་། འཛིན་རྟེན་པ་ནམས་སེམས་ཅན་བས་སངས་རྒྱལ་གཅེས་པར་འཛིན་ཏེ། འོ་
 སྐྱེལ་དེ་ལས་བརྒྱུན་སྤེ་སངས་རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་གིང་།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སངས་རྒྱལ་ལ་མི་གསུམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་འོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་མ་ཡིན་
 པ་སྤྲོས་རྒྱ་བཞིས་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་ཆུ་ལ་རྒྱལ་པར་གསུངས། སྤང་རི་ཐང་པས། བདག་
 ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །དོན་མཆོག་སྤྱོད་པའི་བསམ་
 པ་ཡིས། །རྟེན་པར་དགའ་བས་གཅེས་འཛིན་བྱ། །ཞེས་དང་། བ་ར་བས། སེམས་ཅན་ནམས་

ཉམས་སྤོང་རྗེས་མི་གཏོང་བེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱུང་མེད་པར་གྱས་པར་
 བྱ། །ཞེས་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་འདག་བྱེད་
 དང་། །འཕྲོད་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པར་བྱེད་ཆེ་བར་གཤམ་ནས་སྒྲོས་མི་སྤོང་ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལ་གནོད་བྱེད་གང་རུང་ཞིག་ལ་གནོད་ལམ་བྱུང་སྐྱེས་པ་དང་། ཉམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་མི་གཏན་གས་
 མི་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེས་ནས་གཉེན་པོས་མ་སྐྱེའོམ་པར་བྱུན་ཆོད་འདས་ན་སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྤངས་པར་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །འདག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དམ་ཡོད་ཀྱང་རུང་།
 མཐོང་མན་མཉམ་པ་སྐྱེས་པ་རུང་བ་ཡིས། །གནོད་པའི་རྣམ་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ཆེ་འདག་
 ཉེས་དམ་བཅའ་འདི་བྱུན་བཅུ། །ཞེས་དང་། གནོད་བྱེད་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་གྱས་པས་སྐྱེ་པོས་ཡོངས།
 ཞེས་དང་། གནོད་བྱེད་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན་སྒྲོ་སྐྱེད་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དམ་ཆེག་
 ཡལ་ཆེར་དེར་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་མང་དོ། །

༡༥ འཕྲོར་ཀུན་གཉིས་ལ་མ་དུ་འབྲེལ་བ།

གསུམ་པ་འཕྲོར་ཀུན་གཉིས་ལ་མ་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས། ཀུན་པ་ལ་མ་དུ་འབྲེལ་བ། འཕྲོར་པ་
 ལ་མ་དུ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བ་ལས།

འཆོ་བས་ཡོངས་ཤིང་རྟག་དུ་མི་ཡིས་བརྒྱས། །

ཆ་བ་ཆེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྒྲར། །

འཁྱོ་ཀུན་སྤྲིག་སྤྲིག་འདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །

ལྷམ་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །ཞོར་ཡོངས་སྤྱིད་སྤྲིགས་དང་པོ་ནས་མེད་པ་ལམ། །ལྷ་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱང་
 དག་སྤྲིགས་གྱིས་བརྒྱགས་ཤིང་ཐད་དེ། སྤྲིག་འཆོ་བའི་ཆེན་དུ་ཀུར་པའི་ཐམས་གོས་ཅམ་གྱི་འཕྲོར་

ཕམ་ཀྱང་མོངས་མིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དུས་དྲག་ཏུ་མི་མང་པོ་ཡིས་བརྒྱས་
 མིང་སྒྲོན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ད་དུང་དེའི་སྤྱིང་དུ་མཛེས་གསལ་ཆ་བ་ཆེན་གྱི་ནད་དང་། སྤྱིང་
 གཏོན་སྤྱིངས་མ་རུངས་པའི་གཏོན་གྱིས་བཏབ་ནས་མིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་གྱིང་། །རང་
 ཉིད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའང་ཇི་
 ལྟར་བཟོད་སྒྲམ་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲར་ཡང་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་རྟེན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་
 ཅད་བདག་ཉིད་ལ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀྱང་ཅིང་མོངས་པ་འདི་འདྲའི་ལྟར་བཟོད་སྒྲམ་དུ་སེམས་
 བྱམ་པ་དང་བག་འཁྲམས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་སྒྲོབས་དང་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྒྲམ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞུས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིང་འདུག་ལས། སྤྱག་
 བསྐྱལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏན་ནི། །སྒྲོབས་
 རྟེན་པ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སྤྱིངས་སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གི་ཡིན་ཏན་བསམས་ཚུལ་དང་། ཉ་པ་
 ཞིང་པ་གདོལ་པ་ལ་སྤྱིངས་པ། ཞེས་སྤྱིངས་དང་། འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྤྱིངས་ལ་སྤྱིངས། ཞེས་
 སྤྱིངས་ལྟར་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་དཀའ་བྱེད་བཟོད་རྟེན་པ་དང་། དེ་བས་གཞོད་
 པ་ཁྱད་གསོད་ཅིང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱོས། ཞེས་སྤྱིངས་དང་། བྱམ་བཅས་
 ཚུལ་བཏོད་པ་ལ། །མོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། ཞེས་སྤྱིངས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་མི་འདོད་
 པ་གང་བྱུང་ཡང་མི་བྱམ་པར་སེམས་སྒྲོབས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ལ། རིན་
 ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཡིད་གསལ་བཞིན་དུ་ཀྱང་ན་ཡང་། །བྱམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱོའོ། ཞེས་གསུངས།
 གཞན་ཡང་རྗེ་པོས། བྱམ་པའི་སེམས་ནི་བྱུང་བའི་ཆོ། །སེམས་ཀྱི་གཟེངས་ནི་བསྒྲོད་པར་བྱ།
 ཞེས་དང་། བྱཏོ་བས། ཆོང་པ་རྣམས་ལ་ཁ་བ་བབས་ན་ན་མིག་ལ་ཕན་ཟེར། རྒྱབ་མོ་ཆར་བབས་
 པས་དག་མི་འོང་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་ནད་དང་དབུལ་མོངས་གཤེ་སྒྲར་མི་ལས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཚུན་

ཆད་ལམ་དུ་བསྐྱངས་པས་རྟེན་པ་བྱ་བ་སྟགས་ཡིན་ཏན་དུ་མ་ཡིད་གསུངས། ཁ་རག་པས། ད་
 རྟེན་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལྟོས་ཀྱང་། ལྷན་བྱས་རྟེན་བསྐྱེད་པ་བྱས་ནས། བྱི་མའི་དུས་ན་བདེ་འགྱུར་
 གྱི། རྟེན་བསྐྱེད་པ་དགའ་བ་སྟོམས་ཤིག་ཨོ། རྟེན་ངན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། བར་
 ཆད་དགེ་ལྡན་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། རྟེན་བསྐྱེད་པ་རྟེན་པའི་ཕྱགས་ཤིང་ཡིན། མི་དགའ་བྱུང་དུ་མ་
 བཟུམ་ཨོ། ཁྱེད་དང་། འཆད་ཀ་བས། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྟེན་དུ་བསྟེན། ཁྱེད་གསུངས།
 ལྷན་ན་ཀུན་གྱི་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ཁྱེད་པ་སྟགས་སྟེང་རྟེན་ལམ་ཁྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདྲ་འདྲིར་
 ཤེས་པར་བྱོ། དེ་ལྟར་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་ན། རྟེན་གྱི་མཐུག་རྟེན་ཆེན་པོ་
 ཡིན། ཁྱེད་པ་ལྟར་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏན་དུ་སྟོང་། རྟེན་བསྐྱེད་པ་བདེ་བར་འཆར། ཞེས་
 དང་བར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་འོང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེང་
 རྟེན་འདི་བཟུན་ཡིན། རང་གི་སྒྲིལ་ཆོས་ཤེས་མ་ཤེས་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་བསྐྱེད་པ་འདི་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན། འཁོར་པ་དང་སྤོང་མའི་དངོས་ཀྱི། ཆོས་
 པའི་གན་འབྱེད་དང་སྟོབ་སྟོང་ཡིན་སྟེ་མ་དགོས་གསུངས་པ་སྟགས་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཀྱང་
 གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ན་མང་ངོ་། གཞན་ཡང་རྟེན་ལྟུང་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྟེན་དགེ་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་སྟེ་འགྲེལ་པ་འདི་ཆོས་པ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འདི་ཐང་པ་ཆེན་
 པོའི་གསུང་ནས། མདང་ཞག་ཐམས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཞིག་བྱང་བས་དགེ་ལྡན་འཕྲེལ་བར་བྱང་གསུངས་
 པ་དང་། ཆོས་མེ་མོད་ཆང་པའི་གསུང་གིས། ཆོས་གན་རྟེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་།
 ཁོང་པ་ལ་ཤིག་བྱེད་པས་གཤམ་བས་ཆོག་པ་ཡུན་རིང་པོར་བྱང་ཡང་ལམ་དུ་ཁྱེད་བས་རྟེན་བསྐྱེད་པ་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་བཟོ་བ་བྱང་གང་འཁྱེད་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་
 ཀྱིས་མི་ལམ་སོར་རྟེན་པ་དང་དགེ་ལྡན་འཕྲེལ་བར་བྱང་བ་སྟགས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་ལས།

སྒྲིལ་པར་གྲགས་ཤིང་པའོ་མང་སྤྱི་པོས་བརྟན། །

[illegible]

ཐུང་པའི་དཔལ་འབྱུར་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་གཟིགས་ནས། །

ཁེངས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་མཁས་ལག་ལེན་ཡིན། །

[illegible]

དུ་ཤོར་ན་ཆེ་པ་དེར་བག་མེད་པ་སྟགས་ཅེས་པ་དང་སྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆེད་ཅིང་། བྱེ་མར་ངན་འགྲོ་དང་
 རིགས་དམའ་བ་སྟགས་སུ་སྟེ་བས་འདི་བྱེ་ཀུན་དུ་ཅུམས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རིན་ཆེན་ཕྱིང་
 བ་ལས། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྟུང་ཆོགས་པས་ཀྱང་། །ཁེངས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། སྟོད་
 འདུག་ལས། དེང་ནས་ངེས་བདུལ་འདིག་ཅེན་བྱ་དུ་འཆོ། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཆོས་དང་འདིག་
 ཅེན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་གང་བྱུང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཉེན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ལ་འང་དེ་ལྟར་
 འབྱུང་བར་སྟོན་ཞིང་འཕུལ་དུ་འང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ་ཞིང་། །ཁེངས་ཏེ་གས་
 སྟགས་བདུལ་དེ་ཀུན་ལ་བྱུན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར་བྱས་ནས་མཐོང་མན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པོས་འཁྱར་དགོས་
 པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཇི་པོས། །གང་དུ་མཐོང་བའི་སེམས་བྱུང་ཆོ། །དེ་ཆོང་རྒྱལ་གཅག་
 བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། ཏེ་གས་ཆོས་ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་སེམས་ཀུན་སྟོད་ལ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བར་གྱིས།
 དམན་པ་ནམས་ལ་སྤིང་ཇི་སྟེད་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་དང་བརྒྱས་པ་སྤྲོངས། །ཞེས་དང་། འབྲོམ་གྱིས་
 ཀྱང་། །རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཅུམ་ཡོད་ན་ཡང་། །གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་བརྒྱས་པ་ཁྱུང་བར་མཛོད།
 ཅེས་དང་། ཕུན་པོས། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ང་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཏེ་དམན་ཆ་བཟུང་ལ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྤིང་ཇི་ཆོང་བ་དང་གས་པར་བྱེད་དགོས། ཇི་པོ་ཇི་ལས། ཡོན་ཏན་ཆོང་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་ན་
 བྱི་ཚུན་ཆོད་ལ་ཕྱན་ཅན་མི་མཛད་པ་ཡོན་ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྤིང་ཇི་འི་གནས་བྱེད།
 བདག་ནི་དགའ་བས་དག་དུ་གནས་ན། །དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། །ཞེས་གསུངས། །ཁ་
 རགས་པས། བཟང་པོའི་དཔོན་ཆ་མ་འདིན་པར། །ངན་པའི་དམན་ཆ་བྱུང་ཞིག་ཨོ། །ཞེས་
 དང་། །ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་རང་མགོ་སྟོད་
 ལ་དམན་ཆ་བཟུང་། །ཞེས་དང་། སྤང་རི་ཐང་པས། །གང་དུ་སྐྱད་འགྲོགས་པའི་ཆོ། །བདག་
 ཉིད་ཀུན་ལས་དམན་བཞུ་ཞིང་། །གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། །མཆོག་དུ་གས་པར་འདིན་

ཡར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པ་གོང་མ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དམན་པའི་ས་བབུང་།
 རྒྱལ་པོའི་གོས་ཀྱིན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཆོས་སྐུ་བ་ཚུལ་གྱི་ནམ་ཐར་ལ་སྦྱོབ་པར་མཛད་དོ། །སྦྱིད་
 ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་སྟགས་སྦྱིད་སྟག་ལམ་ཁྱེར་དུ་གསུངས་པའང་འདིར་ཤེས་པར་
 བྱོའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིད་པ་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཚུལ་ཤེས་ན། སྦྱིད་ཀྱི་གཏའ་གཞོན་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 ལྟར་བདེ་སྦྱིད་བྱང་བདེ་ཁེངས་དྲེགས་སྟགས་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བར་དེ་དག་གི་གཏའ་གཞོན་དང་
 ཆོས་ཀྱི་ཀྲོགས་སུ་འགྱུར་བའོང་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐུས་པ་ཉིད་ཀྱིས། བོ་སྐྱེ་ལ་ཆོས་པ་ནམས་
 ལའང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཀྱང་། །དེས་རང་ཉིད་མཆོག་དུ་འཛིན་
 ཞིང་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་ལམ་དམའ་བ་ལ་བརྟུན་ཆོས། །མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས། མཐོ་
 བ་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་ན་ཆོས་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་ཕྱིར་གང་དུ་སྤྱད་པ་ཀྲོགས་
 ཀྱང་རུང་། །མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་སྦྱོ་བོས་འཁྱུར་བ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 བཞིན་དུ་བྱགས་ཏམས་སུ་བསྟར་བར་མཛད་དོ། །མདོར་ན་འཕྱོར་རྒྱད་སྦྱིད་སྟག་སྟགས་གང་བྱང་
 ཡང་སྐུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་སྦྱིད་ན་སྦྱིད་ཀྱང་པ་དང་། སྟག་ན་སྟག་ཀྱང་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། །དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བདེ་སྦྱིད་རུང་བྱང་ན་ཁེངས་དྲེགས་སྦྱེ་བ་དང་། སྟག་བསྐལ་རུང་བྱང་ན་
 ཞུམ་ཞིང་སྟོ་གི་པོའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་དེ་འདྲའི་ད་ལྟ་དུ་འབྱུག་ཅིག་གིས་མི་འོང་སྟེ། །ཕུན་བས། ཁྱོང་
 ཁྱེར་བཙུ་བསྟོར་བས་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་ཀྱང་ཞུམ་པར་མི་བྱ། །བརྟེན་པ་ཀྱར་ཆར་བཞིན་བབས་
 ཀྱང་དགའ་ཞིང་ཆགས་པར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། འཆད་ཀ་བས། གཉིས་པོ་གང་བྱང་བཟོད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱན་ལས། འཕྱོར་བའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ན་ཡང་། །ཉོན་
 མོངས་སྟག་བསྐལ་དག་གིས་འཛིགས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱོའོ། །
 བཞི་པ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ལ་གཉིས། །སྤང་ཡུལ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ། ཆགས་

ཡུལ་ལམ་དུ་འབྱེར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

རང་གི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་མ་ཐུལ་ན། །

ཕྱི་རོལ་དག་པོ་བདུལ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེའི་དམག་དཔུང་གིས། །

རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་རྒྱལ་ལྷས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་བ་རང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྟགས་ཉིན་མོངས་པའི་དག་པོ་མ་རུངས་པ་དེ་དག་གདུལ་རུས་ན་མེ་བསད་ན་དུ་བཅི་འབྱུང་
 བ་ལྟར། །ཕྱིའི་དག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི། །དེ་དག་མ་ཐུལ་ན་གནོད་
 འཆེ་བྱེད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་པོ་ལས་པ་ཇི་ཅམ་བདུལ་ཡང་མི་ཟད་པར་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དག་གཉིན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་།
 ལྷག་བསུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེའི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་སྟགས་མགོ་གནོན་དང་རྩུང་འབྱེན་
 གྱི་གཉིན་པོ་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ནི་རྒྱལ་ལྷས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ལམ་
 དུ་འབྱེར་རྒྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིད་འདུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་
 ལྷན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་སྟགས་དང་། ས་སྤྱིང་འདི་དག་གོས་གཡོགས་སུ། །ཞེས་སྟགས་
 ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་མ་ཐུལ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་བདུལ་ཡང་མི་འཇོད་ཅིང་། སེམས་འདི་གཅིག་
 ཕུ་བདུལ་བ་ཡིས། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཐུལ་ན་དག་ཐམས་ཅད་བདུལ་བ་དང་
 འདྲའོ། །ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། །ཇི་སྤྱིད་འཆེ་བ་བསད་ཀྱང་ནི། །དག་པོ་ཟད་པར་
 མི་འགྱུར་གྱི། །རང་གི་བྱོ་བཅིད་བསད་ན། །དེས་ནི་དག་རྣམས་ཀུན་བསད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 ལ། །ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གདེར་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་འདུལ་

ཐབས་མང་ཡང་། འདིར་བྱམས་སྤྱིང་ཤེ་བསྒྲམ་པ་བརྒྱན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས་གྱི་གཞུང་
 ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཤི། མདོ་མེད་ཀྱི་ལས། དེ་ཡི་ཅ་བ་སྤྱིང་ཤེར་འདོད། །ཅེས་
 དང་། །སྤྱིང་ཤེད་འཆུ་བ་བྱམས་པ་ཤི། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། སྤྱིང་ཤེད་འཆུ་བ་
 བྱམས་པ་ཤི། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། སྤྱིང་ཤེ་ཐུན་བཏང་སྤྱིད་ཀྱན་དང་། །ཞེས་
 སྟགས་དང་། འདུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཆོག་སེམས་འདིའི། །ཞེས་
 སྟགས་གསུངས་མོ། །གཞན་ཡང་ཤོ་བོས། ནང་གི་སེམས་ནི་དུ་ལ་གུར་ན། ཕྱི་ཡིད་གྲ་འདིས་
 གནོད་མི་རུས། །ཞེས་སྟགས་དང་། བྱམས་སྤྱིང་ཤེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། །བྱམས་སྤྱིང་ཤེ་སྤྱིང་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུངས། འོ་
 ན་ཅི་ཅུག་བྱེད་ན། དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱབས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། འབྲུམ་
 གྱིས་ཀྱང་། བྱམས་སྤྱིང་ཤེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྱལ་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་དེ།
 ད་ལྟ་ནས་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་ཞེས་བྱར་བདུག །ཞེས་དང་། དུ་རྟོ་བས། དགྲ་ཟེན་དང་ཉེ་རིང་གི་
 རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་སངས་མི་རྒྱ་བས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་སྤྱིང་ཤེ་ཕྱོགས་རེས་མེད་པ་སྐྱེད་གོས། །ཞེས་དང་། ཁ་རག་པས། ཐུན་ཆེ་མ་མར་
 གུར་པ་ཡི། །དྲིན་ཅན་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ལ། །གནོད་སེམས་འཆོ་བ་ཀྱན་སྤངས་ནས།
 བྱམས་དང་སྤྱིང་ཤེ་སྒྲོམས་ཤིག་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ཕུན་སྡེ་བས་བྱམས་སྤྱིང་ཤེ་གལ་ཆེ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ཆོ། རྒྱང་ཐང་པས་ཕུག་བྱས་ནས། བདག་འདི་ནས་བཟུང་བྱམས་
 སྤྱིང་ཤེ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ཞུས་པས། ཕུན་སྡེ་བས་དབུ་ལྟ་ཡུད། ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་ཕུར་ནས་ཤིན་ཏུ་
 ཡང་ཆ་བཟང་ཤི། གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་མཆོད་གསུམ་དང་། ཁམས་ལུང་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག་འབྲུམ་མང་ལ་དུ་བྱེན་པའི་ཆོ། དུ་རྟོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཅི་མཛད་དེ་ལན་བྱས་པའི་མཐར། །ཁམས་

ཡུང་པ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གདའ་གསུངས་པ་ལ། ཁོང་གྲོག་ཁ་རར་བཞུགས་ནས་དབུ་བདུམ་སྡེ་
 བཞུམ་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཞུས་པས། འཕྲོམ་གྱིས་དབུ་ལྷ་ཡུད། ཐལ་མོ་སྦྱར། སྦྱན་ཆ་བ་ཡུངས་
 ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་ཁམས་ཡུང་པས་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་ལ་བཞུགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་
 དུམས་སྤྱིང་རྩེ་བཙོས་མིན་རེ་སྟེ་ཕུབ་ན་དངོས་སུ་བདག་གཞན་བདེ་སྤྱག་བརྩེ་རུས་ཤིང་ཡུམ་སྦྱོག་
 ལའང་མི་ལྟ་བར་གཞན་དོན་སྦྱབ་རུས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས། དག་
 ལ་སྤང་བའི་སེམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བློ་བ་མ་ཕུལ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་གཞི་མ་གྱིས་མི་ལང་
 ཞིང་། །ཕུལ་ན་དག་གཞི་མ་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་སྒྲོ་མེད་
 ན། །རྩོགས་པའི་སངས་རུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་བས། །དུམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་
 པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཕུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆུ་དང་འདྲ། །

དི་ཅམ་སྦྱད་ཀྱང་སྤྱད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

གང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། །

འཕུལ་ལ་སྤྱིང་བ་རྒྱལ་སྤྱུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདོད་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྦྱ་ཏི་རོ་རིག་སོགས་མངོས་ཤིང་སྟན་པ། ཞིམ་
 ཞིང་མངར་བ། འཇམ་ཞིང་ལེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལྟའི་དབང་པོའི་ལོངས་སྦྱོད་
 ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་འདྲ། ལན་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྱང་བ་དང་འདྲ་བར་དི་ཅམ་སྦྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་དང་ཆོག་པ་
 མེད་པར་སྦྱར་སྤྱད་པ་དང་སྤྱག་བཞུལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན། སྤྱད་པའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་
 ཡུལ་ལ་མ་དུ་འཕྱེར་རྒྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འདོད་

ཕའི་ཡིན་ཏན་མུ་ངན་གནོད་པ་མང་། །འདིགས་བཅས་ཏན་ཏུ་དག་ཤིང་ཉོན་མོངས་བརས། །རལ་
 གྱིའི་སོ་འདྲ་དུག་སྤོང་ལོ་མ་མཚུངས། །ངན་སྐྱུགས་སྤོང་ལྟར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤང་། །ཞེས་
 དང་། །འདྲོད་པའི་ཡིན་ཏན་དག་ལ་དགའ་བཞི། །ལན་ཚུའི་ཚུ་འཕྱང་བཞིན་དུ་རྩོམས་མི་འགྱུར།
 །ཞེས་སོགས་འདྲོད་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ལ། ཆོམས་ལས་ཀྱང་། །ཀླ་པ་ཆའི་ཆར་
 བབས་ཀྱང་། །འདྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམས་མི་འགྱུར། །འདྲོད་པ་མཚོག་ཚུང་ཉེས་མང་བར།
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་དུ་ཚུད། །ཅེས་དང་། སྤོང་མེད་ཀྱི་བུས་ཁྱས་པར་ཡང་། །གང་ལ་
 ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་གནོད་པའི་སྐྱེ་མེ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བཤེས་
 སྤྱིང་ལས། །འདྲོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁྱོལ་སྤྱིད་པ་སྤྱེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལས། །འདིག་
 རྟེན་འདི་དང་ཡ་རོལ་དུ། །འདྲོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁྱོལ་སྤྱིད། །ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ།
 །དེ་དག་གིས་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱིར་བཏགས་ལ། ཤེ་བྱག་རྟེན་བཀྱར། ཆང་དང་བྱད་
 མེད་། །ནོར་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་རེ་རེ་ལའང་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་
 །འདིར་མ་སྤྱོས་ལ། ཆགས་ཞེན་ཚུང་ཟད་རེ་བསྐྱུངས་ནས་འདྲོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་པའང་མཚོག་
 ཏུ་བཏགས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། །ནོར་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཚོག་ལགས་
 བར་ལྷ་མའི་སྤོན་པ་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཆོག་ཤེས་བདེ་སྤྱིད་གང་
 ཡིན་པ། །དབང་བོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྟེན་དགའ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡིད་འོང་མི་འདོན་པ། །དེ་
 རྟེན་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན། །ཞེས་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་འཕྲུལ་དུ་སྤྱིང་བ་བཏགས་སོ། །གཞན་
 ཡང་རྫོགས་ཀྱང་གང་ལའང་ཆགས་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །ཆགས་
 པས་བདེ་འགྲོ་མི་འཐོབ་ཅིང་། །ཐར་བའི་སྤྱིག་ཀྱང་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྱིགས་དག་
 འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་ཚུ་ཚུ་འཕྱང་བཞིན་རྩོམས་པ་མེད་པས་ཆོག་ཤེས་མཛོད། །ཅེས་དང་། ལྷོ་

ཆགས་ཀྱི་མཆོག་འདྲོད་པ་རྒྱུ་ལ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ལུ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་། །འདྲོད་
 པ་བཞེན་པའི་བདེ་བ་བས་འདྲོད་པ་ཤར་ས་པའི་བདེ་བ་བདེ་ཆབས་ཆེ་ཞེས་དང་། ལུ་རྟོ་བས། དེ་
 ལྟར་འདྲོད་པ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་སྐྱོད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྲལ་འདི་
 མ་ཟུངས་ལུ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྟགས་དང་། །ཁ་རག་པས། །འཁོར་བ་ལས་འཕགས་ཏུ་མི་སྟེར་བ་འདྲོད་
 ཆགས་ཡིན་པས་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་རྩ་ན་གོ་ལ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབར་བས། ཆགས་
 ཞེན་བཅན་ཐབས་སུ་མ་བཅད་ན་འདྲོད་ཡོན་གྱི་འབྲི་བ་མི་ཆོད་པས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་མཆེ་ལ་མའི་
 ཐལ་བ་བཞེན་དུ་ཤར་། །ཞེས་དང་། ལྷག་རུམ་པས། །འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མེ་མ་སུར་གྱི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ག་པོ་བས། །འདྲོད་པ་ལ་སྒྲོ་མ་ལོག་ན་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་
 བདེ་བ་བཅའ་ཐབས་མེད། །འདྲོད་པ་ལ་སྒྲོ་ལོག་ན་བདེ་བ་བཅའ་མི་དགོས་ཞེས་དང་། །འདྲོད་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲམ་པོ་འདི་བསྒྲོག་ཏུ་བདུ་བཅན་སྐྱོད་ཀྱི་མགོ་རྒྱལ་ས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་རྒྱལ་སྤྲལ་པའི་དུས། རྣམ་རྒྱལ་ཉི་འབྲེལ་འཁོར་གཡོག་ལ་སྟགས་ལ། །ཆགས་ན་རྒྱང་
 ཆེན་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞེན། །ཞེས་དང་། གང་བྱུང་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་སྒྲོ་ཡོད་ན། །ལུས་
 དལ་སེམས་བདེ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་འཕེལ། །གསག་དང་བསྐྱུང་དང་བཞུག་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲལ་མེད།
 ཆོག་ཤེས་རྩན་དེ་དབུལ་ཡང་འབྱོར་རྩན་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞེན་དུ་ཉིད་
 རས་ཀྱང་འདྲོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་བཞེན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱུང་སེམས་བསྒྲིམ་པ་
 ལ་གཉིས། །མཉམ་གཞན་ཏུ་སྦྱོས་བྱལ་འཛིན་མེད་བསྒྲིམ་པ། རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་ལ་
 བདེན་ཞེན་ཤར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། །

སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྦྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྱལ། །

དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་རྣམས། །

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྫོང་པ་བྱུང་བྱིན་དེ་གི་ཆོས་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྤྲོང་ཞིང་། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་
 ཉིད་ཀྱང་གཏོང་ནས་ཡོད་མེད་དྲག་ཆད་སོགས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་
 ཐུག་པ་དེ་ཤེས་ནས། བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྒྲུམ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྤྲོས་བྲལ་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཏུ་བསྒྲུམ་
 པ་ནི་ཀྱལ་སྤྲོས་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྲོང་ཉིད་སྤྲོས་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་
 ན་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱིན་ལས། ཆོས་ཀྱན་སྤྱི་མེད་སྤྲོང་པའི་ཚུལ་ཏུ་རབ་ཤེས་པ། འདི་
 ནི་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་མཚན་གྱིས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་མཚན་གྱིས་པ་བསྒྲུམ་
 པ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྤྲོས་པ་ལགས་མེད་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་མཚན་གྱིས་པ་བསྒྲུམ་པ་འདི་
 ནི་ནམ་མཁའ་སྤྲོས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མ་གྲུབ་ཅིང་། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་འགག་གནས་
 གསུམ་དང་བྲལ་བས་ན། གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་སྤྲོང་ཉིད་ཏུ་གནས་
 ལ། །རྣམས་འཕྲོར་པས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེའང་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས།
 གཟུང་བའི་ཡུལ་ཅིའི་ངོ་ཐོར་མ་གྲུབ་པ་ལ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟ་
 བུར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག །ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ངང་ལ་མ་ཡིངས་པར་
 འཛིན་པ་ནི་མཉམ་གཞན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྲོང་ཉིད་སྤྲོས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་

འགྲེས་ལས་ཀྱང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་མེས་ས། །ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ།
 །ནམ་མཁའ་ལྔ་མ་པར་བྱེད་པ་འདི། །སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲིམ་པར་བཞེད། །ཅེས་དང་། །སྤྲོད་པ་དྲུག་
 །དུ། །གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྤྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་ནམ་པ་གཞན་
 །མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་དང་། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི།
 །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་ཇི་པོས། །ཆོས་ཉིད་
 །སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་འདྲ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་གཞག །ཅེས་དང་། །རྟོག་མེད་ཚུལ་གྱིས་
 །རྟོགས་པ་ལ། །དོན་དམ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྦད་བདགས། །ཞེས་དང་། །འབྲོམ་གྱིས་ཀྱང་། །དུས་
 །གསུམ་གྱིས་སྤྲོད་པའི་གནས་ལུགས་ལ། །ཡར་བཟར་མེད་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་གྱུར། །ཚུར་
 །བཟར་མེད་རང་གིས་བསྐྱུས་པར་གྱུར། །དེ་གཉིས་མེད་ཤེས་པ་བཟར་མེད་པ། །ཞེས་དང་། །ཕ་
 །རྟོ་བས། །མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་བདག་མེད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་ཅིར་ཡང་
 །མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲིམ་ཞིང་ཞེས་དང་། །ཁ་རག་པས། །གནས་ལུགས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
 །པས། །མཐའ་བཞི་ངང་གིས་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པས། །འཛིན་རྟོག་བྲལ་
 །བར་གྱིས་ཤིག་ལོ། །ཞེས་དང་། །ག་ར་བས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་
 །ཅིའི་ངོ་པོར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་ངེས་པར་བྱས་ལ། །དེའི་ངང་ལ་
 །ཅི་ལའང་མི་རྟོག །ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། །དུན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་སྤྲོད་ཉིད་
 །ཀྱིང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པར་བྱོལ། །ཞེས་དང་། །མྱང་རི་ཐང་པས། །དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཆོས་
 །བརྒྱད་ཀྱི། །རྟོག་པའི་འུ་མས་མ་སྐྱགས་པར། །ཞེས་ཆོས་ནམས་མཐའ་བརྒྱད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་
 །པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འུ་མས་མ་སྐྱགས་པར་སྤྲོས་བྲལ་བསྐྱུངས་པ་དང་། །འཆད་
 །ག་བས། །ཆོས་ནམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤེས་ལ་དཔུང། །གཉེན་པོ་

ཉིད་ཀྱང་རང་མར་གྲོལ། །ལམ་གྱི་རི་བོ་ཀུན་གཞི་འཇུག་པ་ལ་བཞག །ཅེས་ཕྱི་ལྟུང་། །ནང་གི་
མེས་མཆོད་། །གཉིན་པོའི་སྒོ་དང་བཅས་སྤྱོད་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཡལ་ནས་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
པའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པུང་མེས་མཆོད་ཀྱི་ལག་སྤྱངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཉིད་ཀྱིས། །ཤེས་
བྱའི་གནས་ལུགས་སྒོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །ཡིན་མིན་ལ་སྟོན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྤྱངས་ནས། །སྤྱོད་
མེད་རང་ལ་ཕྱེ་གཅིག་གནས་པ་ནི། །དོན་དམ་པུང་རྒྱལ་མེས་ཀྱི་མཉམ་གཞན་ཡིན། །ཞེས་
དང་། །སྤྱོད་མེད་རང་ལ་ཡེངས་མེད་མཉམ་གཞན་གྱི། །ཞེས་སྟོན་པའི་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་
དུ་ཐུགས་དམ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཆགས་ལུལ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བ། །སྤང་ལུལ་
ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྩ་བ་ལས།

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལུལ་དང་སྤང་པ་ན། །

དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇུག་ཆོན་ཇི་བཞིན་དུ། །

མཛེས་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་བཞུ་ཞིང་། །

ཞེན་ཆགས་སྤྱོད་བ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཞེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལུལ་རང་གི་གཉིན་གྲོགས་སྟོན་དང་། །གཞན་ལས་
མཛེས་པར་སྤང་སྟོན་སྟོན་དང་། །བདེན་པུང་དང་བདེན་པུང་ཅན་སྟོན་དང་སྤང་པ་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་
འཇུག་ཆོན་མཛེས་ཤིང་བཟུང་བར་སྤང་ཡང་། །སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། །ཡིད་
དུ་འོང་ཞིང་མཛེས་པར་སྤང་བཀའ་ལ་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛོམས་པར་བདེན་མེད་དུ་ཞུ་ཞིང་། །འདི་
ནི་གཉིན་དང་གྲོགས་པོ། །མཛེས་ཤིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་རིས་ནས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛོམས་པའི་
བདེན་ཞེན་དང་ཆགས་པ་སྤྱོད་བཞི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆགས་ལུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་ཐུག་
ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །རྩ་བ་ལས།

རྒྱལ་བུ་ལ་སྒྲ་ཆོག་ས་མི་ལ་མ་བུ་ཤི་ལྟར། །

འབྲུལ་སྒྲ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཨ་མ་ཐང་ཆད། །

དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཁྱེན་དང་འཕྲད་པའི་ཆོ། །

འབྲུལ་པར་བརྟ་བ་རྒྱལ་བུ་ས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དགྲ་འདྲེ་སོགས་དང་། གཟུགས་མི་རྒྱལ་པ་རྒྱ་མི་
 རྒྱན་པ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བུ་ལ་དང་རྒྱལ་བུ་ལ་ཅན་སོགས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་སྒྲ་ཆོག་ས་མོ་
 ལ་སྒྲ་བན་མི་ལ་མ་བུ་བུ་ཤི་བར་མི་སྐྱེས་རྒྱལ་བུ་ལ་མྱོང་བར་སྒྲ་བ་ལྟར། རྒྱལ་བུ་ལ་སོགས་
 འབྲུལ་སྒྲ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཨ་མ་ཐང་ཆད་པའོ། རལ་ཞིང་དུ་བ་པས་རྒྱལ་བུ་ལ་བར་
 འཁྱར་བ་དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཁྱེན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཕྲད་པའི་ཆོ་དེ་རྣམས་ལ་འདི་ནི་དགྲ་འོ།
 མི་རྒྱལ་པ་འོ་རྣམས་དུ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར། འབྲུལ་པར་སྒྲ་བ་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་རྣམས་དུ་བརྟ་བ་ནི་རྒྱལ་བུ་ས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་ཚུལ་གྱི་
 ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆགས་
 སྒྲ་མེ་བའི་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་ནས་ནམ་མཁའི་འཇམ་འཆོན་དང་མི་ལ་མ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲ་
 ཚུལ་བརྟན་ལ། རོན་དེ་དག་སྒྲར་བཤད་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་མ་བུ་ད་པ་དག་
 གིས་གཟུགས་སྤུལ་དེ། །དྲ་དང་ཐང་པོ་ཤིང་ན་སྒྲ་ཆོག་ས་བུས། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲ་བ་གང་ཡང་
 མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ངེ་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་མི་ལས་ན།
 བུ་མོ་བུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བུང་ནས་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་
 སྒྲ་བ་ནི་རྒྱ་མའི་དྲ་ཐང་དང་མི་ལས་གྱི་སྒྲ་བ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། མྱོད་འདུག་ལས་ཀྱང་།

སྒྲིལ་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་པའི། །སྐྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཅེས་སོགས་དང་། དཔེར་
 བློ་ལམ་བྱ་ཤིང་། །དེ་མེད་སྐྱུ་མ་པའི་ནམ་རྟོག་ནི། །དེ་ཡོད་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གོགས་ཡིན་
 དེ་ཡང་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །དེའང་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིལ་ཉིད་སྐྱུ་མ་
 པ་གྲགས་དྲག་ན་རྗེས་སྤོབ་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲིལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ངང་
 གིས་འོང་ཡ། མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དམན་ན་རྗེས་སྤོབ་སྐབས་ཆེད་དུ་དྲན་པ་འོང་བ་ཞེན་ནས་
 གང་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་སོགས་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དོ་སྐྱུ་མ་དུ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེར་མ་ཟད་
 མཉམ་གཞག་དུ་སྒྲིལ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སྤོབ་སྐབས་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིལ་རྗེ་དང་ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་རྟོག་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ངང་གིས་འདུག་པ་འོང་ངོ། །གཞན་ཡང་ངོ་མོས།
 གང་དུ་ཆགས་སྒྲིལ་ཡུལ་བྱུང་ཆོ། །སྐྱུ་མ་སྐུ་ལ་པ་བཞིན་དུ་བཟ། །ཞེས་གསུངས་ཡ། དུས་ཤིང་བས་
 ཀྱང་། །རྗེས་སྤོབ་ལ་རང་སེམས་འབྲུལ་པའི་ནམ་རྟོག་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲིལ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
 ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པ་འོང་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་ཁན་པོ་ལྟར་སྒྲིལ་པར་བྱ་བེས་དང་། ག་ར་བས། མཉམ་
 གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིལ་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞེན་པའི་སྐྱུ་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་མཐའ་
 དག་སྐྱབ་པས་གཅི་ཆེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྤོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །ཁ་རག་པས།
 ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་འདྲ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །མེད་བཞིན་སྒྲིལ་བའི་དངོས་
 པོ་ཡ། །མའོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཆེ་ཡོ། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །མི་ལམ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་
 འབྲས་ལྟར། །འབྲུལ་བའི་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱབས། །ཤིག་སྒྲིལ་དགོ་ལ་འབད་ཅིག་ཡོ། །ཞེས་
 གསུངས། །སྒྲིལ་རྗེ་ཐང་པས། ཆོས་ཀྱན་སྐྱུ་མར་ཤེས་པ་ཡིས། །ཞེན་པའི་འཆིང་ལས་གྲོལ་
 བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །རྟོག་ཆེན་སྒྲིལ་པས། །དངོས་འོང་གི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་ཡ། །ཆོགས་
 གཉིས་ཀྱི་ས་ཆོད་མི་འབྱུང་བས། །སྒྲིལ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཆོས། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་གལ་རེ་ཆོ།

ཞེས་དང་། འཆད་ཀ་བས། །ཐུན་མཚམས་སྐྱ་མའི་སྐྱེས་ཕུར་བྱ། །ཞེས་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་ལམ་
 ཅི་བྱེད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་དང་མ་བུལ་བར་སྐྱ་མའི་སྐྱེས་ཕུར་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་དགོས་
 པར་གསུངས་ཏེ་འདི་དག་གིས་ཇེས་ཐོབ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་ཚུལ་བཟུང་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་མུས་
 པཉིད་ཀྱིས། །ཇེས་ལ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་བཞིན། །སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པར་ཤེས་
 བྱས་ནས། །ཞེན་མེད་ངང་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི། །དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཇེས་ཐོབ་ཉམས་
 ལེན་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཇེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི། །སྤང་ཡང་བདེན་མེད་ཤེས་པའི་
 ངང་ཉིད་ནས། །སྐྱོག་སུམ་དགེ་བ་བརྒྱ་ལ་རབ་འབད་དེ། །ཞེས་སྐྱོག་སུམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཐུགས་དམ་དུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཟུ། ས་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་ལ་བསྐྱབ་པ། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་
 བསྐྱབ་པ། དུན་ཤེས་དང་ལྟན་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་
 བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅུབ་ལས།

བྱང་རྒྱལ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་བཏང་དགོས་ན། །

ཕྱི་རྩལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །

དེ་ཕྱིར་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་མི་རེ་བའི། །

སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་མུས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འདོད་
 པས། །རྫོན་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། །ལུས་རིལ་པོ་འམ་མགོ་དང་ལན་ལག་སྐྱོག་སུམ་
 ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་བྱངས་མེད་པ་བཏང་དགོས་ན། ཕྱི་རྩལ་གྱི་རྫོན་པོ་འམ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱང་མ་སྐྱོགས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་དགོས་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་

སྒྲིབ་དགོས་པ་། དེའང་ཆེ་བའི་རྩལ་ནི་རྩལ་གསལ་ལས་ལོང་དུ་རེ་བ་དང་། ཕྱི་མར་ནམ་གླིང་ལོང་ས་
 སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྒྲིབ་ས་རང་དོན་ལ་མི་རེ་བའི་སྒྲིབ་ས་སྒྲིབ་པ་ནམ་པ་གསལ་
 པོ་དགེ་ཅུ་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་གཏོང་སྒྲིབ་ས་ཀྱང་པར་ཅན་གྱིས་བྱིན་པས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་
 གྱུ་ལ་སྒྲིབ་ས་ནམ་ས་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་མར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིབ་ཐུག་གི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 འདུག་པ་ལས། གཏོང་བ་སྒྲིབ་པའི་མ་རོལ་ཕྱིན། ཞེས་དང་། སྒྲིབ་འདུག་ལས། བདོག་པ་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཅས་དེ། སྒྱེ་པོ་ཀུན་ལ་གཏོང་སྒྲིབ་ས་གྱིས། སྒྲིབ་པའི་མ་རོལ་ཕྱིན་གསལ་ས་
 དེ། ཞེས་པ་ལྟར། གཏོང་བའི་སྒྲིབ་ས་པ་དགེ་བ་དང་། དེས་ཀུན་ནམ་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་
 ལས་ནི་སྒྲིབ་པའི་རོལ་ཡིན་པ་། དེའང་ཕྱིན་ངག་དངོས་པོ་ཐུག་པ་ཞིན་དུ་གཏོང་བ་ཟེང་བེད་གི་སྒྲིབ་
 པ་། ཁྱི་དང་མི་མ་ཡིན་དང་འབྱུང་བའི་འདྲིམ་ས་པ་ལས་སྒྲིབ་ས་ཅན་ནམ་ས་སྒྲིབ་པ་མི་འདྲིམ་ས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲིམ་དེན་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་ཁ་
 ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་སྒྲིབ་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལོ། །གཏོང་སྒྲིབ་ས་སྒྲིབ་ཐུག་པ་ནི། སྒྲིབ་འདུག་
 ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོང་ས་སྒྲིབ་དང་། ཞེས་སྒྲིབ་ས་ལྟར་རོ། སྒྲིབ་པའི་དེན་བྱང་ཐུབ་
 གྱི་སྒྲིབ་ས་སྒྲིབ་པ་དང་བྱང་ཐུབ་དུ་སྒྲིབ་ལམ་འདེབས་པ་ནི་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་དང་མཆོག་
 ཡིན་པར་གསལ་ས་པ་། འདི་མར་ཕྱིན་གཞན་ལ་འདེབས་པ་ལོ། །ཡོང་ས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་དང་བྱང་
 བའི་ཡོན་ཏན་ནི། མར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། བྱང་བས་ཉོན་མོངས་ཡོང་ས་སུ་འདྲིན་མི་འགྱུར།
 འདུངས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་མིན་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ། །གང་ཞིག་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་མཆོག་ དེ་
 ལས་གཞན་གྱུར་འཕགས་པའི་ལམ་ངན་གསལ་ས་། ཞེས་སྒྲིབ་ས་གསལ་ས་ཞིང་། གཞན་ཡང་
 མང་རོ། །ལན་དང་ནམ་གླིང་མི་རེ་ཞེས་པ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 ཞེས་པའི་དོན་དེ་སྒྲིབ་པ་ཀྱང་པར་ཅན་སྒྲིབ་ཐུག་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྫོང་ས་། ཡོང་ས་སྒྲིབ་གཡོ་བ་

འདི་ལ་རྒྱུ་པའི་མེད་པས་ཐུན་པ་ཡོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་མེད་། ཞེས་དང་། ཐུན་པའི་མཚོག་མ་ཆགས་
 པ་ཡིན་གསུངས། དགོན་པ་བས་ཀྱང་། ཐུན་པའི་རྩ་བ་འཛིན་ཆགས་མེད་པ་ལ་ཐུག་ ཞེས་དང་།
 དོན་བས། ཁབ་སྐད་མོགས་ཕྱ་མོན་ས་གཏོང་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་གོ་མས་ནས་གཞུག་དངོས་པོ་ཅི་
 ལའང་མ་ཆགས་པར་གཏོང་ནས་པ་ཡོད་ཅི་ཞེས་དང་། རྩ་བ་བཅད་ནས་པ་ཡོད་གི་རྩན་པ་བྱེད་ཟེར་
 བ་ལྟར་འོ་སྒྲིལ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྒྱ་ག་བཅད་ནས་ཐུན་པ་མ་གཏོང་ཞེས་སོགས་དང་། ག་ར་
 བས། རང་ས་ནི་ཁྱོད་ལ་གཏོང་བའི་ཡན་ཡོན་མི་བཟོད་ཀྱི། འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཟོད་ཅེས་
 གསུངས་ཏེ་དོན་སྒྲུ་མ་ལྟར་དང་། རང་གི་དགེ་བ་མི་ཉམས་ཤིང་ཆོག་མ་མེད་དུ་ཆེད་ན་རབ་བྱུང་
 གིས་ཀྱང་ཟང་ཟེང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ག་ལན་ཡང་ཚུལ་སྒྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོ་འདོར་
 ལན་དང་ཕྱི་མར་ནམ་མཁུན་ལ། རེ་བ་མེད་པའི་ཐུན་པ་བྱུང་པས་བསྐྱབས། ཞེས་དང་། སྤྱོད་བ་
 མཐོང་ཆོ་དགའ་བས་བསྐྱེད་པའི་བཞིན། འཛུམ་མདངས་གསལ་བས་ཅི་འདོད་འོངས་སྤྱོད་དང་།
 རང་གི་ལུས་དང་སྤྱོད་དང་གཞུག་ཀྱང་། རེ་བ་མེད་པའི་མེས་ཀྱིས་གཏོང་བར་ཤོག ཞེས་
 སོགས་ཐུན་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ལ་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ལེན་ལ་བརྟུན་པོ།
 གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྩ་བ་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་ན། །

ག་ལན་དོན་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་གད་མའི་གནས། །

དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་པདུན་པ་མེད་པ་ཡིས། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་རྩལ་སྤྱས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁམ་རྒྱུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱུང་བ་མེད་པར་ནི་
 རང་དོན་དུ་མཐོ་རིམ་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་རན་འགྱོར་འགྱོར་བ་ཡིན་ན། ག་ལན་དོན་དུ་རྫོགས་

བྱང་སྐྱུལ་པར་པདོད་པ་གད་མེད་ཀན་ས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་པདུན་པའམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་
 ནས་ལྷ་མི་སྟགས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཅུང་ཟད་པདྲེས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་
 དོན་དུ་རྟོགས་བྱང་སྐྱུལ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ཡིས་ཚུལ་བྲིམས་ནས་པ་གསུམ་ལེགས་པར་
 སྐྱུལ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ཡིས་ཚུལ་བྲིམས་ནས་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྐྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་སྐྱུས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོ་བ་ཚུལ་གྱི་ལོན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་
 ཕྱིང་བ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་གཞན་ཡན་བྱ་བའོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱོད་པའི་སེམས་
 རི་ཐོབ་པ་ལ། །ཚུལ་བྲིམས་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར། གཞན་གོང་གཞིར་བཅས་
 ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤྱོད་སེམས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའང་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་
 མཐོ་བ་མཐའ་དག་གསུམ་ཅི་རིགས་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པའི་རྣམས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཕྱིན་དུག་སྟགས་
 དགེ་ཆོས་རང་ཅུང་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་སྤྱེལ་བ་ནི་དགེ་བ་
 ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཁ་ན་མཐོ་བ་མེད་པའི་ལྷ་ར་
 རིགས་པ་སྐྱུལ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རོ་བོས་སྤྱོད་སེམས་
 སུ་བཞག་པ་ནི་རྣམས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེའི་གཙོ་བོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
 མཐོ་བ་རྣམས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཀུན་སྤྱོད་
 ཅམ་ཡང་མི་རྒྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྣམས་པ་དགོས་སོ། །འདིར་རྣམས་པའཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དང་།
 ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཕྱང་བའི་ངོས་འཛིན་སྟགས་ནི་མ་སྤྱོས་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པའི་ཉེས་
 པ་ནི། ཡུམ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ངན་པས་ནི་རང་གི་དོན་ཡང་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྷ་
 ཅི་སྤྱོས། ཚུལ་བྲིམས་ངན་པའི་རྣམས་པར་སྤྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའམ། །ཁྱོལ་སྤོང་གི་སྐྱེ་
 གནས་སམ། །གཤིན་མེད་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། ཡར་བསྐྱུས་ལས། ཚུལ་

བྱིས་སྐྱེས་པས་རང་དོན་མི་རྒྱུས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མཐུའོད་གཡས་འོད་། ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེས་
 མང་ལ། བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་དུ།
 ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་
 རོ་། །སྤྱིད་པའི་འདུན་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི། །ཀྱན་ལས། ཡང་སྤྱིད་མི་འདོད་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་དང་།
 ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་པར་ཅན་
 སྤྱོད་ཚུལ་ལ། །གཞན་ཡང་རྩོམས། ཆེ་འདིར་མཛོལ་ཤིང་སྤྱི་མར་བདེ་བས་དྲག་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་
 རྣམས་དག་སྤྱངས། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་པའི་གཞི། །ཤང་མུང་དོན་གཉེས་
 ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་སྤྱངས། ཞེས་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག་སེམས་ཞི་བ་ཡིན་སྤྱང་། ཞེས་དང་།
 དགོན་པ་བས་ཀྱང་། ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཅ་བ་ཀྱོགས་བཟང་པོ་བཞེན་པ་ལ་ཐུག །ཅེས་དང་། དུ་རྟོ་
 བས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་རྣམས་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་དང་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་དག་མི་
 རྣམས་ཞིང་མ་དག་ན་ཡོན་ཏན་དང་དངོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པར་ཆད་ཏུ་འགྲུབ་ཞེས་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་
 དག་པར་བྱེད་པ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དགོས་ཞེས་དང་། ཁ་རག་པས། དལ་
 འཕྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ། །ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐུབ་ཆོད་ཀྱིས།
 དེ་མེད་གཙང་མ་སྤྱངས་ཤིག་ལོ། ཞེས་དང་། དུ་ལུལ་བས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་རྣམས་དག་སྤྱངས། ཞེས་དང་། ཁམས་ལུང་པས། ལུ་
 གེ་བྱང་ཅན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་རྡོ་རྒྱུད་འོད་། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་རྡོ་རྒྱུད་ཀོར་
 ཀོར་འོད་བས་འདི་ལ་འབྱུངས་ཤིག །ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་དག་པར་འཕམ་འབྱས་མ་བས་མས་པར་མི་འོད་
 བས་དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་རག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤར་བས། སྤྱིར་ལག་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་
 ཆོས་ལ་བཞེན་པ། དེའི་ནང་ནས་འདུལ་བ་ནས་འཛིན་པ་འབྱུང་བ་ལ་བཞེན་ན་ལྟ་བུ་ཀྱང་མི་དགོས།

ཞིག་ཅང་པ། བདུག་ཐུབ་པ། ཉམས་དགའ་པ། མཐར་བཟང་བ་ཡིན་གསུངས། ལུང་འདི་དག་
 གིས། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུབ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པ་འོང་བའི་
 ཆེད་དུ་གྲགས་བཟང་བ་ཞེན་པ། འདོད་པ་སྤྲོད་པ། ལས་འབྲས་བསམ་པ། འདུལ་བ་ལྟར་སྤང་
 ཆང་ཕྱ་ཞིབ་དགོས་པ་སོགས་བརྟན་རྟོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་པའི་དུས་ཀྱིས། ཁྲིམས་ཞི་ཡིན་ཏེན་
 ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས། གཞན་ལ་གཞོན་པ་དུག་བཞིན་སྤང་བར་གྱིས། ཞིས་དང་། བདེ་གསེགས་
 བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་པས་གཅེས་རྟོགས་ནས། དུན་ཤེས་བག་ཡོད་ལྟར་པས་སྤང་ཅིག་ཀྱང་། ཉིས་ལྟར་
 དྲི་མས་མ་གོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ། འདུག་ཉིད་གནས་ཤིང་གཞན་ཡང་འགོད་པར་ཤོག ཅེས་སོགས་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ལེན་ལ་བརྟུང་བོ། གསུམ་པ་བཟོད་
 པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཙུབ་ལས།

དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལ། །

གཞོན་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གཏེར་དང་མཚུངས། །

དེ་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲས་མེད་པ་ཡིས། །

བཟོད་པ་སྤྲོད་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞིས་གསུངས། རོན་ནི། དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་བཟོད་པ་བསྤྲོད་པའི་དགེ་བའི་ལོངས་
 སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱིའི་པ་རྣམས་ལ་དུག་པ་སྤྱོད་དང་དགྲ་སོགས་གཞོན་
 པ་ཕྱེད་པ་གང་ཕྱང་བདེ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆེད་པར་དཀའ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་
 ཐང་ཆེན་པོའི་གཏེར་ཟད་མེ་ཤེས་པ་ཁྲིམ་ནས་རྟོག་བཟོད་མཚུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞོན་ཕྱེད་ཀུན་
 ལ་ཞེ་འགྲས་པའི་མཁོ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་བསམ་པ་ཕྱང་ཟད་ཅེས་མེད་པ་ཡི་སྤྲོད་པ་བཟོད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
 སྤྲོད་པར་ཕྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི།

ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྔོན་རྩ་ན་ལས། མི་མཛེད་ཅི་མི་སྦྱུང་ཤེས་དང་། ཞེས་དང་། རིན་
 ཆེན་ཕྱང་བ་ལས། བཟོད་པ་ཁྱོད་བ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྦྱུང་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པ་གིན་དུ་གནས་པ་
 རི་བཟོད་པའི་ངོ་ཤོ་ཡིན་ལ། དེའང་གནོད་བྱེད་ལ་སེམས་མི་འབྱུགས་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྦྱུང་
 པའི་བཟོད་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ན་ངེས་སེམས་མི་འབྱུགས་གིང་མི་ཁྱུང་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 ལེན་གྱི་བཟོད་པ། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་སོགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་
 ངེས་པ་རྗེད་ནས་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པའོ།
 ཁྱོད་པའི་སྦྱོར་ལ། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་སྤྱོད་ལས། ཁོང་ཁྱོད་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛོམས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོད་
 འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། མཐོང་ཆོས་གྱི་
 ཉེས་པ་འང་། དེ་ཉིད་ལས། ཞེ་སྤང་བྱུག་དུའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྦྱོང་།
 ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆོ་འདིར་ཡིད་ཉེར་ཞི་མི་སྦྱོང་བ་སོགས་སོ། །བཟོད་པའི་ཡན་ཡོན་ཡང་། ལྷ་
 མ་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཉེ་ཁྱོད་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 འདི་ཕྱི་ཀུན་དུ་བདེ་ཞིང་ངན་འགྱུར་མི་འགྱུ་བ་དང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སོགས་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་མང་ངོ་། །འདིར་རྩ་ཆོག་གིས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་གནོད་
 བྱེད་ལ་མི་ཁྱོད་བར་མ་བཟད། རིན་པོ་ཆེའི་གདེར་རྗེད་པ་ལྟར་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། །འདི་ལྟར་ཡར་གནོད་མ་བྱས་ན། །འགའ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ངལ་བས་
 མ་བསྐྱབས་པའི། །བྱིས་དུ་གདེར་ནི་བྱང་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟར་
 བཤད་པའི་རྒྱུ་ངན་ལམ་དུ་བྱེད་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་འདིར་འདུས་སོ། །ཀུན་

ལ་ཞེ་འགྲམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། །རྒྱན་ལས། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་དེ།
 གནོད་བྱེད་རྒྱལ་བཟུལ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐབས་ཚུལ་སྟོ། །གཞན་
 ཡང་ཇི་ཅིས། རྒྱལ་མའི་དུས་ན་ཞེ་སྤང་བདོ་བས་ཁྱེ་མེད་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་གྱུར། །ཞེས་དང་།
 བཟོད་པའི་མཆོག་དམན་ཆ་འཛིན་པ་ཡིན་གསུངས། ཞུ་ལན་དུ་འང་། ཇི་ཅི། གནོད་པ་སྐྱེ་ལ་ན་
 ཅི་ཅུག་བྱ། ཞེས་གསུངས། དགོན་པ་བས་ཀྱང་། བཟོད་པའི་རྩ་བ་དམན་ཆ་འཛིན་པ་ལ་ཐུག་
 གསུངས། །རྒྱན་ལ་བས། བཟོད་པ་མེད་ན་རྒྱུར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཕར་ལན་བྱེད་དུ་འགྲོ། དེ་
 བྱས་ཅན་གནོད་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད། དེ་ཅན་ཡན་འདྲེན་པ་མེད། །དེས་ན་ཆོས་མགོ་འདྲན་
 པ་ལ་བཟོད་པ་དགོས་གསུངས། དུས་ལས། གནོད་པ་བག་ཅམ་བྱུང་ན་བཟོད་པ་མི་སྒྲིམ་པར་འདིས་
 བརྟན་པ་རྩ་བ་ནས་བཞིག་ཟེར་བྱུང་བྱེད། །དེས་སྤྲོས་པ་གཏོང་བ་ཡིན་པས་བརྟན་པ་རྩ་བ་ནས་དེས་
 བཞིག་པ་ཡིན། །ཕྱི་བརྟན་པ་འོ་ཅག་ལ་མེད། །རང་གི་སྤྲོས་པ་ཤོར་ན་རྒྱབ་ཡིན་གསུངས། །ཁ་
 རག་པས། དགེ་རྩ་རྩད་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཞེ་སྤང་ཡིན་པས་ཞེ་སྤང་སྒྱུར་དུ་མི་ལྟ་ན་གོ་ལ།
 ཞེས་དང་། འཆད་ཁ་བས། གཞུང་བཟང་པོ་མ་བརྟེན། འཕྲང་མ་སྐྱལ། ཅེས་གཞན་གནོད་ལ་
 འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གནོད་ལན་འཁྲུལ་བའི་འཕྲང་བྱུང་དུས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྤྲོང་དགོས་པར་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ནི་ད་ཀྱིས། ཁོང་ཁྱོད་དག་ཡིས་འདི་ཕྱི་དཔལ་འཕྲུག་
 པའི། །བཟོད་པའི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། ཞེས་དང་། རང་རྒྱུད་གྱིང་པོ་ཐུལ་ན་
 དཔལ་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཁོང་ཁྱོད་དག་པོ་ཐུལ་ན་རྒྱལ་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། ཞེས་དང་།
 ཞེ་སྤང་མེ་འབར་སྐྱོ་པོས་མེ་མདག་གིས། ཞེས་སྐྱེས་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་སྒྲིན་ལམ་མཛད་
 ཅིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཅམས་སུ་བཞེས་སོ། །བཞི་པ་བཙུན་འགྲམ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྩ་བ་
 ལས།

རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཉན་རང་ཡང་། །

མགོ་ལ་མེ་ཤར་བརྒྱུག་ཏུ་བཅོན་མཐོང་ནས། །

འགྲོ་ཀྱན་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །

བཅོན་འགྲུས་ཅོམ་པ་རྒྱལ་སྤྱུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། རང་གཅིག་པུའི་དོན་འབའ་ཞིག་གམ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ནི་བདེ་ཙམ་སྐྱབ་
 པར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཡང་ལམ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་ཤར་བ་ན་
 སྐྱར་བར་དེ་རྒྱུག་པ་ལ་འདུག་པ་ཏུ་བྱེད་བཅོན་འགྲུས་ཤུགས་དུག་ཅོམ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ན། འགྲོ་
 བ་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པའི་ཕྱི་དཀའ་
 བདུ་མ་ལ་སྐྱབ་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅོམ་དགོས་
 ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུལ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུགས་བྱང་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བཅོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱུལ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྐྱབ་རྒྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་
 པའོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱང་བ་ལས། བཅོན་འགྲུས་དགེ་ལ་སྤྱོད་བཞིན། །ཅེས་དང་། སྤྱོད་
 འདུག་ལས་ཀྱང་། བཅོན་གང་དགེ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པ་ཏུར། དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་
 ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྤྱོད་པའི་བཅོན་འགྲུས་ཅོམ་པ་ལ་འདུག་པ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ས་
 རྒྱེད་སྤྱོད་ས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཀྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གོ་ཆའི་བཅོན་འགྲུས། །ཕྱིན་དུག་སྤྱུགས་དགེ་བ་
 ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ཁན་མཐོ་བ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཇི་ཏུར་རིགས་པར་འདུག་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
 བཅོན་འགྲུས་སོ། །མདོ་རྒྱན་དང་ཀྱན་བདུས་ལས་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་བཤད་དོ། །བཅོན་
 འགྲུས་མ་བཅུ་མས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དུན་པ་ཉེར་གཞན་ལས། ཉན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་

ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན།
 ཞེས་པ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་འདི་དབང་དུ་སྤང་ནས་དཀར་ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པས་འདི་ཕྱི་
 འོན་མཐའ་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་ནི། །མདོ་རྒྱན་ལས།
 དགེ་བའི་ཆོག་ས་ཀྱི་ནང་ན་བཙུན་འགྲུས་མཆོག་ །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྗེས་ཐོབ། །ཞེས་
 སྟགས་མང་དུ་གསུངས་པ། །འདྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།
 ཞེས་སྟགས་དང་། རྟོན་འདྲུག་ལས། །འདི་ལྟར་བཙུན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། །ཞེས་སྟགས་མང་
 རོ། །རང་དོན་ཅམ་སྐྱབ་པའི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙུན་འགྲུས་གྲགས་ཏེ་ཆོས་དགོས་
 ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ཆོས་རིགས་པ་ནི། །མདོ་རྒྱན་ལས།
 མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྱུར་ཆེན་ཁྱེར་བལྟ། །སེམས་དཔའ་མཆོག་དེ་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་
 གཞན་སྒྲ་ཆོག་ས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བཙུན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་
 མོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་ནི། །རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བཙུན་འགྲུས་དང་།
 ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །འདི་ག་རྟེན་དང་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་བཙུན་འགྲུས་
 རྟེན་པར་ཅན་སྐྱབ་ཆུ་ལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྗོངས། །ལེ་ལོ་འདི་དབང་གིས་ད་དུང་ལུས་པས་སྐྱབ་པའི་
 བཙུན་འགྲུས་མེ་ལྟར་སྟོར། །ཞེས་དང་། དཔའ་པོ་རྣམས་ལ་དགྲས་མི་ཆུགས། །བཙུན་འགྲུས་
 ཅན་ལ་བར་ཆད་དུགས། ཞེས་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མཆོག་བྱ་བ་ཐོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།
 དགོན་པ་བས་ཀྱང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆི་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཐུག །ཅེས་དང་། དུ་རྟོ་བས། འོ་
 སྟོལ་སྟོལ་སྟེ་པོས་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཙུན་འགྲུས་ཡུན་རིང་
 བ། །བཙུན་འགྲུས་དར་དུག་པ། བཙུན་འགྲུས་བར་མ་ཆད་པ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་དགོས་ཞེས་དང་།
 མི་དྭགས་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་དང་པོ་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ཆོས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱང་གསུངས་པ།

ཁ་རགས་པས། བཙུན་འགྲུས་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་གར་ཡང་མི་འབྱུང་བས་འཆི་བ་མི་
 ཏུག་པ་སྒྲིམ་ལ་ལེ་ལོ་སྤང་ཞེས་གསུངས། ལུང་འདི་དག་གིས་བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཐོངས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་འཆི་བ་དུན་དགོས་པ་སོགས་མགིན་གཅིག་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལེ་ལོས་རང་གཞན་དོན་གཉིས་མི་འགྲུབ་
 པས་༥ ༥ལས་གཞན་སྤངས་ཏེ་དགོ་ལ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་
 རྟེན་བཙུན་འགྲུས་ལ། རྟོས་ཕྱིར་རང་གཞན་ཡན་བདེ་སྐྱབ་འདོད་པས། །དུས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་
 གཡེལ་བ་མེད་པར་ནི། །བཙུན་འགྲུས་སྒྲིག་བཞེན་གཅིས་པར་བཟུང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། བདག་
 གིས་མཐའ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། ཞེས་སོགས་བཙུན་འགྲུས་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཐུགས་
 སྒྲིན་གནང་ཞིང་། ལྷག་ལེན་ལའང་བཟུར་བར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་པ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།
 ཅུ་བ་ལས།

ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛིམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །

གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་ཡང་དག་འདས་པ་ཡི། །

བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་ལྷན་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རྟོན་ནི། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་རབ་
 ཏུ་གྱུར་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་འཁོར་བའི་
 ཅུ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དུང་ནས་འབྱེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་
 འཛིམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཞི་གནས་གསལ་ཆེ་བ་གཟུགས་མེད་བཞི་ལྷ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 རྟོམས་འཇུག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྤྲོད་མཐའ་འགོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་མཐའ་

ཉེན་མོངས་སྤྱིར་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ཞི་རྒྱུག་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་ཡན་པོན་བརྒྱུན་ཏོ། །གཟུགས་
 མེད་བཞི་ལས་འདས་ཞེས་པ་ནི། །རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། །ཞེས་
 པའི་དོན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་དེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་
 སས་བསྐྱེས་པའི་དྲིང་རེ་འཛིན་དང་། བྱད་པར་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་མཉམ་པའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དྲིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེས་སྤྱི་དྲིང་རེ་འཛིན་བྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་
 བོས། །ཡེངས་མ་ལམ་དུ་མི་ཆེ་བའདུག་པས་ད་ནི་མཉམ་གཞན་གྱི་བར་རན། །ཞེས་དང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་མཆོག་སྒྲིམ་བཅོས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོན་པ་བས། བསམ་གཏན་གྱི་ཅ་བ་དཔེན་
 ས་བསྐྱེན་པ་ལ་ཐུག །ཅེས་གསུངས། བུའོ་བས། མི་གསེབ་ལ་དགའ་ཞིང་བྱ་བྱེད་མང་བ་ལ་
 དགོ་སྤྱོད་མི་འོང་། དེའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་མི་འོང་། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ལ་
 བྱེ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཚུང་ཆོག་གེས་དགོས་ཞེས་དང་། སྒྲིམ་པ་དམ་ཆོག་མི་
 རྒྱན་ཞིང་བྱུང་མ་དག་པས་དྲིང་རེ་འཛིན་བསྒྲིམས་ཀྱང་མི་སྤྱེ་ཞེས་གསུངས་ལ། །ཁ་རག་པས། ལས་
 དང་པོ་པ་ཡི་དོག་པ་ལ། །གསལ་ཆ་ཡོད་དེ་བདུན་ཆ་མེད། །དོག་པའི་རྒྱུང་ལ་མ་སྤྱར་བར། །དྲན་
 པའི་ཐག་པས་ཆིངས་ཤིག་ལོ། །ཞེས་གསུངས། བྱང་འདི་དག་གིས་དྲིང་རེ་འཛིན་སྒྲིམ་རིགས་
 ཤིང་སྒྲིམ་བཅོས་པ་དེའི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཆོག་ས་བདེན་དགོས་ཕྱིར་
 དཔེན་པ་བསྐྱེན་ནས་བྱ་བྱེད་སྤྱིར་བཤེས་འདོད་ཚུང་ཆོས་གེས་བསྐྱེན་པ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་སོགས་
 དགོས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་དྲན་གེས་བསྐྱེན་པ་གལ་ཆེ་བར་བརྟུན་ཏོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཉིད་ཀྱིས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བས། རྣམ་དོག་མཆན་མ་
 མེད་པའི་དྲིང་འཛིན་བསྒྲིམ། །ཞེས་དང་། སྤྱིར་བ་ཐམས་ཅད་ །ང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་
 ཉིད་གཤོད་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བྱལ། །གང་ལ་གཟུང་འཛིན་མཆན་མས་མ་གཡེངས་པར།

ཅེ་གཅིག་གནས་པ་ཡང་དག་བསམ་གཏན་ཡིན། །ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་།
ཡང་། །རྣམ་དག་བསམ་གཏན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་ལ། །ཞེས་སྟགས་བསམ་གཏན་གསུམ་
ག་སྟོབ་པར་སྟོན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་བྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མངོན་དོ། །དུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས། །

ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་རྩལ་ཕྱིན་ཁྱ་ཡིས། །

རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཕྲོག་པར་མི་རུས་པས། །

ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི། །

ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་ལྷས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །དམིགས་བྱ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་མེད་ན།
མོང་བའི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་པ་རྩལ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྟའི་ཉམས་ལེན་ཅམ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིས་ནི་རྟོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་འཕྲོག་པར་མི་རུས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཁྱེར་དུ་བཀྲོད་མི་རུས་
པས་ན། །ཉིང་ཇི་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་།
གང་བསྒྲིམ་བྱ། །གང་གིས་སྒྲིམ་པ་པོ། །རྒྱལ་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་པོ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲིམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དུ་མི་རུང་
བ་ཡིན་ལ། །དེས་ན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པ་སྟགས་ཤེས་
རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་རྒྱལ་ལྷས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ཀྱི་ལག་ལེན་
ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། །ཅེས་དང་།
ཀུན་བདུས་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཞེས་པ་ལྟར། །བདག་
བྱའི་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོས་རྟོག་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་ལ། །དེའང་

རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་རྫོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། །བདག་མེད་པའི་
 རོན་རོན་གྱི་འོས་སྒྲུབ་མཛུགས་ཀྱི་ལུས་པའི་སྒྲུབ་པར་ལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་རོན་དམ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་རོན་ཁ་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་
 ཅན་རོན་བྱ་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤི། །དབྱེ་སྒྲིག་ཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་
 རྟོགས་པ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་མེད་ན་འདི་ཕྱི་འོས་ཏན་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་ཤིང་། རྩད་པར་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སྤྱིར་སྒྲིགས་ལྟ་ཡང་མིག་དང་བྱ་ལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྩད་པ་ལས།
 ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྩལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་རིག་པར་རུས་
 མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ཡིན་ནི། །འདི་ཕྱི་འོས་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་རུས་
 པ་སྒྲིགས་ལྟ་མའི་རྟོག་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིན་ལ། ལྟ་མ་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་
 ལུ་ཞིན་གྱུར་པ། དེ་ཆེ་མིག་རྟོན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་འཕྲོག་ཤི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་བ་
 གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོར་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་བར་རྩད་བྱང་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས་
 གསུངས་པ་སྒྲིགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡིན་མང་དོ། །ཐབས་དང་ཡན་ཞེས་པ་
 རི། །རྩན་ལས། ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ཡན་པ་ལ། །ཞེས་པའི་རོན་ཏེ། །སྤྲོད་ཉིད་བྱང་པས་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་པས། སྤྱིར་སྒྲིགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་ཚང་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ཡན་པའི་སྤྲོད་ཉིད་བསྒྲིམ་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཅན་སྐྱབ་ཚུལ་
 ཡིན་ལ། ཕྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཚུལ་རྩན་ལས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་འོད་སྤང་གིས་ཁུས་
 པའི་མདོའི་རོན་རོ། །གཞན་ཡང་། རྫོང་པས། ལོག་ལྟའི་དབང་གིས་ཡང་དག་རོན་མི་རྟོགས་པས་
 ཡང་དག་རོན་ལ་གཞིགས། །ཞེས་དང་། ཐབས་གྲོ་མས་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་དེའི་
 ཤེས་རབ་རྣམ་བསྟོམས་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཚུབ་སྤྱིར་དུ་འཕྲོག། །ཅེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་

གང་ཡའང་དེར་འཛིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་སྤྲོད་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་དེའི་ཁོངས་
 ལུ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་འདུས་པར་གསུངས་པ། དུའོ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ། །ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན་མས་ཀྱིས། །ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་
 ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་གསུངས། །ཞེས་སྤྱད་པའི་ལུང་འདི་འདྲེན་ནོ། །དགོན་པ་བས། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྩ་བ་རང་མེམས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་བྱག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་འདི་དག་གིས་སྤྲོད་ཉིད་བསྐྱོམ་
 དགོས་པ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་
 ཚང་དགོས་པ་སོགས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་བའང་། རྩོམས།
 གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་དུ་ཐོབ་པ་དགོས་པས་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ཉིན། །ཞེས་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཆེན་པོས། །རྩོམ་པ། མངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་པོ་སྟེ་མཛོལ་ལ་ཅམ་པ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་
 པར། །ལག་མཐེལ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅུག །སྟེད་པ་ཅུག་བྱས་པས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་གསུངས།
 དུ་རྒྱུང་བས། བཀའ་པོད་ཞལ་བྱེ་བ་ལྷན་ན་བཞག་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་སྟོབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་
 མ་བྱུང་ཡང་། འདི་ཀུན་ལ་ཞེ་བསྐྱགས་བྱེད་ལགས། ཆོས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་ཟེར་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་
 དམ་གསུངས། ཤ་ར་བས། མངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྟོབ་གཉེར་ལ་ཆར་བ་མེད། །མངས་རྒྱས་
 ཅན་ཆར་བ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས། །ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐར་ལམ་
 མི་བཟོད་པས། །བདེན་གཉིས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་མཁེམ་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིན་པ་
 ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡང་། །ལར་ཕྱིན་འགྱུར་བ་ཤེས་རབ་ལ་སྟོས་ཕྱིར། །ཆོས་ཀུན་མངས་རྒྱས་ལམ་
 དུ་འགྱུར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དོན་ཡོད་བསྟུ་
 བཞེས་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་སྤྲད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་སྟོན་ཞིང་བྱགས་ཉམས་
 ལུང་པ་ཞེས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་བདག་སྐྱོན་སྤྱོད་པ། བྱང་མེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ། སྤྱིན་
བདག་གི་བྱིས་པ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ། ལུས་མིའི་ཆོག་སྤྱོད་པ། འདྲ་པོ་ནི། ཅུ་པ་ལས།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བདག་སྐྱོན་པ། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བྱེད་སྤྱོད་པས། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱ་རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ། །

བདག་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། བྱེད་ཆེན་ལ་ལུགས་པའི་གང་ཟག་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་རང་གི་འབྲུལ་པ་ལས་
སྤྱོད་པ་རང་གིས་དུས་དྲུག་ཏུ་ཡང་ཡང་མ་བདག་སྐྱོན་པ། །རང་ལ་མ་ཁས་བཅུན་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་
གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། །རང་སྤྱོད་པ་རང་ཅམ་ཡོད་པ་རང་མི་མཐོང་བར་བདག་ཆོས་པ་ཡིན་
ནི་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆེར་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བཞུགས་ནས་འདི་ཆོས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཡང་།
ཆོས་པ་མིན་པ་ཞིན་དུ་ཆོས་པར་འཇུག་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་འདིའི་དག་འདུལ་
གཉེན་སྤྱོད་སྐྱོན་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པས་ན་རང་སྤྱོད་པ་མི་བདག་པ་ཉེས་པ་ཆེ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་
རྒྱུ་རྒྱ་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ལ་འཛིན་དུ་བདག་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རང་
སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་པ་ལས། བདག་
ཉིད་ཀྱི་ནི་རིམ་པ་དང་། མི་རིགས་བྱ་ལ་བདག་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འདུག་ལས། གང་
ཆེ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས། །བདག་གི་སྤྱོད་པ་བདག་པར་བྱས། ཞེས་པ་ལྟར་རང་སྤྱོད་པ་དོན་ཅིང་
དཔྱད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། བྱེད་པར་རང་བྱེད་ཆེན་ལ་ལུགས་པ་ཡིན་ན་གཞན་མ་
དད་པ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་བདག་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་དགོས་ཏེ། ཆོ་གས་རྒྱ་མཆོས་
ལས་པ་ལས། བྱེད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གཅིག་སྤྱོད། །བདག་གི་འབྲུལ་པ་ལ་དོན་

དཔལ་མེད་མེད་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
 ལས། །གཞན་མ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ཞི་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། འདིག་རྟེན་མ་དད་པ་བྱེད་པ་བདག་མཆོད་བསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག་ཅེས་སྟགས་དང་། འདིག་
 རྟེན་མ་དད་ཀྱང་པ་ཀྱན། །མཐོང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐར་པར་བྱ། །ཞེས་སྟགས་མང་ལ། བསྐྱེད་བསྐྱེད་
 ལས། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་ཀྱངས་པས། །ཞེས་སྟགས་གཞན་ལ་ཡན་པའི་དོན་དང་འབྲས་
 བུ་མེད་ཅིང་གཞན་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཆུ་ཀྱང་ཆུ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་། ཀྱན་ཏུ་མེ་མོད་
 འངས་པ་དང་། །རན་ཅིང་མཆོད་པར་སྐྱ་བཡིས། །སྐལ་ལྷན་སྐྱེ་བོ་འདུན་པར་འགྱུར། །གཟུང་
 བར་འོས་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་སྦྱོན་ལ་བདག་མཆོད་ནས་སྤངས་པའི་ཡན་ཡོན་གཞན་དད་
 ཅིང་ཆོག་གཟུང་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མ་དད་པ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
 པའང་། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་གཟུང་འོས་མ་ཡིན་ན། །འདིག་རྟེན་ཆུ་མ་བའི་སྐྱ་གྱ་བརྒྱས། །ཐལ་
 བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་དུ་སྐྱལ་ལ་སྟགས་པར་བསྐྱེད། །ཅེས་གཞན་ལ་གཞོད་
 འགྱུར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཆེ། བྱང་སེམས་རང་གི་ལྷས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་མ་བསྐྱེད་ས་
 ན་གཞན་མ་དད་པས་རང་ལ་བརྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་པ་རོལ་པོ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ན་
 རང་ཉིད་ལའང་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་། དེ་ཕྱིར་ཆུ་མ་བས་སྦྱོས་པའི་མདོར། །གང་གིས་
 སེམས་ཅན་མ་དད་འགྱུར། །དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཀྱང་བྱ་ཞེས། །དཀོན་མཆོག་གི་སྦྱོར་ལས་བཀའ་
 ལྟར་ཤི། །ཞེས་གསུངས་ནས་མདོ་དྲུང་མཆོད་ཆུས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྫོང་པོས། གཞན་
 སྦྱོར་མེ་བདག་རང་སྦྱོར་བདག་ལ་རང་སྦྱོར་ཁྱད་ངན་བཞིན་དུ་སྤྱང་། །ཞེས་པ་དང་། །བདག་
 གི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། འཕྲོམ་གྱིས་ཀྱང་། རང་མཚང་རང་གིས་བྱས་དང་

མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དུ་རྟོ་པས། དེ་ལང་སེ་སེ་ཤི་སྟེ་ཤི་ཤི་དུས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་རང་གི་འབྲུལ་པ་སྤང་བ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་ཞེས་དང་། །ཁ་རག་པས། གཞན་གྱི་སྦྱོན་ལ་མ་རྟོག་
 པར་། །རང་སྦྱོན་རྟོག་ལ་སྤངས་ཤིག་ཨོ། །ཞེས་དང་། ག་བོ་པས། རང་སྦྱོན་ཆེན་པོ་ལང་མི་
 ཆོར་བར་གཞན་སྦྱོན་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་ཆོར་བའདི་ཞེས་རང་ལ་སྤང་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་ལྷས་པ་ཉིད་ཀྱིས། མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་
 བཞིན་དུ་རང་བཟང་པོར་རེ་བའི་རྣམས་སྤངས་ཅན། །རང་སྦྱོན་རི་རབ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་
 གཞན་སྦྱོན་དུ་ལ་ཅམ་ལའང་རྟོག །རང་དོན་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྦྱ། །ཆོས་
 པར་བརྟུས་ནས་ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་སྟུབ་པ་བྱེད་ཀྱིས། ལྷ་ར་ཡང་རང་གི་སྦྱོད་པ་ལ་
 མ་བརྟགས་པར་རང་གིས་རང་བསྟུས་པས། ཞེས་སྟགས་རང་ཉིད་ལ་སྦྱོན་འབྲེན་མཛད་དོ། །གཉིས་
 པནི། ཅུ་བ་ལས།

ཉོན་མོངས་དབང་གིས་རྒྱལ་ལྷས་གཞན་དག་གི །

ཉེས་པ་སྦྱང་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་བས། །

ཐེག་པ་ཆེ་ལ་ཁྱུགས་པའི་གང་ཟག་གི །

ཉེས་པ་མི་སྦྱ་རྒྱལ་ལྷས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ལ་ཁྱུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དང་ཁྱད་པར་
 ཕྱག་དོག་གི་དབང་གིས། རྒྱལ་ལྷས་གཞན་དག་གི་སྦྱོད་རྒྱལ་ལ་བརྟུས་ནས་ཉེས་པ་སྦྱང་བར་
 བྱས་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཉེས་ཏུང་གིས་གོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། ཁྱིམ་
 སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་སྦྲམ་ལ་ཁྱུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཉེས་པ་
 ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་སྦྱ་བར་རག་རྣམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་ལྷས་ནམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྦྱོན་ལ་མི་བརྟག་

ཅིང་མི་སྤྱོད་པའི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ས་ལས། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་
 བདུག་ཅིང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་མ་བྱས་མིན། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་
 ལས། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་དེ་བཞིན་ལན་གསུམ་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མགོས་
 ཕྱག་འཆེལ། །དྲན་ཏུ་འདོད་བཞིན་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། །དེ་དག་འབྱུང་པ་ཅམ་ཡང་མི་བཅལ་ལོ།
 །ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་ལྟོ། །གཞན་སེམས་ཅན་ཀུན་དང་བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་
 གང་ཟག་གི་འབྱུང་པ་བྱང་ཟད་ཅམ་ཡང་བཅལ་མི་རུང་པར་གསུངས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདི་གཟིགས་ནས་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་
 གི་ཆོད་མི་གཟུང་གི། །ང་དང་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་བཟུང་དོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་འདྲའོ།
 འདི་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་གཞན་ལ་དཔུང་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་རང་ལ་གཞོད་འགྱུར་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དད་པའི་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་
 ཞིག་ཁྱོས་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོན་རྟེན་བརྒྱུག་པ་བས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་
 ཏེ་ཆུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བརྟའོ་ཟེར་ན་སྤྱི་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་སྟེད་
 པ་དང་། འཇམ་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་འཕྱོག་པ་བས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་
 གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་
 པར་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམས་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་མདོ་སོགས་
 སུ་བྱང་སེམས་རྣམས་དགེ་མེད་གཤེད་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྣམས་ཆེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའང་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མི་བསྐྱགས་པ་དང་། མི་རྣམས་པ་བཟོད་ན་ནག་ཆོས་སུ་འགྱུར་
 ལ། །དེའི་གཉེན་པོའི་དཀར་ཆོས་ནི། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་

ཕྱགས་བཅུ་རྒྱུ་ལྔ་ལྔ་པ་ལྟར་པོ། །དེས་ན་འོད་སྤང་གིས་ཁུས་པ་ལས། བདག་
 རི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞིན་དབང་
 སྤྱི་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་འཆལ་བ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྒྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དག་སྤང་སྤྱིང་བ་གལ་ཆེན་། །བཤེས་བྱིང་སྒྲིགས་ལས་ཀྱང་
 ལ་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་བཞིན་མི་ལའང་རིགས་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་ནང་སྒྲིན་ལ་
 ཕྱེ་མ་སྒྲིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡིག་གསེག་པས་མ་མཐོང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཐལ་བས་
 གཡོགས་པའི་མེད་པོ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པས་གཞན་བདག་སོ། །གཞན་ཡང་རྡོ་པོས། གཞན་
 གྱི་འབྲུལ་པ་བཅལ་མི་བྱ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་ཆོས་གྱི་
 མིག་ཅན་དང་། །ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་ཅན་ལ། སྒྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཆོ། །ལ་མ་བྱ་ཆའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། འབྲོམ་གྱིས་ཀྱང་།
 གཞན་མཆང་ལྟོད་ལ་ཞིག་དང་དགེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བུདྡོ་བས། སེམས་ཅན་སྒྲིན་གྱི་
 བདོག་ཡིན་ཕྱིར། །སྒྲིན་ནམས་གང་ལའང་མི་རིགས་མི་བསམ། །ཞེས་སྒྲིགས་དང་། བྱང་སེམས་
 སྒྲིགས་ལུས་གང་བཟང་བཟང་ལ་རྡིག་བསགས་པ་འདིས་བྱིར་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་མས་འདེབས།
 དགོས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྒྱུ་དུ་འཕྲུལ། །བྱང་སེམས་ནི་གང་ལུགས་ཆ་མེད། ཅེས་སྒྲིགས་
 དང་། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲུལ་པ་ལ་མི་བརྟེན། །དགོས་སྤྱི་མའི་འབྲུལ་པ་ལ་
 མི་བརྟེན་ཅེས་གསུངས། ཁ་རག་པས། ཐེག་ཆེན་སྒྲིན་པའི་སྤྱི་མ་ཡི། ཕྱེ་རྡོ་ལྟོད་ལམ་མི་མཛེས་
 ཀྱང་། །ནང་གི་ཕྱགས་དགོངས་མི་ཤེས་པས། །སྤྱི་མའི་སྒྲིན་ལ་མ་རྟོག་ཨོ། །ཞེས་དང་། སྤང་
 ཐང་པས། གང་ཟག་གི་ཆོད་གང་ཟག་གིས་མི་ཐོན་པས་སུ་ལའང་སྤྱིར་བ་མི་གདབ། །ཅེས་དང་།
 འཆད་ཀ་བས། ཡན་ལག་ཉམས་པ་བཟོད་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཕྱགས་གང་ཡང་མི་བསམ་

མོ། །ཞེས་གཞན་ལ་ཚུལ་པ་ཆུང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མི་བཟོད་པ་དང་། མེས་མ་ཅན་གྱི་དང་
 བྱད་པར་ཆོས་སྒྲིན་ལུགས་པའི་སྒྲིན་པས་མ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་སྤྲུལ་པ་
 ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱིར་ཡོངས་གཏམ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད། །མི་དགེ་བ་འཕེལ། །སྒྲིན་སྤྱི་གཞན་ལ་སྤྱིད་
 པས་རང་མི་མཐོ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཉེས་པ་ཡོན། །ཆགས་སྤང་འཕེལ། །བྱད་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 སྤེའི་སྤྱི་སྤྱེན་སྤྱིད་པ་འདི་རང་འདིགས། །ཞེས་དང་། ལྷག་དོག་དབང་གིས་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་ལ། །སྤྱིད་ནས་བདག་དགེ་ཉམས་ཤིང་གཞན་མེས་མ་འབྱུལ། །དེ་བས་གཞན་ལ་ཡན་རིས་
 མ་གཏོགས་པ། །གཞན་ལ་སྒྲིན་བཟོད་མ་མཛད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སྤྱི་
 བསྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཅ་བ་ལས། །

རྟེན་བཀྱར་དབང་གིས་ཡན་ཚུན་ཅོད་འགྱུར་ཞིང་། །

ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བས། །

མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་དང་སྒྲིན་བདག་ཀྱིས་རྣམས་ལ། །

ཆགས་པ་སྤྱིང་བ་ཚུལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རང་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་སྤྱེན་པའི་མཛའ་བཤེས་དང་སྒྲིན་བདག་
 ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཐོག་ཆེན་ལ་ལུགས་པའི་གང་ཟག་ནང་ཡན་ཚུན་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་དོན་
 དུ་ཅོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བས་ན། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཀྱིས་དང་སྒྲིན་བདག་གི་ཀྱིས་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱིང་བ་
 ནི་ཚུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་བཀྱར་འབྱུང་བའི་ཀྱིས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱིང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པ་རོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པས་མ་བསྐྱར་བ་ལས། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་ནི་འདོད་ཆགས་སྤྱིད་
 པ་ཡིན་པར་བདག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་ནི་དུན་པ་འཛམས་པར་བྱེད་པ་བདག་པར་

ཕྱོད་། །དེ་པའི་ནད་ལྷ་རྒྱུ་རྟེ། རི་ཆ་ཁྱེལ་མེད་སྟེད་པ་དང་། མཛེལ་བ་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྦྱང་མོ་
 རྟེན་པའི་བྱིས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མེར་རྫ་ཕྱེད་པ་དང་། མི་མཛེལ་བ་གནས་པར་ཕྱེད་པ་དང་། མཛེལ་
 བོ་སྤང་བ་དང་། ཞེས་སྟགས་དང་། ཕྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་རྟེད་པ་དང་པག་ར་ཉི་ལ་ཉེས་དམིགས་
 གང་དག་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་པདྨ་ལྷ་ཕྱེད་དེ་དག་གོ། །བརྟགས་ནས་འདོད་པ་རྒྱུང་བར་བྱ་ཡི། །ཡོངས་
 ལྷ་པདྨ་བར་ནི་མི་ཕྱོད་། །ཞེས་སྟགས་དང་། འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ལ་ཆོས་པདྨ་ལྷ་ཕྱེད་ག་མེད་པའི་
 ཕྱེར་རྟེ། །དེའི་མངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡན་ཡིན་པདྨ་
 ལྷ་ཕྱེད་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་མཁའ་པམ་རྟེད་པ་དང་པག་ར་ཉི་ལ་ཉེས་ས་
 ཅད་སྦྱང་བའི་ཕྱེར་རྟེ། ཡན་ཡིན་པའི་བསམ་པས་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ལ་གནས་པར་བྱ་ནི་དང་། །འདོད་པ་རྒྱུང་
 བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡོད། །ཞེས་རྟེད་པག་ར་ཉི་ལ་ཉེས་པ་དང་། འདོད་རྒྱུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་གསུངས་
 ལ། །འདོད་སྤང་གིས་ལྷས་པ་ལས་འཆིང་བ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །འཆིང་བ་དམ་ཞེས་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །དེ་བས་རྟག་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། །བདག་ནི་རྟེད་མང་པག་ར་ཉི་ལ་ཉེས་ས། །བདག་ལ་མང་པོ་དག་འོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་རྟེན་ས་
 སའཆང་གྱུར་ན། །ཤི་བའི་ཕོག་དུ་འཇིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩ་
 བོས། །རབ་བྱུང་འཆིང་བ་དམ་པོ་གང་། །རྟེད་པ་དང་ནི་པག་ར་ཉི་ལ་ཉེས་སྟེ། །འཆིང་བ་དེ་ལས་གྲོ་ལ་
 བགང་། །མེ་ཡིན་དགི་པར་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཕྱོད་བས་ཀྱང་། རྟེད་སྟགས་པའི་པོ་གཞན་ལ་
 སྤང་ཡང་། དེ་ནི་དེ་ཤི་མེ་མེན་པདྨ་བར་ཤེས་བྱ། །མདོ་སྤང་རྩ་པོས་སྤང་མར་སྤངས་པའིན། །དེ་
 བས་རྟེད་སྟགས་པའི་ལཱ་དགྲར་གཟུང་། །ཞེས་དང་། བཤོ་པས། །ཆོས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པག་ར་
 ཕྱེད་པ་མཐོང་ན་ཁོས་མི་མཐོང་པ་འདི། །ཞེས་རང་ལ་སྤྱན་པ་བྱེད་མཛད་དོ། །རྟེད་པག་ར་ཉི་ལ་ཉེས་
 དུ་བདག་བརྟོད་གཞན་སྤྱོད་ཕྱེད་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སོ། །ཐུག་རུམ་པས། རྟེད་པ་དང་པག་ར་ཉི་

ལ་རྒྱུ་མཛོད་ལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་མཉམས་པ་ཉིད་གྱིས།
 རྟེན་པ་ཀྱང་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་འདྲོད་ཡོན་འབྲི་བ་ཆོད། །ཅེས་དང་། རྟེན་པ་ཀྱང་ལ་མོགས་
 ཆེ་འདྲིའི་ཡུན་ཆོགས་ན་མས། །འབད་ནས་བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མ་རེས་ལ། །གྲུབ་ཀྱང་སྤྱོད་
 པ་ལྷག་པར་འཕེལ་འགྱུར་རྟེ། །བུད་ཤིང་མང་པོས་མེ་ཕྱེ་འཕེལ་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཆོག་
 ཤེས་རྫོད་དང་ལྡན་ན་ཡུག་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །གང་ཡའང་ཆགས་ཞིན་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་མཐར་
 ཐུག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞུར་བར་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ནི།
 རྩ་བ་ལས།

རྩ་བ་པོའི་ཆོག་གིས་གཞན་སེམས་འཁྲུག་འགྱུར་ཞིང་། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱལ་ཉམས་འགྱུར་བས། །

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མེ་འོང་བའི། །

ཆོག་རྩ་བ་རྒྱུད་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །རང་གི་རག་གི་ཉེས་པ་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་པོའི་ཆོག་སྤྲུལ་
 པའི་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་སེམས་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ན་མས་གྱི་ཆོག་
 སྤྲུལ་བཅ། །འཇམ་ཞིང་རན་པ་དང་། ཐེབ་པར་སྤྱད་གོས་པ་མོགས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱལ་བཟང་པོ་ལས་ཀྱང་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན་ངག་རྩ་བ་པོ་སྤྲུལ་བཞི་ཉེས་པ་ཆེའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དག་དང་གཏམ་སྤྲུ་
 པ་ན་བརྟགས་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཡིད་དུ་མེ་འོང་བའི་ཆོག་རྩ་བ་པོ་སྤྲུལ་བ་རྒྱུད་བཞི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ན་མས་གྱིས་
 མི་ལྟན་པའི་ཆོག་རྒྱུད་རྒྱལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་ལས། ཆོག་རྩ་བ་
 པོ་ནི་མི་ལྟན་པ། ཞེས་པ་ལྟར། །ཆོག་རྩ་བ་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྤྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱང་བའི་ཆོག་མི་ལྟན་པ་བཛོད་པའོ། །བཛོད་རྒྱལ་ནི།

བདེན་མི་བདེན་གང་ཡང་རུང་རིགས་སམ། །སྒྲིག་སུམ་མམ། །ཚུལ་བྲིམས་སྒྲིག་སྒྲིག་མངོན་
 སྒྲིག་གང་ཡིན་པ་རང་གི་བཅོམ་པའམ། །གཞན་པ་བཅོམ་དུ་བཅུག་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་པུལ་དེས་
 གི་བར་བྱས་པའོ། །དེའང་འཇམ་རུབ་གང་གི་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅོམ་ཀྱང་མན་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་
 མ་གཏོགས་ཆོག་རུབ་དུ་བཅོམ་པའོ། །ལས་འབྲས་སྒྲིག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་འདོམ་ཉེས་དཔྱད་སྒྲིག་སྒྲིག་
 མང་དུ་བཟུང་ངོ། །བསྐབ་བདུས་སུ་མདོ་དངས་པ་ལས་ཀྱང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་
 གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་དེ་སྒྲིག་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ།
 གདུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུང་ལ་མི་འབབས་བ་དང་། རྒྱུང་མི་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་མང་
 པོ་སྒྲིངས་ནས། །ཀྱན་དུ་མི་ཞོན་འཇམ་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །ལྷར་དངས་པ་ལྷར། །འཇམ་པ་
 དང་། །མཉམ་པ་དང་། །ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཆོག་སྒྲིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཀྱང་ལས་ཀྱང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་
 འགྲོ་བཞི་ཆོག་སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིང་འཇུག་ལས། །སྒྲིག་ཡིད་མེད་འབྲེལ་
 བ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཞེས་སྒྲིངས་དང་། །བཤེས་བྲིང་ལས། །ཚུལ་བས་
 རྒྱུང་ལ་འབབས་དང་བདེན་པར་སྒྲིག་། །ལོག་པར་སྒྲིག་ཀྱང་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
 མིག་ཅང་ལྟ་བུའི་ཆོག །རྣམ་གསུམ་བཀའ་རྒྱལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྒྲིང་། །ཞེས་ཚུལ་བས་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
 ཀྱི་ཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་བཀའ་རྒྱལ་ཏེ། །རྒྱུང་ལ་འབབས་ཤིང་སྒྲིག་པ་དང་། །བདེན་པར་སྒྲིག་པ་དང་།
 །ལོག་པར་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
 ཤིང་བསྐྱགས་པར་ལོས་པ་མེད་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་། །སྒྲིང་པའི་ལོས་མིག་ཅང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
 པོ་གཉིས་བརྒྱུད་ཅིང་ཐ་མ་སྒྲིང་བར་བྱའོ་ཞེས་ངག་གི་ཉེས་པ་བྱིར་བཀག་གོ། །གཞན་ཡང་ཇི་ལོས།
 །གཞན་གྱི་རྒྱུང་ལ་མི་འབབས་པའི། །ཆོག་དེ་མཁས་པས་རིང་དུ་སྒྲིང་། །ཞེས་དང་། །རྒྱུ་དུ་

འདྲམ་པའི་བཞིན་དང་ཕུམ་མ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱོ་མེད་གསལ་པོར་སྒྲིམ། །ཞེས་དང་། ཁ་རག་པུམ།
ཆིག་རྩལ་རྩལ་མདའ་མ་པའི་ན་པར། །རྩུང་རན་ཞེ་སྒང་སྒྲིང་མ་ཤིག་ལོ། །ཞེས་དང་། འཆད་ཁ་
བས། །ཤག་རན་མ་ཆོད། །ཅེས་དང་། གནད་ལ་མེད་པ་ཅེས་གསུང་མ་རྟེ། གཞན་གྱིས་ཆིག་
རན་སྒྲུལ་པའི་ལན་དུ་ཆིག་རྩལ་མོས་ཤག་མི་འབྱེད་པ་དང་། མིའི་མཆོང་འདུད་དང་མི་མེད་གྱི་སྒྲིག་
ཀླུ་མ་པའི་ན་པར་གསུང་དུ་པོག་པའི་ཆིག་རྩལ་མི་སྒྲུ་པོ། །གཞན་ལང་རྩལ་སྒྲུལ་པའི་དུ་གྱིས་
སྒྲུ་པ་མང་པོས་མེད་གེ་སྒྲེད་སྒྲིད་ཅིང་། །ཞེས་མོག་མ་དང་། འོ་སྒྲིབ་གྱིས་སུ་ལའང་ཆིག་རན་སྒྲུ་
མི་རྩལ་གསུང་གིང་། །ཅི་འདྲའི་གཞུང་ལའང་སྒྲུ་མ་པམ། རྟོན་པམ། །སྒྲིབ་དཔོན་ན་མ། དགེ་
བཤེས་མ་མ། དཔོན་པོམ། །དཔོན་པོ་ཞེས་མོག་མ་གྱིས་ཞེ་མ་མ་པུག་པར་མིང་རྒྱང་ན་མ་པོད་
མི་སྒྲིད་ཅིང་། རྟེན་ན་མ་སྒྲུ་པམ་ལའང་རྟོན་པ་སྒྲུ་པམ་ཞེས་གསུང་མ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
རང་གི་འབྲུག་པ་རང་གི་མ་པར་གསུང་ན་སྒྲིང་པ་མོག་མ་ཆོས་པའི་ནི་ལྷག་པམ་མ་པུར་པའི་མདོ་
ལས་ཕྱང་བ་རྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། ཕུམ་མ་པ་ཕྱང་རྩལ་མེས་མ་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་
པའི་དང་རྟོན་ན་གྱི་མ་རྩལ་པམ་མ་པའི་ཆོས་རྩལ་པར་པའི་གཞུང་པའི་ཆོས་རྩལ་ཅིང་མ་སྒྲུལ་
ལ་བདེ་བར་ཡོང་མ་པུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །པའི་གང་ཞེན། །པད་གཞི་འབྲུག་པ་ལ་མོ་མོར་རྟོག་
པ་དང་། ཕྱང་རྩལ་མེས་མ་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྟེན་པ་མི་སྒྲེད་པ་དང་། མཛོལ་
བཤེས་གྱི་ཁྱིམ་དང་སྒྲིང་མོ་རྟེན་པའི་ཁྱིམ་ལ་མི་བརྟ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་ཡོང་པའི་ཆིག་སྒྲིང་པ་
རྟེ། །ཞེས་གསུང་མ་མོ། །གསུམ་པའི་རྟོན་མོང་མ་སྒྲིང་རྩལ་ལ་པུམ་པའི། ཅུ་བ་ལས།

ཉིན་མེད་མཁོ་མཁན་གཉིན་པེམ་བཞུག་དཀར་བཟུ།

इह भेष भेषदुषयते इति भिक्षुं पशुदक्षम् ।

ཆགས་མེགས་ཉེན་མོངས་དང་པོ་ལྷ་མ་ཐག །

འཕུར་པའི་མཁ་ཕྱེད་པ་རྒྱལ་བུ་མ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། །ཆགས་མོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཅི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་གཉེན་པོ་མ་པ་ཉོན་པར་
 སྐྱེར་བཅུག་ནས་རིམ་གྱིས་གོ་མཁ་ཤིང་འདྲིས་པར་གྱུར་ན་ཕྱིན་མ་གཉེན་པོ་མ་པ་ཉོན་ཅིང་སྤྱིང་བ་
 བེན་ཏུ་དགའ་བ་མ་ན། །ཐུང་དོར་མི་བཟེད་པའི་དྲན་པ་དང་། སྒྲིག་སྒྲིམ་གྱི་གནས་སྤྲུལ་མ་ལ་ཅིར་
 འཕུར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་བེན་གྱི་སྐྱེས་ཕུས་གཉེན་པོའི་མཚོན་ཆ་བེན་ཏུ་རྟོན་པའི་སྤྲོ་བ་ཤུགས་དང་
 ལྷན་པ་བཟུང་ནས། ཆགས་མོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་འཕམ་སྐྱེས་མ་
 ཐག་མོག་འཕུར་ཅོམ་ནས་པའི་མཁ་ཤིང་སྤྱིང་བར་ཕྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་
 གཉེན་པོ་པ་ཉོན་ཚུ་ལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་མདོ་འདི་ལྟར་ལས། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་པའི་མཁ་མེས་མ་ཅན་པའི་མཁ་ཤིང་ཚུ་ལ་བྲིས་པ་པའི་མཁ་། ཞེས་མོགས་དང་།
 སྤྱིད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་སྤྱིད་མོགས་དག་རྣམས་ནི། ཞེས་མོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆེ་པའི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཁ་ཅོ་བ་དང་། ལྷག་པ་ལྷལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྤྱིད་པ་དང་། རང་གཞན་
 གཉིས་ཀ་ལ་གཉོན་པ་མོགས་ཉེས་དམིགས་བེན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །དེས་ན་ཉེས་དམིགས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 དེ་རྣམས་སྤྱིང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། །སྤྱིད་འཇུག་ལས། འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཡིང་། །འཁོན་
 དུ་བཟུང་ནས་གཡུ་ལ་སྤྱད་དེ། ཞེས་མོགས་དང་། ཉོང་མོངས་ཉོམ་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་
 སྤང་ན། ཞེས་མོགས་མོ། །སྤྱིང་ཚུ་ལ་ཡང་། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མོ་བཅུགས་ཏེ་མགོ་ནས་འཕུར་ལ་
 ངོས་མིན་པར་བུས་ནས་དེ་ལ་དགྲར་བཟུང་རྟོག་ཉོན་པོའི་གདུང་ཐུང་གིས་འདེབས་དགོས་ཀྱི། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་དང་པོ་བྱང་ཅན་དང་དུ་ལེན་ན་ཁོ་སྤྲོ་བ་ཆེ་རུ་མོང་ནས་སྤྱིང་དགོས། །དེ་ལ་ཉོན་
 མོངས་པའི་དགྲ་དང་འཐབ་ཚུ་ལ་སྤྱིད་འཇུག་བཙོན་འཁུམ་ལེུར་ཞིབ་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར།
 འཐབ་རྩིང་དགྲ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་མོགས་ཀྱིས་འཐབ་མོ་ལ་གོ་མཁ་པའི་སྐྱེས་ཕུ་དགྲ་དང་

འཐབ་པ་ལ་མཁས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་ལ་མཁས་དགོས་པ་དང་། གཡུལ་
 ཏུ་རལ་གྱི་ལྷུང་གུར་ན། མོགས་ཀྱིས་དགྲ་དང་འཐབ་ཆེ་ལག་ནས་རལ་གྱི་ཤོར་ན་ལྷུང་ཏུ་ལེན་པ་
 ལྟར་གཉེན་པོ་བཞེན་པའི་བྱ་པའི་མཆོན་ཆ་ཤོར་ན་ངན་པ་གྲོར་ལྷུང་བས་འདྲིགས་ནས་དེ་མ་ཐག་
 བྱན་པ་བཞེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐུག་པ་དེན་བཅས་ནས། མོགས་ཀྱིས་དུག་མདས་མ་བྱུང་
 ན་དེ་མ་ཐག་མ་བཅད་དེ་འདྲོར་དགོས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་མ་ཐག་འགོག་དགོས་པ་དང་། ཡུངས་
 མར་བཀང་བའི་རྒྱུ་ལཱ་ར་ལ། མོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དང་འཐབ་ཆེ་ལེན་ཏུ་བསྐྱེམས་
 ཉེ་བྱན་ཤེས་བཞེན་དགོས་པ་དང་། དེ་བས་པང་ཏུ་སྐྱུ་ལོང་ན། མོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག་
 གདོང་རྒྱུ་བྱེད་ཚུ་ལ་མོགས་བཞུན་ཉེ་མང་གིས་དྲིགས་ནས་དཔེ་དོན་ཞིབ་པར་མ་སྐྱོས་སོ། །གཞན་
 ཡང་རྩི་བོས། ཉོན་མོངས་པ་ནམ་བུར་ཅན་གཉེན་པོ་བྱན་དགོས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཁ་ཀྱུ་ལ་
 ཏུ་བཏང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་དང་། ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་ཐུག་འཇོམས་པའི། རྒྱུས་
 བྱ་མཆོག་དེ་དཔའ་བོ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་འཇོམས་དང་། གཉེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་བཅོམ་བཤེག་བྱེད་དགོས་པར་ཡང་གསུངས། འབྲུམ་གྱིས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོར་འགྲོ་ན་ཆོས་ཡིན། མི་འགྲོ་ན་ཆོས་མིན་ཞེས་དང་། དགོན་པ་བས། ཉོན་མོངས་
 རྒྱུང་བ་ལ་དེའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གཉེན་པོ་དང་། རྒྱུ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་
 དགོས་པ། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་ཏུ་བཟུ། །དགྲར་བཟུང་། ཉེས་དམིགས་མ་
 ཤེས་ན་དགྲར་མིགོ་བས་མདོ་རྒྱན་དང་རྒྱུད་འཇུག་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་མདོན་པ་མཉན། མ་ཐ་ན་འང་ཡུང་པོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་མཉན་ལ་ཅ་
 བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྤང་མོགས་གང་རུང་རྒྱུས་ཅན་འདི་
 དེ་ཡིན་ལོ། ཁོ་བྱུང་རོ་རྣམས་ཏུ་རོས་བཟུང་བཞི་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ཡིན་ན་གསུངས། ལུ་

རྒྱུ་ལས། ང་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མྱོད་ཀྱིས་མཚན་ལང་མ་ཐང་འོག་ནས་མོ་ཆེགས་ཕྱེད་གསུངས།
 དུ་རྟོ་ལས། ཉུག་རྩ་དཔེ་མེས་དང་ལྷན་པས་རང་གི་མེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཤིང་ནང་གི་ཉོན་མོངས་
 པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཞིང་བསུང་བ་ལ་ནན་རྟན་ཕྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། འབར་གུང་རྒྱལ་གྱིས། ད་
 ནི་མེམས་ཀྱིས་མཁའ་སྒྲོལ་གཉེན་པོའི་མཛུང་ཐུང་ཞིག་མཚན་ལ་བརྟུང་བ་མིན་པ་གཞན་ཕྱ་རྒྱ་མེད།
 ཁོ་སྒྲིམ་ནང་སྒྲིམ། ཁོ་སྒྲོད་ནང་སྒྲོད་ཅེས་དང་། རྒྱུང་ཐང་ལས། སྒྲོད་ལམ་ཀུན་རྩ་རང་རྒྱུད་
 ཕྱེད་པས་ན། ཁའ་ཚན་ཐབས་གདོང་ནས་བརྒྱུག་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འདུག་ས་སྒྲོ་བ་དང་། སྒྲོ་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱུག་པ་ཅེས་གྱིས་ཀྱང་ཉལ་གྱིས་འཁྲུག་ཞེས་དང་། རྒྱུག་རུམ་པས། ཉོན་མོངས་ཉུག་གིས་
 ཐུང་ཅན་ལེ་ལོ་མི་ཕྱ་བར་མོད་ལ་གཉེན་པོས་བརྒྱུག་ ཁྲོག་མ་རུས་ན་ལངས་ལ་མཐུལ་དང་མཆོད་
 པ་བཤམས། རྒྱ་མ་དང་ཡིད་མ་ལ་ལུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཁྱེད་ལ་དམིགས་ནས་བྱི་པོའི་བརྒྱམ་
 པ་ཕྱུག་པས་ཉལ་གྱིས་འཁྲུག་གསུངས། གཞན་ལང་རྒྱལ་ལྷས་པའི་དྲི་ཀྱིས། རྗེས་ཐོབ་དུག་གསུམ་
 ཉེག་པའི་འདུལ་སྒྲོང་འདྲི། འདྲན་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྒྲུར་མ་གར་བར། ཁྱེད་ཐབས་ཁྱེད་དོ་
 དགོས་རུས་དྲན་པར་གྱིས། འབྲུལ་ཉེག་ལན་པར་མ་གཏོང་མ་ཆི་པ། ཞེས་དང་། དང་པོ་ཉོན་
 མོངས་པ་སྒྲིམ་པ་དོས་མེན་པར་བྱས་པ། འབར་དུ་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། མཐར་
 བྱས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་
 མཛད་དོ། འཕྲིལ་དྲན་ཤེས་ལྷན་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱུང་བ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

མདོར་ན་གང་དུ་སྒྲོད་ལམ་ཅི་ཕྱེད་ཀྱང་། །

རང་གི་མེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས། །

རྒྱན་རྩ་དཔེ་མེས་བཞེན་ལྷན་པའིས། །

གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་ལྷས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྒྱལ་སྤུས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རོན་གྱི་གནད་མདོར་བསྟན། གནད་གང་དུ་སྤྱད་ལམ་རྣམས་བཞི་ཅི་ཕྱེད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་དགེ་མེད་གེ་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཡང་ཡང་རྟོག་པའི་སྒྲིན་སྤུས་རྒྱུན་དུ་བྲན་པ་
 དང་ཤེས་བཞིན་མཉམས་ཤིང་། གཞན་པར་གྱི་བསམ་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ཕྱན་པ་ཡིས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་རོན་སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤུས་རྣམས་ཀྱིས་རོན་གཉིས་སྤྱོད་ཚུ་ལ་གྱི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཅ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྱད་འདུག་ལས། བསྐྱབ་པ་
 བསྐྱང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱང་བྱ། ཞེས་སྟགས་སྟར། །བསྐྱབ་
 པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་བསྐྱང་དགོས་ལ། སེམས་གང་གིས་སྐྱང་ན། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་
 བསྐྱང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །བྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག །ཐམས་ཅད་འབད་པས་སྐྱངས་
 ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་སྟར་ཐལ་མོ་སྤྱོད། ཞེས་སེམས་བསྐྱང་ཐམས་སུ་བྲན་ཤེས་བཞིན་པ་
 ཅེན་སྤྱང་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་མོ། །དེ་ལ་བྲན་པ་ནི། སྤང་དོར་ཕྱེད་ཚུ་ལ་གྱི་དམིགས་རྣམས་
 མི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཏེ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། དེ་ནི་བསྐྱེམས་ཏེ་མདོན་པར་
 བསྐྱང་བ་གྱི་ཏེ། བྲན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྤྱད་འདུག་
 ལས། །ཀྱན་ནས་བྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། ཞེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དམ་བདག་སྟན། །འཛིན་པ་
 ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཏེ་བྲན་པ་ཉམས་མཉམས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ།
 ཤེས་བཞིན་ནི། སྟོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མོ་མོར་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འདུག་པ་
 རིམ་བཞིན་པ་ལོ། །དེ་སྟར་སྤྱད་འདུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བདག་བྱ་བ། །འདི་ཉིད་ཁོན་མདོར་ན་ནི། ཤེས་བཞིན་སྐྱང་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་
 གསུངས། །མདོར་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་བྲན་ཤེས་བཞིན་པ་ལ་རག་ལས་པར་

གསུངས་པས་གཤམ་ཆེད། །དེ་པའི་ནུ་མདོ་ལས། དགེ་པའི་ཆོས་སུ་བཤིང་པ་རི་མེད་པ། ཀུན་
 གྱི་ཅུ་བ་བཀའ་ཡིད་པདེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར། བཀའ་ཡིད་ནི་དགེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་རོ་བོ་ནི། མི་དགེ་བ་ལ་པར་ལྟག་པ་ན་དེ་རྒྱུ་ཞིང་དགེ་བ་སྐྱུ་བ་པོ། །ལག་མེད་བཀའ་ཡིད་གཉིས་
 གྱི་རྒྱུན་ཡིན་སྟགས་མང་ཡང་ཁར་བྱང་དེ་ཅམ་མོ། །མདོར་ན་བྱང་མེས་ས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱན་ཤེས་བཀའ་ཡིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ལུས་ཡིད་ས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལྟར་སྤྱོད་
 ཅིང་། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་པ་ན་གྱི་བསམ་པ་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་
 གཞན་དོན་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་
 གཉིས་གྱི་རྒྱུན་མེས་ས་མ་རྣམས་ན་བྱང་མེས་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུལ་པར་བྱལ་པོ་ལ་
 གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བརྒྱལ་ལས་ཀྱང་། །སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་མེས་ས་སྤྱོད་བདང་། བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པ་ནི་འདིར་མད་དེ། །འདི་ལྟ་ཏེ། །མེས་ས་ཡིད་ས་སུ་སྤྱོད་པོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་
 དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་པོས་བཤོད་དེ་གྱི་རྒྱུ་མང་མན་རྒྱུན་པར་ལྟག་གཉིས་ཀ་སྤང་པར་འགྱུར་བས་ན། འདུལ་
 ལ་གཞན་དོན་དངོས་སུ་རྒྱལ་མེ་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཀྱང་གཞན་པ་ན་གྱི་བསམ་པ་ཅི་རྒྱལ་གྱིས་མ་རྣམས་
 པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་འགྲེལ་ལས། གཞན་པ་ན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ལི་
 བསམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡིད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཀྱུ་གས། །ཞེས་སོ། །གཞན་
 ཡང་རྫོགས་པ། དུན་དང་ཤེས་བཞིན་བཀའ་ཡིད་པས། །དབང་པོའི་རྒྱུན་མས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་། །ཉིན་
 མཚན་དུས་གསུམ་ཡང་དང་ཡང་། །མེས་ས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་
 གྱི་མཚན་པ་ན་མེས་ས་ཆེ་བ་ཡིན། །གདམས་ངག་གི་མཚན་རྟག་ཏུ་རང་མེས་ས་ལ་བྱ་ར་བྱ་བ་ལས་
 གཞན་ཅི་ཡིད་གསུངས། ཕུན་པས། སྤྱོད་ལས་རྣམས་པའི་ར་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པས་

འགྲོ་ཡང་ཕྱམས་དང་རྩིང་རྩིང་ཕྱང་རྒྱུ་ཕྱེས་ཀྱིས་འཆག་། དེ་པའི་ནད་ཉལ་འདུག་ཟ་བ་སོགས་
སྒྲིག་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱ་བཅི་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་ཕྱམས་རྩིང་རྩིང་ཕྱང་རྒྱུ་ཕྱེས་ཀྱིས་ཕྱེད་ཅིང་ལྷུང་ཞེས་དང་།
ལྷུང་རི་ཐང་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་ཕྱེས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མེད་པས་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་
མ་རྒྱུང་ཞེས་དང་། ག་ར་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་པའི་ནད་དང་བག་ཡོད་པས་
ཐེན་པར་བྱ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཕྱ་བཅི་ཕྱེད་ཕྱང་རྒྱུ་ཕྱེས་ཀྱིས་རྩིན་དུ་གཏོང་ཞེས་དང་།
རྩིད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྩིན་ཕྱ་བག་ཕྱེད་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་སྒྲི་རྩིད་
བདང་ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་བཤེས་བྲག་རྒྱུ་པས། དུས་དྲན་དུ་དྲན་པའི་ཕྱ་ར། །ཤེས་པའི་ནད་
གྱི་རྩི་རྩི་གྱི་ཐོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱེད་དགོས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་
རྒྱལ་སྤྲུལ་པའི་དུས་ཀྱིས། །དྲན་ཤེས་པའི་དྲན་པས་དྲན་དུ་རང་རྒྱུད་གསུལ། ཞེས་དང་། མདོར་
ན་དྲན་ཤེས་དྲན་པས་རང་རྒྱུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་པས་གསུངས་རྒྱུ་ཡང་། །རང་
གིས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་མི་འགལ་བར། །རང་དབང་རང་གིས་བྱུང་པ་ཤིན་དུ་གཅིས། ཞེས་
དང་། །ཐེག་ཆེན་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པས་འགྲོ་ལ་ཡན་སེམས་སྤྱེད། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྩིད་རྒྱལ་ཡིན་པས་
སྒྲིག་སྤྲུལ་གཞན་ཡན་སྤྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྩིན་ཉམས་པའི་ཤེས་མཛད་དོ། །ཁྱ་པ་དགེ་
བཤེས་ཕྱང་དུ་བསྐྱོ་བཞི། །ཅུ་པ་པས།

དེ་ལྟར་པུན་པམ་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་རྒྱལ་མ། །

མཐའ་ཡས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་བཀའ་བྱིན། །

འཁོར་གསུམ་རྒྱལ་པར་དག་པའི་མེས་རབ་ཀྱིས། །

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ལེས་གསུངས། །དོན་ནི། །ཐུང་པ་དང་པད་ལྗང་རྒྱུ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལག་ལེན་པ་སྤྱོད་ལེན་

དུ་འདུག་པའི་བཅོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་མ་འབད་པས་བསྐྱབ་ཅིང་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བཀའ་ཡིན་
 'པ་དེས་མཆོན་རང་གཞན་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གསུམ་བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་མ་ཡུས་པ་རྣམས་མཐའ་
 ཡས་པའི་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། །བསྐྱོ་བྱ་སྤྱི་བྱེད་སྤྱི་
 རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཏི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་མ་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོ་བཞི་རྒྱལ་སྤྱུས་རྣམས་ཀྱིས་
 དགེ་ཆོགས་རྒྱུད་མི་མཁེད་གོང་རྣམ་གོང་དུ་སྤྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པའི་དེ། །འདུན་པའི་ཅ་ལ་
 རབ་དུ་གནས། །གང་གིས་སྒྲོན་ལམ་ཅི་བདེ་བ་ལ། །དེ་འདྲའི་འབྲས་བྱའཕྱོང་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་ལྟར། །དགེ་ཅག་ང་བསགས་རང་གིས་གང་དུ་བསྐྱོས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་འཕྱོང་བས་དགེ་
 བ་བསྐྱོད་གོས་ལ། །དེ་འདྲ་ལྟར་འདུག་ལས། དངོས་མཐའ་ལ་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་
 ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་ལྟར། །ཞེས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ཕྱིར་
 བསྐྱོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་བྱང་འཕྱོང་པར་དགེ་ཅ་མི་མཁེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྲོ་བས་ན་བསྐྱོ་བ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོ་བའི་མི་མཁེད་པས་ཁྱས་པ་ལས། དགེ་བའི་ཅ་བ་བྱང་རྒྱལ་
 དུ་བསྐྱོས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མདོར་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 མོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་བསྐྱོས་པ་ལོག་པར་བསྐྱོས་པ། །དམན་པ་འཁོར་བའི་རྒྱར་བསྐྱོས་པ།
 ཐམ་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བྱ་རྣམས་ཡང་མི་འཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་ཅ་རྟོགས་
 བྱང་དུ་བསྐྱོས་ན་མི་འཛད་ཅིང་། །མ་བསྐྱོས་པ་ལོགས་འཛད་པ་ནི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཐེགས་གཅིག་རྒྱ་
 མཆོར་ཐུགས་པ་དང་སྒྲུལ་མར་བཞག་པའི་དཔེས་བཞུན་ལ། ལྷོད་འདུག་ལས་རྒྱུན་མིང་དང་རྒྱ་
 མིང་གིས་འབྲས་བྱ་འབྱེད་པའི་དཔེས་བཞུན་ཏེ། རི་ལྟར་བསྐྱོ་རྒྱལ་ཡང་། །མདོ་ལས། གལ་ཏེ་

མཚན་མར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བཟླ་མ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བཟླ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 ལྟར། །བཟླ་བྱ་སྟེ་བྱེད་སྟེ་བའི་ལའོར་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་བཟླ་བ་
 ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་བཟླ་བ་མིན་ལ། ལའོར་གསུམ་པོ་བ་རྣམས་ལ་གཞག་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ལས།
 རང་ངོམ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བཟླ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པའི་བཟླ་བའོ། །གཞན་ཡང་རྩོམ་པ། ཁྱིམ་མཚན་དུ་སྟོན་གསུམ་དགེ་བ་ལ་འབད་ཀྱང་རྩོགས་བྱང་
 དུ་བཟླ་མ་ཤེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཇུག་པ། །ཅེས་དང་། དགེ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆུ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་འབད་པར་བྱ་ཞིང་འཕུལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟླ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་བཟོད་རྣམས་ཀྱང་ཡི་ཤེས། །ཡི་ཤེས་ཀྱང་བཟོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་འབྱོར་ཞེས་སྟགས་
 དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བཟླ། །བཟོད་རྣམས་
 ཐེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདར། །ཞེས་དང་། འབྲུམ་གྱིས་ཀྱང་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལའོར་གསུམ་
 མེད་མིགས་པའི་ཅི་མ་ཟིན་པས་དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ཐེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱམ་མོང་དུ་རྩོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བཟླ་བར་བྱ་ཞེས་དང་། བུའོ་བས། དགེ་བའི་ཅུ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལམ་གྱིས་
 ཁ་ལོ་སྒྲུར་བ་ཡིན་པས་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པའི་རྩོམ་སུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་འདི་གལ་ཆེ་གསུངས།
 ཁ་རགས་པས། དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། །འབྲུམ་བུ་མི་ཟད་གོང་འཕེལ་འགྱུར། །དུས་
 གསུམ་བཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐེམས་བཟུང་སྟོན་དུ་ཐོང་མ་ཤིག་ཨོ། །ཞེས་དང་། དགེ་བ་ཤེས་
 བྱག་ཆུབ་པས། །ཆོས་སྟོད་གང་ཤེས་ལ་ཅི་རུས་སུ་འབད་པ་དང་། ཐེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་
 པའི་སྟོན་ལམ་གདལ་བ་ལོགས་བྱ་ཐབས་དེ་ལས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དང་། བ་ར་བས། དགེ་
 བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་དོན་དུ་མངས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དོད་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དུག་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་
 གུ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་

[illegible]

མདོ་རྒྱུད་པར་མ་པའི་སྐུ་མཁའ་ལས་པ་སྐུ་མཁའ་པའི་དོན། །

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས།

ཀུལ་སྤུལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྤུལ་ཏུ་བདུན། །

ཁྱུ་ལ་སྤྱུལ་ཡིས་ལ་སྤྱོད་པ་དོད་དོན་དུ་གསོད། །

ཅེས་གསུངས། འོན་ནི། །ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་སྟོན་སྟེན་ཆུབ་པས་གསུངས་པའི་མདོ་
 རྒྱུད་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་རྣམས་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་
 དོན། །སྡོན་སྡོན་གྱི་དམ་པ་གོང་མ་གྱི་དང་། རྒྱུད་པར་རྩོམ་པ་ལས་སྟེན་སྟེན་ཆུབ་པ་གསུངས་
 གྱི་དགོངས་པའི་བསྟེན་གཞི་རྣམས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་སྟོན་པ་དག་གི་རྩིས་
 ལུ་འབྲངས་ནས། །ཆུབ་སྟེན་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྩོམ་པ་ལས་སྟེན་སྟེན་ཆུབ་པ་གསུངས་
 ལུ་འབྲངས་ནས། །ཆུབ་སྟེན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་པ་ལས་སྟེན་སྟེན་ཆུབ་པ་གསུངས་པའི་སྟེན་ཆུབ་པ་དང་།

ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུང་བདེ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཅ་བ་ལས།

སྒྲོ་བྱས་དམན་ཞིང་སྤངས་པ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར། །

མཁས་པ་དགྲེས་པའི་སྤེལ་སྤྱོད་མ་མཆིས་ཀྱང་། །

མདོ་དང་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱལ་སྤྱུལ་ལག་ལེན་པ་ལྟེན་མེད་ལེགས་པར་བསམ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །མཛད་པ་པོ་རང་ཉིད་སྤྲེལ་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲོ་བྱས་དམན་ཞིང་། །སྤངས་པ་
ལས་ཕྱུང་བའི་ཞེས་རབ་ཀྱང་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། །ནམ་དཔྱད་ཀྱི་ཞེས་རབ་ལུ་དུ་གྱུར་ཅིང་གསུང་
རབ་ལ་སྤངས་པ་ཆེ་བའི་མཁས་པ་ནམས་ལྟགས་དགྲེས་པ་སྤྲེད་རྒྱས་པའི་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྤེལ་སྤྱོད་
སྤེལ་ལེགས་དང་ལྟན་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །བཟོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་རང་བཟོད་དང་གཞུ་ལུ་མམ་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་པར། །ཁོང་སྤྱོལ་ལྟར་མདོ་དང་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བསྤེབས་པའི་
ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱུལ་ནམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནོར་བུ་ལྟེན་མེད་པ་ལེགས་པར་མ་
ཡིན་པར་བསམས་མོ་ཞེས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཅ་བ་ལས།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱུལ་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་ནམས། །

སྒྲོ་དམན་བདག་པུས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །

འགལ་དང་མ་འབྲེལ་ལ་མོགས་ཉེས་པའི་ཆོགས། །

དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོ་ལ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། །བཟོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱུལ་ལག་ལེན་ལྟར་བསྟན་པ་ནམས་ལྟེན་
མེད་ཡིན་སྤྱུལ་མོད། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱུལ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོལ་ཐུང་སྤྱུལ་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བུ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ནམས་སྒྲོ་བྱས་དམན་པ་བདག་པུས་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་

པའི་ཕྱིར་ན། །བཤད་ཟིན་དེ་རྣམས་ལ་ཤུ་ཕྱི་པག་ལ་བཤད་། ཆོག་དོན་ཡན་ཚུན་མ་འབྲེལ་བ་ལ་
 མོགས་པ་ཉེས་པའི་ཆོགས་གང་མཆོས་པ་ཀུན་གཟུར་གནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤོད་པར་མཛད་
 ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །པའི་པ་ནི། །རྩ་བ་ལས།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །

དོན་དམ་ཀུན་ཉིད་བྱུང་ཚུབ་མེས་མཆོག་གིས། །

མྱིད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི། །

ལྷན་རལ་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས། །དོན་ནི། རྩ་བ་པའི་སྤུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་འགྲོ་
 བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དོན་དམ་ཉིད་མཛད་ལུས་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་བྱུང་ཚུབ་གྱི་
 མེས་མཆོག་ལ་བཤོད་པ་དེ་དང་། མྱིད་མེ་ཆེན་པོས་བྱུངས་པའི་གཞན་དོན་ཏུ་ཉོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་
 གྱི་སྒོ་ལ་ཀུན་ཉིད་བྱུང་ཚུབ་གྱི་མེས་མཆོག་ལ་བཤོད་པ་ཞེ། །དེ་ལྟ་བུའི་མེས་མཆོག་པོ་ལྟར་ཏུ་སྤྱུང་
 བ་ནས། །ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་མྱིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །མྱིད་མེ་ཆེན་པོ་དང་
 ཐེག་ཆེན་མེས་མཆོག་གྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་འདྲ་མི་གནས་པས་ན། །མཐའ་གཉིས་
 ལ་མི་གནས་པའི་ཉོགས་བྱུང་མཛད་ཏུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་མྱིད་མེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་
 མཐའ་གྱི་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་མྱིད་པ་ཉིད་མྱིད་གྱི་པར་མེས་མཆོག་ཅན་གྱི་དོན་སྤུབ་པ་ལ་རྩ་
 དང་བྱུང་བའི་འཕགས་པ་མཆོག་ལྷན་རལ་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདྲིལ་ཉེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དེ་དང་
 མཚུངས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཉེ་པ་ནི། །ཅེས་པ་འདི་ནི་རང་གཞན་ལ་ཡན་པའི་དོན་ཏུ་བྱུང་
 དང་རིགས་པ་རྣམས་པའི་བཙུན་པ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་དངུལ་རྒྱུ་ལ་རིན་ཆེན་ཕྱག་ཏུ་སྤྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། །གང་བཙུན་བྱ། །གང་ཕྱིར་བཙུན་པ། །གང་གིས་རྩེ་མ་པ་པོ། །གང་ཏུ་བཙུན་པ་ཞེ།

རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་དཔལ་པ་ལྟེན་པེགས་ཀྱི་ཆེར་མི་འདུག་ཀྱང་། འདིར་རང་དང་སྐལ་མཉམ་དག་
 ལ་དད་པ་དང་རིམ་འབྱུང་སྟོན་པ་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་པ་དང་རིམ་ཤེས་སྟེ་པའི་ཕྱིར་དཔལ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོད་ཀ་ཆེ་བ་རྣམས་རིམ་པར་དཔལ་པ་ལགས་སོ། །སྤྱི་པ། ལུ་བྱང་
 བཤད་རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་བུམ་པ་བཟང་། །གདམས་ངག་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ཀྱིས་གདམས་པ་འདིས།
 སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་སྟེ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །འཆི་མེད་ཞིབ་མཆོག་གི་དཔལ་རྟེན་ཕྱེད། །ཚུལ་
 འདིར་འབད་ལས་བྱུང་པའི་ཕེགས་བྱས་དེས། །འགྲོ་ཀུན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས། །ཀྱལ་
 ལྷས་སྦྱོད་པའི་ཡང་ཆོར་རབ་ཤོགས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ལྷག་པར་ཤོག །བདག་
 མྱོང་མ་རིང་ནས་སྤྱིད་པར་འབྱམས་པའི་ཆོ། །སྤྱི་བཅས་ཀྱལ་རྣམས་ཐུགས་དབྱུང་རྒྱར་རྒྱར་
 པའི་༥ །འགྲོ་ལ་གནོད་འཆོའི་བསམ་སྦྱར་གང་བཞིས་པ། །དེ་ཀུན་བྱང་ཞིང་དག་པའི་རྒྱར་རྒྱར་
 ཅིག །དེང་ནས་བཅམས་ཏེ་སྒྲོག་སུམ་ཕྱེད་ཚུལ་ཀུན། །གཞན་གནོད་རྒྱ་རྒྱ་བྱང་ཟད་མི་འགྱུར་
 ཞིང་༥ །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ལ། །ཡན་བདེ་འབའ་ཞིག་སྟེད་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག
 མ་བྱུངས་སྟེ་པོས་ལོག་སྤྱོད་ཕྱེད་པ་དང་། ཐ་ཆད་དམན་པས་བརྣམས་ཐབས་ཕྱེད་ལ་སྟོན་ས། །ཤིན་
 ཏུ་བཞོད་དགའི་གནོད་ཆེན་ཕྱེད་རྣམས་ལའང་། །གནོད་ལན་ཡན་འདོགས་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་རྣམས་
 ཤོག །སྤྱི་ཀྱི་ཀྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐུལ་པའི། །འགྲོ་རྣམས་ཀྱལ་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ཕྱིར།
 བདག་ཅིད་ཀྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྱིན་ལས་པར། །རྒྱར་ནས་ཀྱལ་ཀུན་མཛད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ཤོག །ཀྱལ་
 ལྷས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཐའ་སྦྱོད་པའི་སྟོ། །རྣམ་གྲངས་བསམ་མི་བྱུང་ལ་འདུག་པ་དང་། །སྤྱོ་
 མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཛོད་བྱས་ནས། །སྤྱོད་རྣམས་སྤོན་སྤྱོད་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །གཞན་
 ཡང་བརྟན་དང་བརྟན་འཛིན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། །བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་སྦྱོད་རྒྱར་ཏེ། །གནས་
 སྐབས་མཐོ་རིས་མཐར་ཐུག་ཐར་མཆོག་བརྟེས། །རང་དང་གཞན་དོན་འབད་མེད་རྒྱན་གྱུ་ཤོག

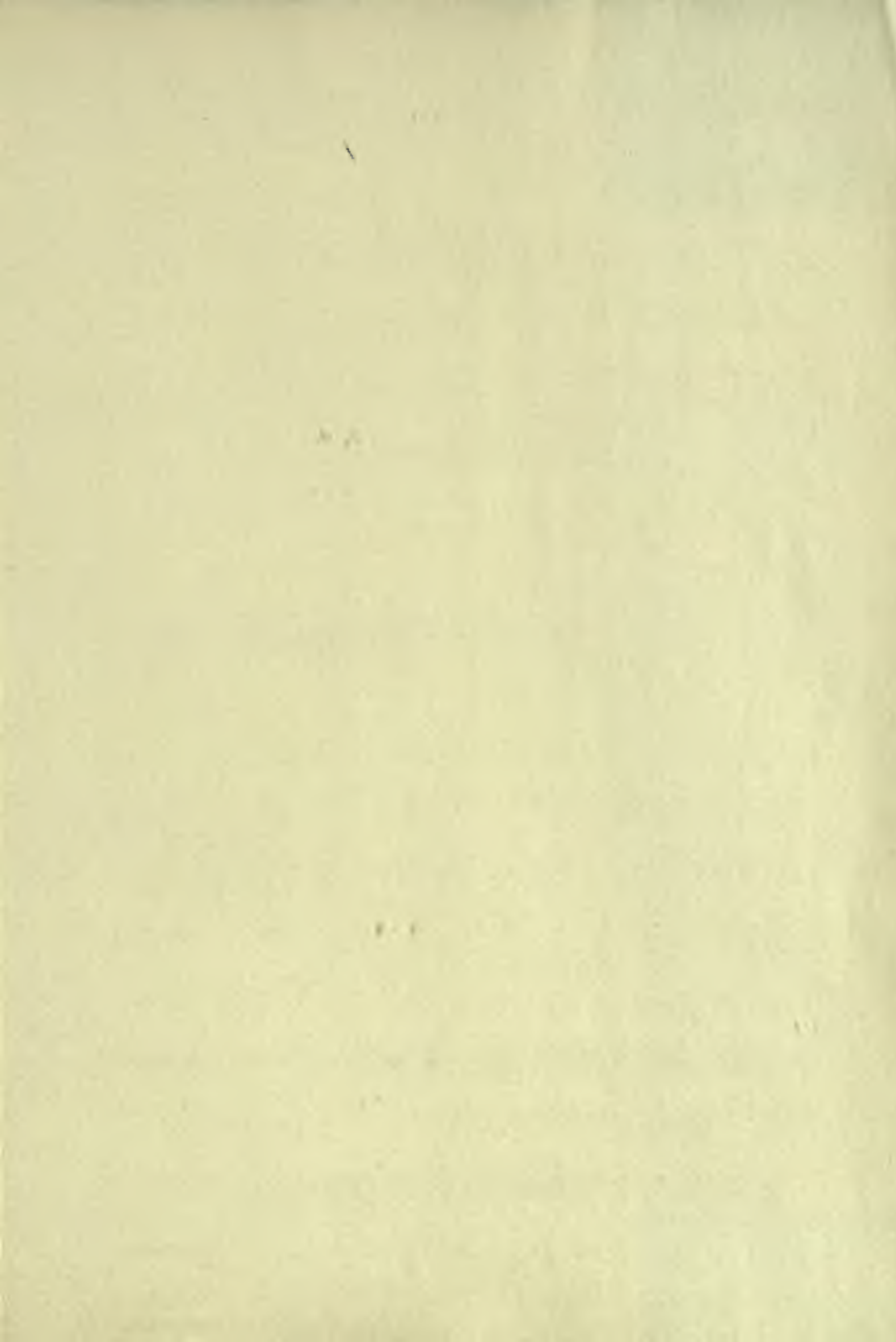
སྐུ་ལ་མཐོ་ཤིས་མཐོར་ཐུག་ཐར་མཆོག་བརྟེན། །རང་དང་གཞན་དོན་འབད་མེད་ཐུན་ཐུབ་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ནི། །གསེར་རྩ་ཅེ་དགོན་གྱི་ཐུ་རིག་མ་ཐུག་དོན་མ་པའི་བླ་མ་རྣམ་པ་ཤྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་
དམ་པ་མེ་རྩན་ཐུན་ཐུབ་གྱི་མ་ཡང་ཡང་བརྒྱུ་པ་དོར་ཐུབ་པ་རྣམས་ཆོས་གྱི་ཐུག་མ་པམ་ཐུག་བྱིས་ཐུབ་རྣམ་
པ་དགོ་ཡོག་མ་ཐུ་ཐུར་ཅིག །དགོ་ལོ། །དགོ་ལོ། དགོ་ལོ། ॥

ཐར་བུང་སྒྲོན་ཆེན།

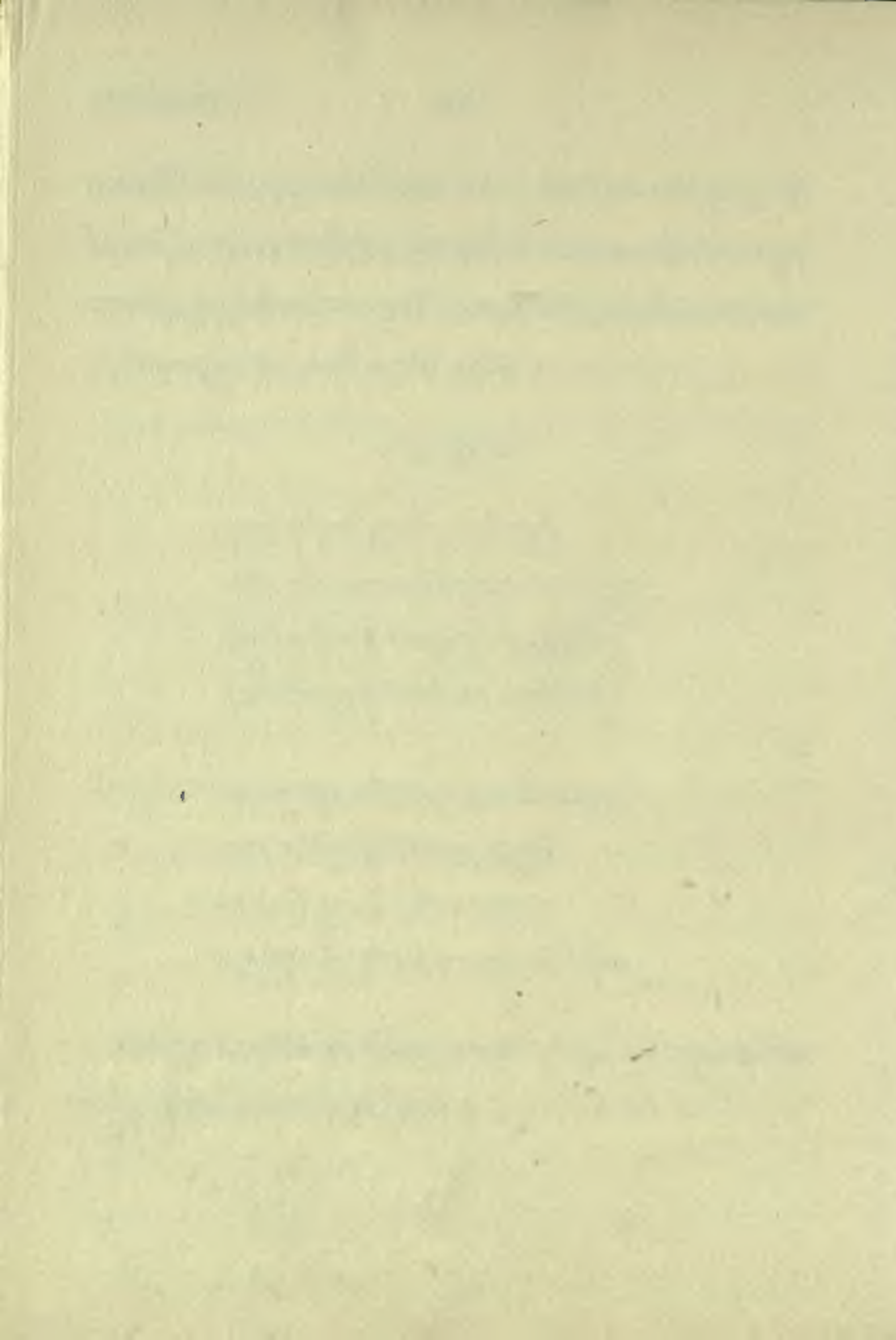
རྒྱལ་གྱི་ལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྩ་གཅིག་ཏུ།
 གཞི་ལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚེས་རྒྱལ་དལ་འབབ་གྲང་།
 ཆེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་གྲང་དུག་གསུམ་གྱིས།
 དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལྟགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དབར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་མུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་མ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྟའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངས་ལེགས་ཅོར་མུའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྱོར་གྱི།

ཅེས་གྲུབ་མཐའ་རིམ་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་བར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་
ལ་ཡང་སྐྱུར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཆོག་གོ། ॥

གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་དཔེ་ཆོགས། བོད་ཐོར་གྱ་དགུ་པ།